Jaarstukken 2024
Gemeente Duiven

Inhoudsopgave

Inleiding **3**
Jaarverslag - Programmaverantwoording **5**
Programma 1 Bestuur 5
Programma 2 Maatschappij 14
Programma 3 Omgeving 29
Algemene Dekkingsmiddelen 43
Onvoorzien 47
Verplichte Indicatoren 47
Jaarverslag - Paragrafen **49**
Paragraaf 1 Lokale heffingen 49
Paragraaf 2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 59
Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen 65
Paragraaf 4 Financiering 71
Paragraaf 5 Bedrijfsvoering 78
Paragraaf 6 Verbonden partijen 81
Paragraaf 7 Grondbeleid 89
Paragraaf 8 Openbaarheid 98
Paragraaf 9 Duurzaamheid 99
Jaarrekening - Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening **100**
Overzicht van baten en lasten per programma 100
Toelichting overzicht van baten en lasten 104
Inkomsten 114
Financiële positie 116
Rechtmatigheidsverantwoording 119
Jaarrekening - Balans **120**
Activa 127
Passiva 133
Bijlagen behorende bij de jaarrekening **161**
SISA 161
Baten en Lasten per Taakveld 166
Bijlagen niet behorende tot de jaarrekening **170**
Kerngegevens 170
Beleidsnota's per programma 171
Producten per programma 173
Geactiveerde kredieten 175
Controleverklaring en besluiten **178**
Controleverklaring 179
Besluit tot vaststelling van de jaarrekening 181

Inleiding

Met deze jaarrekening en het jaarverslag leggen wij verantwoording af over het jaar 2024. Vanuit onze visie en missie werken wij aan een duurzame gemeente. Dat wil zeggen dat de kwaliteit van de samenleving, de economie, de omgeving en de woningen elkaar versterken en een goed leven bevorderen. De plannen die wij maken, ontstaan door brede inspraak en in samenwerking met onze inwoners en onze partners. Wij vinden het belangrijk dat iedereen de kans krijgt om zijn of haar stem te laten horen, zodat de plannen goed aansluiten bij de wensen in de samenleving.

In Duiven kun je goed leven, wonen en werken Wat betreft woningbouw zijn er in 2024 woningen opgeleverd op de locaties de Timp en Onder de Toren. In het laatste kwartaal van 2024 is de verkoop van woningen gestart voor de nieuwbouwwijk Bloesemgaarde in Groessen. In het voorjaar van 2025 wordt gestart met de bouw van deze woningen in Groessen. Het bestemmingsplan voor Plakse Weide is vastgesteld. Het bestemmingsplan Ploen Noord is in procedure gebracht en de gebiedsvisie voor woningbouw op Biezenkampen is geformaliseerd. Plakse Weide, Ploen Noord en Biezenkampen zijn uitbreidingslocaties. Met alleen inbreidingslocaties kunnen wij niet genoeg woningen realiseren. Sinds 2019 is in Duiven gekozen voor een versnelling van de woningbouwproductie. De grootste woningbouwopgave ligt in de kern van Duiven, waar de meeste nieuwbouw zal plaatsvinden. Nieuwe woningen zullen voldoen aan eisen op het gebied van betaalbaarheid, energie, duurzaamheid, klimaatadaptatie en levensloopbestendigheid. Verder is het koersdocument tussengebied Duiven en Westervoort in 2024 vastgesteld.

In het sociaal domein is de benadering van positieve gezondheid ons uitgangspunt

In het sociaal domein blijven wij werken aan het toekomstbestendig maken van de zorg. In 2024 gingen wij het gesprek aan met inwoners en maatschappelijke organisaties via dorpsgesprekken. We hebben waardevolle resultaten geboekt door in te zetten op laagdrempelige en lokale vormen van ondersteuning. Door meer jongerenwerk in te zetten, hebben we een belangrijke stimulans gegeven aan het veilig en fijn opgroeien en samenleven in onze dorpen. Ook hebben we het opbouwwerk uitgebreid, wat bijdraagt aan veerkrachtige buurten waar bewoners naar elkaar omzien. De middelen vanuit het Rijk nemen af, terwijl de kosten in het sociaal domein flink stijgen. Dit brengt de nodige uitdagingen met zich mee de komende jaren. Desondanks blijven we vastbesloten om in te zetten op het behoud van goede voorzieningen voor onze inwoners samen met onze subsidiepartners.

Opvang en ondersteuning aan Oekraïners en statushouders een belangrijke taak Het bieden van opvang en ondersteuning aan Oekraïners en statushouders is een gezamenlijke taak voor alle gemeenten. Samen zorgen we ervoor dat deze mensen zich welkom voelen, kunnen integreren en een nieuwe start kunnen maken in onze samenleving.

Als gemeente willen wij het goede voorbeeld geven op het gebied van duurzaamheid Op het gebied van duurzaamheid hebben wij stappen gezet rondom klimaatadaptatie, duurzame energie opwekken en distribueren en circulariteit. In de Vergert is door de werkgroep Techniek onderzocht welke technieken het meest geschikt zijn om de wijk aardgasvrij te kunnen maken. Een grote stap vooruit die op ruim draagvlak in de wijk kan rekenen. Duurzaamheid en sociaal beleid hebben we pragmatisch integraal opgepakt door energiearmoede terug te dringen met advies over besparing van energie en het verstrekken van energiebesparende middelen. Verder is Duiven in 2024 overgegaan naar afvalverwerker Circulus.

De financiële ingrepen van het Rijk beïnvloeden de financiële situatie van Duiven negatief De financiële ingrepen van het Rijk gaan de financiële situatie van Duiven in de toekomst negatief beïnvloeden. Door de keuzes die het laatste kabinet-Rutte heeft gemaakt ten aanzien van het Gemeentefonds, staan er zware jaren voor de gemeente Duiven op het programma. Om de impact van deze financiële uitdagingen te beheersen, is het project 'Financieel Gezond'

opgezet. Dit project heeft als doel om ervoor te zorgen dat veel belangrijke plannen en ideeën toch gerealiseerd kunnen worden, ondanks de bezuinigingen en kostenverhogingen.

Jaarverslag - Programmaverantwoording

Programma 1	Bestuur
Programma 2	Maatschappij
Programma 3	Omgeving
	Algemene dekkingsmiddelen
	Onvoorzien
	Verplichte indicatoren

Programma 1 Bestuur

1.1 Wat hebben we bereikt?

De gemeente is een transparante en betrouwbare overheid middenin een vitale en veilige samenleving, die inwoners faciliteert en uitdaagt tot het nemen van initiatief. Het is belangrijk dat inwoners kunnen vertrouwen op de lokale overheid. Dit vertrouwen willen we versterken door meer transparant en participatief te zijn.

Dit betekent dat de gemeente inwoners actief betrekt bij het vormgeven van hun eigen (veilige) leefomgeving, waarmee de onderlinge verbinding tussen inwoners en de leefbaarheid in de wijk en het dorp wordt versterkt. En dat het bestuur benaderbaar is en samen met partners en de samenleving naar ideeën en constructieve oplossingen zoekt.

De gemeente zorgt voor goede en tijdige communicatie en transparantie van informatie. Dit draagt bij aan meer begrip voor elkaar en voor gemaakte keuzes. Zoveel mogelijk stukken en beraadslagingen zijn openbaar en eenvoudig opvraagbaar. Alleen als het absoluut noodzakelijk is, wordt geheimhouding opgelegd.

De Visie op dienstverlening 2022-2026 geeft richting aan de ontwikkeling van de dienstverlening van de gemeente aan individuele inwoners en ondernemers. De missie daarbij is dat elk contact met de gemeente bijdraagt aan het welzijn van inwoners, het vestigingsklimaat voor bedrijven en het (herstel van) vertrouwen in de overheid. Dit betekent dat de inwoner centraal staat in het contact met de gemeente, bij de inrichting van processen en bij het maken van (beleids)keuzes. De inwoner kan rekenen op goede service, duidelijkheid en juiste en volledige informatie. De manier waarop het contact met de inwoner verloopt en de beleving van dat contact door de inwoner is daarbij minstens zo belangrijk als het resultaat van dat contact. Dit geldt voor alle takken van sport van de gemeente. Van het sociaal domein tot de fysieke leefomgeving en het klantcontactcentrum.

Veiligheid is één van de belangrijkste basisbehoeften van de mens. Daarom is het van belang dat inwoners, ondernemers en bezoekers van de gemeente Duiven zich veilig voelen. Op lokaal niveau voert de gemeente de regie op veiligheid. De verantwoordelijkheid voor de veiligheid delen we echter met vele partners, waarvan de inwoners de belangrijkste zijn. Als regisseur brengt de gemeente deze partners samen en stimuleren we een actieve rol van onze inwoners. We geven onze eigen rol als overheid goed en actief vorm: we zetten waar nodig de veiligheidsinstrumenten in waarover wij beschikken, met de intensiteit die past bij de problematiek.

1.2 Wat hebben we daarvoor gedaan?

A. “Krachtige overheid”: Een (veer)krachtige ambtelijke organisatie die bijdraagt aan een samenleving waar het goed wonen en werken is.

Dit zijn de speerpunten:

1.A.1	Uitvoeringsprogramma Participatiebeleid
Doel	De implementatie van het in Q3 2023 vast te stellen beleidskader participatie uit te voeren en te borgen in de organisatie en de samenleving.
Toelichting	Als het beleidskader na de zomer is vastgesteld wordt een begin gemaakt met een structureel implementatie- en borgingstraject van het participatiebeleid voor de medewerkers, managers en bestuurders van 1Stroom. Het traject is gericht op het versterken van de participatie manier van denken in de organisatie. De implementatie en borging van het beleid heeft tot gevolg dat er meer tijd, capaciteit en financiële middelen nodig zijn voor het ontwikkelen van medewerkers, het begeleiden en ondersteunen van medewerkers en het opzetten en uitwerken van werkwijzen en -processen. Daarnaast is de verwachting dat de organisatie intensiever te maken gaat krijgen met initiatieven uit de samenleving (overheidsparticipatie), dat hiervoor een initiatievenloket zal moeten worden ontwikkeld en dat het inzetten van participatie ook vanuit deze insteek een investering vooraf zal vragen in tijd en geld. Uitvoering en borging van het beleidskader vraag om aan de voorkant bij elk werkproces altijd goed na te denken in hoeverre bewoners en externe partijen betrokken zijn of moeten worden. De ontwikkeling en uitvoering van een goed participatieplan is de volgende stap. Dit impliceert dat de besluitvormings- en uitvoeringsprocessen meer tijd vragen en dat daarvoor capaciteit en middelen beschikbaar moeten zijn.
Bereikt/niet-bereikt	In 2024 is het uitvoeringsplan participatie vastgesteld op basis van het nieuwe participatiebeleid (vastgesteld in 2023), waarbij is gekozen voor het scenario met het oprichten van een Initiatievenloket om burgerinitiatieven te kunnen begeleiden vanaf 2025. Verder is in 2024 een borgings- en implementatietraject voor de medewerkers, managers en bestuurders van 1Stroom georganiseerd. Een leer- en ontwikkeltraject maakte onderdeel uit van dit implementatietraject en is gericht op het verhogen van de kwaliteit van (burger)participatietrajecten door het in gebruik nemen van een nieuwe, gestructureerde werkwijze.

1.A.2	Integraal werken
Doel	Samenhang en afstemming op alle niveaus
Toelichting	Iedereen speelt in de processen zijn eigen rol. De onderlinge samenwerking tussen de gemeente en 1Stroom ligt vast en er is een duidelijke (overleg)structuur. Bestuurders en ambtenaren weten wat ze van elkaar kunnen en mogen verwachten. De duidelijke structuur biedt houvast en overzicht en bevat voldoende ruimte voor dialoog. Bestuurlijke (besluitvormings-)processen kunnen ingewikkeld zijn, waarbij meerdere afdelingen en belanghebbenden betrokken zijn. Met integrale adviezen wordt de kwaliteit en samenhang vergroot. Onderling zijn beleidsterreinen met elkaar verbonden. De verschillende onderdelen van programma 1 brengen de onderlinge verbinding aan. Processen en werkwijzen op een eenduidige manier doorvoeren vergroot de kwaliteit van de ambtelijke advisering. De bestuurlijke procesinformatie is vastgelegd, toegankelijk en overzichtelijk. Er wordt rust en stabiliteit ingebouwd in de processen. De ambtelijke organisatie is ondergebracht in de gemeenschappelijke regeling 1Stroom. 1Stroom heeft in 2021 een nieuwe organisatiestructuur gekregen en maakt een verbetertraject door.

1.A.2	Integraal werken
Bereikt/niet-bereikt	Integraal werken bij gemeenten houdt in dat verschillende afdelingen en disciplines samenwerken om complexe problemen aan te pakken en verkokering tegen te gaan. Dit leidt tot efficiëntere reacties op de behoeften van inwoners en meer samenhangende diensten, wat de kwaliteit van leven en welzijn verbetert en kostenbesparingen oplevert. 1Stroom heeft ervoor gekozen om het integraal werken te versterken en hierop focus te leggen. In 2024 is de integrale bedrijfsvoering o.m. versterkt door aandacht te geven aan de systematiek en inrichting van subsidieverlening en projectmatig werken. Beide onderwerpen zijn in aanzienlijke mate afdelingsoverstijgend en worden uitgevoerd op diverse beleids- en uitvoeringsniveaus. Door het opnieuw inrichten van deze processen en daarbij behorende rollen heeft dit geleid tot betere afstemming, keuzes en prioritering van activiteiten. Ook de bestuurlijke besluitvorming is onderzocht met als doel de kwaliteit van de bestuurlijke stukkenstroom te verbeteren. In november is een steekproef gehouden naar de kwaliteit van de collegevoorstellen. Daaruit bleek dat er nog veel verbetering door onderlinge afstemming mogelijk is. In 2025 wordt hiertoe een project opgezet. Door de focus op integraliteit te leggen zijn er een aantal aansprekende resultaten in 2024 behaald. Dit geeft voldoende aanleiding om hiermee door te gaan.

1.A.3	Implementatie Wet Open Overheid
Doel	Een transparante organisatie en gemeente, die zijn informatiehuishouding op orde heeft.
Toelichting	De Wet open overheid is bedoeld om overheden transparanter te maken en moet ervoor zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. De WOO vervangt de Wob (Wet openbaarheid van bestuur). Het grote verschil tussen de WOO en de Wob betreft de actieve openbaarmaking van overheidsinformatie (11 informatiecategorieën). Een belangrijk onderdeel van de WOO is het op orde brengen van de informatiehuishouding van de gemeente en 1Stroom. Beide zullen tot en met 2027 gefaseerd moeten gaan plaatsvinden.
Bereikt/niet-bereikt	De prestaties staan verwoord bij paragraaf 8 Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid.

B. Het vasthouden van het positieve veiligheidsklimaat voor bewoners en ondernemers.

Dit zijn de speerpunten:

1.B.1	Digitale veiligheid
Doel	Inwoners en bedrijven bewust maken van de gevaren van digitale criminaliteit, zodat zij dat tijdig herkennen en weten wat ze moeten doen als ze ermee te maken krijgen en zich ertegen kunnen wapenen.
Toelichting	Er vindt een verschuiving plaats van traditionele criminaliteit (woning-/auto-inbraken) naar cybercriminaliteit. Cybercrime is een verzamelterm geworden van alle delicten die met een computer en op internet worden gepleegd. Mensen van alle leeftijden worden het slachtoffer van oplichting via whatsapp of phishingmails. Criminelen kunnen bedrijfssystemen 'gijzelen' en losgeld eisen of belangrijke voorzieningen overnemen. En de digitale wereld draagt ook steeds vaker bij aan radicalisering, het creëren van maatschappelijke onrust en het aanjagen van ordeverstoringen. Verder zijn mensen zich er niet van bewust dat ze onbedoeld dader kunnen worden door bijvoorbeeld een gevoelig filmpje of foto's door te sturen. Gemeenten kunnen een rol spelen om te voorkomen dat inwoners, bedrijven en voorzieningen slachtoffer worden van cyber gerelateerde zaken. Met onder andere voorlichting moet de bewustwording vergroot worden.

1.B.1	Digitale veiligheid
Bereikt/niet-bereikt	Via onze sociale mediakanalen hebben we op meerdere momenten inwoners alert gemaakt op het herkennen van signalen van digitale criminaliteit. Speciaal voor senioren is er in samenwerking met de Senioren Computersoos en de politie een bijeenkomst georganiseerd in de OGTent over digitale veiligheid. Deze bijeenkomst was goed bezocht. Er is een crisisplan gemaakt voor grootschalige cybercrime tegen de gemeente.

C. Het verbeteren van de kwaliteit van onze dienstverlening, die aansluit op de behoeften en verwachtingen van onze inwoners.

Dit zijn de speerpunten:

1.C.1	Verbeteren van de dienstverlening
Doel	Verankeren van de vier uitgangspunten uit de Visie op dienstverlening in de gemeentelijke organisatie: “inwoner centraal’, ‘servicegericht’, ‘duidelijk’ en ‘kennis van zaken”. Hierdoor voelen inwoners en ondernemers zich welkom en merken zij in alles dat zij centraal staan in het contact met de gemeente.
Toelichting	Het is belangrijk dat de gemeentelijke organisatie werkt vanuit gemeenschappelijke waarden en uitgangspunten. Dit geeft duidelijkheid aan inwoners over wat zij van de gemeente kunnen verwachten. Dit komt tot uitdrukking in concrete normen en prestatieafspraken die de komende periode uitgewerkt zullen worden, op basis van input vanuit de samenleving en vanuit de ambtelijke organisatie.
Bereikt/niet-bereikt	Met het programma dienstverlening hebben we meer dan 25 resultaten geboekt. Hieronder vallen onder meer: -De informatie voor team telefonie is verbeterd door samenwerking met vak afdelingen. -We trainen medewerkers in de techniek om een goed gesprek te voeren. -Er is een opleidingsplan voor medewerkers van 1stroom -We hebben de schrijftaal van medewerkers simpeler gemaakt -Het doel is om op B1 niveau te schrijven. -We zetten 20 collega's in bij 1 stroom met als inzet de dienstverlening te verbeteren. -We rapporteren maandelijks over de bereikbaarheid, de snelheid van terugbellen en FIXI. -We helpen digitaal minder vaardige inwoners aan de hand van een informatiefolder

1.C.2	Cyberveiligheid
Doel	Cyberveiligheid in de organisatie van de gemeente vergroten.
Toelichting	Het is voor de gemeente en de gemeentelijke organisatie van belang om een goede weerbaarheid tegen cybercriminelen te hebben. Het aantal digitale producten en diensten groeit waardoor de digitale kwetsbaarheid toeneemt. Niet alleen is onze dienstverlening afhankelijk van goed werkende ICT-systemen, ook wordt er veel met privacygevoelige informatie gewerkt. Het gijzelen c.q. stilvallen van onze systemen heeft grote consequenties. Het snel signaleren en bestrijden van incidenten is belangrijk.

1.C.2	Cyberveiligheid
Bereikt/niet-bereikt	De gemeenteraden van de Duiven, Westervoort en Zevenaar hebben in april 2024 besloten de I&A-visie en –strategie 2023-2025 "Beter samen" vast te stellen. De visie richt zich op wat er de komende jaren moet gebeuren op het gebied van informatievoorziening, informatiebeveiliging, innovatie en automatisering. Het gaat dan bijvoorbeeld om een robuust ICT-fundament, harmoniseren en standaardiseren, digitale volwassenheid en verhogen van informatiebeveiliging, cybersecurity en privacy. Door deze kwaliteitsimpuls kan de RID zich verder ontwikkelen tot een moderne uitvoeringspartner op ICT-gebied. De gemeenteraad heeft gekozen voor de minimale variant, waardoor de ontwikkeling niet optimaal zal zijn en dus ook de veiligheidsrisico's aanwezig blijven.

1.3 Wat heeft het ons gekost?

Hieronder een tabel waarin de cijfers worden vergeleken van de jaarrekening 2023, de begroting voor wijziging, de begroting na wijziging, de werkelijke cijfers 2024 en het verschil tussen de begroting na wijziging met de werkelijke uitgaven.

Resultaat programma Bestuur

	Rekening 2023	Begroting 2024 v.w.	Begroting 2024 n.w.	Rekening 2024	Saldo 2024
Lasten	19.606	18.600	19.550	18.590	960
Baten	57.757	56.170	58.390	58.227	-163
Gerealiseerde totaal saldo	**38.151**	**37.570**	**38.840**	**39.637**	**797**
Resultaatbestemming	1.685	301	- 188	- 306	- 118
Gerealiseerde resultaat	**39.836**	**37.871**	**38.652**	**39.331**	**679**

(Bedragen x € 1.000)

Verklaring van het saldo

Het positief resultaat op het programma Bestuur bedraagt vóór bestemming € 797.000. Voor een verklaring van de grote verschillen verwijzen we naar de verschillenanalyse op pagina 107 en verder.

Bestuur	- 748.000
Burgerzaken	- 7.000
Beheer overige gronden en gebouwen	-98.000
Overhead	- 22.000
OZB niet-woningen	82.000
Overige belastingen	7.000
Algemene Uitkering	- 36.000
Overige baten en lasten	57.000
Crisisbeheer en brandweer	53.000
Openbare orde en veiligheid	9.000
OZB woningen	59.000
Treasury	0
Doorbelasting 1Stroom	1.451.000
Doorbelasting kapitaallasten	-10.000
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	**797.000**

Bedragen in €

Directe kosten (-€ 643.000)
Het nadeel op het **taakveld bestuur** is ontstaan doordat er vanwege de lagere rekenrente een extra bedrag in de voorziening voor pensioenen wethouders moest worden gestort. Omdat de pensioenen van gewezen wethouders nu niet meer rechtstreeks uit de exploitatie worden geboekt moest de voorziening nog extra aangevuld worden. Er viel geld vrij uit de voorziening wachtgeld bestuurders vanwege een lagere wachtgeldverplichting. Bovendien waren er meerkosten bij de accountantscontroles en advisering. Er waren voordelen op de kosten voor WOO en participatie.
Op het **taakveld burgerzaken** was er een klein nadeel vanwege iets hogere afdrachten aan het Rijk en meerkosten op formulieren en materialen.
Op het **taakveld beheer overige gronden en gebouwen** is een nadeel ontstaan. De energiekosten van het pand aan het Eilandplein vielen mee en de pacht voor de ruilgronden bracht meer geld op. Verder waren er niet geraamde huuropbrengsten voor gemeentelijke gebouwen en bracht snippergroen meer geld op. Het pand in het Vitaal Centrum heeft meer onderhoud gekost en de ontvangen servicekosten waren lager.
Het **taakveld Overhead** levert een nadeel op omdat het resultaat op 1stroom slechter was dan de raming vanwege overschrijdingen op personeelskosten en inhuurkosten.
Er waren meerkosten op de kapitaallasten door een eenmalige afschrijving vanwege de verkoop van Regina Pacis. Gesaldeerd met een voordeel op de beleggingen vanwege hoger dividend van Alliander zorgt dit voor een neutraal resultaat op het **taakveld Treasury**.
Op de taakvelden **OZB voor woningen en niet woningen** ontstaat een voordeel doordat er minder leegstand was en enkele uitbreidingen op de bedrijventerreinen. Bovendien zijn de kosten van herwaardering en voor beroep en bezwaar vorig jaar lager geweest.
Op het **taakveld overige belastingen** ontstaat een klein voordeel doordat er iets minder is doorbetaald aan de ondernemersvereniging vanwege lagere opbrengsten.
Het saldo op het **taakveld Algemene Uitkering** komt door de gevolgen van de decembercirculaire lager uit. Verder zijn er een aantal maatstaven aangepast die voordelig uitwerken. Tenslotte zijn er nog afrekeningen van de jaren 2022 en 2023 geweest.
Het voordelige verschil op het **taakveld Overige baten en lasten** ontstaat door een vrijval uit de debiteurenvoorziening een teruggaaf van BTW over 2022 gesaldeerd met hogere WKR kosten.
Op het **taakveld crisisbeheer en brandweer** is een voordeel ontstaan omdat de eindafrekening van de VGGM gunstiger uit viel.
Op het **taakveld openbare orde en veiligheid** hebben we een klein voordeel. Dat wordt veroorzaakt doordat de kosten van cameratoezicht op het station uiteindelijk meevielen.

Doorbelasting (€ 1.441.0000)
De werkelijke lasten van 1Stroom zijn volgens de in de begroting gehanteerde procentuele verdeling aan de taakvelden in Duiven en Westervoort doorbelast. In dit programma 1 zijn minder kosten terecht gekomen dan geraamd. Op de kapitaallasten ontstaat een nadeel doordat de afschrijving van het gebouw in het Vitaal Centrum hoger was omdat de boekwaarde van de verkochte delen moest worden afgeschreven.

Saldo resultaatbestemming (mutaties reserves)
Het saldo op de resultaatbestemming op dit programma is -€ 118.000. In totaal is er minder uit de reserves onttrokken dan geraamd. In de Bestemmingsreserve Wet Open Overheid (WOO) is een bedrag van € 26.000 gestort. Deze storting was niet geraamd. De onttrekking van € 36.000 voor de uitvoering en borging van het participatiebeleid is niet gedaan en voor het uitvoeringsprogramma Participatiebeleid is € 35.000 minder onttrokken dan geraamd. Er is geen onttrekking geweest voor proceskostenvergoeding WOZ (-€ 20.000) en saldo De Ogtent (-€ 4.000). De dekking voor de communicatieadviseur voor grote projecten viel € 2.000 hoger uit.

Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	**797.000**
Storting WOO	- 26.000
Uitvoering en borging participatiebeleid	- 36.000
Uitvoeringsprogramma participatiebeleid	- 35.000

Proceskostenvergoeding WOZ	- 20.000
Saldo De OGtent	-4.000
Communicatie grote projecten	2.000
Gerealiseerde resultaat	**679.000**

Bedragen in €

1.4 Welke verbonden partijen waren betrokken?

	Samenwerking de Liemers
Doel	Het vergroten van de gemeentelijke slagkracht (met behoud van bestuurlijke zelfstandigheid) door bundeling van ambtelijke expertise op strategisch, tactisch en operationeel niveau. Met als resultaat verhoogde kwaliteit, continuïteit en efficiëntie.
Taak	Verrichten van beleidsvoorbereidende en uitvoerende taken voor sociale dienst, ict en inkoop.
Beleidsrisico's	Beleidsbepaling – daar waar mogelijk op elkaar afgestemd – blijft bij de individuele gemeenten. De uitvoering en ontwikkeling van het beleid pakt de samenwerking op. Via periodieke overleggen op verschillende niveaus wordt afstemming met elkaar gezocht.
Resultaat in 2024	De SDL (Samenwerking de Liemers) is voor de gemeente Duiven (Westervoort en Zevenaar) een uitvoeringsorganisatie. Hieronder zijn een aantal onderdelen weergegeven waaraan de SDL heeft gewerkt. De gemeente Duiven (via 1Stroom) speelt hierin voor een ondersteunende en faciliterende rol als het gaat om de ambtelijke ondersteuning. De Samenwerking de Liemers kent een eigen verantwoording in een jaarrekening. In 2024 is de implementatie van de Liemerse I&A visie voortvarend van start gegaan. De gemeenteraden hebben unaniem ingestemd met deze visie en de basis variant goedgekeurd. In de uitvoering zijn belangrijke mijlpalen bereikt: het nieuwe functiehuis is geïmplementeerd en vrijwel alle posities zijn ingevuld. Er is succesvol gestuurd op het omzetten van tijdelijke inhuur naar vaste formatie, wat naar verwachting medio 2025 volledig zal zijn afgerond. Het jaar 2024 stond in de eerste plaats in het teken van de start van de nieuwe bestuurlijke opdracht 2024-2026. De afgesproken resultaten op het gebied van (duurzame) plaatsingen, werkfit maken, plaatsingen met loonkostensubsidie, begeleiding van mensen die zorg en ondersteuning nodig hebben en jongeren zijn in 2024 allemaal volledig of grotendeels gehaald.

	1Stroom

Doel	De ambtelijke fusie moet ertoe leiden dat de organisatie: • Robuuster wordt (minder **kwetsbaar**). • Voldoende flexibel kan zijn om twee zelfstandige gemeenten te bedienen en om mee te bewegen met veranderende taken en rollen van de overheid (**kracht**). • Optimale dienstverlening biedt aan inwoners, organisaties en bedrijven, aan de raden en colleges (**kwaliteit**). • Interessante loopbaanperspectieven biedt aan medewerkers en door zijn robuustheid in staat is om strategische kansen te benutten (**kansen).** • Niet duurder en zo mogelijk goedkoper is dan de twee huidige organisaties gezamenlijk (**kosten**).
Taak	Verrichten van beleidsvoorbereidende en uitvoerende taken voor de gemeenten Duiven en Westervoort.
Beleidsrisico's	Beleidsbepaling – daar waar mogelijk op elkaar afgestemd – blijft bij de individuele gemeenten. 1Stroom pakt de uitvoering en ontwikkeling van het beleid op. Via periodieke overleggen op bestuurlijk niveau zoeken de partijen afstemming met elkaar.
Resultaat in 2024	In het jaar 2024 is door de medewerkers van 1Stroom, met passie voor hun vak, een bijdrage geleverd aan de uitvoering van de taken en ambities van de gemeenten Duiven en Westervoort. Dit is een breed scala van taken over de totale reikwijdte van gemeentelijk beleid en uitvoering. Daarom worden – ter illustratie – een aantal onderwerpen benoemd die in 2024 speelden: het Koersdocument tussengebied Duiven-Westervoort, de voorbereiding voor de overstap naar Circulus voor de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval in de gemeenten Duiven en Westervoort, de start van het project herijking subsidiebeleid, stappen in de transformatie van het sociaal domein, woningbouwprojecten in Duiven en Westervoort en het project Financieel Gezond 2026.

	Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden (VGGM)
Doel	Behartigen van de belangen van de deelnemers op de terreinen van brandweerzorg, ambulancezorg, publieke gezondheid, geneeskundigehulpverlening, crisisbeheersing en gemeenschappelijke meldkamer.
Taak	• In stand houden van brandweer en geneeskundige hulpverleningsorganisatie bij rampen (GHOR) • Voorzien in de meldkamerfunctie • Aanschaffen en beheren van gemeenschappelijk materieel • Inventariseren van en adviseren over risico's • Voorbereiden op de bestrijding van branden • Organiseren van de crisisbeheersing • Bevorderen van medisch milieukundige zorg, technische hygiënezorg en psychosociale hulp bij rampen • Het geven van prenatale voorlichting aan aanstaande ouders • Taken op het gebied van jeugdgezondheidszorg en ouderengezondheidszorg en algemene infectieziektenbestrijding.
Beleidsrisico's	Om de financiële en beleidsrisico's in beeld te hebben en te beperken is er een regionaal controllersoverleg. Dat heeft de afgelopen jaren tot forse besparingen geleid en tot beleidsarme begrotingen.

Resultaat in 2024	Samen met de VGGM zorgen we ervoor dat de brandweer- en gezondheidstaken goed worden uitgevoerd in onze gemeente en dat we voorbereid zijn op mogelijke crisissituaties. In 2024 is er voor het eerst een algemeen beleidsplan voor de gehele organisatie van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM) opgesteld. Het beleidsplan is om een zienswijze voorgelegd aan de gemeenteraden. Het beleidsplan van de VGGM beschrijft de speerpunten per organisatieonderdeel. De speerpunten worden verder uitgewerkt in afzonderlijke beleidsplannen per organisatieonderdeel. Voor de onderdelen brandweer, crisisbeheersing en het dekkingsplan van de brandweer is het beleidsplan ook in 2024 vastgesteld. Het versterken van de interne bedrijfsvoering bij de VGGM is in 2024 doorgegaan. Bij de GGD is gestart met het toekomstbestendig maken van de Jeugdgezondheidszorg en de Algemene Gezondheidszorg. In 2024 was dit gericht op het op orde brengen van de basis, waardoor het wettelijke basispakket weer kan worden aangeboden. Hiervoor zijn middelen beschikbaar gesteld. Ondanks de benodigde versterkingen is de VGGM in 2024 op uitdrukkelijk verzoek van de gemeenten ook gestart met een besparingsoperatie. In de loop van 2025 moet dat resultaat opleveren dat in de begroting van 2026 wordt verwerkt. In de begroting van 2025 en 2026 is incidenteel al een besparing gerealiseerd van 2% via financieel technische maatregelen.

	Streekarchief
Doel	Behartigen van de gemeenschappelijke belangen van de deelnemers bij het beheer van hun archiefbescheiden conform de Archiefwet.
Taak	Beheren en toezicht houden op de overgedragen en niet overgedragen archiefbescheiden van de deelnemers. Adviseren over de archiefbewaarplaatsen en het verstrekken van informatie uit de archiefbescheiden.
Beleidsrisico's	Niet van toepassing.
Resultaat in 2024	Om in te spelen op de toekomstige digitale overbrengingen van archiefbescheiden is in het voorjaar van 2024 het project e-Depot van start gegaan met als doel de deelnemende gemeenten en het SALD aan te sluiten op het e-Depot. Tijdens de uitvoering van het project e-Depot is door de projectleider aangegeven dat het alleen richten op een e-Depotvoorziening niet volstaat maar dat er ook een collectiebeheersysteem nodig is.

	Euregio
Doel	Grensoverschrijdende samenwerking tussen territoriale gemeenschappen in Nederland en Duitsland bevorderen.
Taak	Grensoverschrijdende samenwerking van de deelnemers ondersteunen en coördineren. De Euregio voert hiertoe projecten uit. Zij vraagt aan en ontvangt financiële middelen van derden. Zij adviseert de deelnemers bij grensoverschrijdende activiteiten en problemen.
Beleidsrisico's	Beperkt. De Euregio voert nauwelijks eigen beleid.

Resultaat in 2024	Waar nodig wordt de Euregio ingeschakeld bij de uitvoering van beleid.

Programma 2 Maatschappij

2.1 Wat hebben we bereikt?

Programmadoel
Hoofddoelen Inwoners van Duiven, Loo en Groessen kunnen een gezond, betekenisvol en veerkrachtig leven leiden. Er wordt genoeg ruimte geboden om een bijdrage te leveren aan de maatschappij. Om dit te bereiken stelt gemeente Duiven zich open en aandachtig op richting haar inwoners. We willen middels dialoog én inspelend op de veranderingen in de maatschappij, komen tot beleid waarin de kansen en mogelijkheden van de burgers altijd het uitgangspunt vormen. Participatie, buurtbetrokkenheid en een positieve leefwereld staan hierin centraal.

We gaan werken met een doorlopende agenda (Samen Sterk) om deze transformatie verder in gang te zetten. Dat gaan we doen op basis van de volgende 5 lijnen:

1) Vitaal deelnemen
2) Gezond en veilig opgroeien
3) Beschermd Thuis/Beschermd Wonen
4) Integratie en vluchtelingen
5) De dagelijkse basis op orde

Externe ontwikkelingen

Arbeidsmarktproblematiek
Door natuurlijk verloop, de bewegingen binnen, en de krapte op de arbeidsmarkt, is het lastig een adequate bezetting te creëren binnen het sociaal domein. Dit geldt zowel voor aanbieders als voor de gemeente. Dit heeft een negatief effect op de aanwezige kennis, continuïteit, de hoeveelheid inzet en ruimte voor visievorming om getransformeerd te werken. Het gevolg hiervan is dat er wachtlijsten ontstaan bij gemeenten én aanbieders.

Prijsstijgingen door inflatie
Hoewel de inflatie minder sterk was dan in 2023, zijn prijsstijgingen ook in het sociaal domein nog verder doorzet. Dit heeft te maken met de loonontwikkeling van personeel in de zorg en het welzijnswerk.

Woonzorgvisie
Woningnood, vergrijzing en de trend ‘langer thuiswonen’ vraagt om gerichte en op elkaar afgestemde acties op het gebied van wonen, zorg én welzijn. Het Sociaal Domein en Ruimte, Samenleving en Ontwikkeling hebben samen gewerkt aan de woonzorgvisie. Deze is begin januari 2025 vastgesteld door de gemeenteraad. Met de woonzorgvisie kan de gemeente anticiperen op de groeiende specifieke woonvraag, veranderende demografische ontwikkelingen en andere toekomstige uitdagingen op het gebied van wonen en zorg. Dit helpt bij het creëren van een duurzaam en toekomstbestendig (woon)beleid. In 2025 wordt het uitvoeringsprogramma geschreven. Totdat het uitvoeringsprogramma gereed is, wordt de woonzorgvisie gebruikt als onderlegger bij nieuwe projecten of initiatieven vanuit de samenleving.

Huisvesting statushouders en Wet inburgering
Omdat de uitwerking bewerkelijker is geworden en omdat de taakstelling is verhoogd, is extra formatie ingezet. Hiermee wordt kennis en inzet toegevoegd aan het team en wordt het mogelijk de werkprocessen op orde te krijgen. Deze inzet loopt het eerste half jaar van 2025 door.

Door de verhoogde taakstelling en tekort aan huisvesting, is niet kunnen voldaan aan de taakstelling. Er wordt toegewerkt naar een duurzame oplossing. Door toename in het aantal leerlingen op de Liemerse Taalschool heeft de gemeente in 2024 een extra financiële bijdrage geleverd. Hierdoor heeft de Taalschool een instroomgroep kunnen openen waardoor alle nieuwkomerskinderen een plek op school hebben gekregen.
Door onvrede over de resultaten en de samenwerking, is het contract met Vluchtelingenwerk voor de maatschappelijke begeleiding opgezegd. Hiervoor is tijdelijk een opdracht bij een andere partner belegd en in 2025 wordt een definitieve aanbieder aangesteld.

Decentralisatie en extramuralisering zorg
De decentralisatie van de jeugdzorg en de extramuralisering van de Geestelijke Gezondheids Zorg (GGZ) en de ouderenzorg wordt verder doorgevoerd. Dit heeft tot gevolg dat jeugdigen en volwassenen met een zorgvraag steeds langer zelfstandig thuis wonen. Vanuit inwoners en partners krijgen we signalen dat de problematiek van de zelfstandig wonende jeugdige en volwassene met zorg- en ondersteuningsvraag, steeds verder toeneemt in aantal, maar ook complexer wordt.

Decentralisatie beschermd wonen naar beschermd thuis
De decentralisatie van beschermd wonen is uitgesteld tot 1 januari 2026. Doel van de decentralisatie is om inwoners met een psychische kwetsbaarheid zoveel mogelijk in de eigen omgeving op te vangen en te ondersteunen. Vanaf 2026 worden alle gemeenten verantwoordelijk voor de uitvoering en financiering van beschermd wonen. In 10 jaar tijd wordt het budget dat nu toegekend wordt aan centrumgemeente Arnhem op basis van een objectief verdeelmodel overgeheveld naar alle gemeenten. De toegang tot beschermd wonen wordt lokaal georganiseerd, en er worden verbindingen gelegd met voorliggende veld en de maatwerkvoorzieningen beschermd wonen.

Door het uitstel heeft er geen ontwikkeling plaatsgevonden op het vlak van de invoering van de hybride toegang. Er was voor de invoering van de hybride toegang middelen opgenomen in de begroting 2024. Omdat deze gelden niet zijn ingezet vloeien deze gelden terug naar de bestemmingsreserve beschermd wonen.

Breed offensief
Het breed offensief is een brede agenda van het Rijk en bevat maatregelen om de arbeidsmarktkansen voor mensen me een arbeidsbeperking te vergroten. Met het breed offensief worden maatregelen voorgesteld om mensen met een beperking aan een baan te helpen en aan het werk te houden. Concreet bevat het breed offensief maatregelen om:
- De loonkostensubsidie voor werkgevers makkelijker te krijgen;
- Hulp op maat aan te vragen voor de werknemer;
- Meer duidelijkheid over welke re-integratiemiddelen een werkgever kan krijgen en gebruiken;
- Het voor jongeren met een arbeidsbeperking mogelijk maken te maken dat een aanvraag voor er bijstandsuitkering meteen wordt behandeld en dat zij arbeidsondersteuning krijgen;
- Mogelijk maken dat het inkomen uit deeltijdwerk niet meer volledig af gaat van de bijstandsuitkering van de werknemer die werkt met loonkostensubsidie;
- De kostendelersnorm is gewijzigd zodat jongeren tot 27 jaar niet meetellen als kostendeler voor hun huisgenoten (al ingevoerd per 1 januari 2023).

Om deze wijzigingen door te voeren wordt de participatiewet gewijzigd. Aangezien de genoemde wijzigingen van invloed zijn op het lokaal beleid, is de re-integratieverordening aangepast en ter vaststelling voorgelegd aan de gemeenteraad. Het daarbij horende beleid is tevens aangepast. In 2024 is er door de RSD een verdubbeling in de uitgaven aan loonkostensubsidie ten opzichte van 2023. Binnen de Arbeidsmarktregio Midden Gelderland is hard gewerkt om verder koers te zetten op de ontwikkelingen binnen de arbeidsmarkt. Vanuit het Regionaal Werkbedrijf is een ambitie vastgesteld: Meer mensen werkzaam vanuit de banenafspraak dan wettelijk vereist.

2.2 Wat hebben we daarvoor gedaan?

Opvang Oekraïners
In 2024 hebben wij uw raad twee keer geïnformeerd over de stand van zaken huisvestingsdossiers vluchtelingen en statushouders. Zoals bekend hebben wij onze taakstelling bestaande uit een resultaatsverplichting van 90 opvangplekken en cumulatieve inspanningsverplichting van 92 opvangplekken per 1 januari 2025 gehaald. De inspanningsverplichting per 1 juli 2025 is met 21 opvangplekken verlaagd.

De opvang staat budgettair neutraal in de begroting. We hebben het afgelopen jaar weer meer rijksinkomsten gehad dan uitgaven. Het eindsaldo per 31 december 2024 bedraagt circa € 1.475.000. Wij stellen voor dit bedrag in de nog te vormen bestemmingsreserve Migratie en Integratie te storten en daarmee onder andere de aankoop van vastgoed voor duurzame vluchtelingenopvang en huisvesting statushouders te bekostigen. Per 1 januari 2025 is het normbedrag voor de bekostiging van de opvang overigens met bijna 30% verlaagd. Bij de volgende jaarrekening verwachten wij bij gelijkblijvende kosten een positief eindsaldo over te houden van maximaal 40% van het eindsaldo 2024.

Komst Procesopvanglocatie COA (40-100 bedden)
In de loop van 2023 hebben wij besloten om van een procesopvanglocatie voor AMV-ers af te zien en verder te gaan met duurzamere opvang voor nareizigers. In 2024 hebben de eigenaar van een leegstaand kantoorgebouw in de A12-zone en het COA met elkaar in contact gebracht. Ons doel hierbij is een duurzame opvang voor nareizigers in onze gemeente te creëren.

Verdere transformatie van het sociaal domein.
Door te investeren in de positieve gezondheid van onze inwoners en uit te gaan van wat iemand wel kan en door te denken in mogelijkheden. Iedereen die dat wil moet mee kunnen doen met werk, onderwijs, sport, cultuur en aan ons verenigingsleven. We hebben aandacht voor achterstanden en de tweedeling in onze gemeenschap. We bedenken simpele en passende oplossingen in en met de directe leefomgeving. Zorg die nodig is, wordt tijdig en integraal ingezet. We kijken naar heel de mens achter de zorgvraag.

Dit waren de speerpunten:

2.2.1.A	Versterken en afstemmen van de verschillende toegangen, Poort voor de Poort
Doel	Ketenpartners en de gemeente hebben hun toegang tot en processen voor maatschappelijke ondersteuning adequaat op elkaar afgestemd, zodat hulpvragen op de juiste plek binnenkomen en snel (binnen de wettelijke termijnen) worden opgepakt.
Toelichting	Door de toegang goed te regelen werken we aan de transformatie. Als de verwijzingen bij de eerste hulpvraag goed plaatsvindt, worden meer mensen geholpen in de sociale basis en is verwijzing naar het vangnet minder vaak nodig. De eigen kracht van inwoners wordt vertrekt doordat ze sneller en adequaat ondersteund worden. Daarbij worden de wachtlijsten korter doordat inwoners sneller adequate ondersteuning krijgen. We werken hieraan door de verschillende toegangen binnen het welzijnswerk, onderwijs, de zorg en de gemeente op elkaar af te stemmen. Hiervoor wordt tijdelijk een procesbegeleider ingezet. We kijken integraal naar de vraag van de inwoner en vinden slimme oplossingen doordat we door verschillende (financiële) schotten van welzijn en zorg heen gaan. De inwoner (zowel kinderen als volwassenen) komt meteen op de juiste plek voor de hulpvraag, en komt niet onnodig op een wachtlijst te staan. We zoeken slimme oplossingen als overbruggingszorg vanwege wachtlijsten. Denk bij verschillende toegangen aan Mikado, Sociaal Loket, rechterlijke macht, medisch specialisten, onderwijs, huisartsen en woningbouwcorporaties.

2.2.1.A	Versterken en afstemmen van de verschillende toegangen, Poort voor de Poort
Bereikt/niet-bereikt	*- Lijn Vitaal deelnemen* Partners en aanbieders hebben met de gemeente samengewerkt om in de kwetsbare wijken/straten vroegtijdig contact te leggen met inwoners die mogelijk ondersteuning nodig hebben. Hierdoor zijn mogelijk zwaardere problemen voorkomen en is er minder beroep gedaan op maatwerkvoorzieningen. Een goed voorbeeld daarvan is de aanpak in project “Huiskamer Gladiool5”. Gedurende 2024 was het huis aan de Gladiool 5 de ontmoetingsplek voor bewoners van de Bloemenbuurt. Naast ontmoeting, konden bewoners er terecht voor vragen omtrent leefbaarheid, de omgeving, veiligheid en persoonlijke zaken. Elke week waren meerdere professionals aanwezig; van politie tot opbouwwerkers en van medewerkers zorg & overlast tot de jongerenwerker. Vanuit deze tijdelijke “impuls Leefbaarheidsaanpak Bloemenbuurt” zijn hulpvragen vroeg opgepakt, zijn mogelijk escalaties en dure inzet van zorg voorkomen en is het vertrouwen in de overheid en politie verhoogd. Er zijn minder overlastmeldingen geweest. De sociale verbinding is toegenomen; bewoners die elkaar al jaren niet meer hebben gezien of gesproken zien elkaar weer in de buurthuiskamer Met hulp van het innovatieteam is onderzocht op welke manier het voorliggend veld versterkt kan worden. Dit krijgt opvolging in 2025, maar resulteerde in 2024 al tot een integraal overleg tussen beleidsadviseurs van verschillende afdelingen, consulenten en het voorliggend veld. Dit overleg heeft gezorgd voor kortere lijntjes en verbreding van kennis en de sociale kaart. Zo konden consulenten bijvoorbeeld inwoners op de wachtlijst attenderen op culturele en sportieve activiteiten die de verbinding helpt bevorderen en eenzaamheid helpt voorkomen. 65-plussers hebben via het Gezond & Actief Leven Akkoord (GALA) meegedaan aan cursus valpreventie. Hiermee is mogelijk zwaardere zorg voorkomen en deelnemers zijn doorgeleid naar structureel beweegaanbod. Ook is verkend hoe de aansluiting kan worden versterkt tussen sociaal loket en het voorliggend veld, zie hieronder de lijn beschermd thuis: *- Lijn Beschermd thuis* Naast een jongerenwerker bij consulenten jeugd, is eind 2024 ook een sociaal werker aangesloten bij het team WMO. Deze professionals werken als verbinder en bekijken of en op welke manier hulpvragen voorliggend kunnen worden opgepakt. Hiermee wordt mogelijk zwaardere zorg en langere wachttijden voorkomen. *- Evaluatie maatschappelijk werk op school (MOS) is uitgevoerd.* In het voorjaar van 2024 is een evaluatie naar de raad gestuurd. Uit deze evaluatie bleek dat het maatschappelijk werker op school een goede en efficiënte interventie is. Partners, inwoners en maatschappelijk werkers zijn optimistisch over de aanpak. Uit de evaluatie blijkt onder andere dat veel ouders (hoewel ze nog in een traject zitten) al positieve verbetering zien en geeft 76,5 % aan zelfstandig verder te kunnen na het traject. Met zo’n 216 casussen per jaar, veel preventieve ondersteuning aan ouders en kinderen, vangen ze veel potentiële problemen af waardoor opschaling van zorg minder nodig is. Het maatschappelijk werk op school is daardoor in 2024 bestendigd vanuit gemeentelijke financiering. *- Jongerencoach verbonden aan consulenten als verbinder sociale basis.* Door een jongerenwerker van Santé te verbinden aan de gemeente hebben we het voorliggend veld gekoppeld aan de gemeentelijke toegang. Hiermee koppelen we inwoners laagdrempelig aan activiteiten en interventies zodat we zorg passend en dichtbij bieden.

2.2.1.A	Versterken en afstemmen van de verschillende toegangen, Poort voor de Poort
	-Budget gezond - en veilig opgroeien. In de VJN van 2023 is er budget vrijgemaakt voor gezond - en veilig opgroeien. Daarvan is een groot deel ingezet voor het project op mentaal welbevinden van de jeugd middels Maatschappelijke Diensttijd (MDT). Hiermee is het project van start gegaan en kan dit uitgevoerd worden vanaf februari 2025. Daarnaast is er meer ingezet op collectieve hulp en begeleiding. Bijeenkomsten ‘grip op ouderschap’ worden aan ouders aangeboden. Hiermee voorkomen we vragen voor opvoedondersteuning. Er zijn terugkombijeenkomsten georganiseerd waar ook eerdere deelnemers naar toe komen. Het resterende deel van het toegekende budget is in de VJN 2024 als bezuiniging ingeleverd. *- Invoeren preventieve gesprekken Candea college* We hebben bereikt dat leerplichtambtenaren en Stichting Halt preventieve gesprekken voeren op Candea College om dreigend schoolverzuim aan te pakken. Hierbij wordt ervaren dat effecten op schoolaanwezigheid groter zijn omdat verzuim in een vroeg stadium wordt aangepakt. Deze positieve effecten zijn in verzuimcijfers (nog) niet terug te zien. De reden hiervoor kan liggen in de landelijk ervaren toename in (complexiteit van) problemen van jongeren, waarbij de positieve effecten van preventieve gesprekken worden ondergesneeuwd door de algehele toename in meldingen. *- Uitbreiding formatie leerplichtambtenaren* Het aantal leerplichtambtenaren in de regio is uitgebreid. Hiermee is bereikt dat dat het toenemende aantal verzuimmeldingen snel en adequaat wordt opgepakt. *-Verbinding Veilig thuis en consulenten (voor de lijn vitaal deelnemen, gezond en veilig opgroeien en beschermd wonen beschermd thuis)* Een medewerker van Veilig Thuis (aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling) is één dagdeel per week aanwezig en beschikbaar voor de consulenten. Door de fysieke aanwezigheid is overleg snel mogelijk, kan de Veilig Thuis medewerker actief meedenken en eventueel samen optrekken in zaken waar Veilig Thuis ook actief betrokken is. Hiermee bereiken we dat zorg en ondersteuning passend, snel en dichtbij geleverd wordt. *- Leerlingenvervoer* De extra formatie op leerlingenvervoer heeft geleid dat er meer keukentafelgesprekken gevoerd zijn. Hiermee zijn we sneller en passender aangesloten op de inwoners. Hierdoor kunnen we leerlingenvervoer steeds laten aansluiten bij de zelfstandigheid van de jeugdigen. In gevallen dat ‘de reiskoffer’ ingezet kon worden is dat gedaan. Daarnaast heeft het invoeren van opstapplaatsen in Duiven geleid tot efficiëntie in de routes Westervoort-Duiven-Zevenaar. Het stimuleren van fietsen en gebruik van het openbaar vervoer heeft positief bijgedragen in de kosten. *-Meewerken aan Liemerse pilot toegankelijke GGZ in de Liemers* We hebben gewerkt aan de verkennende gesprekken met inwoners met een GGZ kwetsbaarheid. Dit in het kader van de Liemerse pilot toegankelijk GGZ in de Liemers. In deze pilot werken GGnet, Sante, POH GGZ van de huisartsen, consulenten van de gemeente en ervaringsdeskundigen samen, om met inwoners naar passende oplossingen te zoeken voor de hulpvraag. De verwachting is dat een aantal hulpvragen afgevangen worden en niet bij de GGZ terecht komen, De pilot wordt in 2025 afgesloten.

2.2.1.A	Versterken en afstemmen van de verschillende toegangen, Poort voor de Poort
	Wat hebben we niet bereikt *-Inzet jongerenwerk vertraagd* Er is voor heel 2024 extra jongerenwerk toegezegd. Door arbeidsmarktproblematiek is het Santé rond juni 2024 gelukt te starten met een ambulant jongerenwerker, maar niet voor de volledige inzet. Wel is de zichtbaarheid en bekendheid van het jongerenwerk toegenomen door meer de aansluiting bij de jongeren te zoeken. *-Geen hybride toegang in het kader van Beschermd wonen, beschermd thuis* De decentralisatie is wederom uitgesteld naar 2026. Daarom heeft er geen ontwikkeling plaatsgevonden op het vlak van de invoering van de hybride toegang. In 2024 waren voor de invoering van de hybride toegang middelen opgenomen in de begroting 2024. Omdat deze gelden niet zijn ingezet vloeien deze gelden terug naar de bestemmingsreserve beschermd wonen.

2.2.1.B	Dorpsgesprekken t.b.v. Uitvoeringsagenda Samen Sterk
Doel	We stellen participatief de uitvoeringsagenda 2024-2026 Samen Sterk op. We werken hierbij volgens een op te stellen vernieuwde werkwijze (vindplaatsgerichte participatie) met als werktitel dorpsgesprek.
Toelichting	De hoofdopgave voor het sociaal domein is verder transformeren (Samen Sterk). Transformeren is een proces dat wij als gemeente niet alleen vorm willen geven. Omdat we willen inzetten op normaliseren, bevorderen van de eigen kracht en zelfredzaamheid en omdat we inzetten op voorliggende en algemene voorzieningen (de sociale basis), hebben we onze inwoners en partners nodig. Daarom gaan we in 2023 met inwoners en partners in gesprek over de toekomst van het sociaal domein. Dit noemen we ‘het dorpsgesprek’. Het resultaat van strategische keuzes en de uitkomsten van de dorpsgesprekken worden vertaald in een uitvoeringsprogramma. Doel van dit uitvoeringsprogramma is om strategische keuzes te maken waar we als gemeente op in zetten. Hiermee geven we vorm en inhoud aan de transformatie van het sociaal domein. Vanaf 2024 gebruiken we de aanpak dorpsgesprekken om inwoners en partners te betrekken bij het uitvoeren van de uitvoeringsagenda. We vernieuwen met de dorpsgesprekken onze manier van participeren in het sociaal domein. Door het perspectief van inwoners als uitgangspunt te nemen in onze beleidsontwikkeling, werken we aan de transformatie in het sociale domein. Want als mensen regie over hun eigen leven ervaren, kunnen ze van betekenis zijn voor anderen, de wijk of een vereniging. En als we meer naar elkaar omkijken en samenbouwen aan een rijk verenigingsleven, bouwen we samen aan een stevige sociale basis.

2.2.1.B	Dorpsgesprekken t.b.v. Uitvoeringsagenda Samen Sterk
Bereikt/niet-bereikt	In 2024 is een vervolg gegeven aan de dorpsgesprekken die eind 2023 zijn gehouden. Er zijn 4 bijeenkomsten geweest met inwoners die hebben aangegeven blijvend te willen meedenken. Het is een mix van inwoners uit Duiven en Westervoort en zij hebben aangegeven dat prettig te vinden en dat het niet nodig is dit per gemeente apart te organiseren. Deze zogenaamde klankbordgroep is betrokken bij de totstandkoming van nieuw beleid en samen met hen wordt gekeken naar het vervolg op de jaarlijkse dorpsgesprekken. Ze geven aan energie te krijgen van de bijeenkomsten en te waarderen dat teruggekoppeld wordt wat er met de input wordt gedaan. Voor beide gemeenten samen is door het netwerk eenzaamheid een lezing georganiseerd. Hieraan konden zowel professionals als vrijwilligers deelnemen en dat gebeurde ook; De Stek zat nagenoeg vol. De kennis is door de lezing vergroot en verschillende mensen gaven na afloop aan betrokken te willen worden bij het netwerk. Er is een sociaal werker opgeleid tot specialist eenzaamheid om de kennis in de gemeentes te borgen. Ambtenaren hebben gedurende 2024 gewerkt aan het intensiveren van hun relatie met maatschappelijke organisaties en het verenigingsleven. Met de 3 grote maatschappelijke partners (Sante Partners, SHO en Kunstwerk!) zijn gesprekken gevoerd om de onderlinge samenwerking te bevorderen. Dit resulteert onder andere in het toewerken naar een gezamenlijke verantwoording vanaf 2025. Ook organiseren ze inmiddels samen activiteiten en gebruiken ze elkaars expertise en ruimtes. Er is gezamenlijk geïnventariseerd op welke ontwikkellijn van Samen Sterk elke organisatie activiteiten en diensten levert. Op die manier is een overzicht opgeleverd en werd duidelijk dat er een redelijk dekkend netwerk is, maar ook op welke lijn nog meer inzet gepleegd kan worden. Indien nodig worden daarop de subsidieopdrachten aangepast. Sante Partners is de grootste uitvoerder van welzijn. Er is in 2024 geïnvesteerd in het versterken van het lokaal partnerschap. Sociaal werkers en beleidsadviseurs hebben in verschillende werksessies samen toegewerkt naar de nieuwe opdracht; samen is bepaald “wat” er moet gebeuren en “hoe” dat gebeurt is aan Sante Partners. Deze samenwerking heeft het draagvlak en begrip voor elkaar en de opdracht vergroot. Tijdens bestuurlijk overleggen is de opdracht gemonitord en waar nodig bijgesteld. Er heeft een dorpsgesprek plaatsgevonden met kinderopvang en onderwijs. Dankzij constructieve input wordt in 2025 een pilot opgezet om jeugdhulpexpertise preventief beschikbaar te stellen voor de kinderopvang. Dankzij deze pilot kunnen peuters met een complexe ondersteuningsbehoefte op de reguliere kinderopvang beter worden begeleid. Na de zomer is gestart met jongerenparticipatie om prettige ontmoetingsplekken vorm te gaan geven. Jongeren hebben actief mee gedacht aan potentiële locaties, potentiële inrichting etc. Het realiseren van prettige ontmoetingsplekken krijgt vervolg in 2025.

2.2.1.C	Uitvoering op orde
Doel	De afdeling sociaal domein heeft haar capaciteit op orde, wachtlijsten onder controle of kan meebewegen met de fluctuaties in hulpvragen en het personeel handelt eenduidig volgens de missie en kernwaarden van Samen Sterk.

2.2.1.C	Uitvoering op orde
Toelichting	Maatschappelijke organisaties, buurten en verenigingen vormen met elkaar de Sociale Basis in de gemeente. Ze richten zich breed op de positieve gezondheid van alle inwoners. Wij richten de gemeentelijke uitvoering in het sociaal domein op de meest kwetsbare inwoners die een specifiek vangnet nodig hebben om zelfstandig deel te kunnen nemen aan de maatschappij. Denk hierbij aan jeugdhulp, leerlingenvervoer, doelgroepenvervoer, woningaanpassingen, maatwerkvoorzieningen vanuit de Wmo, schulphulpverlening of een uitkering. Om deze kwetsbare inwoners goed te kunnen ondersteunen en het gesprek goed te kunnen voeren, hebben wij als gemeente de uitvoering op orde. Voor het goed organiseren (uitzoeken wat nodig is en medewerkers in hun kracht zetten zodat ze hun professionele rol pakken) van de ‘uitvoering op orde’ en ‘poort voor de poort’ wordt een procesbegeleider ingezet. Daarnaast wordt de capaciteit van consulenten uitgebreid om wachtlijsten te beperken. Middels bijeenkomsten, werkbezoeken, scholing en trainingen stellen we medewerkers in staat om volgens de visie van onze transformatieagenda Samen Sterk te handelen.

2.2.1.C	Uitvoering op orde
Bereikt/niet-bereikt	*-Extra Wmo-consulenten* Om de omzetting naar de maatwerkvoorziening huishoudelijke ondersteuning mogelijk te maken, zijn extra Wmo-consulenten aangetrokken. Dit heeft ervoor gezorgd dat de wachtlijsten minder hard zijn opgelopen als gevolg van de omzetting algemene voorziening huishoudelijke ondersteuning naar de maatwerkvoorziening huishoudelijke ondersteuning. *-Algemene voorziening huishoudelijke ondersteuning* Om de huishoudelijk ondersteuning beschikbaar te houden voor inwoners die dat het hardst nodig hebben, is de algemene voorziening huishoudelijke ondersteuning omgezet naar een maatwerkvoorziening. Mede hierdoor is het aantal cliënten dat gebruik maakt van de huishoudelijke ondersteuning na de omzetting vanaf het derde kwartaal 2024 niet gestegen. We verwachten dat de omzetting in 2025 ook een dempend effect heeft op nieuwe instroom. *-Aanpak wachtlijst* Continuïteit van het team jeugdconsulenten is op orde. De efficiëntie is in 2024 sterk verbeterd door verschillende maatregelen. O.a. door inwoners beter en gerichter te verwijzen staan ze niet onnodig op de wachtlijst. Ook het beter aanleveren van gegevens voor verlenging van een beschikking is een voorbeeld van efficiëntie. Mede daardoor zijn de wachtlijsten verminderd. De geleerde lessen hieruit worden meegenomen voor de afdeling Wmo. *-Inkoop van essentiële functies jeugdhulp* Op bovenregionaal niveau (samenwerking met 56 Gelderse gemeenten) zijn de essentiële functies ingekocht, waardoor het aanbod voor gespecialiseerde behandeling en verblijf regionaal verzekerd is en onze jeugdigen daar gebruik van kunnen maken. In 2025 worden op basis van opgedane ervaring de werkprocessen bij gesteld en zal de discussie worden opgestart of de financiering van deze voorzieningen op basis van het solidariteitsbeginsel mogelijk is. *-Voorbereiden invoeren verklarende analyse* Regionaal zijn de voorbereidingen getroffen voor het invoeren van de verklarende analyse. Hierdoor gaan alle gemeentelijke toegangen van de regio bij complexe casussen dezelfde methode toepassen voor de vraagverheldering. De verklarende analyse verheldert hoe het komt dat de situatie van ouders en kind is ontstaan en dat deze niet vanzelf over is gegaan. Een verklarende analyse laat zien welke factoren hierop van invloed zijn en hoe die met elkaar samenhangen. Het leidt tot een verklaring van de problematiek, en waardoor deze is ontstaan, voortduurt, versterkt of vermindert. Hierdoor kan er gerichte hulp worden ingezet. In 2025 gaan de trainingen van start voor onze consulenten. *-Extra consulent leerlingenvervoer (Duiven)* Er is tijdelijk een extra consulent aangesteld voor leerlingenvervoer. Dit heeft geleid tot een succesvolle invoering van opstapplaatsen en meer mogelijkheden voor maatwerk waar nodig, door beter aan te sluiten bij inwoners. *-Activerend werk* Activerend Werk biedt inwoners een laagdrempelige en op maat gemaakte kans om actief deel te nemen aan de samenleving. Dit kan via de Wmo, Jeugdwet of Participatiewet. Een traject binnen Activerend Werk helpt inwoners om zelfredzamer te worden, minder ondersteuning nodig te hebben, werkervaring op te doen en uiteindelijk mogelijk een betaalde baan te vinden.

2.2.1.C	Uitvoering op orde
	Om Activerend Werk beter te positioneren hebben we in 2024 ingezet op uitbreiding en verdieping van het aanbod. Dit doen we onder andere met een informatiecampagne en een vernieuwde website. Op de website vinden inwoners en aanbieders een helder overzicht van alle trajecten, evenals inspirerende filmpjes met succesverhalen van deelnemers. Door deze verbeteringen wordt Activerend Werk beter zichtbaar voor zowel inwoners als potentiële aanbieders. We verwachten hierdoor een groei van het aanbod én een toename van het aantal deelnemers in onze gemeente. Daarnaast is de samenwerking tussen consulenten van RSD de Liemers, Wmo en Jeugd verder versterkt om inwoners nog beter te ondersteunen. *-Integratie en Vluchtelingen* Omdat de uitwerking bewerkelijker is geworden en omdat de taakstelling is verhoogd, is extra formatie ingezet. Hiermee wordt kennis en inzet toegevoegd aan het team en wordt het mogelijk de werkprocessen op orde te krijgen. Deze inzet loopt het eerste half jaar van 2025 door. Door de verhoogde taakstelling en tekort aan huisvesting, is niet voldaan aan de taakstelling. Er wordt toegewerkt naar een duurzame oplossing. Door toename in het aantal leerlingen op de Liemerse Taalschool heeft de gemeente in 2024 een financiële bijdrage geleverd. Hiermee heeft de Taalschool een instroomgroep kunnen openen waardoor alle nieuwkomerskinderen een plek op school hebben gekregen. Vanwege onvrede over de resultaten in de samenwerking, is de samenwerking met Vluchtelingenwerk voor de maatschappelijke begeleiding opgezegd. De opdracht is tijdelijk bij een andere partner belegd en in 2025 wordt een definitieve aanbieder aangesteld.

2.3 Wat heeft het ons gekost?

Hieronder een tabel waarin de cijfers worden vergeleken van de jaarrekening 2023, de begroting voor wijziging, de begroting na wijziging, de werkelijke cijfers 2024 en het verschil tussen de begroting na wijziging met de werkelijke uitgaven.

Resultaat programma Maatschappij

	Rekening 2023	Begroting 2024 v.w.	Begroting 2024 n.w.	Rekening 2024	Saldo 2024
Lasten	45.778	41.972	47.978	49.657	-1.679
Baten	12.627	8.125	10.373	13.951	3.578
Gerealiseerde totaal saldo	**- 33.151**	**- 33.847**	**- 37.605**	**- 35.705**	**1.899**
Resultaatbestemming	- 687	703	696	207	- 489
Gerealiseerde resultaat	**- 33.838**	**- 33.144**	**- 36.909**	**- 35.498**	**1.410**

(Bedragen x € 1.000)

Verklaring van het saldo
Het resultaat op het programma Maatschappij bedraagt vóór bestemming € 1.899.000 voordelig. Voor een verklaring van de grote verschillen verwijzen we naar de verschillenanalyse op pagina 107 en verder.

Openbaar basisonderwijs	23.000
Onderwijshuisvesting	-111.000

Onderwijsbeleid	9.000
Sportbeleid en activering	470.000
Sportaccommodaties	292.000
Cultuur	- 5.000
Musea	14.000
Cultureel erfgoed	1.000
Media	4.000
Openbaar groen en recreatie	215.000
Samenkracht en burgerparticipatie	1.559.000
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	- 6.000
Inkomensregelingen	84.000
WSW en beschut werk	326.000
Arbeidsparticipatie	10.000
Maatwerkvoorziening Wmo	- 99.000
Maatwerkdienstverlening 18+	- 1.000
Hulp bij het huishouden (Wmo)	- 96.000
Begeleiding (Wmo)	- 41.000
Dagbesteding (Wmo)	4.000
Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	0
Maatwerkdienstverlening 18-	49.000
Jeugdhulp begeleiding	- 162.000
Jeugdhulp behandeling	44.000
Jeugdhulp dagbesteding	- 41.000
Jeugdhulp zonder verblijf overig	- 20.000
Pleegzorg	- 29.000
Gezinsgericht	8.000
Jeugdhulp met verblijf overig	- 38.000
Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	- 393.000
Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	130.000
Gesloten plaatsing	128.000
Geëscaleerde zorg 18+	0
Beschermd wonen (Wmo)	0
Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)	- 15.000
Geescaleerde zorg 18-	0
Jeugdbescherming	50.000
Jeugdreclassering	- 22.000
Volksgezondheid	18.000
Doorbelasting 1Stroom	-404.000
Doorbelasting kapitaallasten	-54.000
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	**1.899.000**

Bedragen in €

Directe kosten (€ 2.358.000)

Op het **taakveld Openbaar basisonderwijs** zit een klein voordeel. Er waren hogere huuropbrengsten maar ook hogere kosten voor verzekeringen.
Op het **taakveld onderwijshuisvesting** zijn meer bijdragen van de scholen geboekt in de bouw van het IKC. De kosten voor verzekeringen waren hoger en voor het IHP is niet het volledige bedrag uitgegeven. Er moesten extra kosten worden gemaakt voor noodlokalen en de bijdrage voor het GRHVOL viel hoger uit. De vergoeding voor het gymondewijs was hoger.
Het **taakveld onderwijsbeleid** geeft een nadeel. Op leerlingenvervoer zit een nadeel omdat het gebruik hoger uit is gevallen dan verwacht en onderwijsbegeleiding laat een nadeel zien vanwege

extra subsidie. Onderwijsachterstandenbeleid geeft een voordeel omdat alle kosten in de SPUK-regeling vielen. Om dezelfde reden was er ook een voordeel op peuterspeelzalen.
Op het **taakveld sportbeleid** is een voordeel ontstaan doordat het salaris van de combinatiefunctionarissen in 1Stroom is geboekt. Via de SPUK regeling is een deel van de betaalde BTW terugontvangen.
Het **taakveld sportaccommodaties** laat per saldo een voordeel zien doordat er een incidentele verkoop was. De energiekosten van Triominos waren lager en het onderhoud duurder. Er waren meer huuropbrengsten bij Triominos en de vergoeding voor gymonderwijs viel hoger uit.
Het **taakveld Cultuur** geeft een kleine overschrijding vanwege extra kosten voor het Cultuurpact.
Op het **taakveld Musea** ontstaat een voordeel doordat de kosten van het streekarchivariaat lager uitvielen.
Op het **taakveld Cultureel Erfgoed** zijn geen grote afwijkingen.
Op het **taakveld Media** ontstond een voordeel vanwege een iets lagere subsidie.
Op het **taakveld groenonderhoud** zijn de kosten voor de fonteininstallaties lager vanwege meevallende energieprijzen. De waterschapslasten voor alle groenstroken waren hoger. De kosten voor onderhoud openbaar groen vielen lager uit omdat door capaciteitsgebrek minder is toegekomen aan renovaties. Voor de intensivering van groen waren weinig initiatieven. De kosten voor boomonderhoud vielen hoger uit. De kosten voor de aanbesteding van het groenonderhoud en voor biodiversiteit waren lager dan de ramingen. Ook voor speeltuinen en -weiden werden minder kosten gemaakt dan geraamd.
Het voordeel op **taakveld Samenkracht en burgerparticipatie** bestaat voor het grootste deel uit overgebleven gelden voor de opvang van Oekraïners. Andere voordelen ontstaan op de kosten voor overheidsparticipatie, internationale samenwerking, mantelzorg en vrijwilligerswerk, kinderopvang, het Wijkhuis van Droo en het innovatiebudget Sociaal Domein. Er is een nadeel op subsidie voor de stichting SHO.
Op het taakveld **Toegang en eerstelijnsvoorzieningen** ontstaat een nadeel omdat er meer kosten zijn gemaakt tolken. Voor de toegang van jeugd zijn minder kosten gemaakt.
Op het **taakveld Inkomensregelingen** ontstaat een voordeel doordat de rijksbijdrage voor de BBZ/Buig hoger uitviel. Bij minimabeleid was een nadeel doordat er meer verstrekkingen zijn gedaan. Kwijtschelding heeft het vorig jaar minder geld gekost. Er waren minder ontvangsten vanwege de terugbetaling van leenbijstand. De eindafrekening van de TONK regeling leverde een voordeel op.
Het **taakveld Begeleide participatie** laat een voordeel zien omdat de eindafrekening van de MGR lager was. Ook de plaatsingskosten waren lager.
Het is ieder jaar lastig de juiste aantallen nieuwkomers in te schatten. Doordat het aantal nieuwkomers lager was dan verwacht zijn de uitvoeringskosten lager uitgevallen. Op het onderdeel re-integratie valt de afrekening van de RSD hoger uit. Er is meer uitgegeven voor arbeidsmatige dagbesteding. Op het **taakveld arbeidsparticipatie** ontstaat hierdoor per saldo een klein voordeel.
Bij het **taakveld maatwerkvoorzieningen (Wmo)** zijn de meeste kosten voor het doelgroepenvervoer ondergebracht. De kosten voor het doelgroepenvervoer zijn hoger geweest doordat het aantal ritten stijgt. Op dit taakveld zijn de kosten voor de verstrekkingen van rolstoelen tegen gevallen net als de kosten voor vervoersvoorzieningen. De kosten voor woonvoorzieningen vielen tegen vanwege een paar dure woningaanpassingen. Door het hogere aantal aanvragen viel de eigen bijdrage Wmo hoger uit. De kosten voor de digitale dienstverlening waren ook lager. Het betreft hier open einde regelingen die vooraf lastig zijn te ramen.
Het **taakveld Maatwerkdienstverlening 18+** geeft een nadeel vanwege de hoger uitgevallen regionale kosten.
Op het **taakveld Hulp bij het huishouden (Wmo)** valt het aantal PersoonsGebondenBudget (PGB) cliënten lager dan geraamd waardoor er een voordeel ontstaat. Het budget voor zorg in natura laat daarentegen een nadeel zien. Er zijn meer huishoudelijke toelagen uitgekeerd en dat zorgt ook voor een nadeel. Voor eigen bijdrage Wmo ontvingen we een iets hoger bedrag.
Ook op het **taakveld Begeleiding (Wmo)** is er een voordeel op het PGB-budget. Op dit taakveld is er echter een nadeel op de zorg in natura.

Bij het **taakveld Dagbesteding (Wmo)** zitten kleine voordelen op vervoerskosten en zorg in natura. De eigen bijdrage viel hier iets lager uit.
Op **taakveld Maatwerkdienstverlening 18-** ontstaat een voordeel vanwege een gunstigere afrekening van de gemeente Arnhem over ambulantiseringsgelden.
Op het **taakveld Jeugdhulp begeleiding** ontstaan de voordelen vooral door de lagere uitgaven voor de PGB-budgetten en de stijgende vraag naar zorg in natura.
De lagere vraag naar zorg in natura in het laatste kwartaal zorgt voor een voordeel op het **taakveld Jeugdhulp behandeling**. Het nadeel op de PGB voor behandeling valt hier ruimschoots tegen weg.
Bij het **taakveld Jeugdhulp dagbesteding** ontstaat een nadeel op de vervoerskosten. Hier viel de vraag in het laatste kwartaal hoger uit waardoor er een nadeel op zorg in natura ontstaat.
Op het **taakveld Jeugdhulp zonder verblijf overig** ontstaat een nadeel op de zorg in natura.
De kosten voor zorg in natura op het **taakveld Pleegzorg** vielen hoger uit. In het laatste kwartaal is er een stijgende vraag naar pleegzorg.
De vraag naar gezinsgerichte zorg in natura was in het laatste kwartaal iets lager dan geraamd waardoor een voordeel ontstaat op het **taakveld Gezinsgericht**.
Op het **taakveld Jeugdhulp met verblijf overig** ontstaat een nadeel dat wordt verklaard door de stijgende vraag in het laatste kwartaal.
De jeugdhulp behandelingen GGZ vielen in het laatste kwartaal veel hoger uit waardoor er een nadeel ontstaat op het **taakveld Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf**.
Voor crisishulp in de jeugdzorg is het afgelopen jaar minder uitgegeven dan vooraf werd ingeschat. Daardoor ontstaat een voordeel op het **taakveld Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf**.
De kosten voor gesloten plaatsing in de jeugdzorg waren in het afgelopen jaar lager omdat zich minder situaties hebben voorgedaan dan ingeschat. Dat levert een voordeel op bij het **taakveld Gesloten plaatsing**.
De kosten voor Bemoeizorg waren hoger doordat er meer aanvragen waren dan vooraf is ingeschat. De kosten voor de WVGGZ vielen lager uit omdat de subsidieverstrekking lager was. Hierdoor ontstaat een nadeel op het **taakveld Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)**.
Op het **taakveld Jeugdbescherming** vielen de kosten uiteindelijk lager uit waardoor er een voordeel ontstaat.
Op het **taakveld Jeugdreclassering** vielen de kosten uiteindelijk hoger uit waardoor er een nadeel ontstaat.
Niet alle uitgaven inzake de SPUK-uitkering Brede regeling zijn in 2024 gedaan. Er zijn geen uitgaven gedaan inzake de maatschappelijke stages. Wel zijn er hogere uitvoeringskosten en meer subsidies verstrekt. Inclusief een lagere bijdrage aan de VGGM levert dit een voordeel op bij het **taakveld volksgezondheid**.

Doorbelasting (-€ 459.000)
De werkelijke lasten van 1stroom zijn volgens de in de begroting gehanteerde procentuele verdeling aan de taakvelden in Duiven en Westervoort doorbelast. In programma 2 zijn meer personeelskosten terecht gekomen dan geraamd doordat er meer uren aan jeugdzorg en Wmo zijn doorbelast. Er zijn meer kapitaallasten op dit programma geboekt vanwege het afboeken van de restwaarde van de Wiekslag.

Saldo resultaatbestemming (mutaties reserves)
Het saldo op de resultaatbestemming op dit programma is € 489.000 negatief. Dat betekent dat er minder aan de reserves is onttrokken dan geraamd. En dat is nadelig. Voor Beschermd Thuis werd meer gestort in de bestemmingsreserve € 99.000. Ook voor doelgroepenvervoer werd een bedrag (€ 224.000) in de reserve gestort. Er is geen onttrekking gedaan voor activerend werk (€ 90.000). Voor de Beschutte huiskamer is € 1.000 minder onttrokken en voor de Blijfwijk is € 17.000 minder onttrokken. Er is geen onttrekking (€ 57.000) geweest voor statushouders.

Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	**1.899.000**
Beschermd thuis	- 99.000
Doelgroepenvervoer	- 224.000

Activerend werk	- 90.000
Beschutte huiskamer	- 1.000
Blijfwijk	- 17.000
Statushouders	-57.000
Gerealiseerde resultaat	**1.410.000**

Bedragen in €

2.4 Welke verbonden partijen waren betrokken?

	Gemeenschappelijke regeling huisvesting voortgezet onderwijs in de Liemers (GRHVOL)
Doel	Gezamenlijke verantwoordelijkheid voorzieningen in het Voortgezet Onderwijs binnen de gemeenten Duiven, Zevenaar en Montferland (de Liemers).
Taak	Verdeling van de kosten voor huisvesting van het voortgezet onderwijs in de Liemers, om het voortgezet onderwijs op adequate wijze in te richten en de kosten beheersbaar te houden voor de deelnemende gemeenten.
Beleidsrisico's	De GRHVOL heeft geen rechtspersoonlijkheid en kan geen besluiten nemen, wat het risico nihil maakt. Niet de gemeente zelf maar de gemeenschappelijke regeling gaat over huisvesting gerelateerde investeringsvoorstellen aangaande voortgezet onderwijs binnen de 3 gemeenten. In Zevenaar heeft het Quadraam een haalbaarheidsstudie laten uitvoeren naar nieuwbouw en renovatie van het Liemers College locatie Heerenmäten. Dit in combinatie met het afstoten van de locatie Zonegge. Binnen de GRHVOL is er enerzijds steun voor de onderwijskundige visie en zijn er anderzijds verdiepende vragen gesteld. De GRHVOL hoopt in 2024 een gedragen plan te kunnen voorleggen voor realisatie van een onderwijskundige voorziening die de behoefte binnen de Liemerse gemeenten dekt.
Resultaat in 2024	Vanaf 2022 is de egalisatiereserve GRHVOL leeg en zal deze enkel worden gebruikt voor de definitieve afrekening aan het einde van het jaar. Deelnemende gemeenten verrekenen de kosten op de vastgestelde leerlingaantallen van dat jaar. Vanaf 2023 zal de jaarlijkse bijdrage per leerling structureel verhoogd worden om de egalisatiereserve op "nul" te houden en niet in de negatieve cijfers te belanden.

	Bedrijfsvoeringsorganisatie doelgroepenvervoer regio Arnhem-Nijmegen (BVO DRAN)
Doel	Gezamenlijke sturing en (financiële) beheersing van uitvoeringstaken en ondersteunende processen op het gebied van doelgroepenvervoer en aanvullend vervoer. BVO DRAN dient als aanvullend vervoer, de Plusbus Liemers is voorliggend.
Taak	De sturing en (financiële) beheersing van uitvoeringstaken en uitvoering van ondersteunende processen op het gebied van doelgroepenvervoer en aanvullend vervoer.
Beleidsrisico's	Het risico is van financiële aard. Bijvoorbeeld als de beoogde efficiencyvoordelen niet worden behaald. Of als meerdere gemeenten uit deze regio vervoersstromen gaan onttrekken aan deze regeling.

Resultaat in 2024	Als gevolg van gestegen brandstofprijzen en hogere cao-lonen is de bijdrage aan vervoersorganisatie BVO-DRAN (beter bekend onder de naam Avan) gestegen. Het aantal gereden kilometers en ritten is in zijn totaliteit gedaald. In het leerlingenvervoer is gekeken naar meer efficiënte routes door opstapplaatsen in meerdere gemeenten in te voeren. Vanuit de transformatieagenda Samen Sterk is ingezet op het versterken van het aanbod van vervoer in de sociale basis zodat minder vervoer vanuit het sociale vangnet (Avan) nodig is. Met name Graag Gedaan en de Plusbus zijn belangrijke vormen van vervoer in de sociale basis. Het aanbod van de Plusbus is verruimd door het inzetten van een extra bus. We zien een daling in het aantal ritten die worden afgenomen bij AVAN

	Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Regio Centraal Gelderland
Doel	Het vormgeven van regionale samenwerking in het sociale domein in de vorm van drie programma's: 1. Zorg: op de gebieden Jeugd en Wmo zodat gemeenten effectief, efficiënt en in samenhang taken uitvoeren. 2. Onderwijszaken: het vormgeven van een intergemeentelijke samenwerking voor volwasseneducatie, leerplicht en RMC (Regionale Meld- en Coördinatiefunctie). 3. Participatie: werkgevers te ondersteunen bij hun personeelsvoorziening. In het bijzonder door vacatures te vervullen met kandidaten uit omschreven doelgroepen. Het (formeel) werkgeverschap zoals dat is gedefinieerd in de regeling vorm geven voor de ruim 2.000 SW-medewerkers die sinds 1 januari 2019 een aanstelling hebben bij de MGR.
Taak	1. Het inrichten en uitvoeren van de aanbesteding van regionale zorg. De inkoop en contractering van bovenregionale jeugdzorg. 2. Het zorgdragen voor een adequate uitvoering van de Leerplichtwet en coördinatie volwasseneneducatie. 3. Het plaatsen bij werkgevers van werkzoekenden uit omschreven doelgroepen. Vorm en inhoud geven aan het werkgeverschap voor SW medewerkers.
Beleidsrisico's	1. De organisatie heeft een eigen begroting en kan eigen besluiten nemen. Daardoor kan de gemeente achteraf met de gevolgen van deze besluiten worden geconfronteerd. 2. Er is een vaste verdeling van kosten op basis van het inwoneraantal per gemeente. 3. Er is een verschil in de verdeelsleutel van de module Werkgeverschap SW, door verschil in uitstroom van SW medewerkers. Dit kan gevolgen hebben voor de bijdrage aan deze module.

Resultaat in 2024	• Bij de module Inkoop Zorg wordt de operationele aansturing en strategische positie van het inkoopbeleid verbeterd. • Nieuw in 2024 was de module Regionale Facilitering Zorg. Op verzoek van het RPO Zorg voerde de MGR het regiosecretariaat Zorg uit evenals het regionaal advies en regionale projecten Jeugd. • Als gevolg van de aangepaste formatierichtlijn werd in 2024 de tweede stap in de formatie voor leerplicht uitgevoerd, en werd het organisatieonderzoek geïmplementeerd. • In 2024 werden verschillende regionale opdrachten uitgevoerd, waaronder de Harrie-trainingen en de inzet voor het RMT. Doel van HARRIE-trainingen is om werkgevers op te leiden zodat zij de juiste begeleiding kunnen geven aan werknemers die langdurig uit het arbeidsproces zijn geweest of die door een arbeidsbeperking extra begeleiding nodig hebben. Het RMT maakte het mogelijk om dienstverlening aan te bieden aanvullend op de reguliere dienstverlening; in eerste instantie voor mensen die door de coronacrisis werkloos werden of dreigden te worden, later voor een bredere doelgroep die met werkloosheid werd bedreigd. De afgelopen jaren zijn hiermee honderden inwoners geholpen. • De MGR heeft ook in 2024 op diverse manieren een bijdrage geleverd aan het leven van de Oekraïense vluchteling in onze regio. Het Werk Service Punt (WSP) heeft zich ingezet voor het vinden van werk via het organiseren van banenmarkten en andere manieren om vraag en aanbod bij elkaar te brengen. • Het Regionaal Bureau Leerlingzaken (RBL) kreeg te maken met een passende plek en leerplicht voor Oekraïense leerlingen in het regulier onderwijs.

VGGM en SDL
Zie programma 1.

Programma 3 Omgeving

3.1 Wat hebben we bereikt?

Programmadoel
In Duiven is het goed leven, wonen en werken. De gemeente wil werken aan een aantrekkelijke werk-, woon- en leefomgeving die toekomstgericht en duurzaam is. Er is ruimte voor gerichte ontwikkeling, initiatief en innovatie.

De thema’s uit de omgevingsvisie sluiten aan bij dit programmadoel.

Hoofddoelen
De hoofddoelen van programma 3 hebben samenhang in de Omgevingswet. De Omgevingswet is als het ware de kapstok. Het proces rondom de omgevingswet is weergegeven in het eerste speerpunt. De thema’s uit de omgevingsvisie vormen de basis voor de overige speerpunten. Deze thema’s zijn:
- Een Duurzaam thuis
- Gezonde, sociale en veilige leefomgeving
- Vitale economie
- Bereikbaarheid
- Klaar voor de toekomst.

Externe Ontwikkelingen

De gemeente wil de lokale en regionale economie verstevigen. Daarom wordt er binnen de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen aan de verschillende opgaven samengewerkt. De gemeente is ambtelijk en bestuurlijk vertegenwoordigd binnen de Productieve Regio en werkt onder meer toe naar een nieuw Regionaal Programma Werklocaties 2025-2028. The Economic Board pakt in de regio Arnhem-Nijmegen met name op wat door samenwerking van ondernemers, onderwijsinstellingen en overheden moet worden georganiseerd.

Na een evaluatie met aandachtspunten wordt gedurende de periode 2024 tot en met 2026 door de Liemerse Ambassade opnieuw uitvoering gegeven aan de Liemerse Economische Visie. De speerpunten zijn niet gewijzigd: maakindustrie, logistiek en vrijetijdseconomie inclusief retail.

Op Synergiepark InnoFase wordt de laatste kavel uitgegeven. De Smart Energy Hub InnoFase heeft een pilot-status gekregen binnen Gelderland waardoor ruimte ontstond voor doorontwikkeling. De laatste maanden van 2024 zijn gebruikt om de oprichting van de energiecoöperatie voor te bereiden.

Op Seingraaf is begonnen aan de bouw van Food Village: 8 gebouwen die plaats bieden aan horeca en verschillende vormen van vertier en ontspanning (leisure).

Na de tender die niet heeft geleid tot volledige uitgifte van het bedrijventerrein konden belangstellenden zich inschrijven voor de laatste kavels op De Nieuweling. De eerste gesprekken over de invulling met ondernemers worden daarover gevoerd.

De ervaringen opgedaan met het project om ’t Holland CO2-neutraal te maken worden vertaald naar een aanpak om op te schalen naar de overige bedrijventerreinen in onze gemeente.

Het college werkt aan de realisatie van de uitbreiding van de bedrijventerreinen Centerpoort-Noord en Graafstaete. Voor Centerpoort-Noord 2 wordt een omgevingsplan opgesteld en voor nagenoeg alle kavels is belangstelling van ondernemers. Een tweetal kavels is inmiddels verkocht. Voor Graafstaete 2 is een bestemmingsplan opgesteld, waartegen beroep is ingediend.

Het project “ViA15” is een ontwikkeling die de komende jaren enorme impact heeft op de leefomgevingskwaliteit van Duiven, Groessen en Loo. Op 7 september 2021 heeft de minister van Infrastructuur en Waterstaat het Tracébesluit uit 2017 en 2019 gewijzigd vastgesteld. Het beroepsdossier ligt bij de Raad van State. Sindsdien zijn er drie tussenuitspraken geweest (januari 2021, april 2023, maart 2024). In zijn einduitspraak van 2 oktober 2024 gaf de Afdeling bestuursrechtspraak groen licht voor dit infrastructurele project. Daarmee is het Tracébesluit na zeven jaar definitief. Hierom is er in 2024 wederom weinig gemeentelijke inzet geweest.

3.2 Wat hebben we daarvoor gedaan?

De wensen en de speerpunten in dit programma sluiten goed aan bij de opgaven uit het collegeakkoord.

De opgave: Versnelling woningbouw.
De huidige plannen voor woningbouw gaan we zo snel mogelijk realiseren. We bouwen voor doelgroepen die een binding hebben met Duiven, Groessen of Loo. De ontsluiting van alle locaties moet goed geregeld zijn. We schenken aandacht aan een goede leefomgeving en sociale samenhang in de nieuwe wijken. Veranderingen in de behoefte aan woningen houden we goed in de gaten. Zo nodig stellen we onze koers bij.

De opgave: Duurzaamheid.
De energie die nodig is in de gemeente Duiven wil de gemeente zo duurzaam mogelijk opwekken. Woningen en ander vastgoed moeten duurzaam worden verwarmd.

De openbare ruimte wordt zo ingericht dat extreme hitte, droogte of regenval geen problemen veroorzaken. We investeren in biodiversiteit. We willen naar een duurzame gemeente Duiven zonder afval.

A. Het waarborgen van een aantrekkelijke en duurzame fysieke leefomgeving. Dit zijn de speerpunten:

	Implementatie nieuwe Omgevingswet
Doel	Doorontwikkeling van de verdere implementatie van de Omgevingswet.
Toelichting	Op 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet inwerking. Tegelijkertijd zal de Wet Kwaliteitsborging Bouwen inwerking treden. Na diverse besluiten tot uitstel met name in verband met knelpunten in het DSO (Digitale Stelsel Omgevingswet) acht de eerste kamer de voorbereiding van de wet voldoende robuust om tot invoering over te gaan. Alle decentrale overheden draaien mee in de diverse integrale testrondes die georganiseerd worden. Binnen onze organisatie ligt de focus op: • het werken met een tijdelijk omgevingsplan • het oefenen met onderdelen die de basis vormen voor een definitief omgevingsplan (moet klaar zijn in 2029) • het werken met een Omgevingstafel • het toepassen van het participatiebeleid specifiek voor de Omgevingswet en het voorbereiden en implementeren van de werkprocessen • Het opleiden van de medewerkers

	Implementatie nieuwe Omgevingswet
Bereikt/niet-bereikt	De Wet Kwaliteitsborging is per 1-1-2024 in werking getreden. In 2023 is in de raad van december een nieuwe legesverordening omgevingsvergunning waarin de financiële gevolgen van de WKB verdisconteerd zijn. De impact van de inwerkingtreding van deze wet zal zoveel mogelijk geminimaliseerd worden. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024 zijn in de eerst paar maanden nog veel zaken onder het oude recht (WABO) afgehandeld. Bij de frontoffice is extra capaciteit (vanuit de backoffice VTH) ingezet om initiatiefnemers goed mee te nemen in de nieuwe wetgeving. De processen die in 2023 zijn voorbereidt op de komst van de Omgevingswet zijn verder gefinetuned. Het DSO is verder ingericht met vergunningenchecks zodat de initiatiefnemer hier beter zijn/haar weg ik kan vinden. Aangezien de gemeente afhankelijk is van het landelijke systeem kan niet alles naar eigen wens ingericht worden. Initiatiefnemers zijn ook in het gebruik van het DSO geholpen door de frontoffice. Afspraken met de ketenpartners (oa. ODRA, VGGM etc) zijn in de regio geformaliseerd zodat ook deze processen goed in beeld zijn. Per 1 januari 2024 is het tijdelijke omgevingsplan in werking getreden. Hierin zijn alle bestaande bestemmingsplannen en de bruidsschat (algemene regels vanuit rijksoverheid) in opgenomen. Het tijdelijke omgevingsplan is echter een kleine opstart om initiatieven die op dit moment worden ingediend verder in behandeling te kunnen nemen. Er moet nog veel werk verricht worden om omgevingsplan goed vorm te geven. Hiertoe is een werkgroep geformeerd die nog veel tijd zal moeten besteden om het omgevingsplan goed neer te zetten. Het definitieve omgevingsplan dient uiterlijk 2031 gereed te zijn. Omdat er in 2024 eens start is gemaakt met het werken met een tijdelijk omgevingsplan, passen veel initiatieven hier niet in. Het werken met een buitenplanse omgevingsplan activiteit biedt een oplossing op toch door te kunnen gaan met initiatieven die niet in dit plan passen. Hiertoe is een nieuw werkproces/handboek ingericht met een format die hanteerbaar is ook voor kleinere initiatieven. Om nieuwe initiatieven integraler te kunnen benaderen is in 2024 gestart met de initiatieftafel en de omgevingstafel. De initiatieftafel is in 2024 goed van de grond gekomen. In de tafel worden initiatieven besproken die niet binnen het omgevingsplan passen en niet binnen de bestaande beleidsregels vallen. De initiatieftafel beoordeeld op een strategisch niveau of een initiatief al dan niet wenselijk is. De omgevingstafel laat nog wat op zich wachten, deze volgt veelal op de uitkomsten van de initiatieftafel. De omgevingstafel begeleid de initiatiefnemer tot een ontvankelijke aanvraag. Dit gaat veelal om de grotere initiatieven.

3.A.1	**Uitvoeren Woonvisie/ Versnellen woningbouw**
Doel	De omvang en kwaliteit van de woningvoorraad in Duiven sluiten aan bij de hedendaagse behoefte en initiatieven en ontwikkelingen vanuit de samenleving. Dit draagt bij aan het behouden van een aantrekkelijke en duurzame leef- en woonomgeving

3.A.1	Uitvoeren Woonvisie/ Versnellen woningbouw
Toelichting	Een actievere en proactieve houding vanuit het gemeentelijke woonbeleid heeft met het opstellen van de Woonvisie 2021 vorm gekregen. De noodzaak hiertoe is inmiddels via de Nationale Woon en Bouwagenda, het programma een duurzaam thuis en de nieuwe Woondeals ook op rijks-, provinciaal- en regioniveau vorm gekregen voor het langer zelfstandig thuis wonen, de grote (betaalbare) woningbouwopgave, de grote druk op de woningmarkt, de verduurzaming van de bestaande woningvoorraad, de toenemende regionale samenwerking en taken, een actievere rol richting woningbouwcorporaties en een aantal urgente vragen binnen het taakveld wonen, zoals huisvesting Rijkskader woonwagenstandplaatsen. De voor woningbouw ingezette versnelling moet dus worden doorgezet om aan de behoefte te voldoen. Daarvoor zijn zowel de al bekende inbreidingslocaties als uitbreidingslocaties nodig. De gemeente wil de juiste woningen realiseren rekening houdend met de geconstateerde woningbehoefte en met doorstroming uit de bestaande voorraad. De grootste opgave ligt in de kern Duiven. De nieuwbouw wordt daarom vooral in en bij de kern van Duiven gerealiseerd. In Loo en Groessen wordt naar behoefte gebouwd met extra aandacht voor lokale kenmerken als woonmilieus en sociale binding. De gemeente stelt voor nieuwe woningen eisen op het gebied van betaalbaarheid en betaalbaar houden, energie, duurzaamheid, klimaatadaptatie en levensloopbestendigheid. Met de Woondeal 2023 is geconstateerd dat er voor de regio nog een grotere woningbehoefte is dan tot nu toe berekend. Dit betekent dat er dus met blijvende prioriteit uitvoering gegeven moet worden aan woningbouw op de nu bekende locaties en dat er nog ruimte is om de komende jaren te zoeken naar aanvullende locaties.
Bereikt/niet-bereikt	In 2024 is de Woonagenda 2023-2024 geëvalueerd en met de gemeenteraad gedeeld. Tegelijkertijd is een nieuwe Woonagenda 2025-2026 opgesteld. In december 2024 is tijdens een informele avond wonen uitgebreid stil gestaan bij de landelijke ontwikkelingen en lokale ontwikkelingen waaronder de voortgang van de Woonagenda 2023-2024 en de voortgang woningbouw. In 2024 is onder meer een regionaal afsprakenkader huisvesting aandachtsgroepen vastgesteld en is de Woonzorgvisie afgerond en ter vaststelling naar uw raad gestuurd. Er zijn met de woningcorporaties prestatieafspraken en uitvoeringsafspraken gemaakt. In september 2024 is de Woningbouwevaluatie en vooruitkijk 2040 door uw raad vastgesteld. In 2024 zijn er woningen opgeleverd op de locaties de Timp en Onder de Toren. Het bestemmingsplan voor Plakse Weide is vastgesteld. In 2024 is ook een versie van de programmacommunicatie over de totale woningbouwopgave waar we aan werken verschenen in de Duivenpost. De laatste informatie over de woningbouwprojecten is te vinden https://www.duiven.nl/projecten-in-duiven.

B: Gezonde, sociale en veilige leefomgeving

Speerpunten en acties behorende tot dit thema zijn zowel in programma 1, programma 2 en programma 3 opgenomen. In deze voorjaarsnota 2025 is nog geen specifieke koppeling gemaakt tussen dit thema en een speerpunt vanuit programma 3. In de aanloop naar de begroting 2024-2027 zal, in samenhang met programma 1 en 2, het thema gezonde, sociale en veilige leefomgeving integraal binnen dit programma benaderd worden.

C. Vitale Economie

3.C.1	Herontwikkeling Centrum
Doel	Het realiseren van een aantrekkelijk "Vitaal Centrum Duiven (VCD)"

3.C.1	Herontwikkeling Centrum
Toelichting	De plannen van Woonzorg Nederland (WZN) en WP Retail Invest (WPRI) worden uitgewerkt. Naar verwachting kan na de zomer een integraal plan voor woningbouw, winkels en buitenruimte aan het Remigiusplein worden gepresenteerd. Aansluitend hierop wordt het ontwerp van het plein ter hand genomen De gedeeltelijke vervreemding van het opstal fase 2 maakt onderdeel uit van deze opgave. In vervolg op de besluitvorming over fase 2 wordt een tender in de markt gezet om een nieuwe exploitant voor het zwembad te vinden. Het bestemmingsplan voor IKC Remigius is inmiddels door de Raad vastgesteld.
Bereikt/niet-bereikt	De plannen van Woonzorg Nederland (WZN) en WP Retail Invest (WPRI) zijn verder voorbereid en uitgewerkt. Het koopcontract met Woonzorg is verder uitgewerkt evenals de overeenkomst met WPRI. Met de horecaondernemers is overeenstemming bereikt over het plan van Woonzorg in verband met de schaduwwerking op het Remigiusplein. In de jaarrekening is een financiële uitsplitsing gemaakt in de diverse deelprojecten, grex Woonzorg, kostenverhaal WPRI en investeringskredieten voor de pleinen. Voor de ontwikkeling van het Woonpark achter het gemeentehuis is een tender in voorbereiding. Voor de locatie van de voormalige Remigiusschool aan het het Droopad is in 2024 een tender in de markt gezet. Het winnende ontwerp van Blauwhoed wordt verder uitgewerkt. IKC Remigius is eind 2024 opgeleverd en begin 2025 in gebruik genomen. Bureau BRO werkt in opdracht van de gemeente en samen met ondernemers en vastgoedeigenaren aan de Centrumvisie Duiven. De visie is in concept gereed en wordt verder aangevuld met een uitvoeringsparagraaf. Bureau WijOndernemen heeft in 2024 het centrummanagement ingevuld, heeft stappen gezet om ondernemersvereniging OCD verder te professionaliseren, hun leden te activeren en de vastgoedpartijen te verenigen. De tender voor de vervreemding van de opstallen in fase 2, waaronder het zwembad, is in de markt gezet. Voor het zwembad is een nieuwe exploitant gevonden en voor Remigiusplein 3 is een koper.

3.C.2	Uitbreiding bedrijventerreinen Centerpoort-Noord en Graafstaete
Doel	Het realiseren van een aantrekkelijk "Vitaal Centrum Duiven (VCD)"
Toelichting	Twee (wijzigingen van de tijdelijke) omgevingsplannen opstellen, in procedure brengen en laten vaststellen door college en gemeenteraad. Het gaat om de omgevingsplannen voor de uitbreiding van de bedrijventerreinen Centerpoort-Noord en Graafstaete met respectievelijk Centerpoort-Noord 2 en Graafstaete 2. Verdere duurzaamheidsuitgangspunten en -doelstellingen bepalen en in uitvoering brengen. En een uitgiftestrategie ontwikkelen en uitvoeren. De inwerkingtreding van de Omgevingswet is uitgesteld tot 1 januari 2024. Derhalve wordt voor Graafstaete 2 niet langer gewerkt aan een omgevingsplan, maar wordt hiervoor een (ontwerp van een) bestemmingsplan voorbereid. Voor Centerpoort-Noord 2 wordt een omgevingsplan opgesteld.

3.C.2	Uitbreiding bedrijventerreinen Centerpoort-Noord en Graafstaete
Bereikt/niet-bereikt	*Centerpoort-Noord 2*: Inmiddels zijn twee kavels verkocht en wordt over de overige gronden met kandidaat-kopers gesproken over bedrijfsvestiging. De wijziging van het omgevingsplan voor dit bedrijventerrein is in 2024 opgesteld. Naar verwachting wordt het omgevingsplan in Q2 2025 ter vaststelling aan de gemeenteraad voorgelegd. *Graafstaete 2:* Voor Graafstaete 2 wordt geen omgevingsplan opgesteld, maar een bestemmingsplan. Het bestemmingsplan is op 23 april 2024 door de gemeenteraad vastgesteld. Door twee bedrijven is beroep aangetekend bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

3.C.3	Liemerse ambassade
Doel	Optimale regionale samenwerking tussen de Liemerse gemeenten met onderwijs en ondernemers.
Toelichting	De Liemerse Ambassade geeft onder meer uitvoering aan de Liemerse Economische Visie met als speerpunten vrijetijdseconomie, logistiek en maakindustrie. Deze visie is opgesteld door de gemeenten Duiven, Westervoort, Zevenaar, Montferland en Doesburg. Daarnaast is de Liemerse Ambassade indiener van de LEADER-aanvraag 2023-2027 voor de vijf Liemerse gemeenten. In het najaar volgt hierover besluitvorming door de provincie.
Bereikt/niet-bereikt	De Ambassade is aan de slag gegaan met de aanbevelingen voortkomend uit de evaluatie van de Liemerse Economische Visie over de periode 2020-2023. Stappen zijn gezet om ondernemers en onderwijs beter aan te haken. Zo is een kwartiermaker gestart om voor de maakindustrie te komen tot een onderwijs- en arbeidsmarkttafel. Op het terrein van de vrijetijdseconomie incl. retail wordt gewerkt aan het uitbreiden en onderhouden van on- en offlinecommunicatie voor Kijkverderindeliemers, het verbinden van ondernemers aan Kijkverderindeliemers door nieuwsbrieven, het organiseren van Toeristisch Café de Liemers en het benutten van koppelkansen met LEADER. Met de daadwerkelijke uitvoering van het LEADER-programma is in 2024 gestart en niet in 2023. Het wordt in de Liemerse samenleving gepromoot met de verwachting dat dit leidt tot projecten die in aanmerking komen voor financiële ondersteuning vanuit LEADER. Daarnaast heeft de Ambassade een eerste bijeenkomst belegd onder agrariërs om te komen tot een ontwikkelingsperspectief voor een duurzame landbouw in de Liemers.

D. Bereikbaarheid

3.D.1	Borgen inpassing doortrekking A15 en verbreding A12
Doel	Een zo goed mogelijke inpassing van de doortrekking van de A15 en verbreding van de A12 voor de gemeenschap van de gemeente Duiven
Toelichting	In 2024 is het Tracébesluit ViA15 naar verwachting onherroepelijk en is de (fysieke) voorbereiding van de realisatie van het project ViA15 weer opgepakt. De gemeente blijft inzetten op een pro-actieve en constructieve grondhouding. Samen met de regiopartners en de Stichting BOG A15 met Rijkswaterstaat, aannemersconsortium GelreGroen en andere opdrachtnemers blijft de gemeente zich hard maken voor meekoppelkansen en maatwerkoplossingen. Maatwerk kan ook betekenen dat afgeweken kan worden van bestaande gemeentelijke (planologische) beleidskaders.

3.D.1	Borgen inpassing doortrekking A15 en verbreding A12
Bereikt/niet-bereikt	Tracébesluit en planning: De beroepsprocedure bij de Raad van State duurde veel langer dan gedacht. Sinds 2 oktober 2024 is er definitief groen licht. Nu moeten Rijkswaterstaat en GelreGroen hun werkzaamheden weer opstarten en voor wat betreft de logistiek helemaal opnieuw inplannen. Al met al verwachten wij de openstelling van het A15-tracé hierom niet eerder dan in 2030. Ontwerp en vergunningverlening: Gelet op de beroepsprocedure hebben Rijkswaterstaat en GerleGroen al in 2022 hun projectorganisaties afgeschaald. Dit heeft ook op gemeentelijk niveau tot een rustige periode geleid. In 2025 wordt dit weer opgeschaald. Bestemmingsreserve A15: De hoogte van de Bestemmingsreserve A15 bedroeg per 31 december 2024 € 971.162. Mede op basis van eerdere raadsbesluitvorming bedraagt de totale hoogte van de geoormerkte budgetten binnen deze reserve € 973.795. Het negatieve verschil van € 2.633 is te verklaren doordat voor het afstemmingstraject Landschap (zie kopje Landschap) na 2020 geen kosten bij RWS gedeclareerd. De afspraak was om dit per € 100.000 aan kosten te doen. Dit jaar pakken wij dit jaar weer op. **Bestemmingsreserve A15** Ontwikkeling A15 — ***2024*** Stand 1-1 — 983.266 Mutatie — 12.104 Stand 31-12 — 971.162 **Bestaat uit** *Algemeen* Snelfietsroute — 180.000 — Raadsbesluit 25/9/18 Uitkijktoren Loowaard — - — Najaarsnota 2020 blz 19 Grondverkoop — 125.600 — Voor grondaankoop in de toek Overig — -2.633 — Restsaldo 6227 302.967 *Overige* Beheer en onderhoud toename weg areaal — 287.637 — Ministerie I en W 20/3/18 Beheer en onderhoud toename groen areaal — 76.505 — Ministerie I en W 20/3/18 Aanleg, beheer en onderhoud peilbuizen — 104.053 — Ministerie I en W 20/3/18 Aanleg, beheer en onderhoud selectieve afsluiting Helhoek — 100.000 — Ministerie I en W 20/3/18 Bovenwettelijke geluidsmaatregelen — 100.000 — Ministerie I en W 20/3/18 RWS — - 971.162 Voorziening A15: De hoogte van de voorziening voor vergunningverlening en toezicht bedroeg per 31 december 2024 € 532.699. Zoals voorgaande jaren gemeld wordt deze voorziening gevuld met de vier bijdragen vanuit RWS voor het gehele vergunningentraject. Er zijn drie (geïndexeerde) bijdragen voldaan en de laatste volgt afhankelijk van de start bouw. In 2024 is voor € 0 aan de voorziening onttrokken voor leges omgevingsvergunningen en kosten externe inhuur. Jaarbudgetten: Tijdens de besluitvorming over de Tussenrapportage 2020 is bepaald dat de eerder ontvangen jaarbudgetten niet meer uit de algemene middelen maar uit de Bestemmingsreserve A15 worden gedekt. Gelet op de verdere vertraging van het Project ViA15 doen we een extra kredietaanvraag indien blijkt dat de gelden uit de bestemmingsreserve en/of de voorziening onvoldoende blijken te zijn.

3.D.1	Borgen inpassing doortrekking A15 en verbreding A12
	Landschap: Eind 2020 hebben we Stichting Landschapsbeheer Gelderland opdracht gegeven om via een gebiedsproces het afstemmingstraject tussen de verschillende landschapsplannen tot een goed einde te brengen. Mede door Corona is dit proces vertraagd. Eind 2021 zijn we gestart met het participatieproces. In de jaren 2022 tot en met 2024 hebben we de eerste resultaten tot uitvoering kunnen brengen. Ook de uitkijktoren ‘’Fibula’’ nabij Loo is hier deels van bekostigd. Van het bij RWS beschikbare budget van € 400.000 is in 2020 circa € 100.000 gedeclareerd. Op korte termijn worden de kosten tussen 2021 en 2024 gedeclareerd. Het gaat om een bedrag van € 175.000 inclusief toekomstige beheerkosten.

E. Klaar voor de toekomst

3.E.1	Natuur inclusieve gebiedsontwikkeling
Doel	Een natuurinclusieve gebiedsontwikkeling op gang helpen waarbij een ‘groenblauw raamwerk’ tot stand komt in combinatie met ontwikkel mogelijkheden voor landbouw, geclusterde sport- en recreatieve functies eventueel aangevuld met kleinschalige woonfuncties. Eén en ander in gezamenlijk opdrachtgeverschap met de gemeente Westervoort.
Toelichting	In de programmabegroting/jaarschijf 2023 is budget toegekend voor het opstellen van een zogenaamd koers document. Dat behelst een ruimtelijk kwaliteitskader dat richting geeft aan de gewenste ontwikkeling voor het gehele gebied in het licht van de opgaven. Het biedt ook een ontwikkel perspectief voor concrete en kansrijke uitwerkingen.
Bereikt/niet-bereikt	Na uitgebreide participatie met grondeigenaren, sportverenigingen, een gezamenlijke raadsavond, een inloopavond en een goede samenwerking met een actieve klankbordgroep is gekomen tot een koersdocument. Een richtinggevend kwaliteitskader voor het tussengebied. Deze is in januari 2025 door beide gemeenteraden vastgesteld. Daarnaast is er een uitvoeringsagenda opgesteld waarin twee focusgebieden benoemd staan. Focusgebied ‘de Duivense Eng’ en focusgebied Weteringzone. De uitvoering hiervan start in 2025.

3.E.2	Duurzaamheid
Doel	Doelstellingen per programmalijn zijn: • Energietransitie: 95% CO2 reductie in 2050 ten opzichte van 1990 en een CO2 neutrale elektriciteitsvoorziening in 2050. • Klimaatadaptatie: Klimaatbestendig en water robuust in 2050. • Circulariteit: 100% circulair in 2050
Toelichting	Het programma Duurzaamheid bestaat uit drie samenhangende programmalijnen: Energietransitie, Klimaatadaptatie en Circulariteit (grondstoffentransitie). Dwars door deze programmalijnen heen ontwikkelen we een integrale aanpak voor bedrijven(terreinen).

3.E.2	Duurzaamheid
Bereikt/niet-bereikt	*Bereikt* Vastgesteld Verrijking RES 1.0, doorontwikkeling wijkuitvoeringsplan de Vergert, ruimtelijke inpassing zonneparken rondom InnoFase, de doorontwikkeling van de Smart Energy Hub InnoFase, vervolg aanpak energie armoede, uitvoering Nationaal Isolatie programma (NIP), realiseren laadinfrastructuur, verduurzamen verenigen, uitvoering Winterfonds, Samenwerkingsovereenkomst Liander mbt verzwaring Laagspanning, inzet energiecoaches en uitrol programma junior energiecoaches, voorbereiding ‘vergroenen ’t Holland’ in samenwerking met de ondernemers aldaar, aftrap beleidskader biodiversiteit en -droogte onderzoek, groenstructuurkaart, voorbereiden ‘opleggerprojecten’, certificering trede 3 CO2 prestatieladder, etc *Niet bereikt*: Vaststelling monitoringsdashboard, structureren van Circulariteit in interne werkprocessen ivm vacature. NB Middels het zogenaamde ‘Resultatenoverzicht’ zal uw raad in Q1 van 2025 nader geïnformeerd worden over de resultaten 2024.

Aanvullende resultaten in het kader van het programma circulaire economie

Naast de inhoudelijke successen hebben we ook in 2024 weer mooie resultaten geboekt waarin wij de samenleving konden betrekken. Enkele concrete voorbeelden:

In 2024 is besloten om per 2025 te gaan samenwerken op het gebied van inzameling van huishoudelijk afval met Circulus. Het doel van de toetreding tot Circulus is het wegnemen van de kwetsbaarheid van de gemeente en het realiseren van een duurzame efficiënte samenwerking. Onze duurzaamheidsdoelstellingen kunnen daardoor beter en sneller gerealiseerd worden.

Doorontwikkeling Wijkuitvoeringsplan de Vergert
Met bewoners hebben we vervolgstappen gemaakt om toe te werken naar de uiteindelijke keuze voor de transitietechniek

Inpassing zonneparken rondom InnoFase.
De Omgevingsvergunning is verleend zonder dat er zienswijzen op zijn binnen gekomen. Dit is in Nederland redelijk uniek en een verdienste van de wijze waarop wij het participatieproces tezamen met ontwikkelaars vorm hebben gegeven.

CO2 prestatieladder
Ook in 2024 hebben we ons weer succesvol gecertificeerd voor trede 3 van de CO2 prestatie ladder.

Als spin-off van het de verduurzaming van ’t Holland zijn wij in gesprek geraakt met ondernemers over het vergroenen van ’t Holland. Hierbij gaan we zowel in de (beperkte) openbare ruimte als op terrein van de ondernemers ’t Holland vergroenen en meer klimaat adaptief maken. Een voorbeeldproject voor het verduurzamen van bedrijventerreinen, waarbij we kennis hebben opgedaan die toepasbaar is op andere bedrijventerreinen.

Voorbereiding subsidieregeling kleine klimaat adaptieve maatregelen voor particulieren. Deze regeling is opgesteld in 2024 en gaat in Q1 2025 in uitvoering.

Junior Energie-/Klimaatcoach Pilot Jr Klimaatcoach gestart in het voorjaar. Vier schoolklassen met in totaal 77 kinderen deden mee. Ze voerden gemiddeld 5 klimaatacties per deelnemer uit.

Jr Energiecoach gestart in het najaar. Eén schoolklas met 24 kinderen. Zij realiseerden gemiddeld 10+ energiebesparende acties per deelnemer.

Afval
In 2024 zijn besluiten genomen om toe te treden tot Circulus voor een aantal diensten in de afvalinzameling. Er is een DVO gesloten waardoor per 2025 de inzameling van huishoudelijk afval zal gebeuren door Circulus.

In 2024 is vanuit het restant van de oude zwerfafvalvergoeding aandacht besteed aan de aanpak van zwerfafval. Wij enthousiasmeren en ondersteunen schoonwandelaars en scholen door o.a. het beschikbaar stellen van materialen zoals knijpers. We organiseerden het Rijnjutten in het voor- en najaar waarbij verenigingen een vergoeding ontvangen. Hiervoor werken we samen met GoClean. Wij ondersteunden GoClean bij activiteiten zoals de landelijke opschoondag. Ook organiseerden we de vuurwerkactie: Inwoners ontvingen een vergoeding voor opgeruimd vuurwerk. Met Circulus zijn afspraken gemaakt over de organisatie van afvallessen op basisscholen vanaf 2025. De lessen met inzet van de “Cruise to Reduce bus” zijn aangeboden aan de scholen. Vanaf 2025 kunnen de acties worden bekostigd uit de vergoeding die gemeenten gaan ontvangen vanuit de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid- Single Use Plastics (UPV-SUP). Voor de besteding van de vergoeding wordt een zwerfafvalplan opgesteld.

3.3 Wat heeft het ons gekost?

Hieronder een tabel waarin de cijfers worden vergeleken van de jaarrekening 2023, de begroting voor wijziging, de begroting na wijziging, de werkelijke cijfers 2024 en het verschil tussen de begroting na wijziging met de werkelijke uitgaven.

Resultaat programma Omgeving

	Rekening 2023	Begroting 2024 v.w.	Begroting 2024 n.w.	Rekening 2024	Saldo 2024
Lasten	15.915	17.340	23.332	17.022	6.311
Baten	10.915	10.658	16.473	12.354	- 4.120
Gerealiseerde totaal saldo	**- 5.000**	**- 6.682**	**- 6.859**	**- 4.669**	**2.190**
Resultaatbestemming	75	1.339	1.609	1.293	- 316
Gerealiseerde resultaat	**- 4.925**	**- 5.343**	**- 5.250**	**- 3.376**	**1.874**

(Bedragen x € 1.000)

Verklaring van het saldo
Het positieve resultaat op het programma Omgeving bedraagt vóór bestemming € 2.190.000. Voor een verklaring van de grote verschillen verwijzen we naar de verschillenanalyse op pagina 107 en verder.

Verkeer en vervoer	583.000
Parkeren	- 1.000
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	789.000
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	5.000
Economische promotie	694.000
Riolering	- 744.000
Afval	66.000
Milieubeheer	3.000
Begraafplaatsen	- 1.000
Ruimtelijke ordening	175.000
Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	406.000

Wonen en bouwen	487.000
Doorbelasting 1Stroom	-1.006.000
Doorbelasting kapitaallasten	734.000
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	**2.190.000**

Bedragen in €

Directe kosten (€ 2.462.000)
Er was minder noodzakelijk onderhoud bij de civiele kunstwerken. Door het matige winterseizoen vielen de kosten voor de gladheidsbestrijding mee. Omdat we recent een groot deel van de lichtmasten hebben vervangen zijn er voordelen op de onderhoudskosten voor die lichtmasten maar de energiekosten van de openbare verlichting waren hoger. We betaalden minder bijdrage in de openbare verlichting. De vergoeding van het afvalfonds voor de openbare prullenbakken was niet geraamd. De kosten voor de verkeersregelinstallaties waren lager net als de waterschapslasten voor de openbare ruimte. De kosten voor het Schuttersplein en het Mondriaanplein vielen mee. Een deel van die projecten is doorgeschoven naar 2025. Er was meer klein onderhoud aan wegen en er zijn minder recognitiekosten geweest voor de wegen. Het digitale handboek voor de Openbare Ruimte is nog niet gerealiseerd en op het gronddepot waren de kosten ook lager. Er waren meerkosten op het maaien van bermen en sloten. Tenslotte was er nog een voordeel op de leges voor ondergrondse leidingen. Per saldo ontstaat een voordeel op **taakveld verkeer en vervoer**.
Op het **taakveld Parkeren** ontstaat een nadeel vanwege minder ontvangsten van leges invalidenparkeerplaatsen.
Het resultaat op **taakveld fysieke bedrijfsinfrastructuur** ontstaat voornamelijk door winstnemingen op bedrijventerreinen Innofase, Seingraaf en De Nieuweling. Verder zijn er voor het verkennend onderzoek naar uitbreiding van de bedrijventerreinen nog geen uitgaven gedaan.
Op het **taakveld bedrijvenloket en bedrijfsregelingen** is een voordeel doordat er minder kosten zijn gemaakt vanwege de matige bezetting van de markt.
Op het **taakveld economische promotie** ontstaat het voordeel doordat de kosten voor circulaire economie lager waren omdat een aantal projecten nog in de startfase zijn. Bovendien werden er extra subsidies binnengehaald. Er zijn meer kosten geweest voor het centrumherstelplan en de liemers economische visie. Er was een voordeel op de opbrengst toeristenbelasting vanwege de nabetaling van het COA. De verplaatsing van de ijsbaan leverde meerkosten op vanwege verkeersmaatregelen en extra electrakosten. Er zijn meer subsidies verstrekt in het kader van vrijetijdseconomie.
Er zijn minder kosten gemaakt voor onderhoud van riolen. Voor IBA's en rioolgemalen zijn meer kosten voor onderhoud gemaakt. Er is ook een storting in uit de voorziening riolering ter hoogte van het verschil tussen gemaakte kosten voor riolering en de ontvangen rioolheffing. De opbrengst voor de rioolheffing viel tegen vanwege het lagere verbruik. Hierdoor ontstaat op het **taakveld riool** een nadeel.
De kosten van het afvalaanbiedstation waren lager omdat de verwerkingskosten meevielen. De opbrengst van de afvalstoffenheffing viel tegen vanwege het lagere aantal aanbiedingen. De kosten voor het ophalen van grof vuil waren lager door minder aanbiedingen en dat was tevens de oplossing voor het voordeel op de huisvuilinzameling. Er werden ook minder gevaarlijke stoffen aangeboden waardoor de verwerkingskosten daarvan lager waren. De inzameling van papier was duurder omdat we niet meer met vrijwilligers mogen werken en de papierprijs daalde. Vanwege het grotere aanbod werd inzameling van PMD wel duurder. Per saldo was er een voordeel op het **taakveld afval**.
Het voordeel op het **taakveld milieubeheer** ontstaat doordat er meer provinciale subsidie ontvangen voor de overdracht van bodemtaken. De bijdrage aan de ODRA was wel iets hoger dan geraamd vanwege kostenstijgingen.
De leges voor de lijkbezorging vielen in 2024 hoger uit. Daartegenover stonden meer kosten voor het onderhoud van de begraafplaats. Per saldo een klein voordeel op het **taakveld begraafplaatsen en crematoria**.

Er zijn in 2024 uren doorbelast aan derden voor te ontwikkelen plannen waar via een anterieure overeenkomst vergoedingen voor worden ontvangen. Er zijn meer vergoedingen ontvangen in verband met kosten die in eerdere jaren zijn gemaakt. Veel kosten voor de aanleg van de A15 zijn doorgeschoven naar volgende jaren. Bij de implementatie van de Omgevingswet is een nadeel omdat er meer uren moesten worden gemaakt voor de invoering van de wet. Omdat er via het Gemeentefonds geld werd ontvangen is er na bestemming nog geld over. Dit alles levert een voordeel op bij het **taakveld ruimtelijke ontwikkeling**.
Op het complex Werkterp de Ploen is winst genomen. Het complex Vitaal Centrum Duiven (VCD) verwacht een beter resultaat waardoor er geld vrij kan vallen uit de voorziening voor verliesgevende complexen. De kosten voor het opstellen van het vernieuwde grondbeleid waren lager dan geraamd. Dit zorgt voor een voordeel op het **taakveld grondexploitatie**.
Er waren minder legesinkomsten voor omgevingsvergunningen als gevolg van minder aanvragen in het afgelopen jaar. Verder was er een voordeel doordat alle kosten voor inhuur personeel voor het versnellen van de woningbouw in 1Stroom zijn geboekt. In de doorbelasting wordt dat weer rechtgetrokken. De bouwvergunningen brachten meer geld op. Daardoor ontstond een voordeel op het **taakveld wonen en bouwen**.

Doorbelasting (-€ 272.000)
De werkelijke lasten van 1stroom zijn volgens de in de begroting gehanteerde procentuele verdeling aan de taakvelden in Duiven en Westervoort doorbelast. In programma 3 zijn meer kosten terecht gekomen dan geraamd vanwege de extra inspanningen inzake de woningbouwplannen. Doordat er minder investeringen in wegen en riolering zijn gedaan en doordat er vanwege de lagere boekwaarden op de grondexploitatie minder rentekosten worden toegerekend werden er minder kapitaallasten op dit programma geboekt.

Saldo resultaatbestemming (mutaties reserves)
Het saldo op de resultaatbestemming op dit programma is -€ 316.000. Dat betekent dat er minder uit de reserves is onttrokken dan geraamd. En dat is nadelig. Er is een storting in de BR Stimuleringsfonds gedaan voor de SVN inzake startersleningen (-€ 4.000) die niet was geraamd. Er is € 1.000 meer gestort in de Bestemmingsreserve Groenfonds vanuit de bijdrage aan het windpark. Er zijn geen stortingen geweest de overschotten op de voorbereidingskredieten voor de Goudenregenstraat 1 en de Schoolstraat 14 (-€ 80.000). Er was een lagere onttrekking voor landschapsontwikkeling (-€ 8.000). Voor de kosten A15 werd vanwege de stilliggende activiteiten minder onttrokken (-€ 88.000). Vanwege het eerdere uitstel van de invoering waren er al veel voorbereidingen getroffen waardoor er ook minder onttrokken is voor de implementatie van de Omgevingswet (-€ 129.000). De geraamde onttrekking voor het herinrichten van het Schuttersplein in Groessen (-€ 100.000) heeft nog niet plaatsgevonden omdat het werk nog is uitgesteld. Er is minder onttrokken uit de BR Circulaire Economie (-€ 66.000).

Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	**2.190.000**
Startersleningen SVN	- 4.000
Bijdrage windpark	- 1.000
Goudenregenstraat 1	40.000
Schoolstraat 14	40.000
Landschapsontwikkeling	- 8.000
A15	- 88.000
Implementatie Omgevingswet	- 129.000
Herinrichting Schuttersplein Groessen	- 100.000
Circulaire Economie	- 66.000
Gerealiseerde resultaat	**1.874.000**

Bedragen in €

3.4 Welke verbonden partijen zijn betrokken?

	Omgevingsdienst Regio Arnhem
Doel	De gemeenschappelijke behartiging van de belangen van de deelnemers als het gaat om van vergunningverlening, toezicht en handhaving in het omgevingsrecht. De ODRA bundelt de krachten. Zo is er minder versnippering, meer deskundigheid en een meer efficiënte inzet van middelen.
Taak	Het uitvoeren van taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving in het omgevingsrecht voor gemeenten in de regio Arnhem en Provincie Gelderland. Ook is Omgevingsdienst Regio Arnhem voor deze overheden het aanspreekpunt voor milieuvraagstukken.
Beleidsrisico's	De ODRA is een uitvoeringsorganisatie. De beleidsrisico's zijn dan ook zeer beperkt. Het uitvoerend beleid wordt afgestemd, maar de gemeente blijft zelf bevoegd om het resultaat van de afstemming over te nemen.
Resultaat in 2024	In 2024 is iets meer uitgegeven dan begroot. De oorzaak hiervan is te vinden in de extra uren die zijn gemaakt in de piketdienst. Een drietal calamiteiten (illegale dumping drugsafval en olielekkage vanwege aanrijding vrachtauto op bomen) hebben veel uren gevraagd van de ODRA om de milieuschade zo veel mogelijk te beperken. Op de basistaken toezicht, vergunningverlening en advies zijn nagenoeg de begrootte uren gemaakt.

	Groene Metropoolregio Arnhem - Nijmegen
Doel	Het realiseren van groei én het versterken van het groene karakter binnen de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen en voor haar deelnemers.
Taak	Overleg voeren gericht op afstemming van beleid op de terreinen wonen, mobiliteit, economie en duurzaamheid. De gemeenschappelijke opgaven zijn vooral gericht op ruimtelijke en sociaaleconomische ontwikkeling. Onder ruimtelijke ontwikkeling valt wonen, landschap, verkeer en mobiliteit. Sociaaleconomische ontwikkeling betreft o.a. werkgelegenheid, bedrijvigheid, recreatie, toerisme en cultuur.
Beleidsrisico's	Beperkt. Het orgaan is een afstemmingsplatform dat geen beslissingen kan nemen voor de afzonderlijke gemeenten. Beleid wordt afgestemd, maar het blijft een zelfstandige gemeentelijke bevoegdheid om het resultaat van de afstemming over te nemen.
Resultaat in 2024	De gemeente wil de lokale en regionale economie verstevigen. Daarom wordt er binnen de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen aan de verschillende opgaven samengewerkt. De gemeente is ambtelijk en bestuurlijk vertegenwoordigd binnen de Productieve Regio en werkt onder meer toe naar een nieuw Regionaal Programma Werklocaties 2025-2028. Na een evaluatie met aandachtspunten wordt gedurende de periode 2024 tot en met 2026 door de Liemerse Ambassade opnieuw uitvoering gegeven aan de Liemerse Economische Visie. De speerpunten zijn niet gewijzigd: maakindustrie, logistiek en vrijetijdseconomie inclusief retail. In de Liemers is de vraag naar bedrijventerreinen nog altijd groot. In Duiven wordt gewerkt aan de uitbreiding van de bedrijventerreinen Centerpoort-Noord en Graafstaete en in Zevenaar aan de tweede fase van 7Poort. Het overvolle energienet plaatst gemeenten en ondernemers voor grote uitdagingen.

VGGM – Zie programma 1.

Algemene Dekkingsmiddelen

In de nieuwe opzet van de programmabegroting zijn de diverse onderdelen van de Algemene Dekkingsmiddelen onder Programma 1 Bestuur opgenomen. Omdat de opsomming van Algemene Dekkingsmiddelen een verplicht onderdeel van de BBV is, zijn deze als aanvullend hoofdstuk in het Programmaplan opgenomen. Tevens zijn in dit hoofdstuk verplichte onderdelen over de post onvoorzien en de vennootschapsbelasting opgenomen.

Als Algemeen Dekkingsmiddel worden de volgende onderdelen aangemerkt:
- Belastingen.
- Uitkering uit het Gemeentefonds.
- Beleggingen.
- Overige Algemene Dekkingsmiddelen.

Belastingen

Hieronder vallen de gemeentelijke belastingen, voor zover zijnde Algemene Dekkingsmiddelen. In Duiven zijn dat de onroerende-zaakbelastingen en de reclamebelasting. De toelichting op deze belastingen is opgenomen in de paragraaf Lokale Heffingen.

Uitkering uit het Gemeentefonds

De uitkering uit het Gemeentefonds bestaat uit de volgende onderdelen: de Algemene Uitkering (waar het Sociaal Domein inmiddels in is opgenomen), de Integratie-uitkeringen en de Decentralisatie-uitkeringen. De opbrengst van de uitkering uit het Gemeentefonds is ten opzichte van de Najaarsnota afgerond € 36.000 lager. Dat heeft te maken met de gevolgen van de decembercirculaire. Verder is ook de maatstaf 'huishoudens met een laag inkomen met drempel' aangepast en zijn ook de door het ministerie gehanteerde WOZ-waarden aangepast. Tenslotte zijn er nog afrekeningen van de jaren 2022 en 2023 geweest. Uitgangspunt voor de jaarrekening is de betaalspecificatie gemeentefonds van januari 2025.

Uitkering Gemeentefonds 2024

	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2024 n.w.	Rekening 2024	Saldo 2024
Algemene Uitkering	45.919	45.341	46.187	48.499	2.312
Integratie-uitkering WSW	0	1.863	2.060	0	- 2.060
Decentralisatie-uitkeringen	0	264	288	0	-288
Totaal	**45.919**	**47.468**	**48.534**	**48.499**	**-36**

*Bedragen * € 1.000, (- is een nadeel, + is een voordeel)*

Gemeentefonds
Door de aanpassing van de hoeveelheden bij een aantal maatstaven (bijstandsontvangers, inwoners en jongeren) en voornamelijk door de gevolgen van de decembercirculaire komen de uitkeringen uit het Gemeentefonds per saldo € 36.000 lager uit. In de loop van de komende twee jaar worden de aantallen bij de maatstaven definitief vastgesteld. In de totale opbrengst 2024 zijn de aanpassingen van de maatstaven voor 2022 € 51.000 en 2023 € 86.000 ook verwerkt.

Decentralisatie-uitkeringen
De decentralisatie-uitkering is een variant op de integratie-uitkering. Het tijdstip van overheveling hoeft in het geval van een decentralisatie-uitkering nog niet bekend te zijn en daarnaast kan het ook om tijdelijke middelen gaan.

In 2023 heeft de gemeente Duiven een aantal uitkeringen ontvangen: de decentralisatie-uitkering Voorschoolse voorziening peuters, de decentralisatie-uitkering Armoedebestrijding kinderen, de decentralisatie-uitkering voor VTH provinciale taken, de decentralisatie-uitkering Jeugdhulp kinderen in een AZC, de decentralisatie-uitkering Versterking omgevingsveiligheidsdienst, de decentralisatie-uitkering Einde lening inburgeringsplicht, de decentralisatie-uitkering Extra capaciteit BOA's, de decentralisatie-uitkering Wet kwaliteitsborging bouw, de decentralisatie-uitkering Meerkosten Oekraïne sociaal domein, de decentralisatie-uitkering Veilig wonen, de decentralisatie-uitkering LBV en LBV-plus, de decentralisatie-uitkering Uitvoeringskosten Omgevingswet, de decentralisatie-uitkering Gemeenschappelijke antidiscriminatie voorziening, de decentralisatie-uitkering Alleenverdieners, de decentralisatie-uitkering Landelijke aanpak adreskwaliteit, de decentralisatie-uitkering Wet betaalbare huur, de decentralisatie-uitkering Register externe veiligheidsrisico, de decentralisatie-uitkering Spreidingswet, de decentralisatie-uitkering Vangnetregeling energietoelage en de integratie-uitkering Participatie. Ten opzichte van de Najaarsnota 2024 zijn de decentralisatie-uitkeringen Meerkosten Oekraïne sociaal domein, Register externe veiligheidsrisico, Spreidingswet en Vangnetregeling Energietoelage toegevoegd.

Beleggingen

Het rendement van deelname in maatschappelijk kapitaal van instellingen en ondernemingen heeft in 2024 € 199.892 opgeleverd. Het gaat hierbij om dividend uitkeringen op aandelen Alliander en BNG.

Overige Algemene Dekkingsmiddelen

Het gaat om de volgende producten:
- Algemene baten en lasten.
- Lasten van belastingheffing en uitvoering Wet WOZ.
- Rente interne financiering.

Vennootschapsbelasting

Met ingang van 2016 zijn gemeenten voor een aantal activiteiten, zoals de grondexploitatie, vennootschapsbelastingplichtig. Voor de jaren tot en met 2023 is inmiddels een definitieve aanslag ontvangen. Verwacht wordt dat de aangifte over het jaar 2024 in de derde helft van 2025 zal worden verstuurd. Hiervoor is door de belastingdienst uitstel verleend tot 1 mei 2026.

Overhead

Overzicht overhead

Onder overhead wordt verstaan het geheel van functies en kosten gericht op de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces. Voorbeelden hiervan zijn Huisvesting, Management, Financiën, Personeel & Organisatie, Inkoop, Juridische zaken, Control, Interne en Externe communicatie, Bestuurszaken en ondersteuning. Op deze wijze wordt inzicht gegeven in de concern brede kosten overhead en daarnaast is door een éénduidige systematiek een betere vergelijking mogelijk met andere gemeenten. De lasten en baten van overhead worden centraal verantwoord binnen dit programma.

Nagenoeg alle kosten van overhead krijgt de gemeente Duiven doorbelast van 1Stroom.

	Begroting 2024	Rekening 2024
Kosten overhead	11.480.657	9.954.636
Totale lasten	107.636.744	101.597.753
Percentage overhead van totale lasten	10,67%	9,80%

Onvoorzien

Deze post dient ter dekking van de in de loop van het begrotingsjaar optredende onvoorziene, onvermijdbare en onuitstelbare niet geraamde uitgaven. Dit budget is niet per programma verdeeld, maar werd totaalpost in de ramingen opgenomen. In de begroting 2024 voor de post Onvoorzien niets opgenomen.

Wat heeft het gekost?

Resultaat Onvoorzien

	Rekening 2023	Begroting 2024 v.w.	Begroting 2024 n.w.	Rekening 2024	Saldo 2024
Lasten	0	0	0	0	0
Baten	0	0	0	0	0
Gerealiseerd totaal saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Resultaatbestemming	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

(Bedragen x € 1.000)

Verklaring van het saldo

Er is in principe geen resultaat op Onvoorzien.

Saldo resultaatbestemming (mutaties reserves)

Er kan geen resultaatbestemming plaatsvinden op Onvoorzien.

Verplichte Indicatoren

Indicator	Duiven 2022	Duiven 2023	Duiven 2024	Nederland 2024
Formatie fte per 1.000 inwoners	6,80	7,29	6,99	gegevens niet beschikbaar
Bezetting fte per 1.000 inwoners	6,34	6,67	6,16	gegevens niet beschikbaar
Apparaatskosten per inwoner	€ 725	€ 767	€ 850	gegevens niet beschikbaar
Externe inhuur als % van totale loonsom + inhuur externen	15,62 %	19,54%	19,23%	gegevens niet beschikbaar
Overhead als % van totale lasten	12,12 %	9,87 %	9,8 %	gegevens niet beschikbaar
Woonlasten eenpersoonshuishouden	700	725	788	860
Woonlasten meerpersoonshuishouden	892	867	927	942
Gemiddelde WOZ-waarde woningen 1 € 1.000	291	345	354	379
Nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen	4,5	0,6	0,6	9,1
Huishoudelijk restafval (kg per inwoner)	77	76	76	150
Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit	114,4%	geen data	geen data	gegevens niet beschikbaar
Winkeldiefstal per 1.000 inwoners	2,4	2,4	1,8	2,2
Geweldmisdrijven per 1.000 inwoners	2,2	1,8	2,2	4,3

Diefstallen uit woning per 1.000 inwoners	0,4	0,8	0,4	1,2
Vernielingen en misdrijven tegen openbare orde en gezag per 1.000 inwoners	4,0	4,6	3,2	5,7
Verwijzingen HALT per 1.000 jongeren	5	8	5	9
Jongeren met delict voor rechter	1%	1%	1%	1%
Demografische druk %	69,7%	71,0%	71,8%	70,4%
Niet-sporters	47,4	n.b	47,4%	46,4%
Banen per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	1.120,6	1.194,5	1.194,5	836,6
Vestigingen (van bedrijven) per 1.000 inw. 15 t/m 64 jr	143,9	153,7	153,7	181,8
Netto arbeidsparticipatie	74,0	74,3	73,7%	73,2%
Functiemenging	62,8%	63,9%	63,9%	54,2%
Personen met een bijstandsuitkeringen per 10.000 inwoners	264,1	263,3	263,0	343,6
Lopende re-integratievoorzieningen per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	203,0	n.b	201,0	203,1
Wmo-Cliënten met een maatwerkarrangement	geen data	690	700	720
Achterstand onder jeugd % kinderen in uitkeringsgezin	4	4	4	6
Achterstand onder jeugd % werkloze jongeren	1	2	2	2
% voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	1,9	2,3	2,3	2,4
Absoluut verzuim	n.b.	n.b	1,4	6,3
Relatief verzuim	38	41	41	27
Jongeren met jeugdhulp % van alle jongeren tot 18 jaar	15,5%	16,3%	13,3 %	11,5 %
Jongeren met jeugdreclassering %	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%
Jongeren met jeugdbescherming %	1%	1,1%	1,0%	0,9%

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl . Meest recente gegevens april 2025. Bovenstaande indicatoren worden op deze site ververst zodra er nieuwe informatie beschikbaar is.

Jaarverslag - Paragrafen

Paragraaf 1	Lokale heffingen
Paragraaf 2	Weerstandsvermogen
Paragraaf 3	Onderhoud kapitaalgoederen
Paragraaf 4	Financiering
Paragraaf 5	Bedrijfsvoering
Paragraaf 6	Verbonden partijen
Paragraaf 7	Grondbeleid
Paragraaf 8	Openbaarheid
Paragraaf 9	Duurzaamheid

Paragraaf 1 Lokale heffingen

Algemeen

Deze paragraaf bevat informatie over gemeentelijke belastingen. De gemeentelijke belastingen zijn te onderscheiden in drie typen belastingen. De algemene belastingen, de bestemmingsheffingen en de retributies. Na de Algemene Uitkering uit het Gemeentefonds zijn dit de belangrijkste inkomstenbronnen van de gemeente. Het aandeel van de gemeentelijke belastingen in het totaal van de inkomsten is 23%.

Algemene belastingen zijn belastingen waarvan de opbrengsten ten goede komen aan de algemene middelen van de gemeente. Dit betekent dat de opbrengsten van deze belastingen niet voor een specifiek en wettelijk bepaald doel maar voor alle gemeentelijke taken en voorzieningen mogen worden ingezet. De onroerende-zaakbelastingen (hierna: OZB) en toeristenbelasting behoren tot deze categorie. De reclamebelasting feitelijk ook maar daar is in de gemeente Duiven wel een specifiek doel aan gekoppeld.

Bestemmingsheffingen zijn belastingen waarvan de opbrengsten zijn bestemd voor specifieke voorzieningen met een duidelijk algemeen belang. Onder deze categorie vallen de afvalstoffenheffing en de rioolheffing.

Retributies zijn belastingen die worden geheven als er door of namens de gemeente een specifiek product of een specifieke dienst wordt verleend. De leges, lijkbezorgingsrechten en marktgelden behoren tot deze categorie.

Voor bestemmingsheffingen en retributies geldt dat er geen winst mag worden gemaakt. De opbrengst mag daarom niet hoger zijn dan de kosten die worden gemaakt om het product of de dienst te verlenen.

In de gemeente Duiven worden diverse belastingen geheven, te weten OZB, afvalstoffenheffing, rioolheffing, toeristenbelasting, reclamebelasting en rechten (o.a. leges).

Financiële gegevens

Lokale heffingen 2024

	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2024 n.w.	Rekening 2024	Saldo 2024
OZB	6.264.290	6.404.823	6.793.107	6.842.993	49.886
Afvalstoffenheffing	2.725.750	3.061.293	3.066.641	2.981.671	-84.970
Rioolheffing	2.406.766	2.280.814	2.392.574	2.383.472	-9.102
Hondenbelasting	0	0	0	0	0
Toeristenbelasting	119.968	168.833	119.968	263.232	143.264
Reclamebelasting	50.188	62.250	62.250	50.188	-12.062
Sportaccommodaties	261.604	256.494	256.494	272.282	15.788
Lijkbezorgingsrechten	76.428	60.000	80.000	87.152	7.152
Marktgelden	1.919	2.639	2.639	1.407	-1.232
Leges	1.161.784	1.146.144	1.154.594	1.242.126	87.532
Totaal	**13.068.697**	**13.443.290**	**13.928.267**	**14.124.522**	**196.256**

Bedragen in € (- is een nadeel, + is een voordeel)

Deze tabel vindt u ook terug in de programmarekening, onder de totale inkomsten. Ten opzichte van de begroting na wijziging zijn de opbrengsten uit lokale heffingen € 196.256 hoger. De belangrijkste afwijkingen zijn een hogere OZB opbrengst, een lagere opbrengst afvalstoffenheffing, een fors hogere toeristenbelasting en meer legesopbrengsten.

De inwoners van de gemeente krijgen jaarlijks een aanslag gemeentelijke belastingen. Voor de beoordeling van de lastendruk zijn de tarieven dan ook van groot belang.

Naast kostenontwikkelingen (bijvoorbeeld inzameling- en verwerkingsprijzen afval) is uitgegaan van een indexering van de tarieven 2024 met 4,2% voor loon- en prijsontwikkelingen volgens het percentage BBP (Bruto Binnenlands Product) uit de septembercirculaire gemeentefonds 2023.

Verder is het uitgangspunt gehanteerd dat afvalstoffenheffing, rioolheffing, leges omgevingsvergunning en leges kostendekkend zijn. Voor lijkbezorgingsrechten en marktgelden is het uitgangspunt om zoveel mogelijk kosten te verhalen.

Hieronder zijn de belastingtarieven voor het jaar 2024 vermeld. De tarieven van de rechten, waaronder de leges en tarieven huur sportaccommodaties zijn divers. Daarom zijn deze tarieven niet opgenomen in het overzicht. De tarieven, met uitzondering van OZB, zijn in €.

Belastingsoort	**Tarief 2024**
OZB eigenarenbelasting:	
- woningen, % van vastgestelde waarde	0,1030
- niet-woningen, % van vastgestelde waarde	0,1945
OZB gebruikersbelasting niet-woningen, % van vastgestelde waarde	0,1489
Afvalstoffenheffing vastrecht	208,36
Afvalstoffenheffing variabel:	
- per lediging 140 liter container restafval	0,1030
- per lediging 240 liter container restafval	0,1945
- per storting ondergrondse container	0,1489
Rioolheffing, per m3	208,36
Toeristenbelasting:	
- hotel, hostel, pension en B&B	2,00

- kampeerterrein en camperplaats	1,10
Reclamebelasting, Centrum Duiven	750,00

Gemeenten kennen een gesloten belastingstelsel. Dit betekent dat een gemeente een belasting alleen kan heffen als een wet daar nadrukkelijk de bevoegdheid toe geeft. Het beleid betreffende de gemeentelijke belastingen is opgenomen in landelijke wet- en regelgeving.

De belastingtarieven zijn opgenomen in onderstaande belastingverordeningen.
- "Verordening onroerende-zaakbelastingen 2024".
- "Verordening afvalstoffenheffing 2024".
- "Verordening rioolheffing 2024".
- "Verordening toeristenbelasting 2024".
- "Verordening reclamebelasting 2024".
- "Verordening lijkbezorgingsrechten 2024".
- "Verordening marktgelden 2024".
- "Verordening leges omgevingsvergunning 2024".
- "Legesverordening 2024".

In de verordeningen zijn verder bepalingen opgenomen ter uitvoering van de heffing en de invordering van gemeentelijke belastingen.

Belastingen

Onroerende-zaakbelastingen

Tarieven OZB 2024

	Woningen	Niet-woningen
Gebruiker		0,1489%
Eigenaar	0,1030%	0,1945%
Totaal	**0,1030%**	**0,3434%**

De tarieven zijn ten opzichte van het tarief 2024 verhoogd met de inflatiecorrectie van 4,2%. Daarna zijn deze tarieven aangepast aan de resultaten van de herwaardering 2023 naar waardepeildatum 1 januari 2023. De waardeontwikkeling voor woningen bedroeg 2,2%, voor niet-woningen 2,92% Dat betekent een verlaging van de bij de begroting 2023 vastgestelde tarieven met 2,2% voor woningen en 2,92% voor niet-woningen.

Rekentarief
De inkomsten van de OZB worden door het Rijk gekort. Het Rijk rekent met de zogenaamde vaste rekentarieven. Voor 2024 bedroeg dat voor woningen 0,0914%, voor niet-woningen eigenaren 0,3079% en voor niet-woningen gebruikers 0,2342%. De systematiek is als volgt:
OZB waarde woningen x 80% x 0,0914%.
OZB waarde niet-woningen eigenaren x 70% x 0,3079%.
OZB waarde niet-woningen gebruikers x 70% x 0,2342%.

Onroerende-zaakbelastingen 2024

	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2024 n.w.	Rekening 2024	Saldo 2024
OZB woningen	3.614.132	3.759.332	3.917.976	3.927.245	9.269
OZB niet-woningen	2.650.158	2.645.491	2.875.131	2.915.747	40.616
Totaal	**6.264.290**	**6.404.823**	**6.793.107**	**6.842.992**	49.886

Bedragen in € (- is een nadeel, + is een voordeel)

Bij het opstellen van de ramingen wordt er rekening gehouden met de nieuwbouw die in de loop van het jaar wordt gerealiseerd. De opbrengst OZB woningen wijkt 0,3% af van de begroting. De afwijking van de OZB niet woningen is het gevolg van de oplevering van meer nieuwe bedrijven dan voorzien. De overige kosten voor heffing en inning van de OZB vertonen een voordeel van € 93.882. Met name de kostenvergoedingen voor bezwaar en beroep en de kosten voor de herwaardering zijn in 2024 gunstiger dan geraamd. In totaliteit is er op OZB een voordeel van € 111.273.

De WOZ-waarde 2023 is eind januari 2023 gelijktijdig met de aanslag gemeentelijke belastingen 2023 aan de burgers kenbaar gemaakt.

In 2024 zijn er 384 bezwaarschriften ingediend tegen de WOZ-beschikkingen; 3,2% van de door de gemeente Duiven verzonden beschikkingen. Dit is een forse daling ten opzichte van 2023 (894 bezwaarschriften). Deze daling is in lijn met het landelijke beeld en vooral te wijten aan de afname van het aantal ingediende bezwaarschriften door No Cure No Pay bureau's. Daarnaast speelt de lagere waardeontwikkeling ten opzichte van 2023 een rol. Landelijk gezien is er tegen 3,7% van de beschikkingen bezwaar ingediend. Voor alle bezwaren is uitspraak gedaan. De bezwaren zijn vrijwel geheel afgehandeld. Tegen 9 afgewezen bezwaren is beroep ingesteld. De afhandeling hiervan is door achterstanden bij de rechtbank nog niet bekend.

Toeristenbelasting

Opbrengsten toeristenbelasting 2024

	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2024 n.w.	Rekening 2024	Saldo 2024
Toeristenbelasting	119.968	168.833	119.968	263.232	143.264
Totaal	**119.968**	**168.833**	**119.968**	**263.232**	143.264

Bedragen in € (- is een nadeel, + is een voordeel)

De opbrengst van de toeristenbelasting is aanzienlijk hoger dan begroot. Er zijn in 2024 131.169 overnachtingen tegenover 58.314 in 2023. Dit heeft voornamelijk te maken met het feit dat de hotels in Duiven kamers hebben verhuurd voor de opvang van nareizigers. De opbrengst is hierdoor € 143.443 hoger dan geraamd.

Reclamebelasting

Opbrengsten reclamebelasting 2024

	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2024 n.w.	Rekening 2024	Saldo 2024
Reclamebelasting	50.188	62.250	62.250	50.188	-12.063
Totaal	**50.188**	**62.250**	**62.250**	**50.188**	**-12.063**

Bedragen in € (- is een nadeel, + is een voordeel)

Om het free-rider gedrag van een aantal ondernemers in het centrum van Duiven te voorkomen heeft de gemeente in 2015 een reclamebelasting ingevoerd. De gemeente is hiertoe overgegaan op verzoek van het bestuur van Ondernemingsvereniging Centrum Duiven (OCD). De opbrengst van de belasting wordt, na aftrek van perceptiekosten, als subsidie uitbetaald aan de OCD. In overleg met de ondernemers is een gelijkblijvend tarief voor de reclamebelasting bepaald.

Afvalstoffenheffing

Afvalstoffenheffing is een kostendekkende heffing. Loon- en prijsstijgingen alsmede (vervangings-) investeringen hebben invloed op de stijging van het tarief. In 2016 is een nieuwe vorm van afvalinzameling ingevoerd namelijk DIFTAR. Er wordt onderscheid gemaakt tussen

grondgebonden huishoudens en hoogbouwaansluitingen. Verder wordt er onderscheid gemaakt in een vastrecht en een variabel tarief. Het variabele tarief is een tarief dat per aanbieding van de container of per storting van een zak in een ondergrondse container moet worden betaald. De kosten van kwijtschelding zijn in de tarieven afvalstoffenheffing verdisconteerd.

Tarieven afvalstoffenheffing 2024

Soort heffing	Tarief per jaar
Afvalstoffenheffing vastrecht	€ 208,36

Zowel het vaste tarief 2024 als de tarieven voor de ledigingen zijn verhoogd ten opzichte van het tarief 2023 (vastrecht 2023: 179,00).

Tarieven afvalstoffenheffing 2024

Soort heffing	Tarief per lediging/storting
Afvalstoffenheffing lediging 140 liter container restafval	€ 8,61
Afvalstoffenheffing lediging 240 liter container restafval	€ 15,33
Afvalstoffenheffing storting ondergrondse container	€ 2,41

De tarieven 2024 zijn met 16% gestegen ten opzichte van vorig jaar. Dit wordt veroorzaakt door de stijging van de kosten.

Opbrengsten Afvalstoffenheffing 2024

	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2024 n.w.	Rekening 2024	Saldo 2024
Afvalstoffenheffing	2.725.750	3.066.641	3.066.641	2.981.671	-84.970
Totaal	**2.725.750**	**3.064.641**	**3.066.641**	2.981.671	-84.970

Bedragen in € (- is een nadeel, + is een voordeel)

Door bewuster om te gaan met afval en afval beter te scheiden loopt het gemiddeld aantal ledigingen van een 140-liter container voor restafval terug. Een andere reden hiervoor is de in 2023 gewijzigde inzamelfrequentie van afval (van 1x per twee weken naar 1x per vier weken). De ledigingen van 2024 zijn fors hoger dan 2023 en zorgen voor een opbrengst van € 761.733 (2023: € 661.516). Het gemiddelde van de ledigingen van een 140-liter container is in 2024 keer (2023: 8 keer). Het gemiddeld aantal ledigingen van 240-liter container is in 2024 gedaald van 11 naar 10 keer (begroot 10 keer). Het gemiddeld aantal stortingen is in 2024 27 keer tegenover 24 keer 2023 (begroot 28 keer). Er zijn in 2024 11.282 aanslagen voor vastrecht opgelegd met een opbrengst van € 2.212.363. Dit alles betekent een nadeel in de opbrengsten ten opzichte van de begroting van € 84.970.

Kostendekkendheid afvalstoffenheffing 2024

		Realisatie 2024		Begroot 2024	
TV2.1	reiniging openbaar gebied (33% van de kosten)	128.085		106.995	
TV2.1	Doorbelasting 1Stroom openbaar gebied (33% van de kosten)	61.362		61.362	
TV7.3	Huishoudelijk afval huis aan huis inzamelen	1.726.478		1.754.660	

TV7.3	Opbrengsten huishoudelijk afval huis aan huis inzamelen	-300.335		-319.874	
TV7.3	Doorbelasting 1Stroom	693.106		675.040	
TV7.3	Afvalbrengstation	353.491		412.580	
TV7.3	Opbrengsten afvalbrengstation	-244.868		-233.960	
TV7.3	Lasten invordering	5.586		11.880	
TV2.1	BTW	25.311		20.790	
TV7.3	BTW	446.226		442.868	
TV7.3	Kwijtschelding	82.438		104.300	
TV7.3	Oninbaar	-4.502		30.000	
Totaal Lasten			2.972.379		3.066.640
TV7.3	Baten afvalstoffenheffing		2.981.671		3.061.293
Dekkingspercentage			**100,3%**		**99,8%**

Bedragen in €

Door opnieuw minder aanbod van het gft en restafval dan verwacht zijn de verwerkingskosten licht lager. In verband met een nieuw contract in 2023 zijn de kosten voor het containerbeheer gestegen. Per saldo zijn de kosten voor inzameling en verwerking huisvuil € 54.000 gunstiger dan begroot. De inzameling van klein gevaarlijk afval is in 2024 € 32.000 gunstiger dan begroot. De kosten voor het oud papier inzamelen zijn € 23.000 hoger dan begroot door extra kosten van inzamelen en lagere opbrengst voor het oud papier (7%). De kosten van de inzameling van PMD waarvoor van St Afvalfonds een vergoeding wordt ontvangen vallen per saldo € 28.000 hoger uit. De kosten van het afvalaanbiedstation zijn in 2024 € 40.000 gunstiger dan begroot.

De opbrengst van de afvalstoffenheffing is € 48.000 lager dan begroot.

Rioolheffing
Het tarief voor rioolheffing bedroeg in 2024 € 1,88 per m^3. De tarieven zijn ten opzichte van 2023 verhoogd met 4,5% conform het Watertakenplan. Er is voor 2024 geen inflatiecorrectie toegepast.

Rioolheffing 2024

	Rekening 2023	**Begroting 2024**	**Begroting 2024 n.w.**	**Rekening 2024**	**Saldo 2024**
Opbrengsten	2.406.766	2.280.814	2.392.574	2.383.472	-9.102
Totaal	**2.406.766**	**2.280.814**	**2.392.574**	**2.383.472**	**-9.102**

Bedragen in € (- is een nadeel, + is een voordeel)

Kostendekkendheid Rioolheffing 2024

		Realisatie 2024		**Begroot 2024**	
TV2.1	Wegen	56.790		50.000	
TV2.1	te compenseren BTW	11.926		10.500	
TV 7.2	Riool	716.835		930.432	
TV 7.2	Doorbelasting 1Stroom	594.343		545.946	
TV 7.2	Rioolgemalen en randvoorzieningen	3.500		474.074	
TV 7.2	Lasten heffing en invorderen	29.941		30.631	
TV 7.2	Te compenseren BTW	546.282		573.207	

TV 7.2	Onttrekking aan voorziening	222.153		-222.215	
Totaal Lasten			2.181.771		2.392.574
TV7.3	Baten roioolheffing		2.383.472		2.392.574
Dekkingspercentage			**109%**		**100%**

Bedragen in €

Op rekeningbasis zijn de kosten gelijk aan de opbrengsten. Het overschot wordt gestort in de voorziening "riolering artikel 44 lid 2". Voor 2024 gaat het om een bedrag van € 222.153. Er was een onttrekking van € 222.215 voorzien. De storting is € 444.368 gunstiger dan begroot.

Andere afwijkingen in de kosten voor Riool zijn onder andere hogere kosten voor onderhoud van de IBA's (€ 12.000), lagere kosten als voor klimaat/DPRA maatregelen € 117.000, voordelen op de kosten voor foutieve aansluitingen en gegevens op orde (€ 30.000) en afschrijvingen (€ 36.000). Bij de rioolgemalen is per saldo een voordeel van € 10.000 ontstaan. Er is een voordeel op de kosten voor energie (€ 51.000), maar tegenvallers op onderhoud (€ 15.000), en calamiteiten (€ 37.000). De afschrijvingen zijn € 8.000 gunstiger. Op de jaarschijf 2024 van het Watertakenplan 2022-2026 is een voordeel zichtbaar. Over de gehele linie van het plan zijn de uitgaven fors lager dan de begroting.

Het tarief rioolheffing is een kostendekkend tarief. Het tarief wordt geheven per m^3 waterverbruik. De stijging in het tarief wordt veroorzaakt door de afspraken die zijn gemaakt in het in oktober 2022 vastgestelde WaterTakenPlan de Liemers 2022-2026.In het Watertakenplan zijn het met name de verscherpte milieueisen die leiden tot meer investeringen. Deze extra investeringen omvatten op hoofdlijnen lijnen ombouw van gescheiden rioolstelsels in woongebieden, meekoppelkansen klimaatregelingen, rioleringswerkzaamheden A15 en klimaatadaptatie. Die investeringen worden gedekt uit de rioolheffing. De tarieven zullen de komende jaren stijgen met 0,7% per jaar. De voorziening "Riolering artikel 44 lid 2" wordt ingezet om de tariefstijgingen te matigen.

Voor de aanslagen rioolheffing wordt meegelift op de watergeldnota van Vitens. In juni 2025 wordt de jaarlijkse eindafrekening van Vitens verwacht. Voor de inschatting van de opbrengsten is uitgegaan van de gerealiseerde opbrengsten 2023, vermeerderd met de effecten van de tariefstijgingen.

Lijkbezorgingsrechten
De tarieven lijkbezorgingsrechten 2024 zijn gedifferentieerd. Ten opzichte van 2023 zijn de tarieven met 4,2% verhoogd.

Lijkbezorgingsrechten 2024

Overzicht opbrengsten en kosten

	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2024 n.w.	Rekening 2024	Saldo 2024
Opbrengsten	76.428	60.000	80.000	87.152	7.152
Kosten	253.471	194.168	194.168	203.201	-9.033

Bedragen in € (- is een nadeel, + is een voordeel)

Berekening kostendekkendheid Lijkbezorgingsrechten

		Realisatie 2024		Begroot 2024	
TV7.5	Begraafplaatsen	61.768		59.112	
TV7.5	Doorbelasting 1Stroom	141.433		135.056	
Totale lasten			203.201		194.168
TV7.5	Overige leges	87.152		60.000	
Totale baten			87.152		60.000
Dekkingspercentage			**43%**		**31%**

Het dekkingspercentage op de lijkbezorging bedraagt 43%. De opbrengst van de lijkbezorgingsrechten is € 7.152 hoger dan de bijgestelde begroting. Dit komt omdat er meer begrafenissen en bijzettingen zijn geweest dan voorzien.

Marktgelden
Vaste standplaats: € 21,44 per m^1 per kwartaal, met een minimum van € 85,76.

Losse standplaats: € 2,52 per m^1 per dag, met een minimum van € 10,08 per standplaats.

Marktgelden 2024

Overzicht opbrengsten en kosten markt

	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2024 n.w.	Rekening 2024	Saldo 2024
Opbrengsten	1.919	2.639	2.639	1.407	-1.232
Kosten	25.626	35.221	35.221	30.374	-4.847

Bedragen in € (- is een nadeel, + is een voordeel)

Berekening kostendekkendheid marktgelden

		Realisatie 2024		Begroot 2024	
TV3.3	Kosten markten	0		7.835	
TV3.3 Doorbelasting 1Stroom	Doorbelasting 1Stroom	30.374		35.221	
Totale lasten			30.374		43.056
TV3.3	Overige opbrengsten	1.407		2.639	
Totale baten			1.407		2.639
Dekkingspercentage			**5%**		**6%**

Het dekkingspercentage op de marktgelden bedraagt 6**%.**

Leges en retributies
Leges en retributies zijn vergoedingen die worden gevraagd voor het verrichten van bepaalde diensten. Uitgangspunt is dat de tarieven kostendekkend zijn. Tarieven 2024 leges bouwvergunningen: gedifferentieerd. Overige legestarieven 2024: gedifferentieerd. Verhoging ten opzichte van de tarieven 2023: 3%.

Leges en retributies 2024

	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2024 n.w.	Rekening 2024	Saldo 2024
Leges omgevingsvergunning	599.056	785.971	590.621	511.462	-79.159

Overige leges	562.728	360.173	563.973	730.664	166.691
Totaal	**1.161.784**	**1.146.144**	**1.154.594**	**1.242.126**	**87.532**

Bedragen in € (- is een nadeel, + is een voordeel)

In 2024 is € 79.159 minder aan leges omgevingsvergunning ontvangen dan in de begroting 2024 is opgenomen. Dit past in het landelijke beeld van de daling van verstrekte vergunningen als gevolg van de stikstofcrisis en de hoge bouwkosten.

Bij de overige leges is er per saldo sprake van een voordeel van in totaal € 166.691. Leges voor omgevingsplannen en de zgn. BOPA vergunningen vertonen een voordeel van € 16.328. Er is een fors voordeel van € 74.705 op de leges AVOI (kabels en leidingen). Er zijn meer werken uitgevoerd dan voorzien. Er is een voordeel van € 90.436 op leges reisdocumenten en rijbewijzen. Dit komt omdat er fors meer reisdocumenten en rijbewijzen zijn uitgegeven dan voorzien in de begroting. Met nog wat andere kleinere voor- en nadelen resulteert dit alles in een voordeel van € 166.691.

Berekening kostendekkendheid omgevingsvergunning.

	Werkelijk 2024		**Begroot 2024**	
TV8.3 Kosten omgevingsvergunning	64.341		62.830	
TV8.3 BTW	13.512		12.701	
TV1.1 Kosten omgevingsvergunning	62.100		62.100	
TV8.3 Doorbelasting 1Stroom	442.388		648.340	
Totale lasten		582.341		785.971
TV8.3 Opbrengst Omgevingsvergunning		536.299		785.971
Totale baten		536.299		785.971
Dekkingspercentage		**92%**		**100%**

Sportaccommodaties
Tarieven 2024
Onoverdekte sportaccommodaties: gedifferentieerd.
Overdekte sportaccommodaties: gedifferentieerd.
Verhoging ten opzichte van de tarieven 2023: 4,2%.

Huuropbrengst sportaccommodaties 2024

	Rekening 2023	**Begroting 2024**	**Begroting 2024 n.w.**	**Rekening 2024**	**Saldo 2024**
Overdekte accommodaties	183.086	177.400	177.400	193.607	16.207
Onoverdekte accommodaties	78.518	79.094	79.094	78.675	- 419
Totaal	**261.604**	**256.494**	**256.494**	**272.282**	**15.788**

Bedragen in € (- is een nadeel, + is een voordeel)

Kwijtschelding en lastenverlichting

De gemeente is op grond van de Gemeentewet bevoegd om kwijtschelding van gemeentelijke heffingen te verlenen. In de gemeente Duiven kan door belastingplichtigen (particulieren en zzp'ers) kwijtschelding worden aangevraagd voor de afvalstoffenheffing. Kwijtschelding wordt verleend op basis van 100% van de bijstandsnorm, waarbij tevens een vermogenstoets plaatsvindt. Ligt het netto besteedbare inkomen op of onder het bijstandsniveau, dan wordt volledige kwijtschelding verleend. Bij een gering hoger inkomen kan sprake zijn van een gedeeltelijke kwijtschelding. In al deze gevallen zal het beschikbare vermogen beneden de toegestane norm moeten liggen. Na invoering van de maatregelen uit de Kadernota is in het

kwijtscheldingsbeleid een prikkel opgenomen voor afvalreductie. Zeer incidenteel wordt er ook kwijtschelding voor OZB verleend. In 2024 is voor een totaalbedrag van € 82.438 kwijtschelding verleend ten opzichte van een begrote last van €104.300.

Kwijtschelding

Rekening 2020	Rekening 2021	Rekening 2022	Rekening 2023	Rekening 2024
87.695	**101.788**	**86.465**	**71.933**	**82.438**

Bedragen in €

Ontwikkeling van de lokale lastendruk

In de begroting 2024 was een lastendrukverhoging van 9,4% voorzien. De werkelijke lastendruk 2024 steeg met 13,8%. Dit wordt met name veroorzaakt door de grotere stijging van de afvalstoffenheffing.

In onderstaand overzicht is de lastendruk voor 2024 weergegeven. Deze berekening is op basis van de volgende aannames: OZB-waarde woning € 238.000 (begroot € 233.000), afvalstoffenheffing vastrecht en 8 ledigingen (140-liter container), rioolheffing 140 m^3 (waterverbruik gezin met 4 personen).

Ontwikkeling lastendruk 2024

Onderdeel	Werkelijk 2024 (in €)	Begroot 2024 (in €)	Werkelijk 2023 (in €)	Stijging (in %) tov 2023
OZB-eigenaar	245,27	245,26	227,64	7,8%
Afvalstoffenheffing	277,24	277,45	238,20	16,4%
Rioolheffing	263,20	262,95	252,00	4,4%
Totaal	**785,71**	**785,66**	**717,84**	**9,5%**

In onderstaand overzicht is de lastendruk per inwoner van de gemeente Duiven weergegeven in vergelijking tot een aantal andere Gelderse gemeenten. Hiervoor maken we gebruik van cijfers uit de Provinciale databank. Hierin wordt de gemiddelde totale belastingdruk per inwoner berekend. Om een vergelijk te kunnen maken, zijn de cijfers voor 2023 ook weergegeven.

Vergelijking lokale lastendruk per inwoner 2024 met een aantal andere Gelderse gemeenten

Gemeente	2024	positie 2024	2023	positie 2023
Nijmegen	712	1	661	1
Arnhem	632	3	591	2
Brummen	584	7	517	9
Doetinchem	514	16	492	18
Zevenaar	537	12	489	19
Doesburg	476	32	473	23
Duiven	**476**	**33**	**469**	**24**
Montferland	494	23	454	30
Westervoort	484	29	452	31
Rheden	484	28	448	32
Aalten	341	51	326	51

Bron: http://ftgelderland.databank.nl/

De gemeente Nijmegen is in dit vergelijk over 2024 en 2023 de duurste gemeente. De gemeente Duiven is op de lijst 9 plaatsen gedaald. Duiven zit onder het Gelderse gemiddelde (€ 498). In 2023 zat Duiven boven dit gemiddelde.

Paragraaf 2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Algemeen

Inleiding

Het weerstandsvermogen van een gemeente bestaat uit de relatie tussen de componenten risico's en de weerstandscapaciteit. De paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing geeft aan hoe robuust het weerstandsvermogen is. Dit is van belang wanneer zich een financiële tegenvaller voordoet. Door een goed inzicht in het weerstandsvermogen kan worden voorkomen dat elke financiële tegenvaller onmiddellijk dwingt tot bezuinigingen. Het weerstandsvermogen kan betrekking hebben op een specifiek jaar. Men spreekt dan van het statische weerstandsvermogen. Er kan ook op een meer dynamische manier naar het weerstandsvermogen worden gekeken. De aandacht richt zich dan op de effecten op middellange termijn (dynamisch weerstandsvermogen). De gemeente Duiven kiest ervoor op dynamische wijze met het weerstandsvermogen om te gaan.

Risico's

In de Nota Weerstandsvermogen worden de risico’s onderverdeeld in vier categorieën:
1. Risico's van de bedrijfsvoering.
2. Risico op eigendommen.
3. Aansprakelijkheidsrisico’s.
4. Financiële risico’s.

Niet alle risico’s worden uitputtend behandeld. Een volledig overzicht staat in de begroting.

1. Risico's van de bedrijfsvoering
Apparaatskosten Grondexploitatie
Een deel van de apparaatskosten wordt afgewend op de grondexploitatie. De winstmarge op het beperkte aantal resterende complexen staat onder druk. Indien complexen verlies laten, komen die ten laste van de gemeente-exploitatie.

Wachtgelden bestuurders
Bestuurders hebben recht op wachtgeld. De gemeente moet hiervoor een voorziening vormen die toereikend is. In het afgelopen jaar is een bestuurder gestopt. In de voorziening wordt de volledige meerjarige wachtgeldverplichting opgenomen inclusief bedragen die benodigd zijn om de bestuurder naar de arbeidsmarkt te begeleiden.

Pensioenvoorziening wethouders
Voor de pensioenvoorziening van wethouders is de rekenrente een belangrijke variabele. Met de huidige gedaalde rentestand kost het de gemeente Duiven meer geld om de voorziening op peil te houden. Zie ook de nota reserves en voorzieningen.

Algemene risico's
Bij de risico-inventarisatie gaat het om risico's met een materieel belang. Dat neemt niet weg dat veel kleine risico's samen toch een substantieel bedrag kunnen worden. Daarom is in de kwantificering een bedrag opgenomen voor algemene risico's. Daarbij wordt uitgegaan van de norm van 6% van de Algemene Uitkering en de belastingcapaciteit die door de toezichthouder wordt gehanteerd voor de vrij aanwendbare reserve.

Renterisico
Het uitgangspunt voor de renterisiconorm is het beheersen van de renterisico's op de langlopende schulden. Dit gebeurt door het aanbrengen van spreiding in de looptijden van de leningen. Hiermee wordt voorkomen dat een groot deel van de leningen in een keer opnieuw moet worden afgesloten met het risico van snel oplopende rentelasten. De renterisiconorm wordt berekend als percentage van de totale vaste schuld. Uit de paragraaf Financiering blijkt dat op grond van de norm in 2024 € 15.474.400 aan leningen opnieuw hadden mogen worden afgesloten. In 2024 is er geen nieuwe lening afgesloten.

2. Risico op eigendommen
Grondexploitatie
Gelet op de planperiode (einddatum van het langstlopende complex is ultimo 2028) en de geprognosticeerde omzetten zijn aan het exploiteren van gronden risico's verbonden. Afhankelijk van het stadium waarin de exploitatie c.q. uitvoering van het betreffende complex zich bevindt, zal het risico afnemen naarmate de einddatum van de grondexploitatie nadert.
Te onderscheiden zijn:
- Algemene economische risico's.
- Projectgebonden risico's.

De risico's die het exploiteren van gronden met zich meebrengt, zijn in de paragraaf Grondbeleid beschreven en gekwantificeerd. In onderstaand overzicht wordt de vertaling van de risico's via de Monte Carlo-analyse per complex weergegeven.

Risico per project	**Huidige stand**	**waarschijnlijke situatie**	**Verschil**
Innofase	€ 6.435.657	€ 6.741.181	€ 305.614
De Nieuweling	€ 579.340	€ 670.569	€ 91.229
Graafstaete II	€ 1.659.269	€ 1.488.450	-€ 170.819
Woonzorg/WPRI	€ 476.418	€ 460.250	-€ 16.168
Woonpark	€ 156.781	€ 151.848	-€ 4.933
Droopad	€ 1.019.415	€ 1.054.904	€ 35.489
Totaal:			**€ 240.412**

Het totale risico is met € 298.413 afgenomen van € 538.825 naar € 240.412 ten opzichte van de begroting 2024. Het is voor de tweede keer dat de Monte Carlo-analyse per complex is gehanteerd. Eerder werd een inschatting gemaakt van de minimum en maximum risico's per onderdeel (rente, inflatie, gronduitgifte, vertragingen e.d.). De stijging is in grote lijnen toe te rekenen aan onzekerheden rondom de uitgifte van gronden.

De cijfers in de tabel zijn louter een momentopname. In de begroting 2026 zullen de consequenties van de nu gekwantificeerde risico's van de grondexploitatie geactualiseerd worden op basis van voortschrijdende inzichten voor zowel de ondergrens als de bovengrens van de Algemene Reserve verwerken. Uiteindelijk wordt dit verrekend met toekomstige (nog te realiseren) winsten vanuit de Grondexploitatie.

Bodemverontreiniging
Voor bekende verontreinigingen zijn de saneringskosten meegenomen in de kosten van de complexen van de Grondexploitatie.

3. Aansprakelijkheidsrisico's

Gewaarborgde geldleningen
In 2024 stond de gemeente garant voor het betalen van rente en aflossing voor in totaal € 24.282.304. Het grootste deel hiervan, namelijk € 23.968.000 wordt gegarandeerd in de

achtervang van het WSW (Waarborgfonds Sociale Woningbouw). Voor deze laatste groep leningen kan de gemeente Duiven voor 50% worden aangesproken. Van het restant van € 314.304 staat de gemeente borg voor verenigingen.

Schadeclaims
Het algemene beeld is dat de burgers de overheid vaker aansprakelijk stellen en schade claimen. De afgelopen vier jaar was er geen stijging in het aantal claims en ook geen stijging van het geclaimde bedrag. De gemeente is verzekerd voor wettelijke aansprakelijkheid en voor het eigen risico is in de begroting een budget opgenomen. Toch kunnen zich schadeclaims voordoen waar de gemeente niet voor verzekerd is.

Gemeenschappelijke regelingen
De gemeente Duiven participeert in een aantal gemeenschappelijke regelingen. Eventuele tekorten kunnen ten laste komen van de participerende gemeenten.

4. Financiële risico's

Open-einde regelingen
De gemeente heeft te maken met de volgende open-einde regelingen:
- De drie grote decentralisatie's voor de Participatiewet, de AWBZ/Wmo en de Jeugdzorg. Voor een analyse zie programma 2.
- Wet voorzieningen gehandicapten (WVG) onderdeel van de Wet maatschappelijke ondersteuning): voor analyse zie programma 2.
- De uitvoeringskosten door de RSD. Deze zijn hoger uitgevallen.

Algemene Uitkering
Door de aanpassing van de hoeveelheden bij een aantal maatstaven (bijstandsontvangers, inwoners en jongeren) en voornamelijk door de gevolgen van de decembercirculaire komen de uitkeringen uit het Gemeentefonds per saldo € 36.000 lager uit. In de loop van de komende twee jaar worden de aantallen bij de maatstaven definitief vastgesteld. In de totale opbrengst 2024 zijn de aanpassingen van de maatstaven voor 2022 € 51.000 en 2023 € 86.000 ook verwerkt.

Beleggingen
Hoewel veel bedrijven streven naar een stabiel dividendniveau kan het jaarlijkse dividend toch mee- of tegenvallen.

Dubieuze debiteuren
De vorderingen zijn gecontroleerd op invorderbaarheid. De inschatting voor de belastingdebiteuren is gemaakt op basis van ervaringscijfers en de publieke debiteuren op basis van een ouderdomsanalyse. Het resultaat is dat de voorziening in 2024 met € 32.000 is afgenomen.

De ontwikkelingen en de hiermee verbonden risico's en gevolgen voor het financiële resultaat 2024 en verder worden voortdurend gemonitord. Waar mogelijk worden dan ook beheersmaatregelen genomen. Mochten de actuele ontwikkelingen leiden tot aangepaste prognoses voor 2025 dan wordt dit verwerkt in de tussentijdse rapportages.

Weerstandsvermogen

Onderstaande tabel is ook in de begroting 2024 opgenomen, maar vooruitlopend op de actualisatie van deze tabel bij de komende begroting zijn de onderdelen Grondexploitatie aangepast.

	Basis	Min.	Max.	%	Risico minimum	Risico maximum	Risico gemiddeld
Risico's omtrent de bedrijfsvoering							

	Basis	Min.	Max.	%	Risico minimum	Risico maximum	Risico gemiddeld
Apparaatskosten grondexploitatie	2fte-4fte	160.000	320.000	60%	96.000	192.000	144.000
Deskundigheid personeel		10.000	50.000	20%	2.000	10.000	6.000
Wachtgeld ambtenaren	1fte-2fte	70.000	140.000	60%	42.000	84.000	63.000
Bovenformatieven	1fte	0	70.000	40%	0	28.000	14.000
Vennootschapsbelasting		0	500.000	20%	0	100.000	50.000
Algemeen risico	norm Gld 6% au / bel.cap.	2.848.000	2.848.000	100%	2.848.000	2.848.000	2.848.000
Renterisico	10 mln rente 0%-4%	0	400.000	60%	0	240.000	120.000
Risico's omtrent eigendommen							
Innofase		305.614	305.614	100%	305.614	305.614	305.614
De Nieuweling		91.229	91.229	100%	91.229	91.229	91.229
Graafstaete II		-170.819	-170.819	100%	-170.819	-170.819	-170.819
Woonzorg/WPRI		-16.168	-16.168	100%	-16.168	-16.168	-16.168
Woonpark		-4.933	-4.933	100%	-4.933	-4.933	-4.933
Bodemverontreiniging (onbekende)	1-5 saneringen	100.000	500.000	40%	40.000	200.000	120.000
Aansprakelijkheids risico's							
Gewaarborgde geldleningen		100.000	1.000.000	40%	40.000	400.000	220.000
Schadeclaims		10.000	1.000.000	40%	4.000	400.000	202.000
Gem. regelingen		25.000	1.000.000	60%	15.000	600.000	307.500
Financiële risico's							
Open-einde regelingen:							
-Jeugdzorg		1.000.000	3.000.000	80%	800.000	2.400.000	1.600.000
-Bijzondere bijstand	1-10% budget	4.007	40.070	60%	2.404	24.042	13.223
-Leerlingenvervoer	1-10% budget	4.557	45.572	60%	2.734	27.343	15.039
-Wmo	1-10% budget	9.797	97.967	80%	7.837	78.374	43.106
-RSD	50-100%	50.000	100.000	100%	50.000	100.000	75.000
Algemene Uitkering		200.000	1.200.000	80%	160.000	960.000	560.000
Beleggingen	10-25% dividend	10.800	27.000	60%	6.480	16.200	11.340
Afvalinzameling		0	225.000	80%	0	180.000	90.000
Referendum		64.000	70.000	20%	12.800	14.000	13.400
Inburgering nieuwkomers		50.000	100.000	20%	10.000	20.000	15.000
						bovengrens	ondergrens
Totaal		**4.749.323**	**11.414.522**		**3.972.482**	**7.553.511**	**5.762.997**

Als alle risico’s die tot nu toe zijn gekwantificeerd zich ook daadwerkelijk zouden voordoen, dan zou er sprake zijn van minimaal € 4,0 miljoen en maximaal € 7,6 miljoen schade (ongewogen risico’s). Maar de kans dat dit zich allemaal in één jaar voordoet, is zeer klein. Vandaar dat wordt uitgegaan van een gewogen risico: de kans dat een risico zich voordoet maal de hoogte van het bedrag dat daarmee gemoeid is. Deze kwantificering van risico’s waarbij rekening is gehouden met de kans dat een risico zich voordoet, komt uit op een gemiddeld bedrag van afgerond

€ 5,8 miljoen. Het gaat om het gemiddelde van het gewogen minimumrisico (€ 4,0 miljoen) en het gewogen maximumrisico (€ 7,6 miljoen).

Weerstandscapaciteit

De hoogte van de benodigde weerstandscapaciteit wordt bepaald door de risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die een grote impact kunnen hebben op de financiën van Duiven. Het risicoprofiel is een dynamisch geheel gelet op ontwikkelingen in de in- en externe omgeving, het bijstellen van doelstellingen en de werking van beheersmaatregelen. Op het moment dat een bepaald risico in de begroting is geraamd, is het geen risico meer. Op basis van de inschatting van de risico's in de programmabegroting heeft de gemeente Duiven een weerstandscapaciteit nodig van afgerond € 5,8 miljoen.

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen waarover de gemeente beschikt om onverwachte, niet-begrote kosten, dat wil zeggen risico's, op te vangen.

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de Algemene Reserve en bedraagt per 31 december 2024 € 32,1 miljoen.

Ratio

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, wordt de benodigde weerstandscapaciteit (risico's) afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit } 32.100.000}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit } 5.800.000} = 5,53$$

De ratio voor het weerstandsvermogen kan worden ingedeeld in een aantal waarderingscijfers.

Ratio weerstandsvermogen

A	> 2	Uitstekend
B	1,4 < x < 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 < x < 1,4	Voldoende
D	0,8 < x < 1,0	Matig
E	0,6 < x < 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

De nu berekende ratio van de gemeente Duiven valt in klasse A. Dit duidt op een uitstekend weerstandsvermogen om de gewogen gemiddelde risico's af te dekken.

Onder- en bovengrens Algemene Reserve

Op basis van de nota Weerstandsvermogen 2005 zijn de onder- en de bovengrens van de Algemene Reserve vastgesteld. Aan de hand van de herziening van de kwantificeringen kan een nieuwe onder- en bovengrens worden bepaald. Om schommelingen te voorkomen, zullen deze grenzen niet meteen worden aangepast. Wel zal het vergelijk worden opgenomen en bij grote verschillen de grenzen aangepast. Bij de begroting 2025 is besloten om de onder- en bovengrens van de Algemene Reserve aan te passen, de ondergrens is verhoogd naar € 7,3 miljoen, de

bovengrens is verhoogd naar € 10,5 miljoen. Bij de begroting 2026 zullen de effecten van de geactualiseerde gekwantificeerde risico's opnieuw worden verwerkt.

Vastgestelde grenzen	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Ondergrens	6.400.000	6.800.000	7.300.000
Bovengrens	9.000.000	9.400.000	10.500.000

Financiële kengetallen

In onderstaande tabel stat het verloop van de kengetallen zoals deze zijn voorgeschreven door de provinciale toezichthouder. Na vaststelling van de jaarrekening 2024 door de raad zal de toezichthouder opnieuw de kengetallen gaan beoordelen en een advies uitbrengen.

Verloop van de kengetallen	Jaarrekening 2023	Jaarrekening 2024	Begroting 2024
Netto schuldquote	0,9%	12,4%	29,6%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-6,6%	12,9%	29,0%
Solvabiliteitsratio	40,1%	40,1%	34,3%
Structurele exploitatieruimte	1,6%	-4,1%	2,6%
Grondexploitatie	2,9%	7,9%	4,2%
Belastingcapaciteit	80,5%	93,2%	83,9%

De netto schuldquote zegt iets over de financiële vermogenspositie van de gemeente. Heeft een gemeente ruimte om te investeren of moet het juist voorzichtig zijn? Bij een score onder de 100% is er financiële ruimte, bij een score boven de 130% moet de gemeente voorzichtig zijn met haar financiën. Duiven scoort met een netto schuldquote van 12,4% goed.

Bij netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen worden schulden die de gemeente heeft, gecorrigeerd met gelden die zijn doorgeleend aan scholen, woningstichtingen of verenigingen. Dit zorgt voor een beter beeld van de financiële vermogenpositie van de gemeente dan de ongecorrigeerde netto schuldquote omdat de gemeente schulden op de balans heeft staan waartegenover vorderingen staan op deze organisaties. Deze schulden hebben namelijk geen invloed op de beoordeling of de gemeente in staat is te investeren of dat ze juist moet oppassen. De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen is voor Duiven 12,9% in 2024 ten opzichte van -6,6% in 2023.

De solvabiliteitsratio is het percentage eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen van de gemeente. Dit is voor gemeente Duiven onveranderd rond de 40%. Dit percentage voldoet aan het streefpercentage van 35%.

De structurele exploitatieruimte geeft aan hoeveel ruimte er is in de jaarrekening tussen structurele uitgaven en structurele inkomsten van gemeenten. Dit getal zegt iets over of de gemeente in staat zal zijn aan haar verplichtingen te voldoen. De structurele exploitatieruimte komt uit op -4,1%.

Het kengetal grondexploitatie is de verhouding tussen de bouwgronden in de balans en de totale baten van de gemeente. Deze ratio is van 2,9% in 2023 gestegen naar 7,9% in 2024.

De belastingscapaciteit is de verhouding tussen de belastingen die er geheven zijn in 2024 in de gemeente Duiven voor meerpersoonshuishouden met een eigen woning ten opzichte van het landelijk gemiddelde. De belastingcapaciteit is gestegen van 80,5% in 2023 naar 93,2% in 2024.

Conclusie

Op basis van de ontwikkeling van de verschillende kengetallen kan geconcludeerd worden dat de gemeente veel van de streefpercentages haalt. De verschillende kengetallen ontwikkelen zich gunstiger dan eerder was verwacht. De schuldquote is minder hard gestegen dan werd aangenomen. Dat komt voornamelijk omdat er door de meevallers in de kosten minder geld hoefde te worden aangetrokken. Als gevolg van de jaarrekeningresultaten van de afgelopen drie jaar neemt het eigen vermogen toe en daarmee ook de solvabiliteit. De ratio van het weerstandsvermogen is uitstekend en dat betekent dat er voldoende middelen zijn om risico's tegelijkertijd op te kunnen vangen. Structureel dienen zich echter wel uitdagingen aan. De begrotingstekorten van de komende jaren geven aan de gemeente op zoek moet naar financiële oplossingen.

Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen

Het onderhoud van de kapitaalgoederen legt een beslag op een deel van de financiële middelen. Kapitaalgoederen zijn verdeeld naar de categorieën wegen, water en gebouwen. In deze paragraaf wordt ingegaan op het beleidskader, de beheerplannen en de financiële consequenties.

In de beleidsplannen legt de gemeenteraad de kaders vast voor de uitvoering van het onderhoud aan de kapitaalgoederen. Het niveau van het onderhoud en de kwaliteit van de kapitaalgoederen zijn bepalend voor het voorzieningenniveau en de jaarlijkse lasten. Met de vaststelling van de programmabegroting machtigt de raad het college van burgemeester en wethouders om de uitgaven ten laste van de betreffende onderhoudsvoorzieningen te doen.

Deze voorzieningen worden gevuld door een jaarlijkse storting vanuit de diverse taakvelden. De kosten van het onderhoud worden rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht. Vervangingen worden apart geactiveerd.

In 2023 is gestart met het opstellen van het integrale beheerplan. Het opstellen van een beheerplan is een eis vanuit de provincie. Door capaciteitsproblemen en het niet ingevuld krijgen van vacatureruimtes is het ook in 2024 niet gelukt om het integrale beheerplan dit jaar vast te laten stellen. De verwachting is dat het beheerplan medio 2025 door het college wordt vastgesteld.

Wegen

Onder ‘Wegen’ wordt grofweg verstaan:
- Het klein en groot onderhoud aan verhardingen, inclusief 1 op 1 vervangingen;
- Het klein en groot onderhoud aan civiele kunstwerken, inclusief 1 op 1 vervangingen;
- Werkzaamheden door netbeheerders aan kabels en leidingen in gemeentegrond.

Beleidskader

In 2022 is het Integrale Beleidsplan Openbare Ruimte (IBOR) vastgesteld door de gemeenteraad. Dit beleid wordt nu vertaald in beheerplannen. Door personele wisselingen heeft het opstellen van beheerplannen veel vertraging opgelopen. Bij de beheerplannen wordt ook gekeken naar de invloed van areaal uitbreidingen en de indexatie van onderhoudsmaatregelen op de hoogte van het benodigde onderhoudsbudget.

In 2024 heeft de gemeenteraad als bezuiniging het onderhoudsniveau van element verharding verlaagd van B naar C, uitgezonderd het centrum Duiven, Eilandplein, Mondriaanstraat (Ontmoetingsplein), treinstation en Thuvine, welke op onderhoudsniveau B bleef staan. Eind 2024 is er opnieuw een gemeente brede bezuiniging ronde opgestart in het project Financieel Gezond.

Uitvoering wegonderhoud

In 2024 is ondanks een voortvarende 2e helft, toch nog iets minder onderhoud uitgevoerd dan gepland. Enerzijds is dat veroorzaakt doordat het beheerplan nog niet op orde is. Anderzijds zijn er vertragingen opgelopen door:

- het in 2023 doorgeschoven onderhoud was samen met het al geplande onderhoud en een aantal vervangingen erg veel om te behappen;
- langere voorbereiding door personele wisselingen en moeilijk vervulbare vacature vanaf medio 2023. Vanaf mei 2024 heeft de nieuwe wegbeheerder de taken van een tijdelijke inhuur overgenomen;
- door tekort op arbeidsmarkt bij aannemers duurt de uitvoering langer. Bijkomend effect is dat de prijzen onder druk staan;
- het extreem natte najaar, waardoor een aantal al opgedragen klussen zijn doorgeschoven naar het nieuwe jaar.

Tot slot zijn er nogal wat projecten van netbeheerders waarmee we met de uitvoering van het onderhoud worden geconfronteerd. We willen liever geen onderhoud doen waar binnen korte tijd kabels of leidingen worden gelegd. Anderzijds kan een werk soms niet doorgaan omdat er geen wegafsluiting kan worden gemaakt vanwege andere werkzaamheden.

Om voornoemde redenen zijn wegvervanging Horsterstraat en Nieuwgraafsestraat uitgesteld, heeft elementen onderhoud vertraging opgelopen, is renovatie brug B30-Roodwilligenstraat uitgesteld (omdat dit bij de aanleg van de SFR12 komt) en is minder aan onderhoud civiele kunstwerken gedaan. Er zijn in 2024 diverse onderhoudsmaatregelen uitgevoerd zoals:
- Vervangen asfalt door beton Landaalsestraat en deel Kerkstraat;
- asfalteren van een deel Bingerdenallee, Broekstraat, Burg.v.D.t.Medlerstraat, fietspad Golden Delicious, Heiliglandsestraat, Kennedystraat, Leuvensestraat, Loostraat, Maststraat, Roodwilligenstraat(combi SFR12), Rubenstraat, Steenstraat en Tamboer;
- straatwerk in een deel van de Maatjes, FP Walcherenstraat, Duiven West, Loostraat, Sloetstraat, Rubenstraat, Bevelandstraat, Zirkoon en diverse kleine;
- betononderhoud pad Horsterpark en tunnel vloer Horsterstraat;
- Het bij de inspectie geconstateerde klein onderhoud en het bij Fixi/KCC en anders gemelde klein onderhoud is opgelost.

Aandachtspunten zijn dat er vanwege de leeftijd opbouw van het areaal op de middellange termijn erg hoge onderhoud én vervanging bedragen aankomen en dat steeds meer klimaatschade optreedt. De lang aanhoudende droogte maar ook verzadiging bij lange erg natte periodes hebben hun weerslag op beweging in de klei ondergrond. Vervolgens straalt dit door naar steeds meer verhardingen in de vorm van scheuren en/of verzakkingen. In 2025 zal een nieuwe tweejaarlijkse weginspectie worden uitgevoerd. Daaruit volgt een nieuwe onderhoudsplanning.

Kabels en Leidingen
2024 is op kabels en leidingen gebied een extreem jaar geweest. Er zijn vele kilometers de grond ingegaan. Denk aan:
- grootschalige glasvezel aanleg kern Duiven dat eind 2024 klaar was, tracé >100 km. In 2025 volgt alleen nog wat na-aanleg;
- glasvezel aanleg bedrijventerreinen die begin 2024 is gestart, >23 km, en in 2025 doorloopt met een nieuwe netbeheerder en aannemer;
- uitbreiding Middenspanning netwerk door Liander in het kader van de energietransitie gestart najaar 2023 met doorloop in 2025 van de laatste eindjes en wat er nog gaat komen, circa 11 km tracé met soms wel 13 dikke kabels in 1 sleuf;
- vervanging waterleidingen door Vitens bij 200 woningen Rozenstraat e.o. vanaf begin 2024 met ruime doorloop in 2025;
- diverse flinke stadsverwarming werken, wisselend vanaf begin 2024.

De hiervoor ontvangen degeneratie vergoeding is hoog. Voor 2025 wordt een minder extreem jaar verwacht al zal de druk hoog blijven door een nieuw glasvezel initiatief, elektriciteit netverzwaring, ombouw stadsverwarming en vervangingen in drinkwater leidingen.

Kwaliteitsniveau verhardingen

Eén keer in de 2 jaar wordt een weginspectie uitgevoerd van alle verhardingen. De kwaliteit van het asfalt was bij de laatste inspectie in 2023 iets gedaald en aan de lage kant. Het is belangrijk asfalt op redelijk niveau te houden om kapitaalvernietiging te voorkomen. De kwaliteit van de elementen verharding was iets gestegen opzichte van de vorige inspectie van 2021. De verklaring was dat onderhoud aan asfalt verhardingen die aangelegd zijn in de groeikernperiode stevig toenam en dat meer onderhoud aan elementen was uitgevoerd.

Voor de civiele kunstwerken is een inspectieplan opgesteld waarbij jaarlijks een deel wordt geïnspecteerd en/of geschouwd. Hout heeft hierbij een kortere cyclus dan beton. Bij de inspectie wordt per hoofdonderdeel de schade in beeld gebracht. Per schade wordt een herstel advies gegeven. Dit kan ook een renovatie of vervanging zijn als daar aanleiding toe is. Indien nodig volgt nader onderzoek. Het aangetroffen kwaliteitsniveau voldoet aan de verwachtingen en de leeftijd van het areaal.

Voorziening onderhoud wegen	2024	2025	2026	2027
Stand per 1 januari	**11.419**	**12.543**	**13.724**	**15.077**
Toevoeging aan de voorziening	2.168	2.190	2.214	2.241
Onttrekking aan de voorziening	1.043	1.009	861	985
Stand per 31 december	**12.543**	**13.724**	**15.077**	**16.332**

Bedragen x € 1.000

Groen

Beleidskader

Conform het beleidskader IBOR is het onderhoud op niveau B (CROW) uitgevoerd. Op de A-locaties, zoals het centrum en de begraafplaats is dit niveau A. Hierbij is gewerkt conform de Wet Natuurbescherming.

Uitvoering

Naast het creëren van een veilige aantrekkelijke en groene leefomgeving ligt het zwaartepunt bij het groenbeheer steeds meer op de maatschappelijke opgaven die we hebben in relatie tot vergroenen, klimaatadaptatie, ecosysteemdiensten en biodiversiteit. Dit maakt dat we anders zijn gaan beheren. Het beheersen van de kosten voor nu en voor de toekomst heeft hierbij de aandacht.

Het groenonderhoud is in 2024 voor het vijfde jaar conform contract aan de aannemer gegund. Door het groeizame weer, de kostenstijgingen en de personeelstekorten bij de aannemer heeft het onderhoud voor het tweede jaar op rij onder druk gestaan. Omdat het groenonderhoud niet conform contract werd uitgevoerd zijn er kortingen/ boetes opgelegd. Ook heeft dit ons doen besluiten om geen gebruik te maken van het laatste optiejaar. Het groenonderhoud is daarom eind 2024 opnieuw aanbesteed. De beperkte interesse in de markt (2 aanbieders) maakt dat de prijzen hoger liggen dan voorheen. Dit wordt in 2025 vertaald in de voorjaarsnota. Door de opgelegde boetes heeft 2024 in een positief saldo op groenonderhoud.

Het boombeheer is uitgevoerd conform handboek Bomen. Eind 2023 is het werk opnieuw Europees aanbesteed middels een raambestek. De aannemer met de beste prijs- kwaliteit verhouding heeft het werk gegund gekregen. In 2024 zijn er 133 bomen gekapt, waarvan 47 door de essentaksterfte of de kastanjebloedingsziekte. Er zijn 223 nieuwe bomen geplant.

Ook het maaibestek is in 2022/2023 Europees aanbesteed. Het werk is gegund aan de aannemer met de scherpste prijs. Een groot deel van het perceel werd nog door Beheer Buiten geklepeld. In 2024 is ook dit gedeelte meervoudig onderhands aanbesteed. Hierdoor wordt een groter areaal nu biodiverser gemaaid.

Het areaal wordt ouder waardoor renovaties noodzakelijk zijn. De afgelopen 2 jaar is er veel directievoering en toezicht nodig geweest. Hierdoor zijn andere werkzaamheden zoals renovaties, blijven liggen. Uit de kwaliteitsschouw die in 2024 is uitgevoerd blijkt dit ook. Veel plantvakken moeten binnen nu en 2 jaar worden gerenoveerd.

	Begroting 2024	begroting 2024 na wijziging	Rekening 2024
Voorcalculaties	1.692	1.818	1.630
Totaal	**1.692**	**1.818**	1.630

bedragen x € 1.000

Riolering, gemalen en randvoorzieningen
Beleidskader
Het rioleringssysteem is een essentieel onderdeel van de infrastructuur en draagt bij aan een gezonde en veilige leefomgeving. De basis voor het onderhoud ervan is vastgelegd in het Water Taken Plan (WTP), dat eens per vier tot zes jaar wordt geactualiseerd. In 2022 is het nieuwe watertakenplan vastgesteld, waarin een deel van de kosten voor Delta Plan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) is opgenomen. Om financiële stabiliteit te waarborgen en de lasten voor inwoners beheersbaar te houden, is het kostendekkingsmodel doorgerekend. Dit garandeert dat de heffing niet hoger is dan strikt noodzakelijk, terwijl investeringen in een toekomstbestendig rioleringssysteem gewaarborgd blijven.

Uitvoering
Om de betrouwbaarheid en capaciteit van het rioleringssysteem te waarborgen, zijn in het afgelopen jaar diverse drukunits vervangen en/of gerenoveerd op strategische locaties. Daarnaast is een grootschalige inspectie uitgevoerd op het HWA-riool om de toestand ervan in kaart te brengen en vroegtijdig maatregelen te treffen tegen slijtage en verzakkingen. Eind 2024 is gestart met de aanleg van een nieuw rioolgemaal in de Helhoek. Dit gemaal is toekomstbestendig ontworpen en voorbereid op verdere ontwikkelingen binnen het bedrijventerrein van de Helhoek.

Daarnaast zijn er enkele projecten uitgevoerd die deels gefinancierd zijn vanuit het watertakenplan. Dit zijn:
- **Mondriaanplein**: In 2024 is het project uitgevoerd en afgerond. Er is een groene ontmoetingsplek gecreëerd voor de wijkbewoners, waarbij het proces in nauwe samenwerking met de samenleving is opgepakt. Dit project draagt bij aan klimaatadaptatie en de leefbaarheid in de wijk.
- **Eilandplein**: Het ontwerpen en voorbereiden is afgerond en de uitvoering is in 2024 gestart. De afronding van het project staat gepland voor eind 2025. Dit project wordt met een participatieve aanpak gerealiseerd, waarbij bewoners actief betrokken zijn. Een deel van de financiering komt uit het watertakenplan.
- **'t Holland**: De voorbereidingsfase is afgerond en de uitvoering zal medio mei 2024 worden afgerond. Ook hier speelt participatie een belangrijke rol.
- **Stationsplein**: Dit project is succesvol afgerond, waarbij ook hier een participatieve werkwijze is toegepast.

Voorziening Riolering artikel 44 lid 2 BBV	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Stand per 1 januari	**12.638**	**12.860**	**12.682**	**12.641**
Toevoeging aan de voorziening	222	0	0	0
Onttrekking aan de voorziening	0	178	40	17
Stand per 31 december	**12.860**	**12.682**	**12.641**	**12.624**

Bedragen x € 1.000

Water
Beleidskader

Waterbeheer is een cruciaal onderdeel van een veilige en leefbare gemeente. Het onderhoud van het rioleringssysteem is vastgelegd in het Water Taken Plan (WTP), dat eens per vier tot zes jaar wordt geactualiseerd. In 2022 is het nieuwe watertakenplan vastgesteld, waarin een deel van de kosten voor DPRA is opgenomen. De DPRA-projecten die onder dit plan vallen, dragen bij aan klimaatadaptatie en waterveiligheid en zijn hierboven benoemd.

Uitvoering
In 2023 zijn aan de Witbol delen van oeverbeschoeiing omgevormd naar natuurvriendelijke oevers. Elders was er nog geen noodzaak.

	Begroting 2024	begroting 2024 na wijziging	Rekening 2024
Voorcalculaties	143	152	18
Totaal	**143**	**152**	**18**

bedragen x € 1.000

Onderhoud gebouwen
Beleidskader
Het planmatig Groot-Onderhoud-Gebouwen (GOG) geschiedt volgens de opzet en systematiek zoals omschreven in het Beleidsplan en vastgesteld door de Gemeenteraad op 16 april 2012.

Voor de zomer 2025 wordt nieuw vastgoedbeleid voor maatschappelijk vastgoed verwacht waarin de GOG-systematiek wordt herzien. Hoewel we 2 tot 25 jaar vooruit kijken zullen we voor de begroting de beschouwingshorizon voor onderhoud gaan beperken tot 10 jaar. Dit omdat we iedere 4 jaar het Meer Jaren Onderhouds Plan (MJOP) volgens de NEN2767 herzien. Verder vooruit kijken heeft dan geen zin omdat inhoudelijk beleid ook invloed heeft op de huisvestingsbehoefte. Voorgesteld wordt voor de gehanteerde systematiek voor het opstellen van de MJOP's in O-prognose het volgende beleidskader te gaan hanteren:
- In de eerste plaats leggen we in huisvestingsplannen voor Vastgoed voor Bedrijfsvoering, Onderwijs, Sport en Accommodaties vast wat het toekomstperspectief is van dat vastgoed.
- Op basis daarvan weten we wanneer gebouwen voor Vervanging dan wel Hoog niveau renovatie in aanmerking komen. Tot die tijd zal via een duurzaamheidsplan en een onderhoudsplan gewekt worden aan het voldoen aan de routekaart verduurzaming maatschappelijk vastgoed en het gewenste onderhoudsniveau:
- Aan een duurzaamheidsplan wordt momenteel gewerkt.
- Onderhoud vind plaats via jaarlijks onderhoud en groot onderhoud. Dit loopt via een voorziening goot onderhoud gebouwen en onderstaand beheerplan.

Beheerplan
Voor het planmatig Groot-onderhoud wordt onderscheid gemaakt in de volgende twee categorieën:
- Groot-onderhoud met een cyclus van 2-25 jaar: te dekken uit de Voorziening;
- Groot-onderhoud met een cyclus van > 25 jaar: kapitaliseren (rente en afschr.).

Uitgangspunt is dat de voorzieningen op peil gehouden worden met dotaties en een Rentetoekenning / inflatiecorrectie (voor inflatie/prijsstijgingen). Met de onttrekkingen voor het gepland Groot Onderhoud wordt gezorgd dat het niveau van de voorziening over een periode van de (komende) 25 jaar niet onder de 0-grens komt. Jaarlijks worden de individuele onderhoudsplannen (MJOP) van de gebouwen voor de komende vier jaar geactualiseerd en de consequenties/mutaties hiervan verwerkt. De mutaties zijn samengevat het gevolg van:
- inmiddels uitgevoerd groot-onderhoud/renovatieonderhoud;
- wijzigingen van een onderhoudscomponent (b.v. materiaalkeuze);
- verwerking van schouw-/opnameresultaten;
- geplande onttrekking en gerealiseerde sloop van accommodaties;
- wijziging in onderhoudsverantwoordelijkheid (eigenaar-verhuurder/huurder-gebruiker).

Mutaties leiden veelal tot een gewijzigde dotatie in de Voorziening GOG en zijn als zodanig verwerkt in de voorcalculaties. Bij de actualisatie van de MJOP's blijkt dat met de voorgestelde dotaties en geplande onderhoudsactiviteiten het niveau van de drie Voorzieningen GOG voor de komende periode van 25 jaar niet onder de 0-grens daalt. De Meerjarenonderhoudsplannen zijn herzien in 2023 omgezet naar een nieuw softwaresysteem O-prognose.

Uitvoering
Onderwijsaccommodaties / gymzalen De Gemeente is alleen verantwoordelijk voor het Groot-Onderhoud en de Functionele Verbeteringen van de gymzalen van de Joannesschool en de Bernadetteschool. Bij de vaststelling van het IHP-basisonderwijs heeft een onderzoek plaatsgevonden m.b.t. de onderhoudssituatie van de gymzalen van de Bernadetteschool en Joannesschool. Hierbij werd vastgesteld dat beide gymzalen in een goede staat van onderhoud verkeren voor een instandhoudingstermijn van ca. 15 jaar. Het project frisse scholen is in 2024 voorbereid. De uitvoering zal in 2025 afgerond worden.

Overig
In het kader van herbestemming is het gebouw Regina Pacis onttrokken aan de vastgoedportefeuille van de Gemeente Duiven. Deze accommodatie is via afdeling RSO herontwikkeld tot appartementen.

Rondom het pand Vitaal Centrum Fase 2, ook wel bekend als het pand van de OGtent lopen diverse zaken. De huur van Grand Café bij Welling is beëindigd cq niet verlengd. Dit heeft geleid tot een verlies van inkomsten. Het pand staat momenteel te koop. Het pand Remigiusplein 3 is inmiddels verkocht tegen de getaxeerde marktwaarde. Er is een verkoopproces opgestart voor alle commerciële ruimten die de gemeente verhuurd met uitzondering van de midden-etage, dat proces loopt nog. De VVE is in 2024 actief gemaakt en gaat voor de gezamenlijke eigenaren het onderhoud uitvoeren. De VVE zal een eigen voorziening gaan vormen voor het Groot Onderhoud en zal ook het dagelijks onderhoud uit de jaarbegroting bekostigen. De gemeente zal via de Servicekosten bijdragen aan haar belang in de VVE.

Voortgang Uitvoeringsprogramma GOG 2023-2026
De 4-jaarlijkse planning (2023-2026) Groot-Onderhoud-Gebouwen is onlangs op basis van de MJOP's en schouw-/opname-inspecties geactualiseerd en wordt in een Uitvoeringsplan ter vaststelling voorgelegd. Mutaties in de vastgoedportefeuille zijn daarbij ook verwerkt Op basis van het Beleidsplan GOG wordt een deel van de uitvoeringscomponenten gedekt uit de desbetreffende Voorziening en een ander deel geactiveerd en de kapitaallasten opgevoerd. Op basis van deze planning worden aan diverse panden het geplande Groot-Onderhoud uitgevoerd. Het kwaliteitsniveau van de gebouwen is momenteel Redelijk. Op onderdelen is aandacht voor vervangend onderhoud wat ook wordt opgepakt.

Voorziening Groot onderhoud algemene accommodaties	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Stand per 1 januari	467	220	329	392
Toevoeging aan de voorziening	92	128	128	128
Onttrekking aan de voorziening	338	19	64	318
Stand per 31 december	**220**	**329**	**392**	**201**

Voorziening Groot onderhoud sportaccommodaties	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Stand per 1 januari	1.442	1.605	1.659	1.629
Toevoeging aan de voorziening	163	139	139	139
Onttrekking aan de voorziening	0	85	169	310
Stand per 31 december	**1.605**	**1.659**	**1.629**	**1.458**

Voorziening Groot onderhoud culturele accommodaties	2024	2025	2026	2027
Stand per 1 januari	584	666	740	718
Toevoeging aan de voorziening	82	90	90	90
Onttrekking aan de voorziening	0	16	112	216
Stand per 31 december	**666**	**740**	**718**	**592**

Voorziening pand Vitaal Centrum Duiven	2024	2025	2026	2027
Stand per 1 januari	97	39	157	264
Toevoeging aan de voorziening	99	182	182	182
Onttrekking aan de voorziening	157	64	75	99
Stand per 31 december	**39**	**157**	**264**	**347**

Paragraaf 4 Financiering

Algemeen

De treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's. De treasuryfunctie streeft naar een optimaal evenwicht tussen de uitgaven en inkomsten. Bij het uitzetten van gelden is met inachtneming van de regels het optimaliseren van het rendement het doel. Voor het aantrekken van geld is het doel andersom, namelijk het minimaliseren van de kosten. De uitvoering ervan vereist snelle beslissingen in een complexer geworden geld- en kapitaalmarkt. Er zijn aan de uitvoering van de treasuryfunctie budgettaire gevolgen verbonden, onder meer afhankelijk van het risicoprofiel. Het risico is inherent aan het rendement. Het laatste beleid hiervan is door de raad vastgelegd op 29 februari 2016 in het treasurystatuut van de gemeente Duiven. De publieke taak was reeds vastgesteld in de raad van 25 januari 2010.

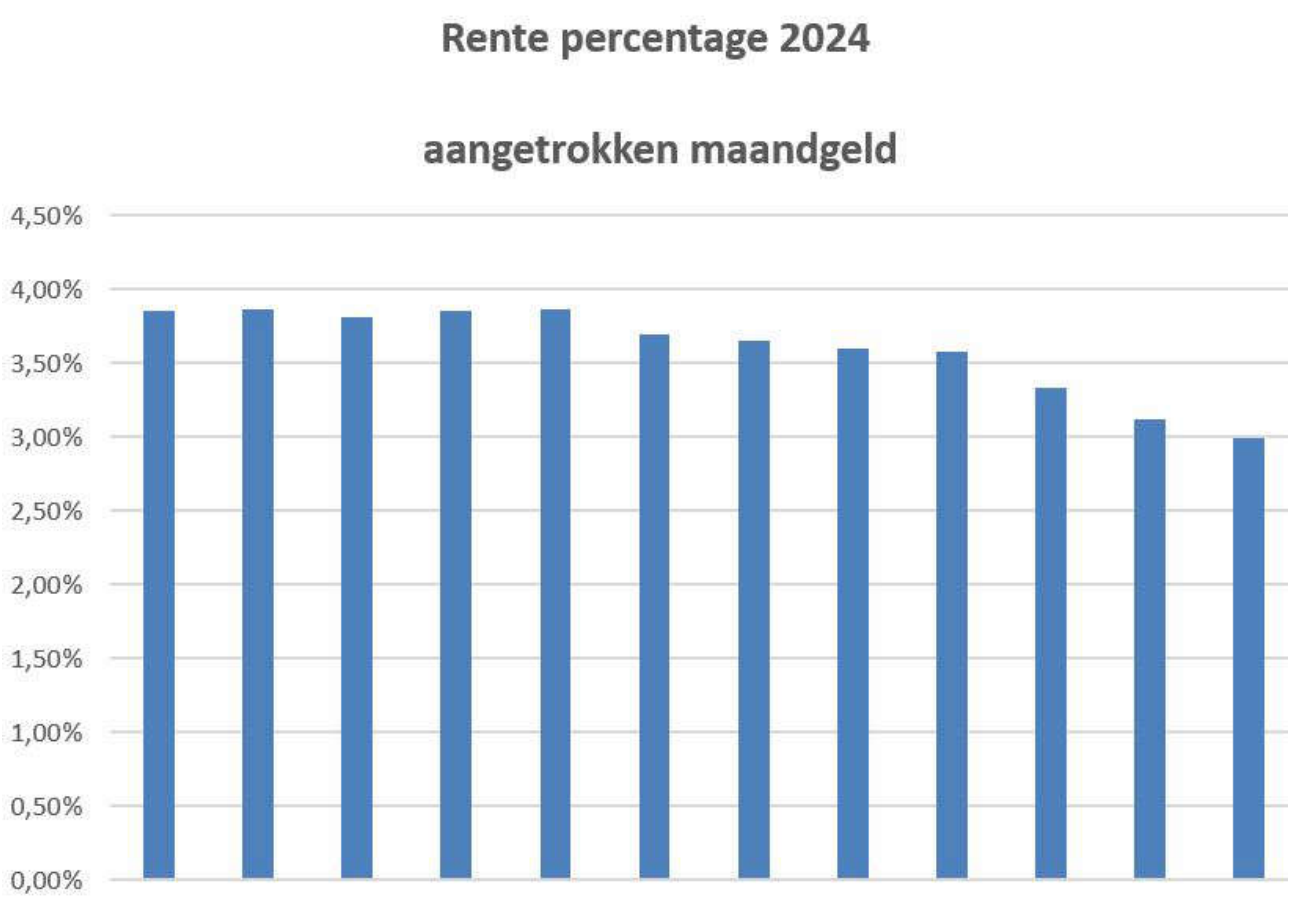
Opgenomen in de publieke taak zijn:
- Het verstrekken van garanties aan plaatselijke verenigingen en instellingen met het doel om met deze zekerheid geld te kunnen lenen bij reguliere banken en andere financieringsinstellingen.
- Het blijven verstrekken van waarborgen en geldleningen tot (her)financiering van sociale woningbouw conform het hiervoor reeds eerder (1997) genomen besluit Raamovereenkomst tot (her)financiering van de sociale woningbouw.

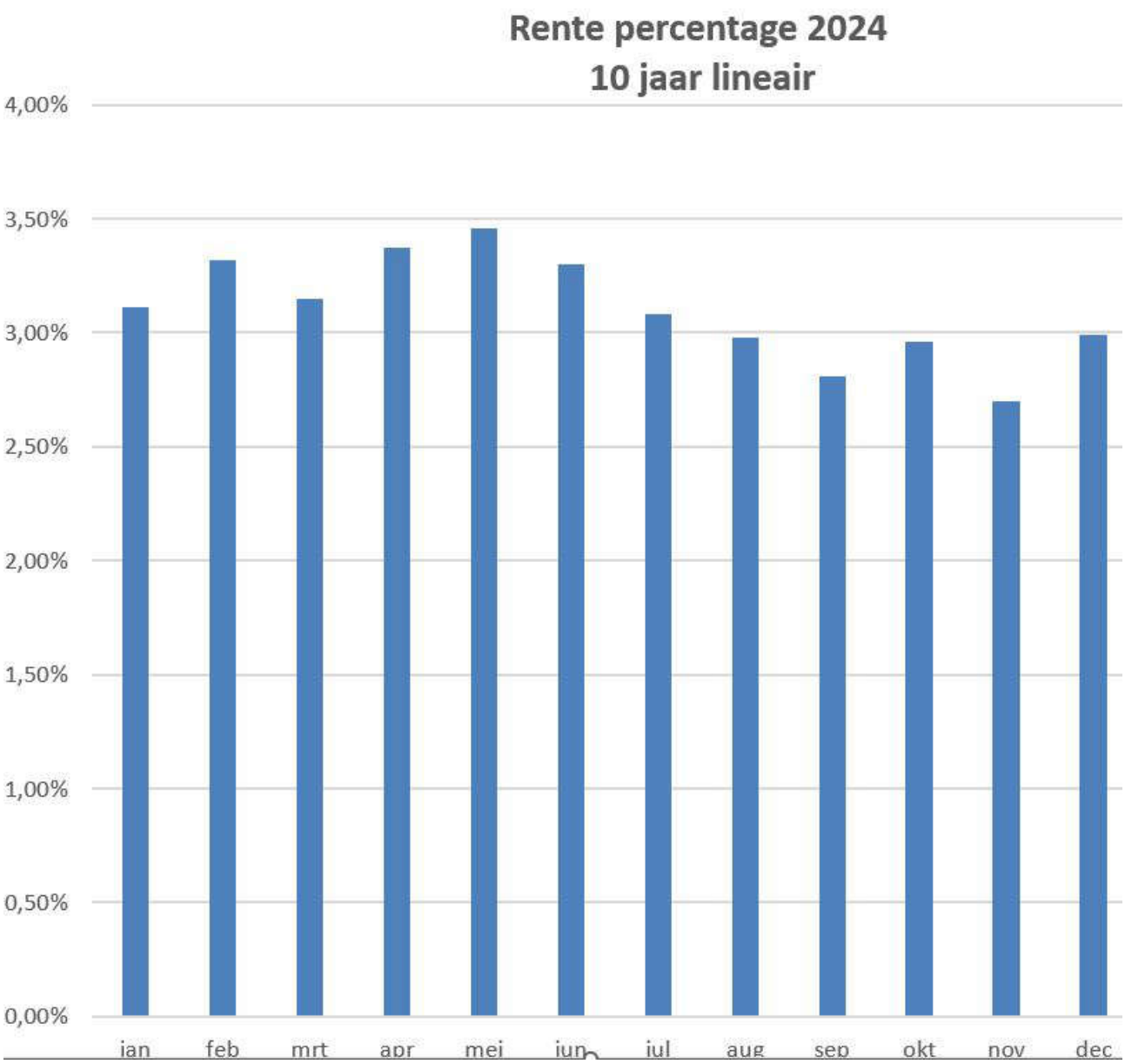
In het actuele treasurystatuut zijn de kaders opnieuw vastgelegd van financiële instellingen waarbij de gemeente Duiven geld kan lenen of uitzetten. Voor het aantrekken van geld is de rating verdwenen omdat de gemeente Duiven daar geen risico voor loopt. Het uitzetten van geld is niet meer toegestaan door de invoering van het schatkistbankieren. Wel is het nog toegestaan aan een andere decentrale overheid geld te lenen. Dit is alleen mogelijk als er geen verticale toezicht relatie bestaat tussen beide decentrale overheden.

Rentebeleid

In de financieringsparagraaf van de begroting 2024 is van een wat hogere licht stijgende rente rente uitgegaan. In werkelijkheid is de rente eind 2024 iets dalende geweest door daling van de inflatie heeft de ECB de tarieven 1 maal verlaagd met 0,25% in 2024.

De gemeente Duiven heeft in 2024 het hele jaar ruim positief gestaan bij de banken. Er is in 2024 € 316.778 rente ontvangen van de schatkist vanwege het schatkistbankieren.

Rente percentage 2024
aangetrokken maandgeld
4,50%
4,00%
3,50%
3,00%
2,50%
2,00%
1,50%
1,00%
0,50%
0,00%

Renterisico's

De specifieke risico's die samenhangen met de uitvoering van de treasuryfunctie bestaan voornamelijk uit renterisico's, die worden getoetst aan twee normen.

1. De kasgeldlimiet. Deze geeft het maximale bedrag aan dat een gemeente aan vlottende financieringsmiddelen (looptijd korter dan een jaar) mag opnemen.
2. De renterisiconorm. Hiermee wordt bedoeld het renterisico dat gelopen wordt op toekomstige renteniveaus. Per jaar mag maximaal op 20% van de leningen renterisico worden gelopen.

1. Kasgeldlimiet

Het uitgangspunt van de kasgeldlimiet is het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten door een grens te stellen aan korte financiering (korter dan één jaar). Juist voor korte financiering kan het renterisico aanzienlijk zijn. De kasgeldlimiet wordt berekend als een percentage van de jaarbegroting en geldt voor het gehele begrotingsjaar.

Berekening kasgeldlimiet

Bedragen x € 1.000	**1 januari 2024**
Omvang begroting	77.372

Toegestane kasgeldlimiet	8,5%
Toegestane kasgeldlimiet	6.6
Gemiddeld vlottende middelen 2024	8.6

Berekening kasgeldlimiet

Gemiddeld 2024 ruimte	15.2

Bedragen x € 1.000

Berekening ruimte in 2024 t.o.v. kasgeldlimiet

2024	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal	gemiddeld
Gemiddelde vlottende middelen	13.2	10.5	6.7	4.0	8.6
Kasgeldlimiet per 1 januari 2024	6.6	6.6	6.6	6.6	6.6
Ruimte boven de limiet	19.8	17.1	13.3	10.6	15.2

Bedragen x € 1 miljoen

De gemeente Duiven is in 2024 het gehele jaar ruim onder de kasgeldlimiet gebleven..

2. Renterisiconorm
Het uitgangspunt van de renterisiconorm is het beheersen van de renterisico's op de langlopende schulden. Dit gebeurt door het aanbrengen van spreiding in de looptijden van de leningen. Hiermee wordt voorkomen dat een groot deel van de leningen tegelijk opnieuw moet worden afgesloten, met het risico van snel oplopende rentelasten. De renterisiconorm wordt berekend als percentage van de totale vaste schuld.

Uit dit overzicht blijkt dat de gemeente op grond van deze norm in 2024 € 15.474.400 aan leningen opnieuw had mogen afsluiten. In 2024 is er geen nieuwe langlopende lening afgesloten. Wel is er voor een bedrag van € 4.604.851 aan leningen regulier afgelost.

(bedragen x € 1.000)	Begroot
Berekening rente risiconorm	
Totale lasten	77.372
Percentage regeling	20,0%
Rente risiconorm in bedrag	€ 15.474
Berekening rente risico	Werkelijk
Rente herziening	€ -
+/+ aflossingen (model E)	€ 4.218
Rente risico	€ -4.218
Toetsing renterisiconorm	
Rente risiconorm (begroot)	€ 15.474
Rente risico (werkelijk)	€ 4.218
Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	€ 11.256

Kredietrisico
Naast bovengenoemd renterisico wordt door de gemeente ook kredietrisico gelopen over de door de gemeente uitgeleende gelden en de door de gemeente aan plaatselijke verenigingen en instellingen, in het kader van de publieke taak, gegarandeerde geldleningen. Het kredietrisico betreft het risico dat de leningen niet worden terugbetaald. In 2024 is er geen nieuwe lening verstrekt. Het bedrag van het stimuleringsfonds volkshuisvesting is toegenomen tot € 107.571

vanwege ontvangen rente. Het saldo van de verstrekte hypotheken aan ambtenaren was op 1-1-2024 € 2.364.974. In 2024 is dat saldo afgenomen met € 315.654 tot € 2.049.920.

Gewaarborgde geldleningen
Op 31-12-2024 stond de gemeente garant voor het betalen van rente en aflossing voor in totaal € 24.282.304. Het grootste deel hiervan, namelijk € 23.968.000 wordt gegarandeerd in de achtervang van het WSW (Waarborgfonds Sociale Woningbouw). Voor het restant van € 314.304.wordt garant gestaan voor het betalen van rente en aflossing van sportverenigingen.In 2024 is er een garantie verplichting van € 162.800 bijgekomen vanwege de bouw van een nieuw dierentehuis in Arnhem.

Interne financiering

Onder interne financiering wordt verstaan het gebruikmaken van eigen reserves en voorzieningen voor de financiering van de gemeente Duiven. Op 1 januari 2024 was het bedrag aan reserves € 41.953.525 (inclusief het saldo € 1.072.278 (van 2023) en aan voorzieningen € 35.221.944. In totaal € 77.175.469. Dit bedrag werd ook in 2024 gebruikt als financieringsmiddel voor inkomsten en uitgaven van de gemeente Duiven.

Schatkistbankieren

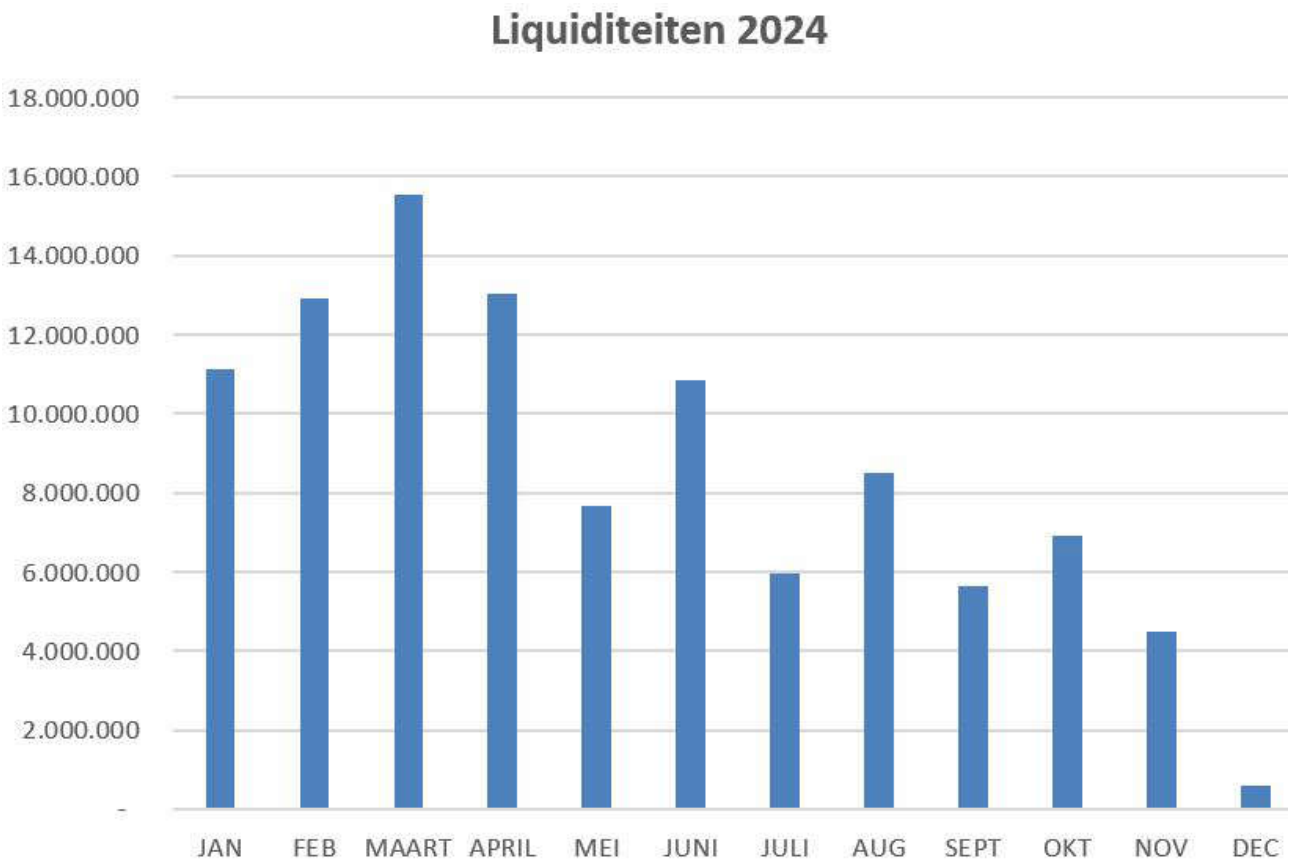
Schatkistbankieren houdt in dat lagere overheden zoals gemeenten, provincies en waterschappen hun geld niet meer kunnen onderbrengen bij reguliere banken, maar verplicht zijn dit bij het Rijk dan wel mede overheid te doen. Dit geldt vanaf 2013. Het tijdelijk uitzetten van geld bij derden is verleden tijd.

Alle overtollige middelen in de schatkist moeten we aanhouden. Er zijn vier uitzonderingen; nazorgfondsen zoals die zijn ingesteld op basis van de wet Milieubeheer, middelen op een geblokkeerde rekening bij de belastingdienst, bestaande beleggingen (peildatum 4 juni 2012) en een drempelbedrag. Het drempelbedrag is een minimumbedrag dat gemiddeld buiten de schatkist mag worden gehouden. Het drempelbedrag voor de gemeente Duiven is 2,0% (dit percentage wordt gehanteerd bij een begrotingstotaal lager dan € 100 miljoen). Voor 2024 was het drempelbedrag 2% van het begrotingsbedrag € 77.372.000 = € 1.547.000. Het minimum bedrag is € 1.000.000. Dagelijks wordt het overschot van de liquide middelen gestort naar het Rijk middels een rekening-courantrekening. In 2024 is het drempelbedrag niet overschreden. Hieronder de kwartaalcijfers van gelden die buiten de BNG worden aangehouden. Bij de BNG wordt er automatisch geld afgeroomd naar de schatkist. Ook is het van belang naast de BNG geld beperkt aan te houden. Vanaf september 2022 wordt er rente ontvangen op de schatkist. In 2024 is er totaal een bedrag van € 307.766 ontvangen aan rente schatkist. Het rentepercentage bij de schatkist is in 2024 dalende geweest.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	**Drempelbedrag**	**1.446**	**1.446**	**1.446**	**1.446**
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**288**	**254**	**244**	**293**
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.158	1.192	1.202	1.153
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag				
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	77.372	77.372	77.372	77.372
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	77.372	77.372	77.372	77.372
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-	-	-	-
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag kwartaal 1 en 2				
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag kwartaal 3 en 4	1.446	1.446	1.446	1.446
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	26.239	23.156	22.435	26.948
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	288	254	244	293

Liquiditeit

Om te komen tot een goede en effectieve financiering voor de gemeente voor de korte en lange termijn is een goede en volledige liquiditeitsprognose noodzakelijk. De liquiditeitsprognose in de begroting 2024 voorspelde een positief saldo saldo van € 7.1 miljoen eind 2024. In werkelijkheid was het saldo € 0.6 miljoen positief. Hieronder treft u de werkelijke liquiditeit aan van de gemeente Duiven per maand in 2024. Het verschil wordt o.a.verklaard door een lager beginsaldo in 2024 en een afname van reserves i.p.v. een toename.

Renteschema 2024

A	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	335.236	
B	Externe rente baten Schatkistbankieren en bank	-316.778	
	Saldo van rentelasten en rente baten		18.458
C1	Rente baat van de grondexploitatie	0	
C2	Rente baat voorzieningen	0	
C3	Rente baat van Hypotheken	-63.348	
C4	Rente baat Alliander en Kredietbank	-21.064	
	Totaal inkomsten		-84.412
	Saldo		--65.954
D1	Rente over het eigen vermogen		
D2	Rente over de voorzieningen		280.163
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen		214.209
E	Aan taakvelden toe gerekende rente		-538.739
F	Rente resultaat 2024 positief		-324.630

Debiteuren- en crediteurenbeheer

Alles is erop gericht dat vorderingen tijdig, dus uiterlijk op de vervaldatum, worden geïnd. Wanneer dit niet wordt gerealiseerd, worden kort na de vervaldatum, volgens een vaste procedure, invorderingsmaatregelen genomen. Zogenaamde dubieuze debiteuren worden via een kosten/baten-analyse en op juridische haalbaarheid beoordeeld waarna óf verdere invordering via de gerechtsdeurwaarder plaatsvindt óf de vordering oninbaar wordt verklaard.

Debiteuren financieel beheer

Er lopen invorderingsmaatregelen eind 2024 bij de deurwaarder voor een totaal bedrag van € 258.623 voor 2 verschillende debiteuren.

Debiteuren belastingen
De invordering van de belastingdebiteuren 2024 is reeds opgestart. In 2024 zijn er herinneringen, aanmaningen en dwangbevelen verzonden. Het totale saldo aan belastingdebiteuren bij de gerechtsdeurwaarder per 31 december 2024 bedraagt € 76.401. Het betreft 218 vorderingen. Deze zijn in behandeling bij het incassobureau dat de invordering verzorgt voor de gemeente.

De overige belastingdebiteuren komen binnen via een betalingsregeling.

Paragraaf 5 Bedrijfsvoering

Inleiding
De gemeente levert een scala aan producten. Om de levering van deze producten te garanderen, hebben we het werk op een bepaalde wijze georganiseerd: de bedrijfsvoering. De bedrijfsvoering heeft betrekking op de totale gemeentelijke organisatie: zowel de 'ambtelijke' als de 'bestuurlijke'. Onder bedrijfsvoering rekenen we de inzet van (productie-)middelen en de toepassing van processen bij de totstandkoming van producten. De bedrijfsvoering is met ingang van 2018 ondergebracht in de werkorganisatie 1Stroom. De bedrijfsvoeringsaspecten inzake ICT en Inkoop zijn ondergebracht in Samenwerking de Liemers (een ambtelijk samenwerkingsverband van de gemeenten Duiven, Westervoort en Zevenaar).

Financiën, doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid
De interne regels met betrekking tot de financiële beheersing van de organisatie met de daarbij behorende verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn neergelegd in de verordeningen ex artikel 212, 213 en 213a van de Gemeentewet. De relevante instrumentaria behorende bij de planning en control zijn hierop afgestemd.

Het college legt over de jaarrekening een rechtmatigheidsverantwoording af. In de verantwoording wordt aangegeven of het college van oordeel is dat er in 2024 rechtmatig gehandeld is ten aanzien van de baten en lasten en balansmutaties. Vóór 2023 werd het oordeel over rechtmatigheid gegeven door de accountant. In de huidige situatie stelt de accountant vast of de jaarrekening getrouw is. Daarmee geeft hij meteen een oordeel over de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording.

Informatiebeleid
Informatisering
De gemeenteraden van de Liemerse gemeenten hebben in april 2024 besloten de I&A-visie en –strategie 2023-2025 "Beter samen" vast te stellen. De visie richt zich op wat er de komende jaren moet gebeuren op het gebied van informatievoorziening, informatiebeveiliging, innovatie en automatisering. Het gaat dan bijvoorbeeld om een robuust ICT-fundament, harmoniseren en standaardiseren, digitale volwassenheid en verhogen van informatiebeveiliging, cybersecurity en privacy. Door deze kwaliteitsimpuls kan de RID zich broodnodig ontwikkelen tot een moderne uitvoeringspartner op ICT-gebied. De gemeenten kunnen op informatievoorziening een stevige opdrachtgever en interne aanjager van ontwikkelingen op het gebied van digitalisering zijn. In dat kader worden er in samenwerking met de gemeente Zevenaar drie informatiemanagers aangesteld. Daarnaast is er opdracht verstrekt aan M&I/Partners om nader onderzoek te doen naar de professionalisering van het functioneel beheer bij de gemeenten.

E-Depot Streekarchivariaat de Liemers en Doesburg
Omdat de bij het Streekarchivariaat de Liemers en Doesburg (SALD) aangesloten gemeenten meer en meer digitaal werken zullen op termijn de digitale dossiers van de gemeenten overgebracht worden naar het SALD. Om in te spelen op de toekomstige digitale overbrengingen is in het voorjaar van 2024 het project e-Depot van start gegaan met als doel de deelnemende

gemeenten en het SALD aan te sluiten op het e-Depot. Tijdens de uitvoering van het project e-Depot is door de projectleider een aantal keren aangegeven dat het alleen richten op een e-Depotvoorziening niet volstaat. In de loop van 2024 is er ook een behoefte uitgesproken vanuit het bestuur van het SALD om een toekomstvisie op te stellen. Deze wordt op moment van schrijven gemaakt en kan leiden tot een andere koers rondom het e-depot, namelijk een volledig pakket van een andere leverancier afnemen. Het doel is om een definitieve koers vast te stellen in 2025.

Informatiebeveiliging en Privacybescherming

Er is weer vooruitgang geboekt met de verdere implementatie van de BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid). Daarnaast is een start gemaakt met de doorontwikkeling van Microsoft 365. Het veilig inrichten en beveiligen van deze omgeving wordt een belangrijk onderdeel van dit traject.

De focus lag nog te veel op het reageren op incidenten en zal moeten verschuiven naar het vroegtijdig herkennen en voorkomen van incidenten. De uitgestelde invoering van de voorziening voor monitoring en response (SIEM/SOC), vanuit de VNG aanbesteed, zal daar zeker een belangrijke bijdrage aan leveren. Een phishingaanval laat de noodzaak hiervan zien. Daarnaast is de eerste fase van het segmenteren van ons netwerk afgerond met het doel om de beveiligingsrisico's te verkleinen.

1Stroom is gestart om de activiteiten in het kader van bewustwording (awareness) te integreren met een structurele en integrale aanpak. En dit is wel belangrijk, omdat de menselijke factor van groot belang is voor het waarborgen van de informatieveiligheid en privacy. De medewerkers van 1Stroom hebben allemaal een training over digitale veiligheid gevolgd en zijn daarnaast door middel van diverse nieuwsberichten op Binnenshuis geïnformeerd over informatiebeveiliging en privacy.

De organisatie heeft vele malen advies gevraagd aan de Functionaris Gegevensbescherming over de toepassing van de AVG bij de uitvoering van een grote verscheidenheid aan taken en processen. Ook is er een vervolg gemaakt met de actualisering van het verwerkingsregister. Deze maakt onderdeel uit van de i-Navigator, een beheershulpmiddel ontwikkeld om de complete informatiehuishouding van de organisatie centraal in kaart te brengen. Dit zal ook zeker een bijdrage leveren aan de verdere integratie van de privacy in de werkprocessen van onze organisatie.

Er zijn 15 datalekken gemeld bij onze Functionaris Gegevensbescherming. In bijna alle gevallen was er sprake van een menselijke fout, de persoonsgegevens waren naar de verkeerde persoon gestuurd. Veelal betrof het e-mailberichten. Met de doorontwikkeling van Microsoft 365 zullen er meerdere technische mogelijkheden beschikbaar zijn om de medewerker vooraf te waarschuwen.

Integriteitsbeleid
Op grond van de Ambtenarenwet legt het college verantwoording af over het gevoerde integriteitsbeleid en de naleving van de gedragscode. In 2024 heeft geen schending plaatsgevonden.

Frauderisicobeheersing
Er is sprake geweest van een integriteitsschending. Hier is direct nader onderzoek naar gedaan. Hieruit is gebleken dat er niet volgens onze normen en waarden is gehandeld. Het dienstverband van de betreffende medewerker is beëindigd. Naar aanleiding van deze casus wordt beoordeeld hoe processen verder geoptimaliseerd kunnen worden, om het risico verder te minimaliseren.

Rechtmatigheid
Het college legt over het boekjaar 2024 een rechtmatigheidsverantwoording af. De verklaring is te vinden in de jaarrekening in het onderdeel Rechtmatigheidsverantwoording.

Onderdeel van de onderbouwing van de rechtmatigheidsverantwoording zijn de uitkomsten van de interne controles die binnen de gemeente uitgevoerd worden om vast te stellen of wet- en regelgeving is nageleefd. Dit betekent dat de organisatie zelfstandig vaststelt of wordt voldaan aan het normenkader waarin relevante wet- en regelgeving is opgenomen. Over 2024 zijn de interne controles uitgevoerd conform het Interne Controle Plan. Vanwege de hoge werkdruk is er in 2024 nog niet over de constateringen van de Interne controle gerapporteerd. Wel zijn de uitkomsten gedeeld met de betrokken afdelingen.

In de paragraaf bedrijfsvoering moet een nadere toelichting worden opgenomen van de geconstateerde onrechtmatigheden en de maatregelen die getroffen worden in reactie op de constateringen.

Over het boekjaar 2024 zijn de volgende onrechtmatigheden geconstateerd:

- Begrotingsonrechtmatigheid

Meer lasten dan begroot

Gedurende het boekjaar 2024 zijn de lasten met € 2.654.000 overschreden. Hiervan betreft € 425.000 een acceptabele overschrijding. Dit is een overschrijding die volgens de financiele verordening als acceptabel wordt aangemerkt. Het resterende bedrag van € 2.229.000 betreft een niet-acceptabele overschrijding.

Investeringskredieten
De overschrijdingen betreffen voornamelijk kredieten voor uitgevoerde werkzaamheden bij basisscholen, waarbij het beschikbaar gestelde budget niet toereikend was.

Maatregel
Een verbetering van de financiële functie die in 2025 en 2026 wordt opgepakt is, dat er in de maandelijkse gesprekken tussen Financiën en de budgethouders een vast format zal worden gehanteerd voor de onderwerpen die besproken worden. Hierin zullen de overschrijdingen ten opzichte van de begroting en de investeringskredieten expliciet worden opgenomen.

- Voorwaardencriterium

Fouten in Europese aanbestedingen

Omschrijving contract	Fout in 2024
Rioolonderhoud	€ 145.982
Levering van vuilniszakken	€ 61.082
Groenonderhoud	€ 33.022
	€ 240.086

Maatregelen
Al enige jaren wordt geconstateerd dat het zeer wenselijk is de registratie van aanbestedingen te verbeteren. Deze conclusie is niet alleen gebaseerd op de rechtmatigheidsrisico’s die gelopen worden als de aanbestedingen niet volgens de regels gebeuren. Ook zou een betere registratie er toe leiden dat er ook beter gestuurd kan worden op aanbestedingen. Er kan dan bijvoorbeeld een contractregister worden bijgehouden waardoor aanbestedingen tijdig kunnen worden opgestart.

Het afgelopen jaar is gestart met de systematische vastlegging van inhuurcontracten in Join. De registratie is daardoor sterk verbeterd. Onderzocht wordt of deze vastlegging uitgebreid kan worden met andere typen contracten.

Het afgelopen jaar heeft er een onderzoek plaatsgevonden naar de huidige situatie ten aanzien van inkoop, maar de constateringen moeten nog worden uitgewerkt, ook in relatie tot de rol van de RID in de inkoop.

Formele fouten ten aanzien van subsidies en beschikkingen WMO en Jeugd
Formele fouten betreffen fouten die geen financiële consequenties hebben. Ze hebben dan ook geen gevolgen voor de financiële rechtmatigheid van de jaarrekening. Het gaat om afwijkingen op het vastgestelde beleid.

Voor subsidies betreffen de formele fouten het ontbreken van stukken, het te laat versturen van beschikkingen en het te laat indienen van aanvragen.

Ten aanzien van Jeugd en WMO betreffen de formele fouten het niet vastleggen van de identiteit van de aanvrager, het te laat afgegeven van een beschikking en inconsistenties tussen systemen en documenten.

Maatregelen

Subsidies
Er is een project uitgevoerd waarin zowel het beleid als de uitvoering van subsidies onder de loep is genomen en er nieuw beleid en nieuwe processen worden ontworpen. Hierin zijn alle aanbevelingen en constateringen van de accountant meenomen. Het nieuwe beleid is in 2025 vastgesteld. Te verwachten valt dat bij de afhandeling van de nieuwe subsidieaanvragen in 2025 in Duiven al een aanzienlijke verbetering zichtbaar zou moeten zijn.

Jeugd en WMO
Voor de registratie van zorgverlening Jeugd en WMO is in 2023 een nieuwe applicatie in gebruik genomen. Daardoor is het aantal gevallen waarin termijnen overschreden werden sterk ingeperkt. De formele fouten zullen besproken worden met de betreffende afdeling.

- Inkoopbeleid

De kadernota rechtmatigheid schrijft voor dat over het veelvuldig niet naleven van de gids proportionaliteit gerapporteerd dient te worden in de paragraaf Bedrijfsvoering. In de interne controle op Europese aanbestedingen is niet geconstateerd dat het inkoopbeleid veelvuldig niet wordt nageleefd. Ook kent het inkoopbeleid van 1Stroom een hardheidsclausule waardoor eventuele afwijkingen van het inkoopbeleid niet onrechtmatig hoeven te zijn.

- M&O beleid

De gemeente Duiven kent geen nota Misbruik & Oneigenlijk gebruik. Bij de interne controle wordt hier wel op getoetst.

Paragraaf 6 Verbonden partijen

Inleiding
Verbonden partijen zijn gemeenschappelijke regelingen, stichtingen, verenigingen en vennootschappen waarin de gemeente Duiven een bestuurlijk en financieel belang heeft.

Bestuurlijk belang
Betreft zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht.

Financieel belang

Betreft een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is als de verbonden partij failliet gaat onderscheidelijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Bij deelname in een vennootschap betreft het financiële belang het bezit van aandelen en het ontvangen van bijbehorend dividend.

De gemeente Duiven maakt binnen de verbonden partijen onderscheid tussen gemeenschappelijke regelingen en deelnemingen. De gemeenschappelijke regelingen bestaan uit publieke partijen die samenwerken, vaak op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) of Wgr-plus. In het algemeen geldt dat voor een gemeenschappelijke regeling wordt gekozen als een gemeente het voorgestane beleid niet zelf wenst uit te voeren, maar in samenwerking met andere gemeenten of instellingen. Bij deelnemingen heeft de gemeente een pakket van aandelen van een vennootschap in bezit. De deelname in het aandelenkapitaal vloeit vaak voort uit de van oudsher aanwezige maatschappelijke belangen, die door de vennootschappen werden of worden nagestreefd.

In onderstaand overzicht wordt een overzicht van de verbonden partijen voor de gemeente Duiven weergegeven, inclusief het financiële belang betreffende de jaarrekening 2023 de begroting 2024 en de jaarrekening 2024. Dit geeft inzicht in de risico's die de gemeente Duiven loopt door de betrokkenheid aan de verbonden partij. Vervolgens wordt elke verbonden partij nader toegelicht. Inhoudelijke beleidsinformatie over verbonden partijen is opgenomen in de relevante programma's.

Verbonden partij*	**Rekening 2023**	**Begroting 2024**	**Rekening 2024**
Gemeenschappelijke regelingen			
Samenwerking De Liemers (SDL)	€ 3.619.687	€ 4.148.320	€ 3.954.246
Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM)	€ 2.148.493	€ 2.485.480	€ 2.456.490
Gemeenschappelijke Regeling Huisvesting Voortgezet Onderwijs in de Liemers (GRHVOL)	€ 1.147.645	€ 1.013.119	€ 1.021.022
Streekarchivariaat de Liemers en Doesburg (SALD)	€ 52.315	€ 80.636	€ 72.724
Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA)	€ 405.692	€ 426.000	€ 478.041
Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen	€ 211.796	€ 241.131	€ 224.713
Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem Nijmegen (BVO DRAN)	€ 599.805	€ 634.670	€ 570.299
Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Regio Centraal Gelderland te Arnhem incl voormalige bijdrage SW Presikhaaf Bedrijven	€ 2.311.012	€ 2.362.614	€ 2..340.878
Euregio	€ 6.500	€ 6.700	€ 6.700
1Stroom	€ 18.210.730	€ 20.360.000	€ 20.360.000
Deelnemingen (dividend)			
NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	€ 8.775	€ 8.775	€ 7.582
Vitens N.V.	€ 0	€ 0	€ 0
Alliander N.V. (voorheen Nuon)	€ 104.999	€ 192.000	€ 192.311

Gemeenschappelijke regelingen

Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen gevestigd in Elst.

Doel Versterking regionale samenwerking in de regio Arnhem - Nijmegen.

Partijen Gemeenten Arnhem, Berg en Dal, Beuningen, Doesburg, Druten, Duiven, Heumen, Lingewaard, Montferland, Mook en Middelaar, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Wijchen en Zevenaar.

Bestuurlijk belang	Elke gemeente heeft één vertegenwoordiger in het algemeen bestuur van het GO.
Financieel belang	De jaarlijkse bijdrage aan het GO bedraagt € 9,62 per inwoner. Hiervan is € 1, bestemd voor Economic Board en € 8,62 voor de bijdrage regiobureau, verbonden regio, productieve regio, circulaire regio, ontspannen regio en groene groeiregio.
Omvang eigen en vreemd vermogen	Het eigen vermogen per 1 januari 2024 was € 380.937 en per 31 december 2024 € 371.783. Het vreemd vermogen per 1 januari 2024 was € 5.323.902 en per 31 december 2024 € 6.728.664.
Resultaat	Het resultaat over 2024 was € 244.429 positief.
Risico's	Het GO is een overlegorgaan. Het heeft geen rechtspersoonlijkheid en kan niet op eigen naam rechtshandelingen aangaan. De risico's zijn daarom beperkt tot het ingelegde vermogen.

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM) gevestigd in Arnhem

Doel	Behartigen van de belangen van de deelnemers op de terreinen van brandweerzorg, ambulancezorg, publieke gezondheid, geneeskundige hulpverlening, crisisbeheersing en gemeenschappelijke meldkamer.
Partijen	15 gemeenten nemen deel in de VGGM: Arnhem, Barneveld, Doesburg, Duiven, Ede, Lingewaard, Nijkerk, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Scherpenzeel, Wageningen, Westervoort en Zevenaar.
Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur bestaat uit alle burgemeesters van de 15 gemeenten in Gelderland-Midden. Voor de besluiten over jaarrekening en de begroting geldt een gewogen stemrecht: voor gemeenten tot 40.000 inwoners geldt 1 stem, voor gemeenten tussen de 40.000 en 100.000 3 stemmen en gemeenten met meer dan 100.000 inwoners 5 stemmen. Het dagelijks bestuur bestaat uit de burgemeesters van Arnhem, Ede, Overbetuwe en Zevenaar en de wethouder Publieke Gezondheid van Overbetuwe.
Financieel belang	De bijdrage van de gemeente Duiven bestaat uit een deel voor de brandweer en een deel voor publieke gezondheidszorg. Voor 2024 was de brandweerbijdrage € 1.467.179 en de bijdrage voor de publieke gezondheidszorg € 989.311. De totale bijdrage in 2024 aan de VGGM is € 2.456.490.
Omvang eigen en vreemd vermogen	Het eigen vermogen per 1 januari 2024 was € 9.309.000 en per 31 december 2024 was dit € 14.331.000. Het vreemd vermogen per 1 januari 2024 was € 48.887.000 en per 31 december 2024 was dit € 47.664.000.
Resultaat	Het gerealiseerde resultaat over 2024 was € 4.058.564 positief**.**
Risico's	VGGM heeft het risicomanagement op orde. Aan de hand van de zogenaamde 'kans x effect'-methode wordt jaarlijks een onderzoek uitgevoerd naar de mogelijke risico's en een kwantificering daarvan. VGGM vindt het eigen weerstandsvermogen op basis van deze inschatting voldoende om de risico's af te dekken.

Samenwerking De Liemers (SDL) gevestigd te Duiven

Doel	Het vergroten van de gemeentelijke slagkracht (met behoud van bestuurlijke zelfstandigheid) door bundeling van ambtelijke expertise op strategisch, tactisch en operationeel niveau met als resultaat verhoogde kwaliteit, continuïteit en efficiëntie.
Partijen	De gemeenten Duiven, Westervoort en Zevenaar.

Bestuurlijk belang	Het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling bestaat uit de colleges van de drie deelnemende gemeenten. Elke gemeente had in 2024 in het bestuur één stem.
Financieel belang	Op basis van de afgesproken verdeelsleutels worden de kosten van de samenwerkingsorganisatie aan de drie gemeenten doorbelast. Voor de gemeente Duiven bedroeg de bijdrage voor het jaar 2024 € 3.954.246.
Omvang eigen en vreemd vermogen	Het eigen vermogen per 1 januari 2024 was € 132.070 en per 31 december 2024 € 100.070. Het vreemd vermogen per 1 januari 2024 was € 6.606.723 en per 31 december 2024 was dit € 9.245.403.
Resultaat	Het resultaat over 2024 was nadelig € 32.000.
Risico's	De exploitatielasten incl. eventueel niet begrote kosten worden volledig door de drie deelnemende gemeenten gedragen. Er wordt jaarlijks een begroting opgesteld die via twee tussenrapportages wordt gemonitord. Afwijkingen ten opzichte van de begroting worden dan voorgelegd aan het bestuur en aan het bestuur van de deelnemende gemeenten.

Gemeenschappelijke Regeling Huisvesting Voortgezet Onderwijs in de Liemers (GRHVOL) gevestigd te Zevenaar

Doel	De gemeenten Duiven, Zevenaar en Montferland werken sedert 1997 samen in de Gemeenschappelijke regeling huisvesting voortgezet onderwijs in de Liemers (GRHVOL). Binnen deze gemeenschappelijke regeling worden de kosten voor huisvesting, die door de samenwerkende gemeenten zijn geaccepteerd, verdeeld. Achterliggende gedachte bij de totstandkoming van deze regeling is geweest om het voortgezet onderwijs in het voedingsgebied De Liemers op een adequate wijze in te richten en de kosten beheersbaar te houden voor de deelnemende gemeenten.
Partijen	Gemeenten Duiven, Montferland en Zevenaar.
Bestuurlijk belang	Er is een Gemeenschappelijk Orgaan opgericht, bestaande uit de daartoe door de colleges van B&W aangewezen bestuurders. De stemverhouding van Duiven is 1 van de 3 (33,3%).
Financieel belang	De bijdrage van Duiven aan de GRHVOL is voor 2024 begroot op € 1.013.119. De gemeenschappelijke regeling heeft geen eigen begroting en jaarrekening. Daardoor zijn er geen eigen baten en lasten. De baten en lasten komen voor de rekening van de deelnemende gemeenten. Aan het einde van het jaar vindt er een afrekening plaats tussen de deelnemende gemeenten. De gemeenten worden door het Rijk via de Algemene Uitkering van het Gemeentefonds gecompenseerd middels een bedrag per leerling. Ten bate van de GRHVOL wordt er een gemeenschappelijke reserve aangehouden door de deelnemende gemeenten. Deze reserve wordt aangehouden door de gemeente Zevenaar ten bate van de GRHVOL en is ook zodanig opgenomen in de jaarrekening van de gemeente Zevenaar.
Omvang eigen en vreemd vermogen	Het GRHVOL heeft geen eigen of vreemd vermogen. De kosten worden gedekt door de deelnemende gemeenten. Wel wordt er een gemeenschappelijke reserve aangehouden door gemeente Zevenaar ten bate van de GRHVOL.
Resultaat	Niet van toepassing.
Risico's	Doordat de GR geen eigen middelen heeft en geen rechtspersoonlijkheid heeft, is het risico klein. Een financieel risico voor de deelnemende gemeenten is wel dat het leerlingenaantal terugloopt en er dus minder inkomsten zijn, terwijl de kapitaallasten hetzelfde blijven.

Streekarchivariaat de Liemers en Doesburg (SALD) gevestigd te Doesburg

Doel	Behartigen van gemeenschappelijke belangen van de deelnemers ten aanzien van het beheer van hun archiefbescheiden conform de Archiefwet. Daarnaast het bevorderen van publicaties over de streek aan de hand van de aanwezige archiefbescheiden.
Partijen	De gemeenten Duiven, Doesburg, Westervoort en Zevenaar, de RID en de RSD.
Bestuurlijk belang	Gemeente Duiven levert een van de vier leden van het Algemeen Bestuur.
Financieel belang	De bijdrage van de gemeente Duiven is € 74.321 en is berekend op basis van het inwoneraantal en op basis van afgenomen uren.
Omvang eigen en vreemd vermogen	Het eigen vermogen per 1 januari 2024 was € 0 en per 31 december 2024 € 0. Het vreemd vermogen per 1 januari 2024 was € 91.954 en per 31 december 2024 was dit € 81.379.
Resultaat	Het resultaat over 2024 was € 0.
Risico's	Eventuele tekorten worden verhaald op de deelnemende gemeenten. De financiële omvang van de regeling is echter relatief klein en het risico wordt op nihil ingeschat.

Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA) gevestigd te Arnhem

Doel	De gemeenschappelijke regeling zorgt voor de behartiging van de belangen van de deelnemers inzake vergunningverlening, toezicht en handhaving in het kader van het omgevingsrecht. Middels de ODRA worden de krachten gebundeld zodat sprake is van minder versnippering, een grotere mate van deskundigheid en een meer efficiënte inzet van middelen.
Partijen	Gemeente Arnhem, Doesburg, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Zevenaar en de Provincie Gelderland.
Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur bestaat uit de college's van B& W van de 10 gemeenten en het college van gedeputeerde staten van de provincie Gelderland, waaronder de voorzitter. Het dagelijks bestuur bestaat, de voorzitter inbegrepen, uit de volgende 5 leden: Provincie Gelderland 1 lid, Gemeente Arnhem 1 lid, Gemeente Overbetuwe 1 lid, Gemeente Renkum 1 lid en gemeente Westervoort 1 lid.
Financieel belang	Deze is gebaseerd op de inbreng van de taken in het kader van de Wet VTH (basistaken).
Omvang eigen en vreemd vermogen	Het eigen vermogen per 1 januari 2024 was € 857.000. Per 31 december 2024 was dat € 870.000. Het vreemd vermogen per 1 januari 2024 was € 7.099.000. Per 31 december 2024 was dit € 6.920.000.
Resultaat	Het resultaat over 2024 was € 67.000 positief.
Risico's	De ODRA is een uitvoeringsorganisatie. De beleidsrisico's zijn daarom zeer beperkt. Uitvoerend beleid wordt afgestemd, maar het blijft een zelfstandige gemeentelijke bevoegdheid om het resultaat van de afstemming over te nemen.

Vervoersorganisatie BVO DRAN (doelgroepenvervoer regio Arnhem Nijmegen)

Doel	Doelstelling is om te komen tot een goede en efficiënte regionale samenwerking op het gebied van doelgroepenvervoer in de stedelijke regio Arnhem Nijmegen, inclusief Druten, door de oprichting van de lichtste vorm van een gemeenschappelijke regeling; een bedrijfsvoeringsorganisatie. Artikel 4 van de regeling geeft aan: 1. De DRAN heeft tot doel de gezamenlijke sturing en (financiële) beheersing van uitvoeringstaken en uitvoering van ondersteunende processen op het gebied van doelgroepenvervoer en aanvullend vervoer voor de deelnemers. 2. De sturing en (financiële) beheersing van uitvoeringstaken en uitvoering van ondersteunende processen op het gebied van doelgroepenvervoer en aanvullend vervoer worden overgedragen aan de DRAN.
Partijen	Gemeenten Arnhem, Berg en Dal, Beuningen, Doesburg, Druten, Duiven, Heumen, Lingewaard, Montferland, Mook en Middelaar, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Wijchen en Zevenaar.
Bestuurlijk belang	Deze regeling is vooral bedoeld voor de samenwerking tussen de betrokken gemeenten voor taken die geen zware bestuurlijke aansturing nodig hebben, maar waarvoor rechtspersoonlijkheid wel van belang is voor een efficiënte uitvoering. Dit was nodig vanwege de opheffing van de Stadsregio Arnhem Nijmegen. Elke gemeente levert één wethouder aan het Algemeen Bestuur van de GR.
Financieel belang	Door het bundelen van de verschillende vervoersstromen met een groot aantal gemeenten zou een efficiënter vervoerssysteem mogelijk worden gemaakt waardoor een betere beheersbaarheid van de vervoerskosten ontstaat. Hiermee kunnen de dreigende tekorten in het vervoer (door toename vervoer wegens vergrijzing, langer thuis wonen etc.) in de regio worden opgevangen.
Omvang eigen en vreemd vermogen	Het eigen vermogen is nihil. Het vreemd vermogen per 1 januari 2024 was € 10.690.891 en per 31 december 2024 was dit € 10.103.447.
Resultaat	Het resultaat over 2024 was € 0.
Risico's	Het risico voor de gemeente Duiven is van financiële aard, als de beoogde efficiencyvoordelen niet worden behaald of als meerdere gemeenten uit deze regio vervoersstromen gaan onttrekken aan deze regeling.

Euregio

Doel	Grensoverschrijdende samenwerking tussen territoriale gemeenschappen in Nederland en Duitsland bevorderen.
Partijen	De Euregio bestaat uit 55 lidorganisaties uit de grensregio Nederland-Duitsland. Dat zijn gemeenten en andere publiekrechtelijke lichamen in het werkgebied Arnhem-Nijmegen, West-Veluwe, Zuid-West-Gelderland, delen van Noordoost-Brabant, het noordelijke deel van de provincie Limburg, de Kreis Kleve, de Kreis Wesel en de steden Duisburg en Düsseldorf. In dit werkgebied wonen 4,2 miljoen mensen.
Bestuurlijk belang	Gemeente Duiven levert drie leden in het Algemeen Bestuur.

Financieel belang	De bijdrage van de gemeente Duiven is € 6.700 en is berekend op basis van het inwoneraantal.
Omvang eigen en vreemd vermogen	Het eigen vermogen per 1 januari 2023 was € 2.649.561 en per 31 december 2023 € 2.577.055. Het vreemd vermogen per 1 januari 2023 was € 30.290.956 en per 31 december 2023 € 29.942.644.
Resultaat	Het resultaat over 2023 was € 86.229 negatief.
Risico's	Het algemene financiële beheer van de Euregio Rijn - Waal wordt bij begroting, jaarrekening en begrotingswijziging van de Euregio getoetst en beoordeeld door de commissie financiën en projecten en de Euregioraad. Op dit moment is met in aanmerking nemend het eigen vermogen geen sprake van grote actuele risico 's.

Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Regio Centraal Gelderland te Arnhem

Doel	Het behartigen van belangen van de deelnemers binnen het sociaal domein.
Partijen	Gemeenten Arnhem, Doesburg, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Wageningen, Westervoort en Zevenaar.
Bestuurlijk belang	Het Algemeen Bestuur bestaat uit 1 wethouder of burgemeester per gemeente. Het Dagelijks Bestuur bestaat uit 1 voorzitter en 2 leden, aan te wijzen door het Algemeen Bestuur.
Financieel belang	Bijdrage aan gemeenschappelijke regeling op basis van de bij het openbaar lichaam ondergebrachte taken. Per 1-1-2019 is de bijdrage van de module werkgeverschap SW overgedragen van Presikhaaf Bedrijven aan de MGR.
Omvang eigen en vreemd vermogen	Het eigen vermogen per 1 januari 2024 was € 714.000 en per 31 december 2024 € 560.000. Het vreemd vermogen per 1 januari 2024 was € 7.149.000. en per 31 december 2024 was dit € 4.512.000.
Resultaat	Het resultaat over 2024 was nihil.
Risico's	Buiten de post onvoorzien en bestemmingsreserves is er geen weerstandscapaciteit aanwezig bij de MGR. Ten behoeve van de MGR is de 'open einde' systematiek van toepassing waarbij bij een tekort de deelnemende gemeenten bij moeten betalen en bij een overschot geld terug krijgen. Het risico hiervoor ligt dus bij de deelnemende gemeenten.

Gemeenschappelijke Regeling 1Stroom te Westervoort

Doel	Het bewerkstelligen van een kwalitatief goede en doelmatige uitvoering door het openbaar lichaam van de door de gemeenten aan het openbaar lichaam overgedragen of gemandateerde taken.
Partijen	Gemeenten Duiven en Westervoort.
Bestuurlijk belang	Het Algemeen Bestuur bestaat uit de voltallige college's van b&w van de gemeenten. Het Dagelijks Bestuur bestaat uit 4 leden, twee van elke gemeente: een wethouder en de burgemeester.
Financieel belang	De kosten van de fusieorganisatie worden voor 63% ten laste gebracht van Duiven en voor 37% ten laste van Westervoort.
Omvang eigen en vreemd vermogen	Het eigen vermogen per 1-1-2024 was € 405.896 en per 31-12-2024 was dit € - 168.820. Het vreemd vermogen per 1 januari 2024 was € 3.827.959 en per 31 december 2024 was dit € 4.284.049.
Resultaat	Het resultaat over 2024 was € 285.923 negatief.

Risico's	De jaarrekening omvat geen actualisatie van de meerjarige risico's en een uitleg wat er met risico's van het afgelopen jaar is gebeurd. Dit omdat deze risico's, als ze er al zouden zijn gedekt worden vanuit een bijdrage door de gemeenten.

Deelnemingen

NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) gevestigd te Den Haag

Doel	De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang.
Partijen	Aandeelhouders zijn de Staat der Nederlanden, provincies, gemeenten, waterschappen en andere openbare lichamen.
Bestuurlijk belang	Stemrecht in de Algemene vergadering van aandeelhouders. Vertegenwoordiging door de verantwoordelijke portefeuillehouder binnen het college.
Financieel belang	Gemeentelijke aandelenpakket van 3.510 aandelen à € 2,50 nominaal. Dit betekent een belang van € 8.775. Dat is 0,0063% van het totale vermogen. De dividenduitkering over 2022 was € 8.775.
Omvang eigen en vreemd vermogen	Het eigen vermogen per 1 januari 2024 was € 4.721.000.000. Per 31 december 2024 was dit € 4.777.000.000. Het vreemd vermogen per 1 januari 2024 was € 110.819.000.000. Per 31 december 2024 was dit € 123.164.000.000.
Resultaat	Het positieve resultaat over 2024 bedraagt € 294.000.000.
Risico's	Het financieel risico is verlies van maximaal nominale waarde van de aandelenportefeuille en het begrote bedrag aan dividend in onze begroting.

Vitens N.V. gevestigd te Zwolle

Doel	Het leveren van drinkwater en de instandhouding van het leidingnetwerk.
Partijen	Provincies en gemeenten.
Bestuurlijk belang	Vitens N.V. kent een Raad van bestuur en een Raad van commissarissen. Gemeente Duiven is één van de aandeelhouders.
Financieel belang	Gemeentelijke aandelenpakket van 26.705 aandelen. De verkrijgingsprijs van dit pakket bedraagt € 4.538.
Omvang eigen en vreemd vermogen	Het eigen vermogen per 1 januari 2024 was € 677.700.000. Per 31 december 2024 was dit € 713.600.000 Het vreemd vermogen per 1 januari 2024 was € 2.237.400.000. Per 31 december 2024 was dit € 2.398.400.000.
Resultaat	Het resultaat over 2024 bedraagt € 34.500.000 positief.
Risico's	Het financieel risico is verlies van maximaal de nominale waarde van de aandelenportefeuille en het begrote bedrag aan dividend in onze begroting.

Alliander N.V. gevestigd te Arnhem

Doel	Distributie van energie via energienetwerken.
Partijen	Provincies en gemeenten.
Bestuurlijk belang	Alliander heeft een Raad van bestuur en een Raad van commissarissen. De gemeente Duiven is een van de aandeelhouders en heeft stemrecht per aandeel.

Financieel belang	Gemeentelijk aandelenpakket van 151.801 aandelen op 1 januari 2015. 31.879 aandelen hiervan zijn verkocht aan Vattenfall conform het aandeelhoudersbesluit dat genomen is in april 2009. Op het totaal van de uitstaande en volgestorte aandelen is dat een belang van 0,001%.
Omvang eigen en vreemd vermogen	Het eigen vermogen per 1 januari 2024 was € 4.749.000.000. Per 31 december 2024 was dit € 6.038.000.000. Het vreemd vermogen per 1 januari 2024 was € 6.897.000.000. Per 31 december 2024 was dit € 6.918.000.000.
Resultaat	Het resultaat over 2024 bedraagt € 976.000.000.
Risico's	Het financieel risico is verlies van maximaal de nominale waarde van de aandelenportefeuille en het begrote bedrag aan dividend in onze begroting.

Paragraaf 7 Grondbeleid

Aanleiding, opbouw en sturingsmogelijkheid van de paragraaf Grondbeleid

Inleiding
Deze paragraaf bevat een doorkijk in de achtergronden en ontwikkelingen op het gebied van het grondbeleid en de grondexploitaties. De gemeentelijke grondexploitatie is een instrument voor de ontwikkeling en realisatie van ruimtelijke plannen. Het is de financiële vertaling van het ruimtelijke plan en wordt in de initiatieffase gebruikt om de economische haalbaarheid van een plan te kunnen vaststellen. In het vervolg van het traject is de bestuurlijk vastgestelde grondexploitatieberekening het kader voor de uitvoering.

Met een gemeentelijke grondexploitatie voert de gemeente een functionele grondpolitiek en heeft daarbij een regierol. Het is een bedrijfsmatig proces, dat zich over de langere termijn voltrekt. Kenmerkend is het doen van omvangrijke voorinvesteringen die later in de tijd door gronduitgifte worden terugverdiend. Aan de actieve grondexploitatie zijn substantiële risico's verbonden.

Kader
Voor het grondbeleid gelden de landelijke richtlijnen van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording). De richtlijnen zijn toegelicht in de "Notitie Grondbeleid in begroting en jaarstukken (2019)" van de Commissie BBV.

Het lokale kader waarbinnen wordt geopereerd is de Nota grondbeleid, vastgesteld bij raadsbesluit van 21 januari 2025. In de nieuwe Nota Grondbeleid 2024 van de gemeente Duiven kiest de gemeente voor dynamisch grondbeleid. Dit betekent dat de gemeente bij ieder ruimtelijk initiatief een afweging maakt welke houding, rol en inzet van instrumenten het meest geschikt is. Het dynamisch grondbeleid geeft de gemeente de ruimte om waar nodig een actieve houding aan te nemen en de instrumenten van het grondbeleid in te zetten. Deze keuze is onder meer afhankelijk van de ambities en doelstellingen die zijn neergelegd in onder andere de omgevingsvisie. Het grondbeleid is een middel om deze ambities waar te maken. Bij grote woningbouwprojecten en nieuwe bedrijventerreinen heeft de gemeente een actieve houding en voert als het mogelijk is actief grondbeleid.

Actualiteit
Sinds 2023 is de economie afgekoeld, na een periode van hoge inflatie en stijgende rente. De economische groei in 2023 was slechts 0,2%, en in 2024 wordt een groei van 1,7% verwacht. Voor 2025 en 2026 wordt een gematigde groei van 1,3% voorspeld. De Nederlandsche Bank wijst echter op de bestaande onzekerheid door factoren zoals geopolitieke spanningen en handelsbeperkingen. De toenemende concurrentie van de Chinese markt en de mogelijke herverkiezing van Trump als president van de Verenigde Staten kunnen gevolgen hebben voor

de Europese economische positie. De importtarieven die Trump tijdens zijn verkiezingscampagne noemde, kunnen aanzienlijke effecten hebben op de Europese exportmarkt.

Hoewel de inflatie volgens de Nederlandsche Bank afneemt, gebeurt dit langzamer dan verwacht. In 2024 wordt een inflatie van ongeveer 2,9% voorzien, met een verdere afname naar 2,0% in 2025. De lonen zijn in 2024 gemiddeld met 6,0% gestegen, wat een positieve invloed heeft gehad op de koopkracht. Deze stijging van de koopkracht is echter niet volledig in lijn met de afname van de inflatie, wat het proces trager maakt. Het verschil tussen inflatie en loonstijging resulteert in een koopkrachtstijging van 2,7%. In 2025 wordt echter een lagere loonstijging verwacht, waardoor de koopkrachtstijging vrijwel stagneert.

Geopolitieke onzekerheden kunnen de economische stabiliteit van Nederland en Europa verder onder druk zetten. De Europese Centrale Bank (ECB) heeft het moeilijk om de inflatie effectief te verminderen. De rente is sinds juli 2024 licht gedaald, maar deze daling verloopt traag, omdat de inflatie minder snel afneemt dan eerder werd voorspeld. De herverkiezing van Trump kan invloed hebben op de wereldwijde inflatie. Als hij zijn belofte van een importwerend beleid waarmaakt, kan dit de inflatie verder opstuwen en de rentetarieven verhogen. Dit zou de Nederlandse exporteconomie voor uitdagingen stellen, met de nodige economische onzekerheden in het vooruitzicht.

Te midden van deze bredere economische context neemt de gemeente Duiven een voorzichtige en behoudende benadering aan ten opzichte van haar grondexploitaties. Kosten worden reëel begroot en opbrengsten worden conservatief geraamd, met als achterliggende gedachte om niet te optimistisch te zijn over de financiële vooruitzichten. Hierbij sluiten we aan bij de gedragslijn die is vastgelegd in het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording).

Als algemeen uitgangspunt voor de toe te rekenen kosten naar de grondexploitatie geldt dat alleen de kosten die tot het project worden gerekend die:
- Zijn geautoriseerd op basis van een projectdocument en opdracht;
- Vermeld worden in de kostensoortenlijst zoals opgenomen in artikel 8.15 van het Omgevingsbesluit;
- Zijn toe te rekenen tot de ontwikkel- en uitvoeringskosten die in geval van een particulier initiatief ook bij deze particulier in rekening zouden gebracht kunnen worden op basis van de Omgevingswet (voormalig grondexploitatiewet) en opgenomen zijn op de zogenaamde limitatieve lijst.

Financieel resultaat grondexploitaties

Opbouw en indeling grondexploitaties

De gemeente heeft in 2025 4 actieve grondexploitaties. Ten opzichte van vorig jaar zijn er in 2024 is Graafstaete II als nieuwe grondexploitaties geopend. Er zijn 3 grondexploitatie afgesloten, namelijk:
- St. Antoniusstraat Loo
- Werkterp De Ploen
- Seingraaf

De grondexploitaties zijn onderdeel van het Programma 3 Omgeving van de programmabegroting en zijn administratief verdeeld over twee producten:
- Bouwgrondexploitatie, woningbouw.
- Bouwgrondexploitatie, bedrijventerreinen.

Tot de producten “bouwgrondexploitatie woningbouw” en “bouwgrondexploitatie bedrijventerreinen” worden de in exploitatie genomen complexen gerekend waarin de gemeente de actieve grondexploitatie voert:

Woningbouwcomplexen:
- Vitaal Centrum Duiven

Bedrijventerreinencomplexen:
- InnoFase
- De Nieuweling
- Graafstaete II

In de Nieuweling, van oorsprong een complex voor woningbouw en bedrijven, is de huidige voorraad uitgeefbare bouwgrond bestemd voor bedrijven, overigens op een aantal posities met mogelijkheid voor de bouw van een bedrijfswoning. Voor alle genoemde complexen in exploitatie geldt dat er een onherroepelijk bestemmingsplan van kracht is en dat een voorraad direct uitgeefbare bouwgrond beschikbaar is.

Afgesloten complexen
Er zijn in 2024 drie projecten afgesloten. Naar verwachting zal in de loop van 2025 het complex Innofase worden afgesloten.

Programmatische uitgangspunten

Woningbouw
De gemeente wil de omvang en kwaliteit van de woningvoorraad in Duiven, Groessen en Loo aan laten sluiten bij de hedendaagse en toekomstige behoefte. Dit vraagt om een actievere en proactieve houding vanuit het gemeentelijke woonbeleid. Deze houding heeft met de Woonvisie 2021 vorm gekregen en heeft verder aan belang gewonnen via de Nationale Woon en Bouwagenda, het programma een duurzaam thuis en de Woondeal 2023 (rijks-, provinciaal- en regioniveau). De middels de Woonvisie ingezette versnelling voor de woningbouw moet met de komst van de Nationale Woon en bouwagenda en de Woondeal 2023 vooral worden doorgezet en waar mogelijk versneld om aan de toenemende woningbehoefte te voldoen. Daarvoor zijn in iedere geval zowel de al bekende inbreidingslocaties als uitbreidingslocaties nodig. De gemeente wil de juiste woningen realiseren rekening houdend met de geconstateerde woningbehoefte en met doorstroming uit de bestaande voorraad. De grootste opgave ligt daarbij in de kern Duiven. We realiseren de nieuwbouw daarom vooral in en bij de kern Duiven. In Loo en Groessen wordt naar behoefte gebouwd.

Bedrijventerreinen
In de gezamenlijke grondexploitaties is de uitgifteprognose van bedrijventerreinen in de periode 2025 t/m 2028 opgenomen zoals hieronder aangegeven.

Tabel geplande uitgifte m² bedrijventerreinen per jaar

Complex	Totaal	2025	2026	2027	2028
Nieuweling	12.782	3.545	5.448	3.789	-
Innofase	45.515	45.515	-	-	-
Graafstaete II	13.363	-		5740	7623
Totaal	71.660	49.060	5.448	9.529	7.623

De uitgifte van de bedrijventerreinen is beperkt stuurbaar. Een evenredige verdeling van de uitgiftes vanaf de middellange termijn is daarom een reëel uitgangspunt voor de grondexploitaties, wanneer er geen concrete interesses, opties en overeenkomsten bekend zijn.

Overige uitgangspunten
Bij het inschatten van kosten en opbrengsten wordt gekeken naar de verwachte prijsontwikkelingen. Als de activiteiten aanleiding geven, worden er (externe) deskundigen

gevraagd om (civieltechnische) ramingen te maken om te borgen dat deze aansluiten op het actuele marktprijsniveau. Voor activiteiten zonder inhoudelijke herziening van de raming volstaat het indexeren van prijzen volgens de onderstaande tabel. Tabel 1 hieronder geeft een samenvatting van de aangehouden uitgangspunten voor de parameters van de MPG 2025.

Tabel 1 - Aan te houden uitgangspunten voor parameters MPG 2025[1]

	2025	2026-2027	2028 - 2034
Prijsontwikkeling kosten			
GWW-kosten	4.50%	3.50%	2.00%
Plankosten	5.50%	3.50%	2.00%
Prijsontwikkeling grondopbrengsten			
Woningbouw vrije sector	7.50%	4.50%	2.00%
Woningbouw betaalbaar	2.00%	2.00%	2.00%
Woningbouw huur	0.00%	0.00%	2.00%
Retail	-1.00%	-1.00%	2.00%
Bedrijven	0.00%	0.00%	2.00%
Lopende contracten	*Conform gesloten overeenkomsten.*		
Rente & Disconteringsvoet			
Rente	0.00%	0.50%	0.50%
Disconteringsvoet	2.00%	2.00%	2.00%

**Opbrengsten na een termijn van tien jaar mogen conform BBV niet geïndexeerd worden.*

Voor de opbrengstindexatie wordt jaarlijks bekeken of een bijstelling van de geraamde grondopbrengsten nodig is. Voor dit onderdeel wordt verwezen naar de Grondprijzenbrief 2025. Mocht de grondprijzenbrief geen uitkomst bieden dan kunnen de parameters uit de tabel aangehouden worden.

[1] Bron: Outlook Grondexploitaties Metafoor 2025

Prijspeil
Uitgegaan is van het actuele prijspeil 1 januari 2025 voor alle kosten. Hierbij zijn de te maken kosten geactualiseerd aan de hand van het prijzenboek Metafoor 2025 dan wel geïndexeerd aan de hand van de daarvoor berekende index van het CBS.

Kostencalculaties
In de initiatieffase van plannen zijn de calculaties gebaseerd op samengestelde elementprijzen. Naarmate de voorbereiding en uitwerking vordert vindt op basis van definitief ontwerp een verfijning plaats op besteksniveau.

Planontwikkelingskosten
De opgenomen ramingen voor plan(ontwikkelings)kosten zijn afgestemd op het deel inzet van de gemeentelijke personeelsformatie die wordt ingezet voor de grondexploitatie zoals opgenomen in de gemeentelijke meerjarenbegroting en de te maken externe plan(ontwikkelings)kosten.

Gronduitgifteprijzen
De Grondprijzenbrief betreft een jaarlijkse actualisatie op de Nota Grondprijsbeleid. In de Nota Grondprijsbeleid staat het beleid ten aanzien van gronduitgifteprijzen voor bouwrijpe grond aangegeven. In de Nota is aangegeven dat het gewenst is om jaarlijks de prijzen opnieuw vast te stellen en wanneer dat noodzakelijk is aan te passen naar de gewijzigde marktomstandigheden. De methodiek waarmee de grondprijzen worden bepaald is vastgelegd in de Nota Gronduitgifteprijsbeleid en blijft ongewijzigd. Op basis van de grondprijzenbrief wordt bij actualisatie van de complexen nu gerekend met de vastgestelde uitgifteprijzen.

Berekening financieel resultaat grondexploitaties

Inleiding

In de vorige paragraaf zijn de uitgangspunten en parameters beschreven die ten grondslag liggen aan de actualisatie van de exploitatieopzetten van de diverse complexen. Hierdoor zijn alle grondexploitaties op een uniforme manier geactualiseerd.

Boekwaarden

In de onderstaande tabel is de ontwikkeling van de boekwaarden van de complexen in exploitatie, inclusief winstneming (tot en met 2024), in het verslagjaar weergegeven. Daaruit blijkt dat de boekwaarde van de investeringen per saldo met € 3,6 mln. is toegenomen van -€ 6,9 mln naar -€ 10,5 mln.

Complex in exploitatie	*Boekwaarde 1-1-2024*	*mutatie 2024*	*Boekwaarde 31-12-2024*
Woningbouw			
St. Antoniusstraat Loo	€ 17.702	€ 3.104	€ 20.806
Vitaal Centrum Duiven	€ 4.857.470	€ 626.068	€ 5.483.538
Subtotaal	**€ 4.875.172**	**€ 629.172**	**€ 5.504.344**
Bedrijventerreinen			
Werkterp De Ploen	-€ 226.195	€ 164.042	-€ 62.153
De Nieuweling	€ 1.016.516	€ 205.026	€ 1.221.542
InnoFase	€ 2.383.291	€ 1.117.005	€ 3.500.296
Graafstaete II	€ 0	€ 718.140	€ 718.140
Seingraaf	-€ 1.106.706	€ 770.007	-€ 336.699
Subtotaal	**€ 2.066.906**	**€ 2.974.220**	**€ 5.041.126**
Totaal in exploitatie	**€ 6.942.078**	**€ 3.603.392**	**€ 10.545.470**

Resultaten grondexploitatie complexen (incl. te nemen winstuitname 2024)

Resultaat 2024 (tussentijds)

Het tussentijdse resultaat, over het jaar 2024, is samengevat door de tussentijdse winstnemingen en de ontwikkeling van de verliesvoorziening te salderen. Er is tussentijds winst genomen op de complexen de Nieuweling en Innofase. De verliesvoorziening is tevens op peil gebracht. Per saldo resteert een bedrag van € 357.786 als vermindering. Dit wordt vooral veroorzaakt door een minder verlies van het resultaat van het Vitaal Centrum Duiven. Daarbij staan ook de tussentijdse winsten die conform het BBV genomen moeten worden.

Het resultaat van de grondexploitatie over 2024 is € 1.876.135.

Vermindering verliesvoorziening	€ 357.786
Af te sluiten complex St. Antoniusstraat Loo	€ -3.104
Af te sluiten complex Werkterp De Ploen	€ 62.153
Af te sluiten complex Seingraaf	€ 336.699
Tussentijdse winstuitname Innofase	€ 1.059.143
Tussentijdse winstuitname Nieuweling	€ 63.458
Resultaat grondexploitatie 2024	€ 1.876.135

Toekomstbeeld resultaten

In onderstaand tabel is per complex aangegeven wat de boekwaarde (saldo van reeds gemaakte kosten en opbrengsten per 31 december 2024) en de te verwachten kosten en opbrengsten vanaf 01-01-2025 zijn. Dit resulteert in een saldo c.q. resultaat op eindwaarde, ofwel het voor gecalculeerde resultaat op de datum dat naar verwachting het totale complex gerealiseerd is. Aangezien de individuele complexen verschillende einddata kennen, zijn de resultaten naar

1 januari 2025 contant gemaakt (= op startwaarde met de interne rente) om ze onderling vergelijkbaar te maken.

			Nominaal		+ = voordelig	- = nadelig
	einddatum	*Boekwaarde*	*Nog te realiseren*		*Resultaat 01-01-2025*	
	exploitatie					
Complex		*31-12-2024*	*Kosten*	*Opbrengsten*	*Eindwaarde*	*Contante waarde(2025)*
Woningbouw						
Vitaal Centrum Duiven	31-12-2026	€ 5.483.538	€ 2.702.600	€ 3.905.474	-€ 4.245.053	-€ 4.171.746
subtotaal		€ 5.483.538	€ 2.702.600	€ 3.905.474	-€ 4.245.053	-€ 4.171.746
Bedrijventerreinen						
De Nieuweling	31-12-2027	€ 1.158.084	€ 222.869	€ 1.981.055	€ 582.173	€ 548.595
InnoFase	31-12-2025	€ 2.441.153	€ 538.968	€ 9.557.491	€ 6.564.279	€ 6.435.567
Graafstaete	31-12-2031	€ 718.140	€ 3.343.041	€ 5.866.740	€ 1.686.961	€ 1.468.601
subtotaal		€ 4.317.377	€ 4.104.878	€ 17.405.286	€ 8.833.413	€ 8.452.764
Totaal		**€ 9.800.915**	**€ 6.807.478**	**€ 21.310.760**	**€ 4.588.361**	**€ 4.281.018**

In het resultaat staat het complex Vitaal Centrum Duiven als verliesgevend opgenomen. De resultaatpotentie van de totale grondexploitatie op lange termijn is nu berekend op een overschot van € 4.245.053 (eindwaarde). In het hoofdstuk "verschillenanalyse" wordt dit nader geduid.

Verliesvoorziening
Voor de exploitaties met een geraamd tekort wordt een voorziening (op startwaarde) conform BBV getroffen om de berekende toekomstige tekorten af te dekken. Dit is een wettelijk voorgeschreven maatregel Hierbij wordt de eindwaarde als uitgangspunt genomen. Dit is conform het nieuwe grondbeleid.

Voor deze exploitaties betekent dit dat de verliesvoorziening verlaagd kan worden met € 343.641 om het totale verlies van € 4.259.198 op te vangen. Deze verlaging komt vooral op conto van Vitaal Centrum Duiven, in de begroting van de pleinen is vooralsnog van een sobere inrichting uitgegaan. Voor het complex St. Antoniusstraat Loo wordt de verliesvoorzieing geactiveerd, het complex wordt immers met een verlies afgesloten en hiervoor is € 14.145 'gespaard'.

Te treffen voorziening verliesgevende complexen

St. Antoniusstraat Loo	€ 14.145
Vitaal Centrum Duiven	€ 4.245.053
Benodigde voorziening	€ 4.259.198
Voorziening vorig jaar	€ 4.602.839
Vermindering voorziening	€ 343.641

Risicoanalyse Grondexploitaties

De actieve grondexploitatie is voor de gemeente een bedrijfsmatig proces, dat zich over de langere termijn voltrekt. Kenmerkend is het doen van omvangrijke voorinvesteringen die later in de tijd, voornamelijk door gronduitgifte, worden terugverdiend. Gelet op de planperiode (einddatum van het langstlopende complex) en de geprognosticeerde omzetten zijn aan het exploiteren van gronden risico’s verbonden. Te onderscheiden zijn:
- Algemene economische risico’s.

- Projectgebonden risico's.

Uitgangspunt is dat de risico's zoals nu gepresenteerd, worden meegenomen in de Monte Carlo-analyse om inzicht te krijgen in de mogelijke uitkomsten per grondexploitatie om zodoende het gemeentelijke weerstandsvermogen in beeld te krijgen.

Algemene economische risico's
Vooral bij het in exploitatie nemen van redelijk omvangrijke uitleg- en uitbreidingslocaties loopt de gemeente vanwege de relatief lange looptijd en hoge omzetten financiële risico's. In het algemeen zijn aan het exploiteren van ruimtelijke plannen de volgende risico's verbonden:
- De uitgifte van bouwgronden start later, terwijl de voorinvesteringen al wel (deels) zijn gedaan. De fasering van de investeringen en opbrengsten in de tijd verlopen niet volgens oorspronkelijke inschatting/planning waardoor er renteverliezen optreden.
- Er dient zich een rentestijging aan, die niet kan worden gecompenseerd door een verhoging van de opbrengsten uit grondverkoop.

Een deel van deze risico's (o.a. de rentebijschrijving op de boekwaarde) is niet of nauwelijks beïnvloedbaar maar kan wel voorzien worden op basis van eerdere getallen en prognoses. Overige risico's zijn enigszins beïnvloedbaar maar kan niet duidelijk voorzien worden of de scenario zal uitkomen. Uit bedrijfseconomisch oogpunt is het verstandig om uit te gaan van "reële en behoedzaam scenario's", die vervolgens afgewogen kunnen worden tegen elkaar in de Monte Carlo-analyse. Zo zijn de volgende algemene risico's opgenomen voor elke grondexploitatie:
- Een stijging van het rentepercentage;
- Stijging (of daling) van de opbrengsten;
- Hogere plankosten als gevolg van verlenging van de looptijden.

Projectgebonden risico's

Hierna worden de specifiek projectgebonden risico's van de in exploitatie genomen gronden nader toegelicht en waar mogelijk gekwantificeerd.

Toereikendheid plankostenbudgetten
Het is reëel te veronderstellen dat er een risico bestaat dat noodgedwongen programmawijzigingen optreden. Ook kan sprake zijn van langere doorlooptijden van de in exploitatie genomen complexen. De ervaring leert dat er hierdoor een reële kans is dat in de complexen geraamde plankostenbudgetten niet toereikend zijn.

Lagere verwachtte opbrengst
Het is mogelijk dat de verwachte opbrengsten van gronden, waar eerder op gerekend werd, lager uitvallen dan gepland. Dit kan te wijten zijn aan verschillende factoren, zoals veranderingen in de marktomstandigheden, onverwachte concurrentie van andere aanbieders, of wijzigingen in de vraag van potentiële kopers of ontwikkelaars. Een dergelijke neerwaartse afwijking van de opbrengsten kan aanzienlijke financiële implicaties hebben voor de grondexploitatie en kan resulteren in verlies van potentiële inkomsten die eerder waren geprognosticeerd.

Planwijziging
Een lagere opbrengst als gevolg van een planwijziging kan zich voordoen wanneer bepaalde aspecten van het oorspronkelijke plan worden gewijzigd, waardoor een kleiner of groter aantal eenheden in beperkte mate gerealiseerd kunnen worden voor uitgifte. Substantiële wijzigingen worden altijd voorgelegd voor de gemeenteraad.

Uitkomsten Monte Carlo-analyse
De Monte Carlo-analyse is ingezet om de effect(en) van de bovengenoemde risico's op alle grondexploitaties te evalueren. In onderstaande tabel worden de uitkomsten van de financiële risico's weergegeven in hun meest waarschijnlijke scenario en daarbij de algehele financiële

gezondheid van de projecten in zijn totaliteit. In de risico analyse is de winstuitname over het jaar 2023 meegenomen. Let wel, de risico's voor de grondexploitatie De Timp zijn niet van toepassing omdat deze dit jaar is afgesloten.

Tabel Monte Carlo-analyse

Risico per project	**Huidige stand**	**waarschijnlijke situatie**	**Verschil**
Innofase	6.435.657	6.741.181	305.524
De Nieuweling	579.340	670.569	91.229
Graafstaete II	1.659.269	1.825.358	166.089
Woonzorg/WPRI	476.418	460.250	-16.168
Woonpark	156.781	151.848	-4.933
Droopad	1.019.415	1.054.904	35.489
Totaal:			**577.230**

*Winstuitname over het jaar 2024 is niet meegenomen in de risico analyse.

De uitkomsten van de Monte Carlo-analyse geven dat Graafstaete II mogelijk negatiever uitvallen dan er initieel is geraamd. Daarentegen zullen de grondexploitaties Innofase en De Nieuweling waarschijnlijk hoger uitvallen, oorzaak is een mogelijke hogere grondopbrengst dan verwacht. Met deze verwachtingen is er over het geheel van de grondexploitaties een positief weerstandsvermogen.

Verschillenanalyse actieve grondexploitatie ultimo 2025 met ultimo 2024

In de tabel hierna worden de verschillen van de uitkomsten van de paragraaf grondbeleid 2025 vergeleken met het Jaarverslag 2024.

	Resultaat 1-1-2025 (jaarrekening 2024)		index 0%		+ = verbetering - = verslechtering
Project	Eindwaarde 2025	Contante waarde 2025	Eindwaarde 2024	Verschil	Verklaring verschil
Woningbouw					

Vitaal Centrum Duiven	-€ 4.245.053	-€ 4.171.746	-€ 5.081.907	-€ 836.854	Er werd eerder uitgegaan van een plan waarin het Liemersplein sterk vergroend zou worden, Bij het Remigiusplein is nu uitgegaan van een inrichting rondom het woonzorgcomplex. Dit heeft als gevolg dat de begrote kosten lager uitvallen. Verder is de opbrengst voor het Droopad sterk verbetert, in de vorige jaarrekening was van de minimale variant met 30 woningen uitgegaan. Nu is uitgegaan van het werkelijke bod met 50 woningen.Hierdoor zijn er meer inkomsten.
Subtotaal	-€ 4.245.053	-€ 4.171.746	-€ 5.081.907	-€ 836.854	
Bedrijventerreinen					
De Nieuweling	€ 582.173	€ 548.595	€ 516.175	€ 65.998	De kosten voor bouw & woonrijp maken zijn lager uitgevallen dan initieel is geraamd.
InnoFase	€ 6.564.279	€ 5.211.421	€ 5.175.638	€ 1.388.641	De opbrengsten zijn hoger uitgevallen.
Graafstaete II	€1.686.961	€ 1.468.601		1.686.961	
Subtotaal	€ 8.833.413	€ 7.228.617	€ 5.691.813	€ 3.141.601	
Totaal	**€ 4.588.361**	**€ 3.056.871**	**€ 609.906**	**€ 2.304.747**	

Tabel verschillen

De verschillenanalyse vindt plaats tussen de grondexploitaties peildata 1 januari 2025 en 1 januari 2024.

De belangrijkste opgetreden wijzigingen zijn hier onder per complex nader aangegeven:

Vitaal Centrum Duiven
Het tekort in de exploitatie van het centrum loopt iets af. Hiervoor is een aantal oorzaken te benoemen maar het grote verschil komt voort uit een hogere opbrengst voor het complex Doopad (Op de Donk). Daarnaast is bij het Liemersplein en het Remigiusplein uitgegaan van een inrichting met gewijzigde inzichten, dit heeft geleid tot lagere kosten. Deze inrichting is gebaseerd op op de plannen uit begin 2024.

Nieuweling en InnoFase
Het resultaat op Innofase en Nieuweling is beter geworden. De nog beschikbare gronden binnen de bedrijventerreinen worden binnen afzienbare tijd uitgegeven of zijn in optie. Voor

de opties worden vergoedingen betaald welke bij de daadwerkelijke verkoop van de gronden worden verrekend.

Voor Innofase kan het resultaat nog positiever uitvallen omdat er mogelijke hogere grondopbrengsten kunnen zijn dan verwacht is.

Resultaatuitname Grondexploitatie boekjaar 2024

Naarmate de realisatie van de complexen van de grondexploitatie vordert, is het mogelijk te berekenen in hoeverre uitname van middelen aan de orde kan zijn. In de Nota Grondbeleid is de gedragslijn daarvoor vastgelegd. Kort samengevat is die:

“Indien het bedrijfsresultaat voldoende degelijk is en wanneer de negatieve boekwaarde van een complex groter is dan de betrouwbaar geraamde nog te maken kosten dan kan het meerdere tussentijds veilig als winst verantwoord worden.”

Inmiddels is het BBV op dit punt aangepast en zijn we gehouden om tussentijdse winsten in de grondexploitatie volgens de "percentage of completion-methode" te bepalen. Deze lijn uit het BBV is een stellige uitspraak, wat inhoudt dat hiervan niet afgeweken kan worden.

Nu is met die methode berekend dat uit de volgende complexen per balansdatum een tussentijdse winst genomen kan worden:

• Het complex De Nieuweling met een tussentijdse winst van € 63.458

• Het complex Innofase met een tussentijdse winst van € 1.059.143

Vennootschapsbelasting
De gemeente Duiven is belastingplichtig voor de heffing van Vennootschapsbelasting over fiscale winsten uit de grondexploitatie. Aangiftes zijn gedaan tot en met het jaar 2023.

Winstbestemming
Resultaten uit de grondexploitatie vervallen aan de algemene middelen, i.c. de Algemene reserve.

Paragraaf 8 Openbaarheid

In artikel 3.5 (Openbaarheidsparagraaf van de Wet Open overheid (Woo) verplichte openbaarheidsparagraaf wordt verantwoording afgelegd over de uitvoering van de Woo in het verslagjaar 2024. Voor de implementatie van de Wet Open Overheid ontvangen de gemeenten Rijksgelden, waarvan onder andere capaciteit voor functioneel beheer en de aanschaf van noodzakelijke applicaties worden bekostigd. Afgelopen jaar is er in dit kader aan een aantal zaken gewerkt:

Er is een Inrichtingskader Informatiebeheer vastgesteld waarin de uitgangspunten voor het op orde krijgen van de informatiehuishouding beschreven staan. Vervolgens is er een meerjarenplan en actieplan 2024-2025 verbeteren informatiehuishouding vastgesteld om de uitgangspunten in de praktijk te kunnen brengen.

- De i-Navigator -een hulpmiddel waarmee de complete informatiehuishouding van onze organisatie centraal in kaart kan worden gebracht en beheerd- is voor al onze processen bijna volledig ingevuld aan de hand van interviews met proceseigenaren.
- In het kader van het actief openbaar maken van informatie zijn de informatiecategorieën van de eerste tranche per 1 november 2024 online gepubliceerd evenals een extra categorie: collegevoorstellen en bijlagen. Ook zijn we aangesloten op de Woo-index.

- Medewerkers zijn geïnformeerd en getraind door middel van workshops rondom Schrijven voor Openbaarheid, anonimiseren en archiveren in JOIN.
- Het proces rondom het afhandeling van Woo-verzoeken is verder geoptimaliseerd.
- Informatie beter vindbaar en meer toegankelijk maken op onze websites. Dit doen we samen met onze Woo-contactpersonen, het webteam en het klantcontactcentrum.
- Voorbereiding implementatie e-depot.
- Verbonden partijen (gemeenschappelijke regelingen) zijn meegenomen in de wettelijke verplichtingen vanuit de Woo en verzocht hierop in te spelen voor zover het impact heeft op hun bedrijfsvoering.

Door gebrek aan capaciteit bij het cluster informatiemanagement zijn de volgende zaken nog niet afgerond in 2024:
- Op- en vaststellen van een handboek Kwaliteitszorg informatiebeheer;
- Opstellen van een visie op zaakgericht werken;
- Periodieke monitoring kwaliteit informatiebeheer.

Paragraaf 9 Duurzaamheid

De gemeente werkt aan duurzaamheid via een integrale aanpak op het gebied van energietransitie, klimaatadaptatie en circulariteit. De langetermijndoelen richten zich op CO_2-reductie, klimaatbestendigheid en een circulaire economie in 2050.

In 2024 zijn stappen gezet in beleidsontwikkeling, ruimtelijke inpassing van duurzame energie, verduurzaming van de gebouwde omgeving en vergroening van bedrijventerreinen. Daarnaast is ingezet op bewustwording en betrokkenheid van inwoners en ondernemers.

Ondanks de geboekte voortgang blijven structurele borging en monitoring aandachtspunten. De implementatie van duurzaamheidsmaatregelen wordt verder versterkt door samenwerking met diverse partners. De gemeente blijft werken aan een toekomstbestendige leefomgeving en rapporteert de voortgang periodiek aan de raad.

Jaarrekening - Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

1 Overzicht van baten en lasten per programma
2 Toelichting overzicht van baten en lasten per programma
3 Inkomsten
4 Financiële positie

Overzicht van baten en lasten per programma

In onderstaande overzichten worden eerst de lasten en baten per programma vóór bestemming gepresenteerd, vervolgens de resultaatbestemming (mutaties in de reserves) en daarna een totaaloverzicht met de resultaten per programma na bestemming.

Lasten, baten en saldo per programma en bestemming

In onderstaande tabellen staan achtereenvolgens aangegeven de cijfers van de jaarrekening 2023, de begroting 2024 voor wijziging (primitieve begroting 2024, zoals deze is vastgesteld door de raad op 16 november 2023), de begroting 2024 na wijziging (begroting na alle verwerkte begrotingswijzigingen), de jaarrekening 2024 en het saldo 2024 (begroting 2024 na wijziging minus rekening 2024).

Bestuur	Rekening 2023	Begroting 2024 v.w.	Begroting 2024 n.w.	Rekening 2024	Saldo 2024
Lasten	9.757	6.745	6.702	7.615	- 913
Baten	4.041	1.285	1.463	1.586	123
Gerealiseerd totaal saldo	**- 5.715**	**- 5.460**	**- 5.239**	**- 6.029**	**- 790**

(Bedragen x € 1.000)

Maatschappij	Rekening 2023	Begroting 2024 v.w.	Begroting 2024 n.w.	Rekening 2024	Saldo 2024
Lasten	45.778	41.972	47.978	49.657	- 1.679
Baten	12.627	8.125	10.373	13.951	3.578
Gerealiseerd totaal saldo	**- 33.151**	**- 33.847**	**- 37.605**	**- 35.705**	**1.899**

(Bedragen x € 1.000)

Omgeving	Rekening 2023	Begroting 2024 v.w.	Begroting 2024 n.w.	Rekening 2024	Saldo 2024
Lasten	15.915	17.340	23.332	17.022	6.311
Baten	10.915	10.658	16.473	12.353	- 4.120
Gerealiseerd totaal saldo	**- 5.000**	**- 6.682**	**- 6.859**	**- 4.669**	**2.190**

(Bedragen x € 1.000)

Algemene Dekkingsmiddelen	Rekening 2023	Begroting 2024 v.w.	Begroting 2024 n.w.	Rekening 2024	Saldo 2024
Lasten	977	1.028	1.367	1.020	348
Baten	53.297	54.585	56.627	56.287	-340
Gerealiseerd totaal saldo	**52.320**	**53.558**	**55.259**	**55.267**	**8**

(Bedragen x € 1.000)

Overhead	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Saldo
	2023	2024 v.w.	2024 n.w.	2024	2024
Lasten	8.873	10.827	11.481	9.955	1.526
Baten	419	300	300	354	54
Gerealiseerd totaal saldo	**- 8.454**	**- 10.527**	**- 11.181**	**- 9.600**	**1.580**

(Bedragen x € 1.000)

Onvoorzien	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Saldo
	2023	2024 v.w.	2024 n.w.	2024	2024
Lasten	0	0	0	0	0
Baten	0	0	0	0	0
Gerealiseerd totaal saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

(Bedragen x € 1.000)

Mutatie reserve	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Saldo
	2023	2024 v.w.	2024 n.w.	2024	2024
Lasten	9.658	6	15.764	16.028	- 265
Baten	10.731	2.349	17.881	17.216	- 665
Gerealiseerd totaal saldo	**1.073**	**2.342**	**2.117**	**1.187**	**- 930**

(Bedragen x € 1.000

Totaal	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Saldo
	2023	2024 v.w.	2024 n.w.	2024	2024
Lasten	81.299	77.912	90.860	85.268	5.592
Baten	81.299	74.953	85.236	84.531	-705
Gerealiseerd totaal saldo	**- 0**	**-2.959**	**- 5.624**	**- 737**	**4.887**
Mutatie reserve	1.072	2.342	2.117	1.187	- 930
Saldo na bestemming	**1.072**	**-617**	**- 3.507**	**450**	**3.957**

(Bedragen x € 1.000)

Begrotingsrechtmatigheid

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. Begrotingsoverschrijdingen zijn in principe onrechtmatig. Er zijn echter situaties denkbaar waarbij de overschrijdingen binnen het door de raad uiteengezette beleid zijn gebleven, zoals compensatie van hogere kosten door direct gerelateerde hogere opbrengsten en kostenoverschrijdingen met openeinde regelingen.

In onderstaand overzicht zijn de afwijkingen van de programma's opgenomen (overschrijding van de lasten) met daarbij de verklaring in hoeverre de afwijking past binnen het door de raad geformuleerde beleid. Voor een nadere uiteenzetting van de verschillen verwijzen we naar de toelichting op het overzicht van baten en lasten. De raad autoriseert deze kostenoverschrijdingen met het vaststellen van de jaarrekening.

Bedragen x € 1.000:

Programma	Begrotingsafwijking lasten			Verklaring	Conclusie
	begroot	realisatie	verschil		
01 - Bestuur	6.702	7.615	-913	Bijstorten voorziening pensioenen wethouders.	Past binnen beleid

02 - Maatschappij	47.978	49.657	-1.679	Grote stijging in prijzen en aanvragen voor Jeugdzorg en Wmo.	Past binnen beleid
03 - Omgeving	23.332	17.022	6.311	Geen bijzonderheden, geen overschrijding.	Past binnen beleid
Algemene dekkingsmiddelen	1.367	1.020	348	Geen bijzonderheden, geen overschrijding.	Past binnen beleid
Overhead	11.481	9.955	1.526	Geen bijzonderheden, geen overschrijding.	Past binnen beleid
Onvoorzien	0	0	0	Geen bijzonderheden, geen overschrijding.	Past binnen beleid

Resultaatbestemming

In onderstaande tabel staat de Resultaatbestemming per programma. Dotaties zijn toevoegingen vanuit de exploitatie aan de reserves. Onttrekkingen zijn verminderingen van de reserves ten behoeve van de exploitatie. Voor een gedetailleerd overzicht wordt verwezen naar het onderdeel Reserves van de Balans.

Resultaatbestemming Programma Bestuur

Reserves	Dotaties	Onttrekkingen	Saldo
Algemene Reserve	14.521	14.241	- 280
Bestemmingsreserve Wet Openbare Overheid	26	0	- 26
Bestemmingsreserve Vastgoed VCD	0	0	0
Totaal programma Bestuur	**14.547**	**14.241**	**- 306**

*Bedragen * € 1.000*

Resultaatbestemming Programma Maatschappij

Reserves	Dotaties	Onttrekkingen	Saldo
Bestemmingsreserve Covid 19	0	50	50
Bestemmingsreserve Doelgroepenvervoer	224	0	- 224
Bestemmingsreserve Onderwijsachterstandenbeleid	0	27	27
Bestemmingsreserve Energietoeslag	0	0	0
Bestemmingsreserve Nieuwe Wet Inburgering	0	0	0
Bestemmingsreserve Ambulantiseringsgelden	392	0	- 392
Bestemmingsreserve Democratische vernieuwingen	0	34	34
Bestemmingsreserve Uitvoeringskosten TOZO	0	104	104
Bestemmingsreserve Corona-reintegratie	0	90	90
Bestemmingsreserve Corona cultuur	0	62	62
Bestemmingsreserve Statushouders	0	33	33
Bestemmingsreserve Scalabor	0	15	15
Algemene Reserve	217	624	407
Totaal programma Maatschappij	**833**	**1.039**	**207**

*Bedragen * € 1.000*

Resultaatbestemming Programma Omgeving

Reserves	Dotaties	Onttrekkingen	Saldo
Bestemmingsreserve Circulaire Economie	0	94	94
Bestemmingsreserve Betaalbare woningbouw	0	91	91

Algemene Reserve	486	661	175
Bestemmingsreserve A-15	0	12	12
Bestemmingsreserve Groenfonds	7	22	15
Bestemmingsreserve Stimuleringsfonds	4	0	- 4
Bestemmingsreserve Vitale dorpen en wijken	0	75	75
Bestemmingsreserve Groen blauwe ontwikkeling	0	350	350
Bestemmingsreserve Implementatie Omgevingswet	159	165	6
Bestemmingsreserve Energietoeslagen	0	486	486
Totaal programma Omgeving	**662**	**1.949**	**1.287**

*Bedragen * € 1.000*

Totaal Resultaatbestemming

	16.028	**17.216**	**1.187**

*Bedragen * € 1.000*

Resultaat per programma

In onderstaande tabel staat het gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten en het gerealiseerde resultaat weergegeven per programma. Het verschil tussen beide is de resultaatbestemming ofwel de mutaties reserves. Voor een overzicht van deze mutaties per programma zie het onderdeel Resultaatbestemming. Voor een overzicht per reserve zie het onderdeel Reserves van de Balans.

Saldo per programma 2024

Programma	Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	Mutaties reserves/ Resultaatbestemming	Gerealiseerd resultaat
Bestuur	-6.030	- 306	- 6.336
Maatschappij	-35.705	207	- 35.498
Omgeving	- 4.669	1.287	- 3.382
Overhead	- 9.600	0	- 9.600
Algemene dekkingsmiddelen	55.267	0	55.267
Heffing VPB	0	0	0
Onvoorzien	0	0	0
Totaal	**- 738**	**1.187**	**450**

Bedragen x € 1.000 (- is een nadeel, + is een voordeel)

In onderstaande tabel staat het resultaat per programma na bestemming weergegeven:

Saldo per programma 2024

Programma	Begroting 2024 (na bestemming)	Rekening 2024 (na bestemming)	Saldo 2024 (na bestemming)
Bestuur	- 5.427	- 6.336	- 909
Maatschappij	- 36.909	- 35.498	1.411
Omgeving	-5.250	- 3.382	1.868
Overhead	- 11.181	- 9.600	1.581
Algemene dekkingsmiddelen	55.259	55.267	8
Heffing VPB	0	0	0
Onvoorzien	0	0	0
Totaal	**-3.507**	**450**	**3.957**

Bedragen x € 1.000 (- is een nadeel, + is een voordeel)

Alle programma's sluiten met een positief saldo. Alleen het onderdeel Bestuur van Programma 1 niet. Dat komt door de stortingen in de voorziening voor pensioenen van gewezen wethouders. Zie voor toelichting op de saldi bij de desbetreffende programma's. Samenvattend ontstaat het volgende beeld van het saldo:

Saldo 2024

Resultaat	
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	**- 737.088**
Resultaatbestemming (mutaties reserves)	**1.187.430**
Gerealiseerd resultaat 2024	**450.342**

Bedragen in € (- is een nadeel, + is een voordeel)

Het gerealiseerde resultaat is € 450.342 positief.

Toelichting overzicht van baten en lasten

Grote afwijkingen tussenrapportages 2024

Hieronder worden de grootste voor- en nadelen uit de tussenrapportages genoemd. Het begrote voordelige resultaat in de begroting 2024 was € 93.553. Het resultaat van de Voorjaarsnota inclusief de gevolgen van de meicirculaire was € 2.717.453 negatief. En de Najaarsnota gaf een negatief resultaat van € 227.957. Tussentijds is de structurele doorwerking van de Najaarsnota 2023 voor € 222.267 positief aangepast alsmede de gevolgen van de decembercirculaire 2023 (€ 782.026 negatief) en de opbrengsten leges Omgevingswet (raadsvergadering december 2023) voor € 95.350 negatief.

Het geraamde resultaat
Het geraamde negatieve resultaat komt daarmee op € 3.506.966.

Voorjaarsnota 2024

In onderstaand overzicht staan de afwijkingen groter of gelijk aan € 20.000 uit de Voorjaarsnota 2024 inclusief de gevolgen van de meicirculaire 2024. Deze is op 2 juli 2024 door de gemeenteraad vastgesteld.

Grote afwijkingen Voorjaarsnota 2024

Afwijkingen ≥ € 20.000	Structureel	Incidenteel	Totaal
Vervolg toekomstvisie RID	-280.312		-280.312
Blaashal		45.000	45.000
Onderzoekskosten bestuurskracht	-36.053		-36.053
Rente schatkistbankieren		320.000	320.000
Rente grondexploitatie		-70.638	-70.638
Dierentehuis Arnhem en omstreken	-21.000		-21.000
Toeristenbelasting		-48.865	-48.865
Meicirculaire 2024		628.004	628.004
OZB niet-woningen	50.000		50.000
Verkoop overige gronden		45.930	45.930
Gevolgen Voorjarsnota Rijk	144.000		
Kunstwerk! Bibliotheek Liemers	-94.611		-94.611
Procesmanager Sociaal Domein		-44.100	-44.100
Wmo maatwerkvoorzieningen	-1.000.000		-1.000.000
Structurele indexering Wmo	-325.000		-325.000

Afwijkingen ≥ € 20.000	Structureel	Incidenteel	Totaal
Afboeken stelpost prijsstijging	325.000		325.000
Jeugdzorg individuele voorzieningen	-1.576.000		-1.576.000
Structurele indexering Jeugdzorg	-538.000		-538.000
Afboeken stelpost prijsstijging	97.000		97.000
Kostenstijging RSD	-304.845		-304.845
Onderwijsachterstandenbeleid (OAB)		-506.704	-506.704
Rijksuitkering OAB		506.704	506.704
Inburgeringskosten		-520.891	-520.891
SPUK Wet Inburgering		520.891	520.891
Doelgroepenvervoer		224.000	224.000
GRHVOL		220.000	220.000
Onderhoud openbaar groen	-205.000		-205.000
Participatiebudgetten		37.500	37.500
Subsidie versterken bibliotheekvoorziening		-92.000	-92.000
SPUK lokale bibliotheekvoorziening		92.000	92.000
2 noodlokalen IKCRemigius		-61.216	-61.216
Herziening IHP		-70.000	-70.000
Gymonderwijs	-97.500		-97.500
Aanbesteding openbaar groen		-25.000	-25.000
Extra capaciteit riolering	-80.000		-80.000
Dekking voorziening riolering	80.000		80.000
Afwijkingen ≤ € 20.000	-44.347	-11.400	-55.747
Totaal resultaat na bestemming	**-3.906.668**	**1.189.215**	**-2.717.453**

Bedragen in € (- is een nadeel, + is een voordeel)

Najaarsnota 2024

De afwijkingen groter of gelijk aan € 20.000 uit de Najaarsnota staan in onderstaand overzicht vermeld. Deze is op 10 december 2024 vastgesteld door de gemeenteraad.

Afwijkingen ≥ € 20.000	Structureel	Incidenteel	Totaal
Accountantskosten		-30.000	-30.000
Wachtgeld wethouders		-277.500	-277.500
Opleidingen wethouders		-27.000	-27.000
Reisdocumenten en rijbewijzen		25.000	25.000
Opstal VCD		-22.000	-22.000
Inkoop RID	36.659		36.659
Bijdrage 1Stroom		-492.030	-492.030
Bijdrage RID	100.000		100.000
Beleggingen		92.000	92.000
Rente schatkistbankieren		-95.000	-95.000
Kapitaallasten Programma 1		45.620	45.620
Stelpost onderbesteding	-305.000		-305.000
Opbrengst OZB		68.000	68.000
Septembercirculaire	70.054		70.054
Kapitaallasten Programma 2		412.850	412.850
Uitvoeringsprogramma Participatiebeleid		53.000	53.000
Overheidsparticipatie		57.000	57.000
Innovatiebudget Sociaal Domein		50.000	50.000
Uitvoering bijstandsuitkeringen en bijzondere bijstand		-450.000	-450.000
Uitvoeringskosten toegang jeugd		40.000	40.000
Wmo hulpmiddelen		-180.000	-180.000

Afwijkingen ≥ € 20.000	Structureel	Incidenteel	Totaal
Huishoudelijke hulp		65.000	65.000
Jeugd en jongerenwerk		78.000	78.000
Huiselijk geweld		-29.000	-29.000
Schuldhulpverlening		36.000	36.000
VGGM		-98.000	-98.000
Liemerse ambassade		25.000	25.000
Historisch archief		125.000	125.000
Bibliotheek		94.611	94.611
Openbaar groen		40.000	40.000
Speeltuinen		20.000	20.000
Kapitaallasten wegen, vri en mobiliteitsplan		131.879	131.879
Lijkbezorgingsrechten		20.000	20.000
Bedrijvigheid		65.900	65.900
Leges Omgevingsvergunning		-100.000	-100.000
Onderhoud openbare verlichting		30.000	30.000
Electra openbare verlichting		170.000	170.000
Kostenplaats Grex		-58.000	-58.000
Voorbereidingskrediet uitbreiding bedrijventerreinen		-100.000	-100.000
Afwijkingen ≤ € 20.000		84.000	84.000
Totaal resultaat na bestemming	**-98.287**	**-129.670**	**-227.957**

Bedragen in € (- is een nadeel, + is een voordeel)

Verschillenanalyse Rekening 2024

Het resultaat van de Rekening 2024 bedraagt € 450.342 positief.

Ontwikkeling rekeningsaldo 2024

Rapportage	Resultaat
Primitieve begroting 2024	93.553
Structurele doorwerking Najaarsnota 2023	222.267
Decembercirculaire 2023	-782.026
Leges Omgevingswet	-95.350
Saldo Voorjaarsnota 2024 incl. Meicirculaire	-2.717.453
Saldo Najaarsnota 2024	-227.957
Verwacht resultaat na de Najaarsnota 2024	**-3.506.966**
Werkelijk rekeningresultaat 2024	**450.342**

Bedragen in € (- is een nadeel, + is een voordeel)

Het verwachte resultaat is € 3.506.966 negatief. Het werkelijke rekeningresultaat na bestemming bedraagt € 450.342 positief. In het kader van de begrotingsrechtmatigheid zijn de grote overschrijdingen toegelicht bij de verschillenanalyse van de rekening 2024. Niet meegenomen zijn voordelen op investeringen die gedekt worden uit reserves. Per saldo zijn deze verschillen neutraal.

Voordelen en nadelen

Nr	Omschrijving voordelen	Voordeel	Structureel/incidenteel
1	Opvang Oekraïners	1.424.000	Incidenteel
2	Innofase	1.059.000	Incidenteel
3	Vitaal Centrum Duiven	358.000	Incidenteel

4	Seingraaf	337.000	Incidenteel
5	Sociale werkvoorziening	272.000	Incidenteel
6	Combinatiefuncties	264.000	Structureel
7	Stimulering sport	209.000	Incidenteel
8	Elektra Triominos	163.000	Incidenteel
9	Onderhoud groen	162.000	Incidenteel
10	Gebouwenbeheer	152.000	Incidenteel
11	Toeristenbelasting	144.000	Incidenteel
12	Mantelzorg en vrijwilligers	106.000	Incidenteel
13	Verkoop Binnenweg 5	93.000	Incidenteel
14	OZB-niet woningen	82.000	Incidenteel
15	Legesopbrengst AVOI	75.000	Incidenteel
16	Herziening IHP	70.000	Incidenteel
17	Ruimtelijke ontwikkeling met kostenverhaal	69.000	Incidenteel
18	Nieuwkomers	65.000	Incidenteel
19	De Nieuweling	63.000	Incidenteel
20	Gymonderwijs	62.000	Incidenteel
21	Werkterp de Ploen	62.000	Incidenteel
22	Bijdragen scholen IKC	59.000	Incidenteel
23	OZB-woningen	59.000	Incidenteel
24	BBZ/Buig	57.000	Incidenteel
25	VGGM	56.000	Incidenteel
26	Wachtgeld wethouders	52.000	Incidenteel
27	Diverse kleine voordelen	121.000	Incidenteel
	Totaal	**5.695.000**	

Bedragen in €

Toelichting Voordelen

1. Opvang Oekraïners
De gemeente ontvangt een vergoeding voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne. De vergoeding, die inmiddels al drie keer naar beneden is bijgesteld, is ruim voldoende om de kosten op de verschillende locaties te dekken. Het Rijk heeft aangegeven dat de gemeenten niet verplicht zijn de teveel ontvangen bedragen terug te betalen. Derhalve een voordeel van € 1.421.000.

2. Innofase
Er is een tussentijdse winstneming geweest op het bedrijventerrein Innofase. In 2024 zijn er gronden verkocht. Aangezien er verder niet veel kosten meer worden verwacht op dit complex kan hierdoor tussentijds winst worden genomen. Derhalve een voordeel van € 1.059.000.
3. Vitaal Centrum Duiven
Bij de herziening van het complex Vitaal Centrum Duiven is geconstateerd dat het verwachte negatieve resultaat beter uit blijkt te komen. Hierdoor kan een deel van het in de voorziening verliesgevende complexen opgenomen bedrag vrijvallen in het resultaat. Dat levert een voordeel op van € 358.000.

4. Seingraaf
Nu de laatste grond verkocht is kan het complex Seingraaf worden afgesloten. Zoals verwacht sluit het complex met een positief resultaat. Dat levert een voordeel op van € 337.000.

5. Sociale werkvoorziening
Doordat de eindafrekening van de MGR lager uitviel en de extra gelden uit de meicirculaire 2024 niet hoefden te worden ingezet vanwege het uitblijven van beleid op bepaalde onderdelen is er een voordeel van € 272.000.

6. Combinatiefuncties
Het blijkt dat de loonkosten van de combinatiefunctionarissen zowel in de begroting van 1Stroom als in de begroting van Duiven worden geraamd. Via de doorbelasting van 1Stroom komen deze kosten in onze administratie terecht. Het budget in de begroting van Duiven hoeft daardoor niet te worden aangesproken. In de ramingen voor volgend jaar zal deze dubbeling worden gecorrigeerd. Voor dit jaar een voordeel van € 264.000.

7. Stimulering sport
In het kader van gelegenheid geven tot sport is het gemeenten toegestaan om de BTW op investeringen in sportterreinen terug te vragen. Via de SPUK-regeling ontvangen we hiervoor bedragen. Dit levert een voordeel op van € 209.000.

8. Elektra Triominos
Ten tijde van de enorme stijgingen in de kosten voor elektra zijn de ramingen voor de gemeentelijke gebouwen bijgesteld. Het blijkt dat de stijgingen niet zo hoog waren als eerder gedacht. De elektrakosten voor sporthal Triominos waren veel te hoog ingeschat. Dat levert een voordeel op van € 163.000.

9. Onderhoud groen
Vanwege onderbezetting op de afdeling en ondercapaciteit bij de onderaannemers is het niet gelukt om alle werken in het groenonderhoud te kunnen uitvoeren. Daardoor zijn een aantal budgetten niet uitgegeven. Dat levert een voordeel op van € 162.000.

10. Gebouwenbeheer
Omdat voor de opvang van Oekraïners gemeentelijke gebouwen worden gebruikt kunnen we hiervoor een deel van de rijksvergoeding claimen. De huur die hiervoor in rekening is gebracht levert een voordeel op. In totaal een bedrag van € 152.000.

11. Toeristenbelasting
De opbrengst van de toeristenbelasting is aanzienlijk hoger dan begroot. Er zijn in 2024 131.169 overnachtingen tegenover 58.314 in 2023. Dit heeft voornamelijk te maken met het feit dat de hotels in Duiven kamers hebben verhuurd voor de opvang van nareizigers. De opbrengst die we hiervoor van het COA ontvangen zorgt ervoor dat er een voordeel op de toeristenbelasting is van € 144.000.

12. Mantelzorg en vrijwilligers
Het mantelzorgcompliment heeft in het afgelopen jaar minder geld gekost. Ook de subsidie voor Sante viel lager uit net als de kosten voor het organiseren van de vrijwilligersdag. Alles bij elkaar levert dit een voordeel op van € 106.000.

13. Verkoop Binnenweg 5
Het gebouw aan de Binnenweg 5 is in 2024 verkocht. Dat levert een incidenteel voordeel op. Verminderd met de kosten die zijn gemaakt om het gebouw te verkopen levert dit een voordeel op van € 93.000.

14. OZB-niet woningen
De afwijking van de OZB niet woningen is het gevolg van de oplevering van meer nieuwe bedrijven dan voorzien. Samen met de voordelen op de overige kosten voor heffing en inning van de OZB voor niet-woningen levert dit een voordeel op van € 82.000.

15. Leges Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuren (AVOI)
Het aanstellen van een projectleider kabels en leidingen heeft ertoe geleid dat de legesopbrengsten voor het aanleggen van kabels en leidingen zijn gestegen. Dat levert een voordeel op van € 75.000.

16. Herziening IHP
In de Voorjaarsnota van 2024 is een budget van € 70.000 toegekend voor te maken advieskosten IHP. De uitvoering hiervan is in december gestart, maar vanwege de planning en facturatieprocessen worden de eerste nota's pas in 2025. Hierdoor is het budget in 2024 niet benut en komen de kosten ten laste van het nieuwe jaar 2025.

17. Ruimtelijke ontwikkeling met kostenverhaal
In het afgelopen jaar zijn er verschillende particuliere projecten in ruimtelijke ordening geweest. De ambtelijke uren die daaraan zijn besteed worden verhaald op de initiatiefnemers. Dat levert in 2024 een voordeel op van € 69.000.

18. Nieuwkomers
In 2024 zijn veel van de gemaakte kosten gedeclareerd in de SPUK-regeling. Dat levert een voordeel op de reguliere budgetten op. Die kosten hebben we afgelopen jaar zelf moeten maken. Dit levert een voordeel op van € 65.000.

19. De Nieuweling
Er is een tussentijdse winstneming geweest op het bedrijventerrein De Nieuweling. In 2024 zijn er gronden verkocht. Aangezien er verder niet veel kosten meer worden verwacht op dit complex kan hierdoor tussentijds winst worden genomen. Derhalve een voordeel van € 63.000.

20. Gymonderwijs
De scholen hebben in het afgelopen jaar meer gebruik gemaakt van de sporthallen. Bovendien is de bijdrage na een aantal jaar geindexeerd. Hierdoor is het bedrag dat voor het gymonderwijs in rekening wordt gebracht ook hoger uitgevallen. Een voordeel van € 62.000.

21. Werkterp de Ploen
Nu de laatste grond verkocht is aan een bedrijf kan het complex Werkterp de Ploen worden afgesloten. Zoals verwacht sluit het complex met een positief resultaat. Dat levert een voordeel op van € 62.000.

22. Bijdrage scholen IKC
Eind 2024 is het nieuwe IKC Remigius gereed gekomen. De bijdrage van de scholen in de tijdelijke huisvesting voordat zij zich in het nieuwe IKC konden vestigen was niet geraamd. Dit levert een voordeel op van € 59.000.

23. OZB-woningen
Er is een voordeel op de OZB-woningen. Met name de kostenvergoedingen voor bezwaar en beroep en de kosten voor de herwaardering zijn in 2024 gunstiger dan geraamd. Dat heeft vooral te maken met de beperking op de no cure no pay bedrijven die voor burgers bezwaar konden maken. Samen met de iets hogere OZB opbrengst levert dit een voordeel op van € 59.000.

24. BBZ/Buig
Doordat de definitieve uitkering BUIG van het Rijk een hoger is dan de voorlopige uitkering, is er een voordeel ontstaan. De uitkering is hoger geweest dan de raming vanwege de inspanningen van de RSD die voortvloeien uit de bestuursopdracht. Dit levert een voordeel op van € 57.000.

25. VGGM
In het afgelopen jaar is de eindafrekening 2023 van de VGGM lager uitgevallen dan in de vorige jaarrekening was opgenomen. Bovendien zijn niet alle SPUK gelden in het kader van de Brede Regeling uitgegeven. Dat levert een voordeel op van € 56.000.

26. Wachtgeld wethouders

Een van de voormalige wethouders heeft in het afgelopen jaar inkomsten gehad. Hierdoor is de voorziening die voor de wachtgeldregeling was getroffen te hoog ingeschat en kan er geld uit vrijvallen. Dit levert een voordeel op van € 52.000.

Nr	Omschrijving nadelen	Nadeel	Structureel/incidenteel
1	Pensioenen wethouders	848.000	Incidenteel
2	Jeugdzorg	388.000	Incidenteel
3	Wmo	267.000	Incidenteel
4	Leges omgevingsvergunningen	79.000	Incidenteel
5	Stichting SHO	53.000	Incidenteel
6	Energie openbare verlichting	52.000	Incidenteel
7	Re-Integratie	51.000	Incidenteel
	Totaal	**1.738.000**	

Bedragen in €

Toelichting nadelen

1. Pensioenen wethouders
Er is een rentebijstelling geweest in de pensioenvoorziening voor wethouders. Door deze bijstelling moest er een aanvullend bedrag in de voorziening Pensioenen wethouders worden gestort. In de bezuinigingsmaatregelen in 2024 is besloten de pensioenen van wethouders die al langer met pensioen zijn niet meer via de exploitatie te betalen. De voorziening voor pensioenen wethouders moet daarom ook met bedragen voor deze mensen worden gevuld. Bij elkaar leveren deze maatregelen een nadeel op van € 848.000.

2. Jeugdzorg
Vanwege de hogere vraag naar Jeugdzorg en de stijgende prijzen ontstaat er een nadeel op de Jeugdzorg. De kostenstijging is hoger dan de compensatie die via de Algemene uitkering aan de gemeenten wordt toegekend. In totaal levert dit een nadeel op van € 388.000.

3. Wmo
Ook voorde Wmo merken we een toenemende vraag vanwege het stijgen van de gemiddelde leeftijd en een stijging van de prijzen. En ook voor dit onderdeel blijft de rijksvergoeding achter. Dit levert een nadeel op van € 267.000.

4. Leges Omgevingsvergunningen
Vanwege het uitblijven van een aantal grote aanvragen viel de legesopbrengst van de Omgevingsvergunningen lager uit. In de komende jaren zullen de vergunningaanvragen zich weer stabiliseren en de geraamde opbrengsten weer worden gerealiseerd. Voor nu een nadeel van € 79.000.

5. Stichting SHO
De toekenning van een medemogelijkmaakbedrag voor maatschappelijke initiatieven zorgt ervoor dat het budget voor de stichting SHO in 2024 wordt overschreden. Dat levert een nadeel op van € 53.000.

6. Energie openbare verlichting
De inschatting die is gemaakt van het energievoordeel op de openbare verlichting is te optimistisch geweest. De verwachting was dat de vervanging door led lampen meer energiekosten zou besparen. In totaal levert dit een nadeel op van € 52.000.

7. Re-integratie
De afrekening van de MGR op dit onderdeel is hoger uitgevallen. Ook de afrekening van de RSD is hoger uitgevallen. In totaal is dit een nadeel van € 51.000.

Overzicht incidentele baten en lasten in €

Lasten	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Werkelijk
Programma 1			
Wet Open Overheid dotatie bestemmingsreserve			25.645
Dotatie algemene reserve door opheffing diverse bestemmingsreserves			14.151.797
Programma 2			
Dotatie bestemmingsreserve doelgroepenvervoer			224.000
Dotatie bestemmingsreserve beschermd wonen		292.500	391.860
Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne			2.559.083
Programma 3			
Dotatie bestemmingsreserve Groenfonds bijdr windpark	6.330	6.330	7.404
Dotatie bestemmingsreserve implementatie omgevingswet			165.156
Dotatie Stimuleringsfonds starterslening			3.898
Mutaties grondexploitaties			3.609.000
Dotatie voorziening verliesgevende complexen grondexploitatie Seingraaf			600.000
Afsluiting complex St. Antoniusstraat Loo			6.661
Dotatie voorziening verliesgevende complexen grondexploitatie werkterp de Ploen			24.000
Totaal lasten			**21.992.504**

Baten	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Werkelijk
Programma 1			
Onttrekkingen uitgave Algemene Reserve			1.651.710
Onttrekking bestemmingsreserve Vastgoed tlv alg reserve			295.861
Ontrekking geblokkeerde reserve tlv alg reserve			12.664.793
Verkoop gronden en panden			200.246
Verkopen Snippergroen			45.611
Programma 2			
Bestemmingsreserve statushouders			33.000
Bestemmingsreserve onderwijsachterstandenbeleid			27.000
Opheffen div bestemmingsreserves en toevoegen alg reserve			841.143
Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekrainers			3.982.897
Programma 3			
Vrijval bestemmingsreserve groenblauwe ontwikkeling			350.000
Onttrekking uitgaven landschapsontwikkelingsprojecten bestemmingsreserve het groenfonds			21.897
A15 uitgaven onttrekking bestemmingsreserve			12.104
Bestemmingsreserve uitgaven betaalbare woningbouw			91.000
Onttrekking uitgaven bestemmingsreserve circulaire economie			93.683
Onttrekking uitgaven bestemmingsreserve vitale dorpen en wijken			75.000
Mutaties grondexploitaties			3.609.000

Tussentijdse winstneming Nieuweling			63.458
Tussentijdse winstneming Innofase			1.059.143
Afsluiten complex werkterp de Ploen			62.153
Vrijval verliesgevende complexen VCD			357.786
Afsluiten complex Seingraaf			336.699
Totaal baten			**25.874.184**

Bedragen in €

Toelichting op de grootste afwijkingen op de incidentele lasten en baten

Lasten

Programma 1 Bestuur

Het niet uitgegeven bedrag van € 25.645 voor de implementatie van de Wet Open Overheid wordt gestort in de bestemmingsreserve Wet Open Overheid.

Er is voor een totaalbedrag van € 14.151.797 besloten om diverse bestemmingsreserves op te heffen en het bedrag toe te voegen aan de algemene reserve. Het betreft het opheffen van de bestemmingsreserve Covid-19(€ 50.080), bestemmingsreserve geblokkeerde reserves (€ 12.664.793), bestemmingsreserve vastgoed (€ 295.861), bestemmingsreserve Tozo (€ 104.299), bestemmingsreserve energietoeslagen (€ 486.000), bestemmingsreserve corona cultuurmiddelen (€ 62.296), bestemmingsreserve corona re-integratie (€ 90.000), bestemmingsreserve Scalabor (€ 14.968), bestemmingsreserve experimenten democratische vernieuwingen (€ 33.500) en er is een bedrag van € 350.000 van de bestemmingsreserve groenblauwe ontwikkelingen tussengebied Duiven/Westervoort vrijgevallen en toegevoegd aan de algemene reserve.

Programma 2 Maatschappij

In de Voorjaarsnota 2024 is besloten om € 224.000 te doteren in de bestemmingsreserve doelgroepenvervoer.

In 2024 zijn de vrijgevallen LVB gelden en de bijdrage van gemeente Arnhem van € 391.860 toegevoegd aan de bestemmingsreserve beschermd wonen.

Voor de opvang van Oekraïners gemaakte kosten is een specifieke uitkering toegekend. De uitvoeringskosten van € 2.559.083 voor de opvang en gemaakte transitiekosten worden hiermee uitgevoerd.

Programma 3 Omgeving

Dotatie aan de bestemmingsreserve Groenfonds bijdrage windpark van € 7.404

Door uitstel van de invoering van de omgevingswet zijn een flink aantal uitgaven doorgeschoven en is een bedrag van € 165.156 toegevoegd aan de bestemmingsreserve omgevingswet.

Dotatie van € 600.000 aan de voorziening verliesgevende complexen grondexploitatie Seingraaf.

Dotatie van € 24.000 aan de voorziening verliesgevende complexen grondexploitatie werkterp de Ploen.

Het afsluiten van de grondexploitatie St. Antoniusstraat Loo sluit af met een verlies van € 6.661.

De mutaties op de grondexploitatie van € 3.609.000 bestaan uit € 2.403.000 (alle mutaties grex) en € 1.581.000 tussentijdse winstneming minus de vrijval van de voorziening van € 372.000.

De ontvangst van € 3.989 van het stimuleringsfonds starterslening wordt toegevoegd aan de geblokkeerde reserve stimuleringsfonds starterslening.

Baten

Programma 1 Bestuur

In 2024 is voor uitgaven met een totaal bedrag van € 1.651.710 een onttrekking uit de algemene reserve gedaan. € 59.685 voor senior participatie medewerker, € 86.993 voor communicatie medewerker, € 19.885 voor verruiming van de openingstijden, € 41.265 voor dienstverlening, € 50.000 voor een procesbegeleider, € 30.000 voor strategisch beheersplan spelen, € 23.743 voor leerplichtambtenaar, € 23.859 voor beschutte huiskamer, € 13.000 inzet MEE, € 50.000 versterken en afstemmen toegangen, € 40.000 maatwerk leerlingen vervoer, € 7.615 projectleider blijfwijk, € 50.000 voor gezond en veilig opgroeien, € 60.000 toegang beschermd wonen, € 34.000 scalabor, € 96.000 intensivering zelfbeheer, € 66.000 jeugdconsulent, € 70.000 aanpak jeugdgroepen, € 10.000 fietsenplan, € 300.000 uitgaven woonvisie, € 25.000 uitgaven ambassade, € 31.000 economische visie, € 75.000 uitgaven buitengebied, € 170.000 uitgaven openbare woningbouw, € 60.000 kosten centrumherstel en € 158.665 bijdrage reserve omgevingswet.

De bestemmingsreserve vastgoed van € 295.861 is opgeheven en toegevoegd aan de algemene reserve.

Het afgelopen jaar is een aantal groenstroken verkocht aan inwoners. Dit zogenaamde "Snippergroen" kun je maar een keer verkopen en daarom valt deze post onder de incidentele baten. De werkelijke baten in 2024 bedragen € 45.611.

In 2024 is voor € 154.635 ontvangen op verkopen van diverse stukken grond.

Programma 2 Maatschappij

Bij vaststelling van de Voorjaarsnota 2023 is besloten om de uitgaven van € 33.000 voor een extra consulent inburgering te dekken uit de bestemmingsreserve statushouders.

De uitgaven van € 27.000 voor onderwijsachterstanden worden onttrokken aan de bestemmingsreserve onderwijsachterstandenbeleid.

Een aantal bestemmingreserves zijn opgeven en toegevoegd aan de algemene reserve. Het betreft een bedrag van totaal € 841.143. Bestemmingsreserve Covid 19 (€ 50.080), Tozo (€ 104.299), energietoeslagen (€ 486.000), corona cultuurmiddelen (€ 62.296), corona re-integratie (€ 90.000), Scalabor (€ 14.968) en democratische vernieuwingen (€ 33.500).

In 2024 is een specifieke uitkering van € 3.982.897 verleend voor de bekostiging van opvang ontheemden Oekraïners. De uitkering is bestemd voor de gemaakte kosten voor de opvang van Oekraïners.

Programma 3 Omgeving

Een bedrag van € 350.000 van de bestemmingsreserve groenblauwe ontwikkeling tussengebied Duiven/Westervoort is vrijgevallen en toegevoegd aan de algemene reserve.

De uitgaven voor landschapsontwikkelingsprojecten van € 21.897 worden gedekt uit de bestemmingsreserve het Groenfonds.

De uitgaven van € 12.104 ten behoeve van het project A15 worden onttrokken uit de reserve A15.

De personele uitgaven van € 91.000 voor woonbeleid en woonagenda worden onttrokken uit de bestemmingsreserve betaalbare woningbouw.

De uitgaven van € 93.683 voor de energietransitie worden onttrokken uit de bestemmingsreserve Circulaire Economie.

De uitgaven van € 75.000 voor de uitvoering van aanleg van het Mondriaanplein worden onttrokken uit de bestemmingsreserve vitale dorpen en wijken.

De mutaties op de grondexploitatie van € 3.609.000 bestaan uit € 2.403.000 (alle mutaties grex) en € 1.581.000 tussentijdse winstneming minus de vrijval van de voorziening van € 372.000.
In 2024 zijn er gronden verkocht op bedrijventerrein de Nieuweling. Aangezien er niet veel kosten meer verwacht worden is er tussentijdse winstneming van € 63.458 op het bedrijventerrein de Nieuweling genomen.
In 2024 zijn er gronden verkocht. Aangezien er niet veel kosten meer verwacht worden is er tussentijdse winstneming van € 1.059.143 geweest op het bedrijventerrein Innofase.

Bij het afsluiten van het complex Werkterp de Ploen is gebleken dat er een resultaat van € 62.153 positief is behaald.

Bij het afsluiten van het complex Seingraaf is gebleken dat er een positief resultaat van € 336.699 positief is behaald.

Door de tussentijdse winstnemingen is de verliesvoorziening op peil gebracht en rest er een bedrag van € 357.786 als vermindering.

Inkomsten

Inkomstenverdeling 2024

	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2024 n.w.	Rekening 2024	Saldo 2024
Gemeentefonds	45.919	47.468	48.534	48.499	- 36
Specifieke uitkeringen	11.096	7.903	10.165	13.294	3.129
Lokale heffingen	12.902	14.195	13.928	14.125	196
Bijdrage reserves	10.731	2.349	17.881	17.216	- 665
Overige inkomsten	11.319	5.387	12.609	8.613	- 3.996
Totaal	**91.967**	**77.302**	**103.117**	**101.747**	**- 1.370**

*Bedragen * € 1.000, (- is een nadeel, + is een voordeel)*

Gemeentefonds

Zie voor een uitgebreid overzicht plus analyse het onderdeel Algemene Dekkingsmiddelen in het Jaarverslag. Hieronder een overzicht van de uitkering uit het Gemeentefonds.

Uitkering Gemeentefonds 2024

	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2024 n.w.	Rekening 2024	Saldo 2024
Algemene Uitkering	45.919	45.341	46.187	48.499	2.312
Integratie-uitkering Voogdij 18+	0	0	0	0	0
Integratie-uitkering WSW	0	1.863	2.060	0	- 2.060

Decentralisatie-uitkeringen	0	264	288	0	- 288
Totaal	**45.919**	**47.468**	**48.534**	**48.499**	**- 36**

*Bedragen * € 1.000, (- is een nadeel, + is een voordeel)*

Specifieke Uitkeringen

In onderstaande tabel is een overzicht van alle specifieke uitkeringen van de gemeente Duiven weergegeven.

Specifieke uitkeringen 2024

	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2024 n.w.	Rekening 2024	Saldo 2024
SPUK's	11.096	7.903	10.165	13.294	3.129
Totaal	**11.096**	**7.903**	**10.165**	**13.294**	**3.129**

*Bedragen * € 1.000, (- is een nadeel, + is een voordeel)*

Lokale heffingen

In onderstaande tabel staan de lokale heffingen uitgesplitst. Voor een analyse van de lokale heffingen wordt verwezen naar de paragraaf Lokale heffingen in het Jaarverslag.

Lokale heffingen 2024

	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2024 n.w.	Rekening 2024	Saldo 2024
OZB	6.264.290	6.404.823	6.793.107	6.842.993	49.886
Afvalstoffenheffing	2.568.808	3.066.641	3.066.641	2.981.671	- 84.970
Rioolheffing	2.406.766	2.848.737	2.392.574	2.383.472	- 9.102
Hondenbelasting	-88	0	0	0	0
Toeristenbelasting	119.968	168.833	119.968	263.232	143.264
Reclamebelasting	50.188	62.250	62.250	50.188	- 12.063
Sportaccommodaties	261.604	256.494	256.494	272.282	15.788
Lijkbezorgingsrechten	76.428	60.000	80.000	87.152	7.152
Marktgelden	1.919	2.639	2.639	1.407	- 1.232
Leges	1.152.551	1.324.944	1.154.594	1.242.126	87.532
Totaal	**12.902.434**	**14.195.361**	**13.928.267**	**14.124.522**	**196.255**

Bedragen in € , - is een nadeel, + is een voordeel)

Bijdrage reserves

Onderstaand overzicht geeft de bijdragen uit de reserves aan.

	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2024 n.w.	Rekening 2024	Saldo 2024
Bijdrage reserves	10.731	2.349	17.881	17.216	- 665
Totaal	**10.731**	**2.349**	**17.881**	**17.216**	**- 665**

*Bedragen * € 1.000, (- is een nadeel, + is een voordeel)*

Er is bijna € 0,7 miljoen minder onttrokken uit de reserves dan geraamd. Dit verschil wordt grotendeels veroorzaakt doordat een aantal infrastructurele werken is vertraagd vanwege capaciteitsproblemen en er daardoor geen dekking vanuit de reserves nodig was. Zie voor een specificatie het overzicht van de reserves en voorzieningen en de bijbehorende toelichtingen (onderdeel balans).

Overige inkomsten

	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2024 n.w.	Rekening 2024	Saldo 2024
Bijdrage voorzieningen	1.541	222	779	52	-727
Rente verstrekte leningen	938	520	1.014	681	-333
Huuropbrengsten	909	954	932	1.039	107
Beleggingen	100	108	200	200	0
Vergoedingen	637	44	44	765	721
Omzet Grondexploitatie	2.591	2.242	7.543	3.319	-4.224
Diversen	4.603	1.297	2.097	2.557	460
Totaal	**11.319**	**5.387**	**12.609**	**8.613**	**- 3.996**

*Bedragen * € 1.000, (- is een nadeel, + is een voordeel)*

Ten opzichte van de begroting na wijziging is sprake van een daling van de overige inkomsten. Dit heeft grotendeels te maken met de grondexploitatie.

Financiële positie

Reserves

Voor 2024 was een toename van de reserves voorzien van € 2.117.000. Per saldo was er echter een toename van € 1.187.000. Dit geeft verschil van -€ 930.000. De belangrijkste verschillen zijn:

Mutaties reservepositie

Mutatie	Bedrag
1. Doelgroepenvervoer	- 224.000
2. Implementatie Omgevingswet	- 129.000
3. Herinrichten Schuttersplein	- 100.000
4. Beschermd thuis	- 99.000
5. Activerend werk	- 90.000
6. A-15	- 88.000
7. Circulaire Economie	- 66.000
8. Statushouders	- 57.000
9. Goudenregenstraat 1	40.000
10. Schoolstraat 14	40.000
11. Borging participatiebeleid	- 36.000
12. Uitvoeringsprogramma participatiebeleid	- 35.000
13. Wet open overheid (WOO)	- 26.000
14. Proceskostenvergoeding WOZ	- 20.000
Overige kleine afwijkingen	- 40.000
Totaal	- 930.000

Bedragen in €

Ad 1. Deze in de Voorjaarsnota aangekondigde storting was niet goed verwerkt in de begrotingswijziging. De storting is wel conform gedaan wat een nadeel veroorzaakt.

Ad 2. Vanwege de ontvangst van aanvullende rijksgelden wordt er gestort in de reserve in plaats van onttrokken.

Ad 3. In 2024 is geen bedrag aan de reserve onttrokken ter dekking van kosten omdat de werkzaamheden zijn uitgesteld.

Ad 4. Er zijn extra gelden inzake ambulantisering ontvangen vanuit de gemeente Arnhem waardoor de storting in de reserve hoger werd.

Ad 5. In 2024 is geen bedrag aan de reserve onttrokken ter dekking van kosten omdat de werkzaamheden zijn uitgesteld.

Ad 6. Alleen het gebruikte budget is aan de reserve onttrokken.Vanwege de stikstofproblematiek lag de voortgang van het project vrijwel stil.

Ad 7. Vanwege de ontvangst van aanvullende rijksgelden wordt er minder onttrokken uit in de reserve.

Ad 8. In 2024 is geen bedrag aan de reserve onttrokken ter dekking van deze kosten omdat de werkzaamheden zijn uitgesteld.

Ad 9. Het restant van het voorbereidingskrediet vloeit terug in de reserve.

Ad 10. Het restant van het voorbereidingskrediet vloeit terug in de reserve.

Ad 11. Alleen het gebruikte budget is aan de reserve onttrokken.

Ad 12. Alleen het gebruikte budget is aan de reserve onttrokken.

Ad 13. De rijksgelden die zijn ontvangen en nog niet zijn uitgegeven worden in de reserve gestort om in 2025 de invoeringskosten te kunnen dekken.

Ad 14. Er is geen bedrag aan de reserve onttrokken omdat de kosten zich niet hebben voorgedaan.

Zie ook de toelichting bij de reserves (zie balans).

Voorzieningen

De voorzieningen zijn per saldo met ruim € 2.273.000 toegenomen. In de voorziening voor pensioenverplichtingen wethouders is een storting gedaan van € 927.000 vanwege de nieuwe berekening van de hoogte van de pensioenen. Verder werd hier de pensioenverplichting voor 2024 van € 68.000 uit betaald. In de voorziening wachtgeld wethouders is € 278.000 gestort om aan de verplichtingen te kunnen voldoen. Hiervan is in 2024 € 332.000 uitbetaald. De voorziening Dubieuze debiteuren is afgenomen met € 38.000 vanwege een nieuwe inschatting van de invorderbaarheid. De voorziening Dubieuze debiteuren RSD is daardoor juist met € 6.000 toegenomen. Aan de voorziening groot onderhoud algemene accommodaties is € 338.000 onttrokken voor onderhoudskosten. Verder is 622vanuit de exploitatie € 92.000 gedoteerd. De voorziening groot onderhoud sportaccommodaties werd per saldo gevoed met € 163.000. De voorziening groot onderhoud culturele accommodaties werd per saldo gevoed met € 81.000. De voorziening onderhoud wegen is per saldo toegenomen met € 1.125.000 doordat de bijdrage uit

de exploitatie hoger was dan de onderhoudskosten in 2024. Aan de voorziening Riolering artikel 44 lid 2 BBV is toegevoegd de storting over het jaar 2024 ad € 222.000. In de voorziening A15 is niets gewijzigd. Uit de voorziening voor verliesgevende complexen is € 372.000 vrijgevallen. Aan de voorziening Afgewikkelde complexen is € 7.000 onttrokken vanwege werkzaamheden en € 593.000 gestort om het saldo toereikend te maken. In de voorziening kapitaallasten afvalinzameling is niets gewijzigd. In de voorziening Groot onderhoud pand VCD is € 88.000 in gestort. Voor werkzaamheden is hier € 157.000 aan onttrokken.
Zie ook de toelichting bij de voorzieningen (zie Balans).

Conclusie

Er was voor het jaar 2024 na de Najaarsnota een negatief resultaat van € 3.506.966 verwacht. Het resultaat is € 3.956.731 beter dan was verwacht en komt uit op € 450.342 positief.

Ook in 2024 is de gemeente geconfronteerd met hoge grondstofprijzen, stijgende lonen, hoge inflatie en krapte op de arbeidsmarkt. Die zaken zijn van grote invloed op de cijfers in deze jaarrekening. Niet alleen zijn de kosten daardoor hoger dan vooraf ingeschat maar het zorgt er vooral ook voor dat een aantal investeringen vertraagd zijn. Vanwege capaciteitsproblemen bij 1Stroom en ook bij leveranciers liepen sommige investeringen vertraging op. Ook de stikstofproblematiek speelde mee in de vertraging.

In de Najaarsnota 2024 is voor de onderdelen Wmo en Jeugd uit het Sociaal Domein ingeschat dat we uit zouden kunnen komen met de bestaande budgetten. Uiteindelijk bleek dat door de groeiende vraag naar zorg en de stijgende prijzen helaas niet zo te zijn. In de afgelopen jaren zijn te weinig extra middelen ontvangen vanuit het Rijk om alle kosten te kunnen betalen. Op het onderdeel Jeugd zijn bij het opmaken van deze jaarrekening toch nog verschillende kosten nagekomen. Het ging daarbij om een dure vorm van zorg. In welke mate het Rijk ook deze kostenstijgingen gaat compenseren is op dit moment nog altijd niet duidelijk.

De gemeente neemt deel aan een aantal gemeenschappelijke regelingen. De verwachting is dat de gemeentelijke bijdrage aan deze regeling in de komende jaren gaat stijgen. Als gevolg van loon- en prijsstijgingen zijn de regelingen genoodzaakt om meer geld te vragen. Die kostenstijgingen zijn voor de gemeente een risico in de komende jaren. De kostenstijgingen gaan in een hoger tempo dan de bekostiging vanuit het Rijk binnen komt. Alle gemeenschappelijke regelingen zijn inmiddels benaderd en gevraagd om in hun begrotingen rekening te houden met de gemeentelijke situatie.

Afgelopen jaar was een goed jaar voor de grondexploitatie. Er was interesse voor bouwpercelen op de bedrijventerreinen. Er is ook een aantal m^2 verkocht. Dat alles heeft er voor gezorgd dat op Innofase een winstneming van € 1.059.000 is gerealiseerd. Op de Nieuweling kon een tussentijdse winstuitname van € 63.000 worden ingeboekt. Er zijn dit jaar 3 complexen afgesloten. Het complex Seingraaf sluit met een winst van € 337.000 en het complex Werkterp de Ploen sluit met een positief resultaat van € 62.000. Het complex Sint Antoniusstraat in Loo sloot met een winst van € 7.000. Alle lopende exploitaties zijn geactualiseerd en de resultaten zijn bijgesteld. De herziening van het complex Vitaal Centrum Duiven levert een voordeel op. Er valt € 358.000 vrij uit de voorziening Verliesgevende complexen omdat het verwachte verlies op het complex een stuk lager uitvalt. Het is nu zaak de woningbouwcomplexen op te gaan starten zodat er tegemoet kan komen aan de vraag naar woningen. In het eerste kwartaal van 2025 zijn nog geen grote verkopen gerealiseerd. Ook de risico's binnen de grondexploitatie blijven onder de aandacht. Deze zijn opnieuw geactualiseerd. Dit jaar voor de tweede keer via een Monte Carlo-analyse.

De reservepositie is in 2024 toegenomen met € 1.187.000. De verwachting was dat de reservepositie met € 2.117.000 zou afnemen. De belangrijkste oorzaak van dit verschil is dat er een aantal werkzaamheden en een aantal kredieten is uitgesteld. Daardoor vinden de

onttrekkingen aan de reserve ook pas later plaats. Het rekeningresultaat 2024 is nog niet in de bestemming verwerkt.

De stand van de Algemene Reserve ligt boven de in de begroting 2024 vastgestelde minimumgrens van € 6,8 mln. Het saldo per 31 december 2024 is € 32,1 mln. In dat saldo is nog geen rekening gehouden met het rekeningresultaat 2024. In de begroting 2025 is de minimumgrens naar boven bijgesteld (€ 7,3 mln) en bij de beoordeling voor deze jaarrekening is vastgesteld dat het gewogen risico € 5,8 mln groot is (zie paragraaf 2). In de begroting 2026 zullen deze grenzen worden bijgesteld naar aanleiding van de geactualiseerde risico's.

In aansluiting op het oordeel in de paragraaf Weerstandsvermogen zijn er belangrijke risico's en onzekerheden te melden met eventuele structurele gevolgen. Te noemen zijn in dat kader de risico's met betrekking tot het Sociaal Domein, de Grondexploitatie, de vastgoedportefeuille, de diverse gemeenschappelijke regelingen, de oorlog in de Oekraine, de ontwikkelingen rondom de importheffingen, krapte op de arbeidsmarkt, inflatiestijging en overige risico's benoemd in de betreffende paragraaf.

Inmiddels is de gemeente Duiven al enige jaren belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. De eerste aangiften zijn gedaan. Die belastingplicht zorgt ervoor dat over de fiscale winsten die vanaf nu in de grondexploitatie worden gerealiseerd 25% vennootschapsbelasting moet worden betaald. Tot dusver heeft dit niet geleid tot een aanslag omdat er nog geen fiscale winst is gemaakt. Wel is inmiddels een verliessaldo opgebouwd dat in de toekomst met positieve resultaten zal worden verrekend. Een exacte inschatting van de totale belastingplicht is moeilijk te geven. In de paragraaf Weerstandsvermogen wordt met het risico van een aanslag wel rekening gehouden.

Op begrotingsbasis was voorzien dat 2024 een slecht financieel jaar zou worden. Vooral de winstnemingen in de grondexploitatie en ontvangen incidentele gelden van het Rijk (voor opvang Oekraïners en SPUK-regelingen zorgen voor een positief saldo in deze jaarrekening. Verder werkt ook het gebrek aan capaciteit op de arbeidsmarkt door in het resultaat. Hierdoor worden een aantal grote projecten vertraagd en schuiven de kosten door naar latere jaren. Andere voordelen ontstaan door te voorzichtige ramingen en niet tijdige melding van voordelen (bijvoorbeeld in de Najaarsnota). Daardoor kan in deze jaarrekening een positief resultaat worden gepresenteerd van afgerond € 450.000. Als dit bedrag in de Algemene Reserve wordt gestort dan komt het saldo nog verder boven de vastgestelde bovengrens voor 2024 uit. Daarmee zijn alle opgesomde risico's nu voldoende gedekt. Ook de weerstandsratio en de solvabiliteitsratio ontwikkelen zich positief en naderen de streefwaarden. Daarmee is de huidige financiële situatie op orde. De structurele tekorten in het Sociaal Domein in combinatie met het ambitieniveau van de gemeente en de onzekere financiering vanuit het Rijk zorgen er echter voor dat het structurele beeld in de komende jaren verontrustend is. Met het project 'Financieel gezond 2026' zorgen we ervoor dat er een sluitende begroting 2026 kunnen presenteren. In de Voorjaarsnota 2026 zal nieuw beleid alleen kunnen worden toegekend als hier oud beleid voor wordt ingeleverd. Veel van de huidige projecten worden al met incidenteel geld gedekt. Als de dekking die daar nu nog tegenover staat straks weg valt zullen deze kosten ook vanuit de exploitatie moeten worden gedekt. Ook daar zal nog een oplossing voor moeten worden gevonden.

Rechtmatigheidsverantwoording

Jaarrekening - Balans

Activa		**31-12-2023**		**31-12-2024**
VASTE ACTIVA (A)				
- Immateriële vaste activa (A1)		**811**		**1.130**
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	651		979	
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	160		151	
- Materiële vaste activa (A2)		**67.962**		**74.888**
Investeringen met een economisch nut	47.728		52.832	
Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	13.169		.13.693	
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	7.065		8.363	
- Financiële vaste activa (A3)		**3.511**		**3.199**
Kapitaalverstrekking: Deelnemingen	21		21	
Leningen aan: Verbonden partijen	454		458	
Leningen aan: Overige langlopende leningen	3.036		2.720	
Totaal vaste activa		**72.284**		**79.217**
VLOTTENDE ACTIVA (B)				
- Voorraden(B1)		**3.817**		**8.170**
- Onderhandenwerk, waaronder bouwgronden in exploitatie	2.325		6.678	
-Gereed produkt en handelsgoederen	1.492		1.492	
-Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar (B2)		**25.231**		**10.557**
-Vorderingen op openbare lichamen	6.834		9.072	
-Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd	14.827		447	
-Overige vorderingen	3.570		1.038	
- Liquide middelen (B3)		**204**		**139**
-Banksaldi	192		128	
-Kassaldi	12		11	
- Overlopende activa (B4)		**3.391**		**4.646**
-de van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	15		423	
-Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van de volgende begrotingsjaren komen	3.376		4.223	
Totaal vlottende activa		**32.643**		**23.512**
Totaal activa		**104.927**		**102.729**
- Verliescompensatie Vennootschapsbelasting	3.289		2.030	

Passiva		**31-12-2023**		**31-12-2024**
VASTE PASSIVA (C)				

Passiva		**31-12-2023**		**31-12-2024**
Eigen vermogen (C1)		**41.953**		**41.216**
- Algemene reserve	18.555		32.127	
- Bestemmingsreserves	22.326		8.639	
- Gerealiseerd jaarresultaat (C2)	1.072		450	
Voorzieningen (C3)		**29.876**		**32.530**
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	2.595		3.984	
- Voorzieningen ter egalisering van kosten	14.100		15.142	
- Voorzieningen voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven				
- Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	13.181		13.404	
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer (C4)		**17.991**		**13.769**
- Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen en waarborgsommen	17.970		13.752	
- Waarborgsommen	21		17	
Totaal vaste passiva		**89.820**		**87.515**
Vlottende PASSIVA (D)				
- Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar (D1)		**4.991**		**3.693**
-Rekening courant verhoudingen met niet financiële instellingen(1Stroom)	1.221		179	
-Overige schulden	3.770		3.514	
Overlopende passiva (D4)		**10.116**		**11.521**
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren				
-Europese overheidslichamen	-		-	
-van het Rijk	4.655		5.559	
-overige Nederlandse overheidslichamen	1.183		1.188	
-verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met een uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume (D4)	4.278		4.774	
Totaal Vlottende passiva		**15.107**		**15.170**
Totaal passiva		**104.927**		**102.729**
- Gewaarborgde geldleningen voor woningen	95.000		92.000	
- Gewaarborgde geldleningen toegelaten instellingen en sportverenigingen	20.090		24.282	

Bedragen x € 1.000

Waarderingsgrondslagen
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening
In 2017 is de nieuwe Nota Activerings- en afschrijvingsbeleid vastgesteld. In de Notitie materiële vaste activa van december 2017 (Commissie BBV) worden drie mogelijkheden geboden ten aanzien van hoe omgegaan dient te worden met het startmoment van afschrijven.

Voor de start van het moment van afschrijven wordt met ingang van boekjaar 2017 gekozen om af te schrijven vanaf het boekjaar volgend op het jaar waarin het kapitaalgoed gereed komt/ verworven wordt.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baten genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidsgerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopend vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van eenmalige schokeffecten (bijvoorbeeld reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

In de balans en de toelichting daarop kunnen afrondingsverschillen voorkomen, met een maximum van € 1.000.

Vaste activa

Immateriële vaste activa
Kosten van onderzoek en ontwikkelingen voor een bepaald actief
De kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief kunnen worden geactiveerd. De kosten mogen worden geactiveerd als de plannen betreffende het actief, waarvoor de kosten worden gemaakt, al redelijk omlijnd zijn, de plannen uitvoerbaar zijn en de kosten zijn in te schatten. De kosten van onderzoek en ontwikkeling mogen maximaal vijf jaren worden geactiveerd.

Bijdrage aan activa in eigendom van derden.

De bijdragen aan activa in eigendom van derden mag je activeren als deze voldoen aan bepaalde voorwaarden. Kern is dat het bij de bijdrage gaat om een investering die bijdraagt aan de publieke taak en dat de gemeente de derde partij kan verplichten daadwerkelijk te investeren. Indien de derde partij in gebreke blijft kan de gemeente de middelen terugvorderen of (mede) eigenaar

worden van de investering. De bijdrage aan de publieke taak wil ook zeggen dat er een algemeen belang mee gediend is, die in de sfeer ligt van de uitvoering van een overheidstaak, dus geen individueel belang. Na activering geld een afschrijvingstermijn van 40 jaar.

Materiële vaste activa

In erfpacht uitgegeven gronden
De in erfpacht uitgegeven percelen zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen). Percelen waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht, zijn tegen geringe registratiewaarde opgenomen.

Overige investeringen met economisch nut
Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven. De totale lijst van de gehanteerde afschrijvingstermijnen in jaren is op financiën aanwezig.

In grote lijnen gelden de volgende richtlijnen:

-Kosten voor het afsluiten van geldleningen worden direct ten laste van de exploitatie gebracht.

-Investeringen met een aanschafprijs onder de € 10.000, worden in het jaar van aanschaf direct ten laste van het resultaat gebracht.

-De materiële vaste activa met economisch nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het BBV, worden hoofdzakelijk lineair afgeschreven in een termijn die gelijk staat met de technische of economische levensduur.Alleen de activa van het Candea College voortgezet onderwijs worden annuitair afgeschreven Hierbij gelden de volgende afschrijvingstermijnen:
- 10-40 jaar: gebouwen, onderhoud en renovatie;
- 15--60 jaar: rioleringen;
- 6-10 jaar: vervoermiddelen;
- 15 jaar: technische installaties;
- 4 jaar: hardware
- 7 jaar: software;
- 10-15 jaar meubilair, inventaris en interieur
- 25 -60 jaar: grond, weg en waterbouwkundige werken;
- 25-40 jaar: openbare verlichting;
- 8-10 jaar: afval en afvalaanbiedstation
- 8-40 jaar: sportterrein
- niet: gronden en terreinen.

Vitaal Centrum Duiven
Het Vitaal Centrum Duiven wordt gewaardeerd tegen de actuele waarde.

Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven, zijn investeringen die een economisch voordeel opleveren en waarbij de kosten gefinancierd worden via een heffing. Voorbeelden zijn riolering en afvalverwerking.

Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Investeringen met een maatschappelijk nut worden, evenals investeringen met een economisch nut, geactiveerd en over de toekomstige gebruiksduur afgeschreven. De verplichting om alle investeringen te activeren volgens de nieuwe methode geldt alleen voor investeringen die vanaf begrotingsjaar 2017 zijn gedaan.

Financiële vaste activa
Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering gelukkig niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs.
De obligatieportefeuille is gewaardeerd tegen de verwachte aflossingswaarde. Het verschil met de betaalde verkrijgingsprijs is als transitorische (rente)post in de balans opgenomen. Dit verschil wordt in het resultaat opgenomen in de (gemiddeld) resterende looptijd tot aflossing/uitloting.
Bijdragen aan activa aan derden worden geactiveerd als ze individueel een bedrag van € 50.000 te boven gaan. Dergelijke geactiveerde bijdragen zijn gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.
Het drempelbedrag voor schatkistbankieren lag voor de gemeente Duiven op ongeveer € 1.500.000
Van een deelneming is krachtens artikel 1 lid d BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

Vlottende activa

Waarderingsgrondslagen
Als waarderingsgrondslag is voor de Grondexploitaties het **toerekeningsbeginsel** gehanteerd. Dit houdt in dat baten en lasten alsmede risico's, die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden verwerkt in de jaarrekening van het begrotingsjaar. Voor **verliezen** wordt een **voorziening** getroffen op het moment dat deze bekend zijn en **winsten** worden verwerkt zodra een complex geheel **gerealiseerd** is. Inmiddels is het BBV op dit punt aangepast en moeten tussentijdse winsten in de grondexploitatie volgens de "percentage of completion-methode" worden bepaald.

Onderhanden werk is opgenomen tegen vervaardigingskosten inclusief de bijgeschreven rente en indirecte kosten. De overige balansposten zijn opgenomen voor de nominale waarde. De nominale waarde is voor de verantwoording in de rekening van baten en lasten als grondslag gehanteerd.

De in de toelichting op de balans per complex (voor in exploitatie zijnde complexen) vermelde nog te realiseren opbrengsten en nog uit te geven bedragen zijn ontleend aan de nacalculaties en kostprijsberekeningen.

De bepaling van verwachte resultaten geschiedt op basis van de **"contante-waarde methodiek".**

De opbrengsten voortvloeiende uit de reeds gesloten koopovereenkomsten voor woningbouw, die per 31 december nog niet notarieel waren verleden, worden in de jaarrekening opgenomen evenals de verplichtingen voortvloeiende uit reeds gegunde aannemingsovereenkomsten.

Voorraden
De nog niet in exploitatie genomen bouwgronden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, dan wel lagere marktwaarde. Er wordt geen rente bijgeschreven op de boekwaarde van deze voorraden.

De overige grond- en hulpstoffen (magazijnvoorraden) worden gewaardeerd tegen standaard verrekenprijzen die zijn gebaseerd op de gemiddeld betaalde inkoopprijs. Verschillen tussen de standaard verrekenprijs en betaalde inkoopprijs worden als resultaat verantwoord. Incourante voorraden worden afgewaardeerd naar marktwaarde.

De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, verkrijgingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken), alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen indien en voor zover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Zolang daarvan geen sprake is, worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Gerede producten worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dat laatste doet zich met name voor indien voorraden incourant worden. De kostprijs bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen en de loon- en machinekosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

Vorderingen en overlopende activa
De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarden. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statistisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten
Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is echter tegen de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd. De onderhoudsegalisatie voorziening stoelt op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.

Voor de waarde bepaling van de voorziening pensioenen wethouders wordt de sterftetabel GBM 17-22 gehanteerd. Daarnaast wordt er gerekend voor 31-12-2024 met een rekenrente van 2,325%.

Vaste schulden
Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva
De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen
Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Toelichting op de balans

Activa

A: Vaste Activa

A1: Immateriële vaste activa

Het totaal in de balans voor deze activa kan als volgt worden onderscheiden:

Omschrijving	31-12-2023	Inv.	Desinv.	Bijdragen van denden	Afschr.	31-12-2024
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	651	626	260	0	38	979
Bijdrage aan activa eigendom van derden	160	0	0	0	9	151
Totaal	**811**	**626**	**260**	**0**	**9**	**1.130**

Bedragen x € 1.000

Toelichting

- Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief: In totaal is er per € 626.000 geïnvesteerd in de voorbereiding op een aantal toekomstige grondexploitaties. (Centerpoort-Noord, Centerpoort II, Graafstaete, Schoolstraat 14 en de Goudenregenstraat en gebiedsvisie Biezenkampen)

A2: Materiële vaste activa

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2023	Inv.	Desinv.	Afschr.	Bijdrage derden	Boekwaarde 31-12-2024
1. Investeringen met een economisch nut	47.970	6.900	275	1.720	43	52.832
2. Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.	12.915	1.249	0	397	74	13.693
3. Investeringen in openbare ruimte met een maatschappelijk nut	7.077	2.098	0	324	488	8.363
Totaal materiële vaste activa	**67.961**	10.247	275	2.441	605	**74.888**

Bedragen x € 1.000

1. Investeringen met een economisch nut

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2023	Inv.	Desinv.	Afschr.	Bijdrage derden	Boekwaarde 31-12-2024
Gronden en terreinen	13.581	0	275	0	0	**13.306**
Bedrijfsgebouwen	28.451	6.487	0	1.101	40	**33.797**
Vervoermiddelen	74	0	0	44	0	**30**
Machines, apparaten en installaties	2.011	66	0	174	0	**1.903**
Overige materiële vaste activa	3.853	347	0	401	3	**3.796**
Totaal op de balans	**47.970**	**6.900**	**275**	**1.720**	**43**	**52.832**

Bedragen x € 1.000

De gemeente Duiven heeft gronden in erfpacht uitgegeven.

2: Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2023	Inv.	Desinv.	Afschr.	Bijdrage derden	Boekwaarde 31-12-2024
Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	**12.915**	1.249	0	397	74	**13.693**

Bedragen x € 1.000

3: Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2023	Inv.	Desinv.	Afschr.	Bijdrage derden	Boekwaarde 31-12-2024
Grond weg en waterbouwkundige werken	5.787	1.628	0	256	468	**6.691**
Machines en installaties	144	227	0	12	0	**359**
Overige materiële vaste activa	1.146	243	0	56	20	**1.313**
Totaal	**7.077**	**2.098**	**0**	**324**	**488**	**8.363**

Bedragen x € 1.000

A3: Financiële vaste activa

Het totaal van deze activa kan als volgt worden onderscheiden:

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2023	Inv.	Afl.	Boekwaarde 31-12-2024
Deelnemingen	21			21
Leningen overige verbonden partijen	454	4		458
Overige langlopende leningen	3.036		316	2.720
Totaal	**3.511**	**4**	**316**	**3.199**

Bedragen x € 1.000

B: Vlottende Activa

B1: Voorraden (Bedragen x € 1.000)

Onderhandenwerk , waaronder bouwgronden in exploitatie

Omschrijving	31-12-2023	31-12-2024
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	2.325	6.678
Totaal	**2.325**	**6.678**

Voorraad bouwgronden in exploitatie (Bedragen x € 1.000)

Omschrijving	31-12-2023	Mutatie lasten	Mutatie baten	Winst 2024	31-12-2024	Voorziening	31-12-2024
Werkterp de Ploen	-226	164	0	62	0	0	0
Graafstaete 2	0	718[1]	0	0	718	0	718
St. Antoniusstraat 8-10 Loo	17	3	-17	-3	0	0	0

Vitaal Centrum Duiven	4.857	626	0	0	5.484	-4.245	1.238
Bedrijventerrein Nieuweling	1.016	148	6	63	1.222	0	1.222
Bedrijventerrein InnoFase	2.383	60	2	1.059	3.500	0	3.500
Bedrijventerrein Seingraaf	-1.107	838	68	337	0	0	0
Totaal	**6.942**	**2.558**	**94**	**1.518**	**10.924**	**-4.245**	**6.678**

1 Voor de in 2024 geopende GREX Graafstaete 2 is het geactiveerde voorbereidingskrediet van circa € 275.000 (voorheen geboekt als immaterieel vast actief) overgeboekt naar de post "Voorraad bouwgronden in exploitatie". Ook voor de locatie Engsestraat, die nog niet in exploitatie was genomen, is een bedrag van circa € 275.000 op dezelfde wijze verwerkt.

Voorzieningen (Bedragen x € 1.000)

Omschrijving	31-12-2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	31-12-2024
St. Antoniusstraat 8-10 Loo	-14	0	14	0
Vitaal Centrum Duiven	-4.603	0	358	-4.245
Totaal	**-4.617**	**0**	**372**	**-4.245**

Toelichting
Het verloop van de boekwaarde wordt per complex bijgehouden en gespecificeerd in de GrexManager. Deze boekwaarde is in feite een tussenstand van het complex. Bij de rentetoerekening 2024 is een rentevoet van 0,0% gehanteerd. Pas bij afsluiting van een complex kan worden opgemaakt wat het resultaat is geweest. In bovenstaande boekwaardes is wel een aantal resultaten verwerkt. De voorziening Verliesgevende complexen is in bovenstaand overzicht al in mindering gebracht op de boekwaarde van de betreffende complexen zodat de juiste balanswaarde is weergegeven.

Tabel resultaten in exploitatie genomen complexen

			Nominaal		- = voordelig	+ = nadelig
	einddatum	Boekwaarde [1]	Nog te realiseren		Resultaat 01-01-2025	
	exploitatie					
Complex		31-12-2024	Kosten	Opbrengsten	Eindwaarde	Contante waarde(2024)
Woningbouw						
Vitaal Centrum Duiven	31-12-2026	€ 5.483.538	€ 2.702.600	€ 3.905.474	-€ 4.245.053	-€ 4.171.746
subtotaal		*€ 5.483.538*	*€ 2.702.600*	*€ 3.905.474*	*-€ 4.245.053*	*-€ 4.171.746*
Bedrijventerreinen						
De Nieuweling	31-12-2026	€ 1.158.084	€ 222.869	€ 1.981.055	€ 582.173	€ 548.595
InnoFase	31-12-2025	€ 2.441.153	€ 538.968	€ 9.557.491	€ 6.564.279	€ 6.435.567
Graafstaete 2	31-12-2031	€ 718.140	€ 3.343.041	€ 5.866.740	€ 1.686.961	€ 1.468.601
subtotaal		*€ 4.317.377*	*€ 4.104.878*	*€ 17.405.286*	*€ 8.833.413*	*€ 8.452.764*
Totaal		**€ 9.800.915**	**€ 6.807.478**	**€ 21.310.760**	**€ 4.588.361**	**€ 4.281.018**

1 Excl. Tussentijdse winstneming

Bovenstaande tabel is overgenomen uit de paragraaf Grondbeleid. Hierin word aangegeven wat er nog op de complexen is te verwachten. In de laatste twee kolommen is ook de in de resterende looptijd meegerekende rentelast verwerkt.

Gereed product en handelsgoederen

Omschrijving	31-12-2023	31-12-2024
Gereedprodukt en handelsgoederen	1.492	1.492
Totaal	**1.492**	**1.492**

Bedragen x € 1.000

In 2023 zijn is de begane grond van het VCD overgeheveld naar de post handelsgoederen. In 2024 geen mutaties.

B2: Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Uitzettingen

Omschrijving	31-12-2023	31-12-2024
Uitzettingen	25.231	10.557
Totaal	**25.231**	**10.557**

Bedragen x € 1.000

Toelichtingen
De uitzettingen zijn opgenomen tegen de nominale waarde. Voor (eventuele) dubieuze debiteuren is een voorziening getroffen. Vanaf 2016 is het schatkistbankieren ingevoerd.

Uitzettingen

Omschrijving	Bedrag
Vordering op openbare lichamen	9.072
Uitzettingen in de schatkist	447

Overige Vorderingen	1.038
Totaal	**10.557**

Bedragen in € 1.000

Schatkistbankieren

Omschrijving	**31-12-2023**	**31-12-2024**
Saldo bij de schatkist	14.827	447
Totaal	**14.827**	**447**

Bedragen x € 1.000

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen * € 1.000)

1 Drempelbedrag		Q1	Q2	Q3	Q4
2	Kwartaalcijfers op dagbasis buiten 's Rijksschatkist aangehouden middelen	288	254	244	293
3a=1>2	Ruimte onder het drempelbedrag	1.259	1.293	1.303	1.254
3b=2>1	Overschrijding van het drempelbedrag				

Berekening drempelbedrag

4	Begrotingstotaal verslagjaar	77.371
4b	Deel van de begroting dat kleiner is dan 500 miljoen	77.371
4c	Deel van de begroting boven de 500 miljoen	
	Drempelbedrag 0,02% van de begroting met een minimum bedrag van € 1.000	**1.547**

B3: Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Liquide middelen

Omschrijving	**31-12-2023**	**31-12-2024**
Banken	192	128
Kas	12	11
Totaal	**204**	**139**

Bedragen x € 1.000

Banken saldo op 31-12-2024

BNG 285109472	416.329
BNG 285002147	-314.808
BNG 285154354	26.549
Totaal saldo banken	**128.070**

Bedragen in €

B4: Overlopende activa

Omschrijving	31-12-2023	31-12-2024
a. de van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	15.	423
b.overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	3.376	4.223
Totaal	**3.391**	**4.646**

Bedragen x € 1.000.

a. Overlopende activa a. van Europese en Nederlandse overheidslichamen

Omschrijving	31-12-2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	31-12-2024
Toeslagenproblematiek	4			4
Sweco Quickscan flexwoningen	11		11	0
Provincie Gelderland toekomstscenario,s		16		16
Provincie Gelderland gebiedsaanpak leegstand		160		160
Ministerie Asiel en Migratie taanv. transitiekosten		26		26
Ministerie Asiel en Migratie POO/GOO		217		217
Totaal	**15**	**419**	**11**	**423**

Bedragen in € 1.000

B.Vooruit betaalde bedragen in 2024

Circulus	688
Aandelen Circulis aan Nysingh	476
Vervoersorgaan Regio Arnhem	77
Diverse vooruit betaalde bedragen	1.768
Nog te ontvangen belastingen	1.304
Totaal saldo	**4.223**

Bedragen in €1.000

Passiva

C: Vaste passiva

C1: Reserves

	Eindstand 31-12-2023	Dotaties	Onttrekkingen	Eindstand 31-12-2024
Algemene Reserve	**18.554.720**	**15.224.075**	**1.651.710**	**32.127.085**
Bestemmingsreserves:				
Bestemmingsreserve Vastgoed	295.861		295.861	0
Covid-19	50.080		50.080	0
Wet Open Overheid	69.933	25.645		95.578
Nieuwe Wet Inburgering	73.300			73.300
Uitvoeringskosten Tozo	104.299		104.299	0
Doelgroepen vervoer	255.800	224.000		479.800
Onderwijsachterstandenbeleid	77.000		27.000	50.000
Groeneblauwe ontwikkelingen in tussengebied Duiven/Westervoort	750.000		350.000	400.000
Energietoeslagen	486.000		486.000	0
Parkmanagement	110.000			110.000
Beschermd wonen	766.515	391.860		1.158.375
Corona Cultuurmiddelen	62.296		62.296	0
Corona re-integratie	90.000		90.000	0
Scalabor	14.968		14.968	0
Statushouders	173.151		33.000	140.151
Experimenten Democratische Vernieuwingen	33.500		33.500	00
Gevolgen grondwaterverontreiniging	281.124			281.124
Het Groenfonds	94.091	7.404.	21.897	79.598
Ontwikkeling A15	983.267		12.104	971.163
Fonds bovenwijkse voorzieningen	1.495.388			1.495.388
Betaalbare woningbouw	1.760.972		91.000	1.669.972
Implementatie Omgevingswet	453.797	165.156	-	618.953
Circulaire economie	681.918		93.683	588.235
Vitale dorpen en wijken	394.803		75.000	319.803
Totaal bestemmingsreserves	**9.558.063**	**814.65**	**1.840.688**	**8.531.439**
Geblokkeerde reserves:				
Stimuleringsfonds	103.673	3.898		107.571
Geblokkeerde deel Algemene Reserve	12.664.793		12.664.793	0
Totaal geblokkeerde reserves	**12.768.466**	3.898	**12.664.793**	**107.571**
Totaal reserves	**40.881.249**	**16.042.038**	**16.157.191**	**40.766.095**

Bedragen in €

Toelichting
In de toelichting staat per reserve het doel, de rente, een analyse tussen de werkelijke en begrote stand en de besteding na 2024 weergegeven. Aan alle mutaties op reserves liggen raadsbesluiten ten grondslag. De financiële toelichting bestaat uit de werkelijke beginstand per 1 januari 2024 de onttrekkingen en stortingen in 2024 en de eindstand van de reserve per 31 december 2024. In de beginstand van de Algemene Reserve is het rekening saldo van € 1.072.278 van 2023 nog niet meegenomen. Dit bedrag is in 2024 aan de Algemene Reserve toegevoegd.

Algemene Reserve

Beheerder: Team Financiën

Doel
De Algemene Reserve dient als weerstandsvermogen van de gemeente. De risico's worden jaarlijks bij de begroting gekwantificeerd. Wijken de onder- en bovengrens op grond van deze kwantificering structureel af, dan zullen de onder- en bovengrens worden aangepast.
In de begroting 2024 is de ondergrens bepaald op € 6,8 en de bovengrens op € 9,4 mln. De beginstand 2025 is exclusief het saldo van 2024 € 32.127.085.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2024	€	18.554.720
*Onttrekkingen 2024 **		
Senior participatie medewerker	€	59.685
Communicatie medewerker	€	86.993
Verruiming openingstijden	€	19.885
FTE dienstverlening	€	41.265
Procesbegeleider	€	50.000
Strategisch beheersplan spelen	€	30.000
Leerplichtambtenaren	€	23.743
Beschutte huiskamer	€	23.859
Inzet MEE	€	13.000
Versterken en afstemmen toegangen	€	50.000
Amendement maatwerk leerlingen vervoer	€	40.000
Projectleider blijfwijk	€	7.615
Gezond en veilig opgroeien	€	50.000
Toegang beschermd wonen	€	60.000
Scalabor	€	34.000
Intensivering zelfbeheer	€	96.000
Jeugdconsulent	€	66.000
Aanpak jeugdgroepen	€	70.000
Fietsenplan via st. leergeld	€	10.000
Uitgaven woonvisie	€	300.000
Uitgaven Ambassade	€	25.000
Eco. visie	€	31.000
Uitgaven buitengebied	€	75.000
Uitgaven openbaar Woningbouw	€	170.000
Kosten Centrumherstel	€	60.000
Bijdrage reserve omgevingswet	€	158.664
*Stortingen 2024 **		
Resultaat 2023	€	1.072.278
Opheffen reserve Covid-19	€	50.080
Opheffen reserve energie toeslagen	€	486.000
Opheffen reserve corona cultuurmiddelen	€	62.296
Opheffen reserve TOZO	€	104.299
Opheffen geblokkeerde reserves	€	12.664.793
Opheffen reserve vastgoed	€	295.861
Vrijval reserve tussengebied Duiven/Westervoort	€	350.000
Opheffen reserve Scalabor	€	14.968
Opheffen reserve Corona re-ntegratie	€	90.000
Opheffen reserve burgerbegroting	€	33.500
Stand per 31-12-2024	**€**	**32.127.085**
Geraamde stand per 31-12-2024	€	28.594.531

* Alle stortingen in en onttrekkingen aan bestemmingsreserves en de algemene reserve zijn uitsluitend ontleend aan beslissingen van de raad.
Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2024

In het geraamde saldo zijn de positieve saldo's uit de voor- en najaarsnota reeds verwerkt.

Besteding na 2024
De Algemene Reserve zal in de komende jaren vooral gebruikt worden om de exploitatietekorten op te vangen.

Bestemmingsreserves programma Bestuur

Bestemmingsreserve "Vastgoed"
Beheerder: Team Ruimtelijke Ordening

Doel
Deze reserve is gevormd om nadelige resultaten op de exploitatie van het gebouw in het Vitaal Centrum te kunnen opvangen. De reserve wordt gevoed met positieve resultaten die zich voordoen in de exploitatie.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2024	€	295.861
Onttrekkingen 2024	€	295.861
Stortingen 2024:	€	0
Stand per 31-12-2024	**€**	**0**
Geraamde stand per 31-12-2024	€	0

Opheffen reserve
De reserve is in het boekjaar 2024 geheel afgeboekt ten laste van de Algemene Reserve.

Bestemmingsreserve "Covid-19"
Beheerder: Financiën en Belastingen

Doel
Deze reserve is gevormd met geld ontvangen voor Covid-19 maatregelen. Bij de vaststelling van het resultaat 2020 is van het saldo van de ontvangen en betaalde gelden vanwege Covid-19 een bestemmingsreserve gevormd. De reserve kan worden besteed voor nog te betalen kosten voor Covid-19.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2024	€	50.080
Onttrekkingen 2024:	€	50.080
Stortingen 2024:	€	0
Stand per 31-12-2024	**€**	0
Geraamde stand per 31-12-2024	€	0

Opheffen reserve
De reserve is in het boekjaar 2024 geheel afgeboekt ten laste van de Algemene Reserve.

Bestemmingsreserve Wet Open Overheid"
Beheerder: Financiën en Belastingen

Doel
Deze reserve is gevormd met geld ontvangen van het rijk voor implementatie van de Wet Open Overheid (WOO). Bij de vaststelling van de Najaarsnota 2022 is besloten om een bestemmingsreserve gevormd. De reserve kan worden besteed voor implementatie van de wet.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2024	€	69.933
Onttrekkingen 2024	€	0
Stortingen 2024:	€	25.645
Stand per 31-12-2024	**€**	95.578
Geraamde stand per 31-12-2024	€	n.v.t.

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2024

Overtollige middelen door niet gemaakte kosten voor de implementatie van de Wet Open Overheid zijn toegevoegd aan de bestemmingsreserve.

Besteding na 2024
Bedrag nog te besteden aan implementatie van de Wet Open Overheid.

Bestemmingsreserves programma Maatschappij

Bestemmingsreserve "Nieuwe Wet Inburgering"
Beheerder: Team Sociaal Domein

Doel
Deze bestemmingsreserve is bedoeld ter dekking van de kosten voor de invoering/ implementatie van de Nieuwe Wet Inburgering.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2024	**€**	**73.300**
Onttrekkingen 2024	€	0
Stortingen 2024:	€	0
Stand per 31-12-2024	**€**	**73.300**
Geraamde stand per 31-12-2024	€	73.300

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2024
Er zijn geen kosten gemaakt in het huidige boekjaar.

Besteding na 2024
Ter dekking van de uitgaven voor de invoering van de Nieuwe Wet Inburgering.

Bestemmingsreserve "Statushouders"
Beheerder: Team Sociaal Domein

Doel
Er is extra geld ontvangen van het Rijk voor de zogeheten Statushouders. Deze gelden zijn nog niet uitgegeven en in deze reserve gestort zodat ze in de komende jaren ook aan de Statushouders besteed kunnen worden.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2024	**€**	**173.151**
Onttrekkingen 2024:	€	33.000
Stortingen 2024	€	0
Stand per 31-12-2024	**€**	**140.151**
Geraamde stand per 31-12-2024	€	140.151

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2024
Bij het opmaken van de begroting was geen rekening gehouden met de onttrekking ter dekking van formatiekosten.

Besteding na 2024
Deze reserve dient ter dekking voor de uitgaven voor Statushouders.

Bestemmingsreserve " Beschermd wonen"
Beheerder: Team Sociaal Domein

Doel
In het kader van het bestuurlijk akkoord beschermd wonen stelt de gemeente Arnhem voor 2021 extra geld beschikbaar voor de regiogemeenten zodat gemeenten activiteiten kunnen starten om zich voor te bereiden op de ambulantisering.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2024	**€**	**766.515**
Onttrekkingen 2024	€	
Stortingen 2024:	€	391.860
Stand per 31-12-2024	**€**	**1.158.375**
Geraamde stand per 31-12-2024	€	1.158.375

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2024
Met het vaststellen van de Najaarsnota 2023 is besloten om de reserve ambulantiseringsgelden om te vormen tot beschermd wonen. In 2024 zijn aan deze reserve de vrijgevallen LVB gelden en de bijdrage van de gemeente Arnhem voor beschermd wonen toegevoegd.

Besteding na 2024
Deze reserve is ter dekking voor de uitgaven voor beschermd wonen.

Bestemmingsreserve "Corona cultuurmiddelen"

Beheerder: Team Sociaal Domein

Doel
Om culturele instellingen die nog nasleep hebben van corona, te kunnen ondersteunen in de exploitatie of in het ontwikkelen van activiteiten.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2024	**€**	**62.296**
Onttrekkingen 2024	€	62.296
Stortingen 2024:	€	0
Stand per 31-12-2024	**€**	**0**
Geraamde stand per 31-12-2024	€	0

Opheffen reserve
De reserve is in het boekjaar 2024 geheel afgeboekt ten laste van de Algemene Reserve.

Bestemmingsreserve "Corona re-integratie"
Beheerder: Team Sociaal Domein

Doel
Gevormd om de achterstand op het project activerend werk een boost te geven en extra inzet om het in te halen.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2024	**€**	**90.000**
Onttrekkingen 2024:	€	90.000
Stortingen 2024:	€	0
Stand per 31-12-2024	**€**	**0**
Geraamde stand per 31-12-2024	€	0

Opheffen reserve
De reserve is in het boekjaar 2024 geheel afgeboekt ten laste van de Algemene Reserve.

Bestemmingsreserve "Uitvoeringskosten TOZO"
Beheerder: Team Sociaal Domein

Doel
Gevormd om dekking voor kosten met betrekking tot verantwoording en mogelijke terugbetalingen van de steungelden.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2024	**€**	**104.299**
Onttrekkingen 2024:	€	104.299
Stortingen 2024	€	0
Stand per 31-12-2024	**€**	**0**
Geraamde stand per 31-12-2024	€	0

Opheffen reserve
De reserve is in het boekjaar 2024 geheel afgeboekt ten laste van de Algemene Reserve.

Bestemmingsreserve "Scalabor"
Beheerder: Team Sociaal Domein

Doel
Gevormd om tekorten die zouden ontstaan vanwege de corona problematiek te dekken bij Scalabor.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2024	**€**	**14.968**
Onttrekkingen 2024	€	14.968
Stortingen 2024:	€	0
Stand per 31-12-2024	**€**	**0**
Geraamde stand per 31-12-2024	€	0

Opheffen reserve
De reserve is in het boekjaar 2024 geheel afgeboekt ten laste van de Algemene Reserve.

Bestemmingsreserve "Experimenten Democratische Vernieuwingen"
Beheerder: Team Sociaal Domein

Doel
Onze inwoners in de gelegenheid te stellen om te participeren bij experimenten rondom (lokale) democratische vernieuwingen.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2024	**€**	**33.500**
Onttrekkingen 2024	€	33.500
Stortingen 2024:	€	0
Stand per 31-12-2024	**€**	**0**
Geraamde stand per 31-12-2024	€	0

Opheffen reserve
De reserve is in het boekjaar 2024 geheel afgeboekt ten laste van de Algemene Reserve.

Bestemmingsreserve "Onderwijsachterstandenbeleid"
Beheerder: Team Sociaal Domein

Doel
De reserve is gevormd om gelden beschikbaar te houden ter bestrijding van de onderwijsachterstand.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2024	**€**	**77.000**
Onttrekkingen 2024	€	27.000
Stortingen 2024:	€	0
Stand per 31-12-2024	**€**	**50.000**
Geraamde stand per 31-12-2024	€	50.000

Besteding na 2024
De reserve zal volgens planning over 2025 en 2026 geheel benut worden ter bestrijding van de aanwezige onderwijsachterstanden.

Bestemmingsreserve "Doelgroepenvervoer"
Beheerder: Team Sociaal Domein

Doel
Gevormd om tekorten die zouden ontstaan vanwege de corona problematiek te dekken bij Scalabor.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2024	**€**	**255.800**
Onttrekkingen 2024	€	0
Stortingen 2024:	€	224.000
Stand per 31-12-2024	**€**	**479.800**
Geraamde stand per 31-12-2024	€	479.800

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2024
Geen uitgaven in 2024.

Besteding na 2024
Deze reserve is ter dekking voor toekomstige kosten zoals zero-emissie en stijgingen in brandstof- en loonkosten.

Bestemmingsreserve "energietoeslagen"

Beheerder: Team Sociaal Domein

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2024	**€**	**486.000**
Onttrekkingen 2024	€	486.000
Stortingen 2024:	€	0
Stand per 31-12-2024	**€**	**0**
Geraamde stand per 31-12-2024	€	0

Opheffen reserve
De reserve is in het boekjaar 2024 geheel afgeboekt ten laste van de Algemene Reserve.

Bestemmingsreserves Omgeving

Bestemmingsreserve "Gevolgen grondwaterverontreiniging Nieuwgraaf"

Beheerder: Team Realisatie en beheer

Doel
Deze bestemmingsreserve dient ter dekking van de extra kosten in de toekomst bij de toepassing van bronbemaling bij werkzaamheden binnen het plangebied Nieuwgraaf en die direct te relateren zijn aan de in het eerste watervoerend pakket aanwezige verontreiniging afkomstig van stortplaats Westervoort en/of de wasserij op de locatie Nieuwgraaf 19 te Duiven.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2024	€	281.124
Onttrekkingen 2024:	€	0
Stortingen 2024:	€	0
Stand per 31-12-2024	**€**	**281.124**
Geraamde stand per 31-12-2024	€	281.124

Deze bestemmingsreserve is in 2003 ontstaan door samenvoeging van de reserves “Vuilstort Westervoort” (gevormd uit een ontvangen afkoopsom) en “Wasserij Nieuwgraaf 19”. Deze reserve is een verplichting uit hoofde van de tussen de Staat der Nederlanden, de Provincie Gelderland, Putman BV en de gemeenten Westervoort en Duiven gesloten overeenkomst inzake deze grondwaterverontreiniging.

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2024
N.v.t.

Besteding na 2024
Aanwending van de reserve vindt naar behoefte plaats bij uitvoering van werken (o.a. riool vervangen, bouwrijp maken enz.).

Bestemmingsreserve "Het Groenfonds"
Beheerder: Team Ruimtelijke Ontwikkeling

Doel
Het Groenfonds is in 2002 in het leven geroepen ter financiering van projecten die een relatie hebben met natuur, landschap en milieu. De bestemmingsreserve is vanaf toen gevoed vanuit de Grondexploitatie, de opbrengst verkoop aandelen Bouwfonds, grondverkoop in Centerpoort-Zuid en bijdragen van Rijk en Provincie Gelderland.
Daarnaast is er in 2009 een bedrag van € 300.000 van de Nederlandse Gasunie ontvangen ten behoeve van natuurcompenserende maatregelen in de nabijheid van het tracé Angerlo-Beuningen.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2024	€	94.091
Onttrekkingen 2024:		
Landschapsontwikkeling	€	21.897
Stortingen 2024		
Bijdrage windpark	€	7.404
Stand per 31-12-2024	**€**	**79.598**
Geraamde stand per 31-12-2024	€	79.598

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2024
Er is uitvoering gegeven aan erfbeplantingsprojecten waarvoor ook subsidie is ontvangen.

Besteding na 2024
De resterende gelden worden conform raadsbesluit besteed aan het uitvoeren van projecten voortvloeiend uit het Uitvoeringsprogramma Landschapsontwikkelingsplan (LOP). Afhankelijk van de projectkansen die zich voordoen zal het bijbehorende bedrag worden onttrokken aan deze reserve en middels rapportage worden verantwoord aan de raad. De hoogte van het bedrag is jaarlijks fluctuerend en afhankelijk van de financiële projectgrootte en kansen ten aanzien van cofinanciering. Daarnaast zijn er nog de vaste uitgaven voor vrijwilligersorganisaties en het lopende project ‘gronden voor natuur’.

Bestemmingsreserve "Ontwikkeling A15"
Beheerder: Team Projectenbureau

Doel
Reserve is gevormd ter egalisatie van de kosten om proactief en constructief te kunnen participeren in de processen rondom het project ViA15. Hieronder vallen ook uitgaven voor (inpassings-) maatregelen ten gunste van bewoners. Het meerdere of mindere in de begroting opgenomen bedrag wordt dan wel toegevoegd of onttrokken aan deze reserve

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2024	€	983.266
Onttrekkingen 2024:		
saldo exploitatie 2024	€	12.104
Stortingen 2024:	€	0
Stand per 31-12-2024	**€**	971.162
Geraamde stand per 31-12-2024	€	971.162

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2024
Het werkelijke beginsaldo was hoger en de werkelijke onttrekking lager. Dit alles in verband met het uitstellen van de werkzaamheden.

Besteding na 2024
Het saldo van deze reserve wordt aangewend om in de resterende jaren extra kosten voor extern advies en ondersteuning te kunnen dekken.

Bestemmingsreserve “Fonds bovenwijkse voorzieningen”
Beheerder: Team Ruimtelijke Ontwikkeling

Doel
Met de inwerkingtreding van de nieuwe Grondexploitatiewet per 1 juli 2008 ontstond de mogelijkheid in de individuele grondexploitaties een kostencomponent “Bovenwijkse voorzieningen” op te nemen. Bij het administratief afsluiten van een complex werd de bijdrage gestort in deze bestemmingsreserve.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2024	€	1.495.388
Onttrekkingen 2024:		0
Stortingen 2024:	€	0
Stand per 31-12-2024	**€**	**1.495.388**
Geraamde stand per 31-12-2024	€	1.495.388

Het betrof een dekkingsmiddel in de aanlegkosten van voorzieningen die een functie hebben voor meerdere exploitatiegebieden. In beginsel worden individuele grondexploitaties belast met een afdracht van € 5 per m^2 uitgeefbaar terrein.

Besteding na 2024
De reserve zal worden ingezet voor aanleg van voorzieningen binnen diverse projecten.

Bestemmingsreserve "Betaalbare woningbouw"
Beheerder: Team Ruimtelijke Ontwikkeling

Doel
Aanvullend dekkingsmiddel voor het realiseren van projecten en activiteiten die voortkomen uit of bijdragen aan het woonbeleid en de woonagenda; in het bijzonder (of primair) het huisvesten van doelgroepen die aangewezen zijn op betaalbare (huur-) woningvoorraad.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2024	€	1.760.972
Onttrekkingen 2024:		
Personeelskosten		91.000
Stortingen 2024:	€	0
Stand per 31-12-2024	**€**	**1.669.972**
Geraamde stand per 31-12-2024	€	1.669.407

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2024
De onttrekking voor het project gebiedsgerichte aanpak Rijksweg zal in 2024 plaats vinden.

Besteding na 2024
Op basis van inhoudelijke plannen, activiteiten of initiatieven, die concreet bijdragen aan de woonagenda en waarbij aanvullende ("slimme") middelen gewenst zijn en voor zover de middelen reiken. Bij raadsbesluit van 8 mei 2017 is het college bevoegd deze middelen in te zetten voor de uitvoering van de woonagenda.

Bestemmingsreserve "Implementatie Omgevingswet"
Beheerder: Team Ruimtelijke Ontwikkeling

Doel
Aanvullend dekkingsmiddel voor de implementatie van de Omgevingswet. Voor de uitgestelde ingangsdatum en doorontwikkeling de komende 3 jaar die daarop volgt is een aanvullende raming opgesteld voor benodigde inhuur ter ondersteuning en compensatie van reguliere taken, het beheer en doorontwikkelen van het DSO, verdere doorontwikkeling van het Omgevingsplan en Omgevingsvergunning en het komen tot toepasbare regels eigen verordeningen en benodigde middelen voor communicatie en participatie.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2024	€	453.797
Onttrekkingen 2024:		
Kosten implementatie	€	0
Stortingen 2024:	€	165.156
Stand per 31-12-2024	**€**	**618.953**
Geraamde stand per 31-12-2024	€	618.953

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2024
Door uitstel van de invoering van de omgevingswet zijn een flink aantal kosten doorgeschoven en is het aandeel uit de meicirculaire toegevoegd aan de reserve.

Besteding na 2024
Voor de uitgestelde ingangsdatum en doorontwikkeling de komende 3 jaar die daarop volgt is een aanvullende raming opgesteld voor benodigde inhuur ter ondersteuning en compensatie van reguliere teken, het beheer en doorontwikkelen van het DSO, verdere doorontwikkeling van het Omgevingsplan en Omgevingsvergunning en het komen tot toepasbare regels eigen verordeningen en benodigde middelen voor communicatie en participatie.

Bestemmingsreserve "Circulaire economie"
Beheerder: Team Projectenbureau

Doel
Deze reserve is gevormd naar aanleiding van de Voorjaarsnota 2019. Het bedrag wordt ingezet om de benodigde middelen voor de Energietransitie en de vastgestelde ambitie hiervan te bekostigen.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2024	€	681.918
Onttrekkingen 2024:		
Dekking uitgaven	€	93.683
Circulaire economie		
Stortingen 2024:	€	0
Stand per 31-12-2024	**€**	588.235
Geraamde stand per 31-12-2024	€	588.235

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2024
De jaarlijkse uitgaven die worden geboekt op Circulaire economie worden gedekt uit deze reserve. Totdat de reserve is uitgeput kan deze worden ingezet voor de verschillende activiteiten en inspanningen op het gebied van duurzaamheid en dergelijke. In de opstartfase waren de uitgaven nog veel lager dan de ramingen. Nu de verschillende projecten vorm beginnen te krijgen worden de jaarlijkse onttrekkingen hoger.

Besteding na 2024

Het budget wordt ingezet voor de tijdelijk inhuur van personeel, inkoop van niche-kennis en ter uitvoering van diverse projecten.

Bestemmingsreserve "Vitale Dorpen en Wijken"
Beheerder: Team Realisatie en Beheer

Doel
Het behouden en versterken van een aantrekkelijke en duurzame leef-, woon- en werkomgeving in dorpen en wijken
Zoals aangegeven in de Voorjaarsnota 2019 is deze reserve gevormd om de kosten te dekken voor het faciliteren en uitvoeren van de reeds opgestarte samenwerkingsprocessen en van nieuwe initiatieven/samenwerkingsprocessen met andere wijken- en/of buurten.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2024	€	394.803
Onttrekkingen 2024:	€	75.000
Stortingen 2024:	€	0
Stand per 31-12-2024	**€**	**319.803**
Geraamde stand per 31-12-2024	€	319.803

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2024
De uitvoering van aanleg van het Mondriaanplein is uitgevoerd en deels ten laste van deze reserve gebracht.

Besteding na 2024
Op dit moment is de hoogte van de uitgaven die voor het vervolg van de processen en de uitvoering nodig zijn nog niet bekend.

Bestemmingsreserve Parkmanagement
Beheerder: Team Ruimtelijke ontwikkeling

Doel
Deze reserve is gevormd bij vaststelling van het jaarrekening resultaat 2022 met als doel om het parkmanagementorganisatie op te starten en de daarmee gepaard gaande activiteiten.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2024	€	110.000
Onttrekkingen 2024:	€	0
Stortingen 2024:		0
Stand per 31-12-2024	**€**	**110.000**
Geraamde stand per 31-12-2024	€	110.000

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2024
Er zijn geen stortingen of ontrekkingen geweest in het huidige boekjaar.

Besteding na 2024
UItvoeren van activiteiten die in het teken staan van duurzaamheid,verbetering, kostenbeheersing en gemak voor ondernemers en arbeid. Dit om te zorgen voor een samenwerking tussen werkgevers en gemeente voor een gezond economisch, werk- en leefklimaat.

Bestemmingsreserve "Groenblauwe ontwikkeling tussengebied Duiven/Westervoort"
Beheerder: Team Ruimtelijke ontwikkeling

Doel
Deze reserve is gevormd bij de Voorjaarsnota 2023 met als doel het realiseren van een groen blauw raamwerk in het tussengebied Duiven en Westervoort

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2024	€	750.000
Onttrekkingen 2024:	€	350.000
Stortingen 2024:	€	0
Stand per 31-12-2024	**€**	**400.000**
Geraamde stand per 31-12-2024	€	400.000

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2023
Er is een deel van de reserve vrijgevallen ten laste van de algemene reserve.

Besteding na 2024
In 2023 heeft de raad ingestemd met de Startnotitie Tussengebied Duiven-Westervoort. Op grond hiervan loopt een gebiedsproces, gericht op een natuurinclusieve ontwikkeling met opgaven voor landbouw, sport, recreatie en kleinschalige woningbouw. In het bijzonder wordt de realisatie van een groenblauw raamwerk in het gebied beoogd. Hiervoor is bij de Voorjaarsnota een startbudget in de vorm van deze bestemmingsreserve toegekend.

Medio 2024 vindt nadere besluitvorming plaats over het eerste resultaat van het lopende gebiedsproces, een ‘koersdocument’. Daarin worden de kaders voor de verdere ontwikkelrichting bepaald. En daarbij komt ook een mogelijke eerste besteding van de bestemmingsreserve voor groenblauwe ontwikkelingen aan de orde.

Geblokkeerde reserves

Bestemmingsreserve "Stimuleringsfonds" (geblokkeerd)
Beheerder: Team Ruimtelijke Ontwikkeling

Doel
In 2000 is besloten vanuit de opbrengst aandelenverkoop Avira/Bouwfonds een bedrag van € 226.890 te storten in Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVN). Vanuit dit fonds kan de gemeente subsidies verstrekken in de vorm van “zachte leningen”.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2024	€	103.673
Onttrekkingen 2024	€	
Stortingen 2024		
Rente SVN starters leningen 2024	€	3.898
Stand per 31-12-2024	**€**	**107.571**
Geraamde stand per 31-12-2024	€	103.673

De zachte leningen kunnen alleen verstrekt worden aan volkshuisvestelijke projecten. Rente en aflossing vloeien terug in het fonds en kunnen weer voor andere projecten op dit terrein worden ingezet. De bestemmingsreserve wordt door derden beheerd en is derhalve een geblokkeerde reserve. De raad heeft in 2008 besloten om de beschikbare reserve volledig te bestemmen voor dekking van de "VROM startersregeling 2008".

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2024
De ontvangen rente over 2024 ad € 3.898 was in 2024 niet begroot.

Besteding na 2024
In totaal staan er eind 2024 nog 2 startersleningen open voor een bedrag van € 40.318

Bestemmingsreserve "Geblokkeerde reserve" (geblokkeerd)
Beheerder: Team Financiën

Doel
Met deze reserve is voor een deel voorzien in de financieringsbehoefte van de gemeente. Daarnaast vormt de reserve een extra buffer.

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2024
Niet van toepassing.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2024	€	12.664.793
Onttrekkingen 2023:	€	0
Vrijval geblokkeerde reserve	€	12.664.793
Stortingen 2024	€	0
Stand per 31-12-2024	**€**	0
Geraamde stand per 31-12-2024	€	0

Besteding na 2024: N.v.t.

C2. Gerealiseerd jaarresultaat

Gerealiseerd jaarresultaat

Omschrijving	31-12-2023	31-12-2024
Gerealiseerd jaarresultaat	1.072	450
Totaal	**1.072**	**450**

Bedragen x € 1.000

Toelichting
Het gerealiseerde resultaat voor het jaar 2024 bedraagt € 449.766 positief.

C3. Voorzieningen

	Beginstand 1-1-2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindstand 31-12-2024
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's				
Pensioenen wethouders	2.002.204	927.116	68.453	2.860.867
Wachtgeld wethouders	482.854	277.500	332.197	428.158
Afwikkeling complexen	109.501	592.750	6.862	695.389
Verliesgevende complexen grondexploitatie	4.616.984		371.932	4.245.052
Dubieuze debiteuren RSD	338.259	123.184	116.824	344.619
Dubieuze debiteuren	390.325	48.000	86.058	352.267
Voorzieningen ter egalisatie van kosten				
Groot onderhoud algemene accommodaties	563.544	-48.041	222.058	293.445
Groot onderhoud sportaccommodaties	1.441.607	163.042	0	1.604.649
Groot onderhoud culturele accommodaties	584.398	81.490	0	665.888
Groot onderhoudpand VCD	92.000	98.940	156.797	34.143
Onderhoud wegen	11.418.612	2.167.524	1.042.864	12.543.272
Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is				
Riolering artikel 44 lid 2	12.637.849	222.153	0	12.860.002
Kapitaallasten afvalinzameling	11.108	0	0	11.108
Voorziening A15	532.699	0	0	532.699
Totaal voorzieningen	**35.221.944**	**4.653.658**	**2.404.045**	**37.471.559**
Verliesgevende complexen grondexploitatie	4.616.984		371.932	4.245.052
Dubieuze debiteuren RSD	338.259	123.184	116.824	344.619
Dubieuze debiteuren	390.325	48.000	86.058	352.267
Totaal voorzieningen te verrekenen op de balans	**5.345.568**	**171.184**	**574.814**	**4.941.938**
Voorzieningen op de balans	**29.876.376**	**4.482.474**	**1.829.231**	**32.529.620**

Bedragen in €

Toelichting
In de toelichting staat per voorziening het doel, de rente, een analyse tussen de werkelijke en begrote stand en de besteding na 2024 weergegeven. De financiële toelichting bestaat uit de

werkelijke beginstand per 1 januari 2024, de onttrekkingen en stortingen in 2024 en de eindstand per 31 december 2024.

Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's

Pensioenen wethouders

Beheerder: Afdeling Advies

Doel
De gemeente is op grond van de voorschriften verplicht om een voorziening op te nemen voor de direct opeisbare verplichtingen toekomstige pensioenen van de wethouders. De storting is structureel en zal jaarlijks worden geactualiseerd.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2024	€	2.002.204
Onttrekkingen 2024		
Uitbetaling pensioen	€	68.453
Stortingen 2024		
Aanvulling pensioenen 2024	€	927.116
Stand per 31-12-2024	**€**	2.860.867
Geraamde stand per 31-12-2024	€	2.860.867

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2024
De nieuwe berekeningen per 31 december 2024 van Visma/Idella zijn uitgegaan van een rekenrente van 2,325%. Voor 2023 was de rekenrente nog 3.15%.

Besteding na 2024
Er is rekening gehouden met de maximale verplichting.

Wachtgeld wethouders

Beheerder: Afdeling Financiën

Doel
De gemeente is op grond van de voorschriften verplicht om een voorziening op te nemen voor de direct opeisbare verplichtingen toekomstige wachtgeld van de wethouders. De storting heeft in het jaar van de gemeenteraadsverkiezing plaatsgevonden.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2024	€	482.854
Onttrekkingen 2024		
Uitbetaling wachtgeld	€	280.197
Vrijval vanwege neveninkomsten	€	52.000
Stortingen 2024		
Storting vanuit exploitatie	€	277.500
Stand per 31-12-2024	**€**	428.157
Geraamde stand per 31-12-2024	€	760.350

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2024
De werkelijke uitgaven 2024 waren niet begroot in 2024 en de dotatie aan de vorming van de vertrokken wethouder eind 2024 was financieel welbegroot.

Besteding na 2024
Er is rekening gehouden met de maximale verplichting.

Verliesgevende complexen grondexploitaties

Beheerder: team Ruimtelijke Ontwikkeling

Doel:
Deze voorziening is gevormd om de verwachte verliezen die uit de resultaatberekeningen van de in exploitatie zijnde complexen van de Grondexploitatie komen, op te kunnen vangen.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2024	€	4.616.984
Onttrekkingen 2024:		371.932
Stortingen 2024:		
Stand per 31-12-2024	**€**	4.245.052
Geraamde stand per 31-12-2024	€	4.245.052

De herziene exploitatieberekening van het complex Vitaal Centrum geeft een verlies op einddatum van in € 4.245.052. Jaarlijks zal na herziening van de exploitatieberekeningen worden gekeken of de voorziening nog toereikend is.

Analyse geraamde en werkelijke stand 31 december 2024.
Aan de voorziening is ontrokken op basis van de geactualiseerde grondexploitaties.

Dubieuze debiteuren
Beheerder: Team Financiën

Doel:
Deze voorziening is gevormd voor het risico van oninbaarheid.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2024	€	390.325
Onttrekkingen 2024	€	
Vrijval key2 dubieus 2024	€	21.482
Vrijval 2024 belasting debiteuren	€	55.325
Oninbaar verklaringen	€	9.251
Stortingen 2024:		
Toevoeging uit exploitatie belasting debiteuren	€	48.000
Stand per 31-12-2024	**€**	**352.267**
Geraamde stand per 31-12-2024	€	438.325

Analyse geraamde en werkelijke stand 31 december 2024
De vorderingen zijn gecontroleerd op invorderbaarheid. De inschatting voor de belastingdebiteuren is gemaakt o.b.v ervaringscijfers en de publieke debiteuren o.b.v een ouderdomsanalyse. In de begroting was geen onttrekking/storting opgenomen. Onderbouwing stand per 31-12-2024
-oninbare debiteuren privaat en publiekrechtelijk € 258.622
-oninbare debiteuren belastingen € 93.645

Besteding na 2024
Wanneer blijkt dat deze voorziening te hoog of te laag is, wordt deze aangepast.

Dubieuze debiteuren RSD
Beheerder: Team Financiën

Doel:
De invorderbaarheid van de debiteuren in het kader van artikel 69 participatiewet waarvan de uitvoering plaats vindt bij de RSD, worden jaarlijks beoordeeld op basis van invorderbaarheid. Voor het gedeelte dat dubieus is, wordt een bedrag in deze voorziening opgenomen. Het daadwerkelijk oninbare gedeelte wordt dan uit de voorziening onttrokken.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2024	€	338.259
Onttrekkingen 2024:		
Uitgaven 2024:	€	116.824
Stortingen 2024:	€	
Aanvulling saldo uit exploitatie	€	123.184
Stand per 31-12-2024	**€**	344.619
Geraamde stand per 31-12-2024	€	

Analyse geraamde en werkelijke stand 31 december 2024

In 2024 is in totaal € 116.824 aan de voorziening dubieuze debiteuren SDL onttrokken.De voorziening is weer aangevuld met € 123.184 tot een bedrag van € 344.619.

De vorderingen zijn gecontroleerd op invorderbaarheid. De inschatting voor de oninbaarheid van deze debiteuren is gemaakt o.b.v ervaringscijfers.

Besteding na 2023:
Wanneer blijkt dat deze voorziening te hoog of te laag is, wordt deze aangepast.

Afwikkeling complexen
Beheerder: team Ruimtelijke Ontwikkeling

Doel
Deze voorziening is in het leven geroepen voor nog te maken kosten van reeds financieel afgewikkelde complexen. Het betreft investeringen voor relatief kleine afwikkelingen binnen het plangebied.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2024	€	109.501
Onttrekkingen 2024:		
Diverse uitgaven	€	6.862
Stortingen 2024:		
Bijdrage vanuit exploitaties	€	592.750
Stand per 31-12-2024	**€**	695.389
Geraamde stand per 31-12-2024	€	710.000

Analyse geraamde en werkelijke stand 31 december 2024
Er zijn kosten gemaakt inzake afwikkeling van de complexen Weidekervel, PSZ de Hoflaan en Graafstaete. Omdat er nog kosten zijn voorzien na 31-12-2024 voor Werkterp de Ploen, Seingraaf en Graafstaete is er een bedrag gestort in de voorziening.

Besteding na 2024
De voorziening zal toereikend zijn om de nagekomen kosten op enig moment te dekken. Bij afsluiten van complexen wordt zo nodig geld in deze voorziening gestort.

Wrm/nazorg afgesloten complexen	16.000
Interne doorbelasting V&T afgesloten complexen	12.500
Diversen, onvoorzien en prijsstijgingen	32.500
Verplichtingen woonrijpmaken Werkterp de Ploen	24.000
Woonrijpmaken Seingraaf	113.500
Retentievijver Seingraaf	210.000
Groenvoorziening Seingraaf	276.500
Graafstaete nagekomen groenplan	25.000

Voorzieningen ter egalisatie van kosten

Groot onderhoud algemene accommodaties
Beheerder: team Realisatie en Beheer

Doel
Ten laste van de voorziening worden gebracht de onderhoudscomponenten met een cyclus t/m 25 jaar (raadsbesluit 8 maart 1999) voor Gemeentehuis, de gemeentewerf, brandweergarage en pand VCD.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2024	€	**655.544**
Onttrekkingen 2024:		
	€	495.092
Stortingen 2024:		
Bijdrage exploitatie	€	190.899
Stand per 31-12-2024	**€**	**351.351**
Geraamde stand per 31-12-2024	€	

Inflatie
Inflatiecorrectie 2%.

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2024
In 2024 zijn in zowel het gemeentehuis als ook in de gemeentewerf diverse onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd. In het gemeentehuis is o.a. vervangen tapijt, schilderwerk, binneninrichting dat hing samen met het project aanpassen van de werkplekken.

Vanuit 1Stroom is een bijdrage ontvangen voor aanpassingen in het gebouw die in 2024 werden uitgevoerd. VCD is een bijdrage gestort in de voorziening voor toekomstig onderhoud, een groot deel daarvan zal via de VVE gaan lopen.

Besteding na 2024
De werkzaamheden worden conform de planning in meerjarenbegroting uitgevoerd. In de meerjarenbegroting is na herinspectie het onderhoudsplan weer up to date.

Groot onderhoud sportaccommodaties
Beheerder: team Realisatie en Beheer

Doel
Ten laste van de voorziening worden gebracht de onderhoudscomponenten met een cyclus t/m 25 jaar (raadsbesluit 8 maart 1999) van de twee sporthallen en de turnhal.

Inflatie
Inflatiecorrectie 2%.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2024	€	**1.441.607**
Onttrekkingen 2024:		
Stortingen 2024:		
Bijdrage vanuit exploitatie	€	163.042
Stand per 31-12-2024	**€**	**1.604.649**
Geraamde stand per 31-12-2024	€	1.411.128

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2024
De renovatie van de toplaag van de sportvloer is doorgeschoven naar 2025.

Besteding na 2024
De werkzaamheden worden conform de planning in meerjarenbegroting uitgevoerd. In de meerjarenbegroting is na herinspectie het onderhoudsplan weer up to date.

Groot onderhoud culturele accommodaties
Beheerder: team Realisatie en Beheer

Doel
Ten laste van de voorziening worden gebracht de onderhoudscomponenten met een cyclus t/m 25 jaar (raadsbesluit 8 maart 1999).

Inflatie
Inflatiecorrectie 2%.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2024	€	**584.398**
Onttrekkingen 2024:		
Stortingen 2024:		
Bijdrage vanuit exploitatie	€	81.490
Stand per 31-12-2024	**€**	**665.888**
Geraamde stand per 31-12-2024	€	

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2024
Het schilderwerk en vervangen verlichting Wijkhuis van Droo is doorgeschoven naar 2025.

Besteding na 2024
De werkzaamheden worden conform de planning in meerjarenbegroting uitgevoerd. In de meerjarenbegroting is na herinspectie het onderhoudsplan weer up to date.

Onderhoud wegen

Beheerder: team Realisatie en Beheer

Doel
Het onderhouden van de wegen enz. conform het beleidsplan onderhoud wegen. De voorziening wordt jaarlijks vanuit de exploitatie gevoed, terwijl de geplande maatregelen op deze voorziening worden geboekt.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2024	€	**11.418.612**
Onttrekkingen 2024		
Onderhoudsmaatregelen	€	1.042.864
Stortingen 2024		
Bijdrage vanuit exploitatie	€	2.167.524
Stand per 31-12-2024	**€**	**12.543.272**
Geraamde stand per 31-12-2024	€	

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2024
Door personele wisselingen en de vele werkzaamheden voor kabels en leidingen waarmee rekening moest worden gehouden is er minder verhardingen onderhoud uitgevoerd.Bijkomende complicatie was dat het asfalt onderhoud bestek afliep en het nieuwe gezamenlijk met Zevenaar, later rond kwam. Dat had tot gevolg dat het laat in het jaar en te korte tijd was om asfalt onderhoud uit te voeren, naast een aantal asfalt (verkeer) projecten die nog wel zijn uitgevoerd.

Daarnaast is er voor toekomstig onderhoud een bijdrage gestort in deze voorziening.

Besteding na 2024

Voorziening wegbeheer	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
Toevoeging aan de voorziening	1.988	1.451	1.448	1.457
Onttrekking aan de voorziening	438	1.721	1.008	861
Saldo	1.550	-270	440	596

Bedragen x € 1.000

Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is

Riolering artikel 44 lid 2 BBV
Beheerder: Team Realisatie en Beheer

Doel
Deze voorziening is gevormd ten behoeve van groot onderhoud en lasten grootschalige investeringen in de toekomst. Met name ook bedoeld om lasten te "egaliseren".

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2024	€	**12.637.849**
Onttrekkingen 2024		
Stortingen 2024:		
Bijdrage vanuit exploitatie 2024	€	222.153
Stand per 31-12-2024	**€**	**12.860.002**
Geraamde stand per 31-12-2024	€	

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2024
Door uitgestelde investeringen zijn er minder kapitaallasten en er zijn minder kosten voor advies en projecten gemaakt. Hierdoor is de toevoeging aan deze voorziening hoger.

Besteding na 2024
Deze voorziening zal worden ingezet om grootschalige vervangingen en onderhoud te kunnen bekostigen.

Kapitaallasten afvalinzameling

Beheerder: Team Realisatie en Beheer

Doel
Deze voorziening wordt ingezet om de kapitaallasten van uitgestelde investeringen te bekostigen.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2024	€	**11.108**
Onttrekkingen 2024:		-
Stortingen 2024:		-
Stand per 31-12-2024	**€**	**11.108**
Geraamde stand per 31-12-2024	€	

Analyse geraamde en werkelijke stand per 31 december 2024
Besteding na 2024
Deze voorziening wordt ingezet ter dekking van de kapitaallasten van de uitgestelde investeringen.

A15
Beheerder: Team Projecten

Doel
Deze voorziening wordt ingezet om alle gemeentelijke kosten en inkomsten met betrekking tot een voortvarende vergunningverlening en toezicht tot aan de oplevering (inclusief nazorg) van het Project ViA15 te egaliseren.

Omvang en mutaties		
Stand per 1-1-2024	€	532.699
Onttrekkingen 2024:		-
Stortingen 2024:		-
Stand per 31-12-2024	**€**	532.699
Geraamde stand per 31-12-2024	€	532.699

C4 Vaste schulden en waarborgsommen

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Omschrijving	31-12-2023	Vermeerderingen	Aflossingen	31-12-2024
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	17.970	0	4.218	13.752
Waarborgsommen	21	0	4	17
Totaal	**17.991**	**0**	**4.222**	**13.769**

Bedragen x € 1.000

Toelichting:

Onderhandse leningen binnenlandse banken en overige financiële instellingen
De totale rentelast voor lang geld 2024 is € 333.435. Gemiddeld heeft de gemeente Duiven in 2024 2,10% rente betaald voor de eigen financiering. In 2024 is er totaal € 4.218.380 afgelost. Er is in 2024 geen nieuwe geldlening aangetrokken.

Waarborgsommen
In 2024 is er aan waarborgsommen voor een bedrag van € 3.500 terug betaald.

D: Vlottende passiva

D1: Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Omschrijving	31-12-2023	31-12-2024
Rekening courant verhouding met niet financiele instelling (1Stroom)	1.221	179
Overige schulden	3.770	3.514
Totaal	**4.991**	**3.693**

Bedragen x € 1.000.

D4: Overlopende passiva

Overlopende passiva

Omschrijving	31-12-2023	31-12-2024
De van de Europese overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren :	4.655	5.559
De van de Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren :	1.183	1.188
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen.	4.278	4.774
Totaal	**10.116**	**11.521**

Bedragen x € 1.000

Toelichting:
Op financien is een specificatie van de ontvangen gelden aanwezig.

Rijk	Saldo 1-1-2024	Ontvangen bedragen	Bestedingen/ onttrekkingen	Saldo 31-12-2024
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport	36	232	93	175
Rijksdienst IKC Kameleon ventilatie en verduurzaming	201		7	194
Rijksdienst IKC Groene Ring ventilatie en verduurzaming	140		2	138
Rijksdienst IKC Joannes ventilatie en verduurzaming	140		7	133
Rijksdienst IKC Bernadette ventilatie en verduurzaming	99			99
Rijk Onderwijsvertraging	186		102	84
Ministerie Stimulering verkeersveiligheid	110			110
Ministerie Inburgering	180	281		461
Ministerie aanpak energie armoede	427			427
Rijk Impulsregeling klimaatadaptatie	137		5	132
Nationaal Isolatie programma	393	832	53	1.172
Rijk breed brede regeling combinatiefuncties	64	129		193
Rijk woningbouw door bovengrondse infrastructuur	1.495			1.495

Ministerie aanpak klimaat en energiebeleid	445	557	529	473
Ministerie van onderwijs OAB	103	153	10	246
Rijksdienst Candea College Ventilatie enn verduurzaming	319		319	0
Diverse kleine regelingen	178	144	295	27
Totaal beklemde middelen	**4.653**	**2.328**	**1.422**	**5.559**

Provincie en overige instellingen	**Saldo 1-1-2024**	**Ontvangen bedragen**	**Bestedingen/ onttrekkingen**	**Saldo 31-12-2024**
Provincie Gelderland hitte aanpakken de Liemers	72		19	53
Div Gemeenten Cultuurpact	51	30	30	51
Provincie Gelderland Gelderse Winterfonds	117			117
Provincie Snelfietsroute SFR 12 fase 2 tracedeel 6	567		166	401
Provincie Methodisch werken bloemenbuurt	74		19	55
Provincie dorpendeal		313		313
Diverse kleine bedragen provincie	159	75	36	198
Totaal beklemde middelen	**1.181**	**418**	**270**	**1.188**

Bedragen x € 1.000

Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen.	**Saldo 31-12-2024**
Nog te betalen budgettering	-423
Nog te betalen WMO	1.426
Loonbelasting december	149
Nog te betalen BTW/BCF	1.850
Vooruit ontvangen bedragen	870
Vooruitbetaalde kosten	-68
Diversen	124
Totaal	**4.774**

Bedragen x € 1.000

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Soort instelling	**Aard lening**	**Som van bedrag lening**	**Max van verleende borg**	**Som per 31-12-2023**	**Aflossing 2024**	**Verstrekt 2024**	**Som per 31-12-2024**
Culturele instellingen	Gemeentegarantie	4.400	4%	0	0	163	163
Sportverenigingen	Gemeentegarantie	705	100%	171	19		152
Woningbouw corporaties	WSW max. 50% aansprakelijk	36.174	50%	19.834	-	4.134	23.968

Particulieren woning bezitters	Nationale hypotheek garantie			95.000	3000	-	92.000
Eindtotaal		**41.279**		**115.005**	**3.019**	**4.297**	**115.005**

Bedragen x € 1.000

De gemeente Duiven is in 2024 niet aangesproken inzake borg- en garantiestellingen.

Europese aanbestedingen

De volgende opdrachten zijn Europees aanbesteed:

#	Onderwerp	Aard aanbesteding	Aanvang	Eind	Looptijd in jaren (incl. evt. verlenging)	Ingeschatte last per jaar
1	Inzameling van huishoudelijk afval in gemeente Duiven	Dienst	1-1-2023	31-12-2024	2	899.000
2	Verwerking GFT- en restafval	Dienst	1-1-2015	31-12-2025	5(2*3)	424.500
3	Onderhoud van openbare verlichting	Dienst	1-1-2021	31-12-2024	2(2)	59.200
4	Leveringsovereenkomst elektriciteit	Dienst	1-1-2016	31-12-2027	5(7)	577.000

Bij 3 everanciers zijn de Europese aanbestedingsregels niet juist toegepast voor een totaalbedrag van
€ 240.000.

Recht op verliescompensatie in het kader van de vennootschapsbelasting

De gemeente Duiven heeft per 31 december 2024 een bedrag van afgerond € 2.029.806 buiten de balans opgenomen onder de activa zijde van de balans (definitief vastgesteld door de Belastingdienst per 31-12-2023 is € 3.288.806). Dit betreft het toekomstige recht op verliescompensatie krachtens de Wet op de Vennootschapsbelasting 1969. Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

Fiscaal resultaat 2016 (fiscaal verlies)	- € 282.684
Fiscaal resultaat 2017 (fiscaal verlies)	- € 83.617
Fiscaal resultaat 2018 (fiscaal verlies)	- € 598.487
Fiscaal resultaat 2019 (fiscaal verlies)	- € 703.186
Fiscaal resultaat 2020 (fiscaal winst)	€ 351.097
Fiscaal resultaat 2021 (fiscaal verlies)	- € 2.174.537
Fiscaal resultaat 2022 (fiscale winst) Waarvan belast	€ 1.118.918 - 59.459
Fiscaal resultaat 2023 (fiscaal verlies)	- € 856.851
Saldo te verrekenen verliezen 1 januari 2024	**- € 3.288.806**
Verwacht fiscaal resultaat 2024 (fiscale winst) Waarvan belast	€ 1.518.000 - € 259.000
Saldo te verrekenen verliezen 31 december 2024	**- € 2.029.806**

Kredietfaciliteit BNG

De gemeente Duiven heeft bij de BNG een kredietfaciliteit van € 2.500.000. Tot aan het bedrag van € 2.500.000 zijn de kosten de 1 maand Euribor met een opslag van 0,15%. Boven het krediet bedrag van € 2.500.000 komt er ook nog een opslag bij van 5% rente.

Onzekerheid eigen bijdragen (CAK)

Een aanvrager van een voorziening, zoals hulp in de huishouding, ondersteuning of een financiële tegemoetkoming (persoonsgebonden budget) is op grond van de Wmo 2015 een eigen bijdrage verschuldigd. Het CAK is het publiekrechtelijk zelfstandig bestuursorgaan (ZBO) dat door de wetgever is belast met de berekening, oplegging en incasso van de eigen bijdrage.

Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid, volledigheid van en het naleven van het voorwaardencriterium bij de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat de gemeente bij de verantwoording van deze eigen bijdragen steunt op de informatie van het CAK en niet zelfstandig geheel sluitend de juistheid, volledigheid en rechtmatigheid van de eigen bijdragen hoeft te controleren. In 2024 is voor € 238.000 aan eigen bijdrage via het CAK verantwoord.

WNT 2024 vast personeel

Gegevens 2024			
bedragen x € 1	Dhr. Wouter Bosch	Dhr. Anton van de Gaag	Dhr. Bertus Brinkman
Functiegegevens	Griffier	Gemeentesecretaris gemeente Duiven/ Directeur 1Stroom	Gemeentesecretaris gemeente Duiven/ Adj.dir. 1Stroom
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01-01- t/m 31-12	1-6 t/m 31-12	1-7 t/m 31-8
Omvang van het dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,89	1	0,217
Dienstbetrekking	Ja	Ja	Nee
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare kostenvergoedingen	91.117	69.517	37.000
Beloningen betaalbaar op termijn	15.078	9.626	0
Subtotaal	***106.196***	***79.143***	***37.000***
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	207.114	135.917	50.563
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-	-	-
Bezoldiging	***106.196***	***79.143***	***37.000***
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t	N.v.t	N.v.t
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t	N.v.t	N.v.t

Gegevens 2023	
bedragen x € 1	Dhr. Wouter Bosch
Functiegegevens	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01-01- t/m 31-12
Omvang van het dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,83
Dienstbetrekking	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare kostenvergoedingen	84.324
Beloningen betaalbaar op termijn	13.312
Subtotaal	***97.636***
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	185.090
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-
Bezoldiging	***97.636***
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t

Gegevens 2024		
bedragen x € 1	Dhr. Bertus Brinkman	
Functiegegevens	Gemeentesecretaris gemeente Duiven/ Adj.dir. 1Stroom	
Kalenderjaar	2024	2023
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	1-1 t/m 30-6	14-7 t/m 31-12
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	6	6
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	764	753
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	221	212
Maxima op basis van de normbedragen per maand	184.800	177.000
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	116.500	159.636
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)	***116.500***	***159.636***
Bezoldiging in de betreffende periode	95.500	94.125
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	189.625	N.v.t.
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-	-
Bezoldiging	***95.500***	***94.125***
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t	N.v.t
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t	N.v.t

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

De hierboven vermelde topfunctionarissen hebben in 2024 geen bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag ontvangen.
Dit geldt ook voor de overige functionarissen met een dienstbetrekking in 2024.

Het BBV bepaalt dat in het jaarverslag een paragraaf moet worden opgenomen die informatie bevat over topinkomens, zoals bedoeld in de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

De wet normering topinkomens verbiedt dat bestuurders in de (semi)publieke sector meer verdienen dan het ministersalaris. De WNT-norm voor 2024 is € 233.000.

De WNT-norm is tot stand gekomen nadat er in de voorafgaande jaren een toenemende maatschappelijke verontwaardiging was ontstaan over de hoge salarissen (en ontslagvergoedingen) voor openbare bestuurders, vooral indien ook nog sprake was van slecht functionerende bestuurders.

De WNT definieert het begrip topfunctionaris voor instellingen in de (semi)publieke sector als:

1. de leden van de hoogste uitvoerende en toezichthoudende organen;

2. de hoogste ondergeschikte of de leden van de groep hoogste ondergeschikten aan dat orgaan en;

3. degene of degenen belast met de dagelijkse leiding.

De leden van de gemeenteraad van de gemeente Duiven ontvangen een vergoeding van de gemeente Duiven.

De heer B. Brinkman is vanaf 14 juli 2023 benoemd als Gemeentesecretaris voor de overbruggingsperiode waarin een nieuwe gemeentesecretaris geworven is. Per 1 juni 2024 is de plek ingevuld door de heer A. van de Gaag.

Voorts zijn bij de gemeente Duiven in 2024 geen functies of dienstverbanden en uitkeringen in verband met beëindiging van het dienstverband geweest, die vermelding in dit verslag noodzakelijk maken.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum te melden.

Waarderingsgrondslagen inzake rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid, het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 10 december 2024 door de raad is vastgesteld;
- Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over-en onderschrijdingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan de raad zijn gemeld.
- Ten aanzien van het M&O criterium is de nota M&O beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief niet andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat een verantwoordingsgrens van 3% (zijnde € 3.039.000) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
- Een rapporteringstolerantie van € 30.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit

houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 10 december 2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 3.039.000. De grondslag voor deze verantwoording is de kadernota Rechtmatigheid 2024 van de commissie BBV van oktober 2024.

Bevinding
Het college stelt vast dast de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 2.898.000 bedraagt .Dit is lager dan de daarvoor gestelde grens van € 3.039.000. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het college overigens een bedrag van € 425.000 acceptabel op basis van door de raad vastgestelde afspraken.

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie zij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Bijlagen behorende bij de jaarrekening

1 SISA
2 Baten en lasten per taakveld

SISA

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
FIN	B2	**Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek** Gemeenten	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T) *Aard controle D2* *Indicator: B2/01*	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/02*	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/03*	Normbedragen voor e (ja/nee) Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/05*	
			3	4	Ja	Ja	Nee	
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/06*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/07*				
			€0	€0				
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/08*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/09*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/10*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/11*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/12*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/13*
			€0	€ 0			€0	€0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/14*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/15*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/16*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/17*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal PvA's (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/18*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PvA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/19*
			€0	€18.620	€10.707	€14.175	€0	€1.795
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/20*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden) cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/21*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/22*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/23*	**Totaal** Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/24*	
			€12.348	€24.348	€0	€ 0	€23.055	

BZK	C62	**Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire**	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen *Aard controle R* *Indicator: C62/01*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C62/02*				
			€ 354	Nee				
BZK	C92	**Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid**	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C92/01*	Bedrag doorgeschoven naar t+1 *Aard controle R* *Indicator: C92/02*	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/03*	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de Informatiepunten in de gemeente behandeld is *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/04*	Aantal gebruikte leermiddelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/05*	
			€ 24.205	€ 0	1	114	6	
OCW	D8	**Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)** Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/01*	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/02*	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/03*	Correctie besteding (jaar T-1) *Let op bij correctie verder verwerken bij indicator 05* *Aard controle R* *Indicator: D8/04*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D8/05*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: D8/06*
			€ 335.959	€ 18.054	€ 61.519	-€ 16.262	€ 118.839	€ 246.432
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/07*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/08*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/09*	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/10*		
			1					
			2					
			100					
OCW	D14	**Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen**	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld *Aard controle R* *Indicator: D14/01*	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen *Aard controle R* *Indicator: D14/02*	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/03*			
			€ 101.983	€ 0	€ 0			
			Correctie besteding (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D14/04*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D14/05*	Opgebouwde reserve (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: D14/06*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/07*		
							In euro's	
			€ 0	€ 138.379	€ 36.396	Nee		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/08*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma *Aard controle R* *Indicator: D14/09*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/10*	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma *Aard controle R* *Indicator: D14/11*		
			1					
			2					
			10					
OCW	D23	**Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen**	Beschikkingsnummer/referentie nummer *Aard controle n.v.t* *Indicator: D23/01*	Aard van de activiteit besteding (jaar T) *Aard controle n.v.t* *Indicator: D23/02*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: D23/03*	Indien van toepassing: bedrag dat wordt meegenomen van 2024 naar 2025. *Aard controle n.v.t* *Indicator: D23/04*	Aard van de activiteit Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D23/05*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t* *Indicator: D23/06*
			1 SB230111	c) De doorontwikkeling van een bestaande beperkte bibliotheekvoorzieng	€ 21.275	€ 70.725	c) De doorontwikkeling van een bestaande beperkte bibliotheekvoorzieng	€ 21.275
			2					
			100					
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D23/07*					
			1 Nee					
			2					
			100					
IenW	E44B	**Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)**	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/01*	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/02*	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker *Aard controle R* *Indicator: E44B/03*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/04*	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E44B/05*	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/06*
			1 060299 Gemeente Zevenaar	IENW/BSK-2023/89560	€ 62.460	€ 62.460	€ 651.609	€ 651.609
			2					
			15					
			Kopie CBS(code) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/07*	Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/08*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/09*			
			1 060299 Gemeente Zevenaar	IENW/BSK-2023/89560	Nee			
			2					
			15					
			Kopie CBS(code) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/10*	Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/11*	Naam/nummer maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/12*	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/13*		
			1 060299 Gemeente Zevenaar	IENW/BSK-2023/89560	ontstenen verhard oppervalk	Nee		
			2		vergroening met als doel water			
			15		vasthouden			

IenW	E84	**Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023** Provincies en Gemeenten		Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E84/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/02*	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E84/03*	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/04*		
				€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
				Naam/nummer per maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/05*	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/06*	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/07*	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/08*		
			1	344 Het volwaardig afwaarderen van een GOW 50 km/h naar een ETW 30 km/hjaantal in	Nee	0			
			2						
			3						
			4						
			50						
IenW	E87B	**Tijdelijke regeling stimuleren maatregelen tweede fase Deltaprogramma zoetwater (SISa tussen medeoverheden)**		Hieronder per regel één provincie of waterschap (code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E87B/01*	Beschikkingsnaam/nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E87B/02*	Totale besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E87B/03*	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E87B/04*	Totale eigen bijdrage en bijdrage van derden (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E87B/05*	Cumulatieve eigen bijdrage en bijdrage van derden (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E87B/06*
			1	030004 Provincie Overijssel	S2023-0000990	€ 157.547	€ 157.547	€ 155.935	€ 155.935
			2						
			10						
				Kopie beschikkingsnaam/nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E87B/07*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E87B/08*				
			1	S2023-0000990	Nee				
			2						
			10						
IenW	E104	**Specifieke uitkering woningbouw op korte termijn door bovenplanse infrastructuur**		Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E104/01*	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T-1) *Geldt alleen voor SiSa 2023 of SiSa 2024* *Aard controle R* *Indicator: E104/02*	Totale besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E104/03*	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E104/04*	Cumulatieve aantal woningen bouw gestart (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E104/05*	Cumulatieve aantal betaalbare woningen bouw gestart (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E104/06*
			1	*IENW/BSK-2023/379228*	€ 0	€ 0	€ 0	0	0
			2						
			3						
			4						
				Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E104/07*	Cumulatieve aantal woningen opgeleverd (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E104/08*	Cumulatieve aantal betaalbare woningen opgeleverd (t/m jaar *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E104/09*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E104/10*		
			1	IENW/BSK-2023/379228	0	0	Nee		
			2						
			3						
			4						
				Naam infrastructurele voorziening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E104/11*	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T-1) per infrastructurele voorziening *Geldt alleen voor SiSa 2023 of SiSa 2024* *Aard controle R* *Indicator: E104/12*	Totale besteding (jaar T) per infrastructurele voorziening *Aard controle R* *Indicator: E104/13*	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T) per infrastructurele voorziening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E104/14*	Infrastructurele voorziening afgerond? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E104/15*	
			1	*Oplossing capaciteitsknelpunt kruispunt Vergertlaan – Schapenweide (rotonde of VRI)*	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
			2	*Oplossen capaciteitsknelpunt kruispunt Vergertlaan - Rijksweg op maaiveld (bypass bij huidige rotonde, turborotonde of VRI)*	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
			40	*Realiseren van nieuwe aansluiting Ploen Noord op de Weststingel (VRI)*	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
SZW	G2	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2024** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr		Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/01*	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/02*	Besteding (jaar T) **IOAW** Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/03*	Baten (jaar T) **IOAW** (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/04*	Besteding (jaar T) **IOAZ** Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/05*	Baten (jaar T) **IOAZ** (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/06*
				€ 6.183.522	€ 105.795	€ 503.267	€ 226	€ 77.248	€ 0
				Besteding (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/07*	Baten (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud (exclusief Rijk) Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/08*	Baten (jaar T) **WWIK** (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (**WWIK**) *Aard controle R* *Indicator: G2/09*	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/10*	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/11*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/12*
				€ 13.644	€ 22.378	€ 0	€ 518.622	€ 2.525	€ 0
				Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie Gemeente Participatiewet (**PW**) *Aard controle D2* *Indicator: G2/13*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2/14*				
				€ 0	Ja				

SZW	G3	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2024** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/01*	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/02*	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/03*	Besteding (jaar T) Bob Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/04*	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/05*	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bo In euro's Waarde in hele euro's invullen Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/06*
			€ 3.125	€ 0	€ 2.500	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/07*	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/08*	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/09*	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/10*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3/11*	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
SZW	G4	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2024** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/01*	Besteding (jaar T) levensonderhoud Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/02*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/03*	Baten (jaar T) levensonderhoud Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/04*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/05*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/06*
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 30.425	€ 878
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 1.319	€ 38	
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 1.674	€ 0	€ 0	
		6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 1.674	€ 31.744	€ 916	
			Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/07*	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/08*	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/09*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/10*		
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja			
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja			
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja			
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja			
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja			
		6 Totaal	0	0	N.v.t.			
			6 Totaal	0	0	N.v.t.		
			Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/11*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/12*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing *Aard controle R* *Indicator: G4/13*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig *Aard controle R* *Indicator: G4/14*	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/15*	
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)						
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)						
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)						
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)						
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)						
		6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
			Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/16*	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/17*	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle D2* *Indicator: G4/18*	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/19*		
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0			
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0			
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0			
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0			
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0			
		6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0			
SZW	G10	**Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2024** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op	Besteding (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G10/01*	Baten (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G10/02*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G10/03*			
			€ 243.891	€ 0	Ja			
SZW	G12	**Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2024** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G12/01*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G12/02*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G12/03*			
			€ 0	€ 0	Ja			

SZW	G13	**Onderwijsroute_ deel gemeente 2024** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T),ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente *Aard controle R Indicator: G13/01*	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R Indicator: G13/02*	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente *Aard controle R Indicator: G13/03*	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R Indicator: G13/04*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05*	
			€ 39.165	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	

VWS	H4	**Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025** Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Aard controle n.v.t. Indicator: H4/01*	Totale werkelijke berekende uitkering *Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02*				
			€ 232.468	€ 143.278				
			Activiteiten *Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03*	Totale werkelijke berekende uitkering per project (jaar T) *Aard controle n.v.t. Indicator: H4/04*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) **Onroerende zaken** *Aard controle R Indicator: H4/05*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) **Roerende zaken** *Aard controle R Indicator: H4/06*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) **Dienstverlening door derden** *Aard controle R Indicator: H4/07*	Toelichting *Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08*
		1	Onroerende zaken	€ 70.068	€ 70.068	€ 0	€ 0	
		2	Roerende zaken	€ 73.210	€ 0	€ 73.210	€ 0	
		100						

VWS	H30	**Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026**	Naam onderdeel *Aard controle n.v.t. Indicator: H30/01*	Totaalbedrag (jaar T) toegekend per onderdeel *Aard controle n.v.t. Indicator: H30/02*	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T) per onderdeel *Aard controle R Indicator: H30/03*	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) per onderdeel *Aard controle n.v.t. Indicator: H30/04*	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)? *Aard controle n.v.t. Indicator: H30/05*	Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)? *Aard controle n.v.t. Indicator: H30/06*
		1	Lokaal Sportakkoord	€ 18.368	€ 20.046	€ 37.678	Ja	Ja
		2	Brede regeling combinatiefuncties	€ 125.751	€ 91.542	€ 221.079	Ja	Ja
		3	Terugdringen Gezondheidsachterstanden	€ 28.259	€ 60.397	€ 72.038	Ja	Ja
		4	Kansrijke Start	€ 22.608	€ 4.820	€ 72.998	Nee	Ja
		5	Mentale Gezondheid	€ 7.065		€ 15.701	Ja	Ja
		6	Aanpak overgewicht en	€ 24.726		€ 3.052	Ja	Ja
		7	Valpreventie	€ 67.115	€ 22.514	€ 29.940	Ja	Ja
		8	Leefomgeving	€ 14.129	€ 875	€ 2.503	Nee	Ja
		9	OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	€ 3.532	€ 3.503	€ 25.157	Ja	Ja
		10	Versterken sociale basis	€ 50.866	€ 12.978	€ 88.026	Ja	Ja
		11	Mantelzorg	€ 14.129	€ 16.842	€ 20.314	Nee	Ja
		12	Één tegen eenzaamheid	€ 14.129	€ 3.168	€ 6.801	Nee	Ja
		13	Welzijn op recept	€ 13.423	€ 0	€ 7.881	Nee	Ja
		14	Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	€ 3.532	€ 0	€ 3.391	N.v.t.	Ja
		15	Coördinatiekosten regionale aanpak	€ 10.314	€ 0	€ 0	N.v.t.	Ja
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t. Indicator: H30/07*					
			Nee					

VWS	H35B	**Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)**	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen *Aard controle n.v.t. Indicator: H35B/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R Indicator: H35B/02*				
			1 060202 Gemeente Arnhem	€ 11.063				
			2					

VRO	J32	**Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen** Gemeenten	Beschikkingsnummer /naam *Aard controle n.v.t. Indicator: J32/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R Indicator: J32/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t. Indicator: J32/03*	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 december 2023 (Ja/Nee) *Aard controle D2 Indicator: J32/04*	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten (indicator 04) 'Nee' is ingevuld) *Aard controle n.v.t. Indicator: J32/05*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t. Indicator: J32/06*
		1	SUVIS21-01350168	€ 420.000	€ 420.000	Ja		Nee
		2	SUVIS21-01088327	€ 0	€ 36.939	Ja		Nee
		3	SUVIS21-01091584	€ 6.080	€ 30.785	Ja		Nee
		4	SUVIS21-01345044	€ 22.798	€ 430.820	Ja		Nee
		5	SUVIS21-01091596	€ 25.623	€ 62.882	Ja		Nee
		6	SUVIS21-01091199	€ 21.038	€ 45.732	Ja		Nee
			Kopie Beschikkingsnummer/Naam *Aard controle n.v.t. Indicator: J32/07*	Zijn de begrotingsposten waarvoor een uitkering is aangevraagd uitgevoerd? (Ja/Nee/N.v.t.) *Aard controle D2 Indicator: J32/08*	Toelichting (verplicht als bij indicator 08 nee is ingevuld) *Aard controle n.v.t. Indicator: J32/09*			
		1	SUVIS21-01350168	N.v.t.				
		2	SUVIS21-01088327	N.v.t.				
		3	SUVIS21-01091584	N.v.t.				
		4	SUVIS21-01345044	N.v.t.				
		5	SUVIS21-01091596	N.v.t.				
		6	SUVIS21-01091199	N.v.t.				

VRO	J55	**Aanpak energiearmoede**	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening *Aard controle n.v.t. Indicator: J55/01*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten *Aard controle R Indicator: J55/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t. Indicator: J55/03*	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening *Aard controle n.v.t. Indicator: J55/04*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten *Aard controle R Indicator: J55/05*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t. Indicator: J55/06*
			0	€ 0	€ 192.863	0	€ 0	€ 6.555
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning --bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen. *Aard controle n.v.t. Indicator: J55/07*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten *Aard controle R Indicator: J55/08*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t. Indicator: J55/09*			
			0	€ 0	€ 0			

			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/10*	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/11*	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/12*	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/13*	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/14*	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/15*
			0	0	0	0	0	0
VRO	J94	**Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties**	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J94/01*	Besteding (jaar T), in C94/06 t/m C94/08 opgesplitst *Aard controle R* *Indicator: J94/02*	Het totaal aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen dat voldoet aan artikel 6, eerste lid, onderdeel a *Aard controle D1* *Indicator: J94/03*	Het aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 429.300 *Aard controle D1* *Indicator: J94/04*	Bedrag dat van de vijfde kolom van bijlage III besteed is aan doe-het-zelfmaatregelen, inclusief activiteiten als bedoeld in artikel 2, derde lid (zoals ondersteuning vanuit gemeente) (alleen van *Aard controle R* *Indicator: J94/05*	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel .. *Aard controle R* *Indicator: J94/06*
		1	*LAI23-03599179*	€ 81.732	41	0	0	€ 0
		2	*LAI24-03761420*	€ 0	0	0	0	€ 0
		100						
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J94/07*	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J94/08*	Eindverantwoording (ja/nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J94/09*			
		1	€ 24.281	€ 57.451	Nee			
		2	€ 0	€ 0	Nee			
		100						
VRO	J209	**Meerjarige regeling voor huisvesting aandachtsgroepen**	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J209/01*	Projectnaam *Aard controle n.v.t* *Indicator: J209/02*	Besteding (jaar T) per project *Aard controle R* *Indicator: J209/03*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) - per project Inclusief uitvoering door derde vanaf SiSa 2023 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J209/04*	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) - per project *Aard controle D2* *Indicator: J209/05*	Aantal woonruimten waarvan de werkzaamheden zijn gestart in (jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J209/06*
		1	*RHA2022-03340803*	*Nieuwbouw 2 woonwagens voor aandachtsgroepen in Duiven*	€ 14.000	€ 14.000	€ 0	2
		2						
		10						
			Kopie Projectnaam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J209/07*	Aantal volledig gerealiseerde woonruimten (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J209/08*	De uitvoering loopt volgens de planning (ja/nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J209/09*	Zelfstandige uitvoering (ja/nee) *Aard controle R* *Indicator: J209/10*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J209/11*	
		1	*Nieuwbouw 2 woonwagens voor aandachtsgroepen in Duiven*	2	Ja	Ja	Ja	
		2						
		10						

KGG	K28	**Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid**	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel *Aard controle R* *Indicator: K28/01*	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel *Aard controle R* *Indicator: K28/02*	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten *Aard controle R* *Indicator: K28/03*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: K28/04*	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten *Aard controle R* *Indicator: K28/05*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: K28/06*
			€ 457.658	€ 71.732	€ 0	€ 529.390	€ 0	€ 0
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: K28/07*					
			Nee					
AenM	M16	**Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraine** Gemeenten	Vul in totaal te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: M16/01*	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO) *Aard controle R* *Indicator: M16/02*	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder M16/01 (jaar T) – uitzonderingsbepaling (GOO) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M16/03*	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringkosten *Aard controle R* *Indicator: M16/04*	Besteding (jaar T) van uitvoering ten behoeve van de transitie *Aard controle R* *Indicator: M16/05*	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (GOO en POO) *Aard controle R* *Indicator: M16/06*
			€ 3.349.144			€ 344.758	€ 0	€ 194.811
			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen GOO en POO (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: M16/07*	Totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) *Aard controle R* *Indicator: M16/08*	Totaal bedrag ontvangen eigen bijdrage van ontheemden GOO (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: M16/09*	Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01/02/04/05/06/07/08 verminderd met 09 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M16/10*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M16/11*	
			€ 19.435	€ 5.980	€ 2.415	€ 3.911.713	€ 7.728.375	

Baten en Lasten per Taakveld

		Begroting na wijziging			Werkelijk		
TV	Omschrijving	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
01	Bestuur	84.123	2.949.224	-2.865.101	157.763	3.609.225	-3.451.462
02	Burgerzaken	446.838	579.246	-132.408	532.525	692.507	-159.982
03	Beheer overige gebouwen en gronden	835.935	797.922	38.013	725.313	803.432	-78.120
04	Overhead	300.100	11.480.657	-11.180.557	354.474	9.954.636	-9.600.162
05	Treasury	1.214.378	418.516	795.862	874.410	82.497	791.913
061	OZB-woningen	3.931.007	180.932	3.750.075	3.938.554	152.903	3.785.651
062	OZB-niet woningen	2.884.301	243.192	2.641.109	2.924.435	205.009	2.719.426
064	Belastingen overig	62.466	524.806	-462.340	50.334	579.327	-528.993

07	Algemene Uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	48.534.480	0	48.534.480	48.498.907	0	48.498.907
08	Overige baten en lasten (excl. mutaties reserves)	45.000	412.547	-367.547	98.466	347.532	-249.066
09	Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
11	Crisisbeheersing en brandweer	0	1.538.919	-1.538.919	26.805	1.511.954	-1.485.149
12	Openbare orde en veiligheid	51.000	424.056	-373.056	44.903	650.695	-605.792
Programma 1 Bestuur		58.389.628	19.550.017	38.839.611	58.226.888	18.589.717	39.637.171
41	Openbaar basisonderwijs	0	113.523	-113.523	36.170	134.208	-98.037
42	Onderwijshuisvesting	46.444	1.618.154	-1.571.710	-4.407	1.672.458	-1.676.865
43	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	515.704	1.271.150	-755.446	482.619	1.194.837	-712.219
51	Sportbeleid en activering	139.028	766.725	-627.697	321.238	497.533	-176.295
52	Sportaccommodaties	297.030	1.560.132	-1.263.102	473.533	1.479.146	-1.005.612
53	Cultuurpresentatie, -productie en participatie	2.500	330.479	-327.979	78.474	303.287	-224.813
54	Musea	0	113.336	-113.336	0	216.177	-216.177
55	Cultureel erfgoed	0	13.024	-13.024	0	12.400	-12.400
56	Media	92.000	407.000	-315.000	92.000	403.419	-311.419
57	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	23.000	2.501.611	-2.478.611	17.839	2.431.734	-2.413.896
61	Samenkracht en burgerparticipatie	674.673	3.664.043	-2.989.370	4.267.002	5.750.067	-1.483.065
62	Wijkteams	0	2.568.072	-2.568.072	6.834	2.832.685	-2.825.851
63	Inkomensregelingen	7.288.592	9.126.161	-1.837.569	7.253.085	9.015.099	-1.762.013
64	Begeleide participatie	0	2.346.917	-2.346.917	0	2.032.612	-2.032.612
65	Arbeidsparticipatie	520.891	3.241.035	-2.720.144	267.833	2.874.863	-2.607.030
66	Maatwerkvoorzieningen Wmo	21.103	1.162.308	-1.141.205	59.728	1.311.029	-1.251.300
671	Maatwerkdienstverlening 18+	0	156.879	-156.879	0	162.832	-162.832
671A	Hulp bij het huishouden (Wmo)	235.000	3.732.066	-3.732.066	237.983	3.838.142	-3.600.158
671B	Begeleiding (Wmo)	0	1.923.858	-1.923.858	0	1.972.300	-1.972.300
671C	Dagbesteding (Wmo)	7.500	167.651	-160.151	0	161.808	-161.808
671D	Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	0	28.211	-28.211	0	35.534	-35.534
672	Maatwerkdienstverlening 18-	342.500	138.860	203.640	253.000	0	253.000
672A	Jeugdhulp begeleiding	0	1.191.175	-1.191.175	0	1.354.358	-1.354.358
672B	Jeugdhulp behandeling	0	1.963.197	-1.963.197	0	1.920.697	-1.920.697

672C	Jeugdhulp dagbesteding	0	189.619	-189.619	0	231.885	-231.885
672D	Jeugdhulp zonder verblijf overig	0	4.326	-4.326	0	25.383	-25.383
673A	Pleegzorg	0	323.939	-323.939	0	353.923	-353.923
673B	Gezinsgericht	0	772.864	-772.864	0	765.600	-765.600
673C	Jeugdhulp met verblijf overig	0	1.637.834	-1.637.834	0	1.676.918	-1.676.918
674A	Jeugdhulp behadeling GGZ zonder verblijf	0	1.996.526	-1.996.526	0	2.390.800	-2.390.800
674B	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	0	394.306	-394.306	0	265.118	-265.118
674C	Gesloten plaatsing	0	133.096	-133.096	0	6.342	-6.342
681	Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0	0	0	0
681A	Beschermd wonen (Wmo)	0	28.211	-28.211	0	35.534	-35.534
681B	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)	0	114.852	-114.852	0	135.383	-135.383
682	Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	0	0	0
682A	Jeugdbescherming	0	601.909	-601.909	0	556.610	-556.610
682B	Jeugdreclassering	0	107.730	-107.730	0	133.752	-133.752
71	Volksgezondheid	167.237	1.566.953	-1.399.716	108.350	1.472.162	-1.363.812
Programma 2 Maatschappij		10.373.202	47.977.732	-37.604.530	13.951.280	49.656.635	-35.705.355
21	Verkeer en vervoer	93.813	4.218.358	-4.124.545	936.924	4.621.997	-3.685.073
22	Parkeren	953	41.829	-40.876	0	57.444	-57.444
25	Openbaar vervoer	0	79.967	-79.967	0	117.322	-117.322
31	Economische ontwikkeling	0	130.031	-130.031	0	145.579	-145.579
32	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	6.730.640	7.204.664	-474.024	2.505.530	1.155.017	1.350.514
33	Bedrijfsloket en -regelingen	2.639	21.916	-19.277	1.407	16.330	-14.923
34	Economische promotie	1.203.414	1.725.652	-522.238	942.363	1.374.913	-432.550
72	Riolering	3.179.658	2.022.168	1.157.490	2.399.948	1.966.934	433.014
73	Afval	3.629.567	2.493.694	1.135.873	3.605.601	2.458.739	1.146.862
74	Milieubeheer	19.379	662.349	-642.970	38.116	695.534	-657.418
75	Begraafplaatsen	80.483	124.693	-44.210	87.482	137.477	-49.995
81	Ruimtelijke ordening	.99.207	1.830.343	-1.731.136	216.773	2.112.004	-1.895.232
82	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	812.719	920.719	-108.000	863.773	640.369	223.403
83	Wonen en bouwen	620.621	1.856.041	-1.235.420	755.065	1.522.228	-767.163
Programma 3 Omgeving		16.473.093	23.332.424	-6.859.331	12.352.983	17.021.887	-4.668.904
010	Mutaties reserves	17.880.853	15.763.569	2.117.284	17.215.572	16.028.142	1.187.430
Totaal na bestemming		103.116.776	106.623.742	-3.506.966	101.746.723	101.296.382	450.342

011	Resultaat van de rekening van baten en lasten	4.519.968	1.013.002	3.506.966	0	0	0

Bedragen in €

Bijlagen niet behorende tot de jaarrekening

1 Kerngegevens
2 Beleidsnota's per programma
3 Producten per programma

Kerngegevens

Sociale structuur	1 januari 2025	1 januari 2024
Inwoners:		
- < 20 jaar	4.927	4.851
- van 20 - 64 jaar	14.373	14.587
- van 65 jaar en ouder	5.663	5.427
Totaal	**24.963**	**24.865**
***Bijstandsgerechtigden**:*		
- IOAW	25	39
- IOAZ	4	4
- BBZ	1	4
- WWB	352	338
Totaal	**382**	**385**

Fysieke structuur

Oppervlakte gemeente (in ha)	3.519	3.516
Binnenwater (in ha)	131	126
Land (in ha)	3.388	3.390
Woningen	10.901	10.848
Bijzondere woongebouwen	5	5
Aantal woonruimten	**10.906**	**10.853**
Wegen, paden etc. binnen en buiten de bebouwde kom (in m^2 x 1.000)		
- Weg - gemiddeld belast	221	242
- Weg - licht belast	355	357
- Weg in woongebied	627	626
- Weg in verblijfsgebied	374	358
- Fietspaden	150	150
Openbaar groen (in m^2 x 1.000)	1.211	1.516
Sportcomplexen (in m^2 x 1.000)	185	185
Bermen (in m^2 x 1.000)	919	309
Bermen (in m^1 x 1.000)	125	125
Lichtmasten	5.668	5.625

Financiële structuur	Jaarrekening 2024		Jaarrekening 2023	
	Totaal	**per inwoner**	**Totaal**	**per inwoner**
Gewone uitgaven/inkomsten	85.569.611	3.428	91.966.543	3.699

Financiële structuur	Jaarrekening 2024		Jaarrekening 2023	
Opbrengsten belastingen/retributies	14.124.522	566	12.807.093	515
- OZB	6.842.993	274	6.264.290	252
- Hondenbelasting	0	0	0	0
- Afvalstoffenheffing	2.981.671	119	2.725.750	110
- Rioolheffing	2.383.472	95	2.406.766	97
- Toeristenbelasting	263.232	11	119.968	5
- Reclamebelasting	50.188	2	50.188	2
- Marktgelden	1.407	0	1.919	0
- Lijkbezorgingsrechten	87.152	3	76.428	3
- Leges omgevingsvergunning	511.462	20	599.056	24
- Overige leges	730.664	29	562.728	23
Algemene Uitkering Gemeentefonds	48.498.907	1.943	45.919.347	1.847
Vaste schuld	13.752.242	551	17.970.621	723
Eigen financieringsmiddelen	74.812.524	2.997	70.877.408	2.850
- Algemene Reserve	33.620.131	1.347	18.554.720	746
- Bestemmingsreserves	8.639.010	346	22.326.529	898
- Voorzieningen	32.553.383	1.304	29.996.159	1.206
Boekwaarde geactiveerde uitgaven	75.145.000	3.010	69.574.000	2.798
Boekwaarde voorraad bouwgronden	9.416.000	377	6.942.000	279
Financieringsoverschot	586.090	23	12.332.029	496

Beleidsnota's per programma

Programma Bestuur
- Kaderstellende nota “Communicatie als beleid”.
- Integraal Veiligheidsbeleid 2023-2026.
- Algemene Plaatselijke Verordening 2021.
- Alcoholverordening 2024
- Evenementenbeleid (2021).
- Regionaal crisisplan (2020-2023).
- Bibob-beleid (2018).
- Damoclesbeleid 2021.
- Speelautomatenhallenverordening 2017
- Beleidsregel hinderlijke en gevaarlijke honden 2019
- Beleidsregel aanpak illegaal vuurwerk 2020.
- Horecasanctiebeleid (2005).
- Prostitutiebeleid (2000).
- Coffeeshopbeleid (2022).
- Exploitatie- en terrassenbeleid 2024.
- Standplaatsenbeleid 2023.
- Nota Stimuleringsbeleid 2017.
- Beleidsregels uitstallingen 2024.

Programma Maatschappij
- Verordening onderwijshuisvesting 2009.
- De Toekomstvisie “Duiven kiest voor kwaliteit” (2006).
- Cultuurnota 2002-2005.
- Kaderstellende nota vernieuwend sportbeleid 2005-2010 (2005).
- Duiven Pro Sport Eindmeting 2008 (2009).
- Nota Bewegen, Ontmoeten, Sport en Spelen (2016).
- Beelden uit Duiven (2007).
- Regionale nota “Zorgen voor gezondheid” (2004).
- Inburgering en Participatie Duiven & Westervoort (2019)

- Kader toezicht en handhaving MGR
- Transformatie-agenda
- Notitie Samen Sterk 2020-2021
- Verordening maatschappelijke ondersteuning Duiven 2020
- Verordening individuele inkomenstoeslag Duiven 2018
- Beleidsnotitie Minimabeleid 2018 en verder Duiven; evaluatie en doorontwikkeling...
- Beleidsnotitie Schuldhulpverlening 2019-2022
- Verordening individuele studietoeslag Duiven 2016
- Integraal Huisvestingsplan (IHP) primair onderwijs (2019)

Programma Omgeving
- “Mobiliteitsplan Duiven” 2016 - 2026.
- Watertakenplan de Liemers (2022).
- IBOR Integraal Beleid Openbare Ruimte 2023
- Beleids- en beheerplan openbare verlichting (2011).
- AVOI Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuren 2023.
- Handboek kabels en leidingen UNOG 2023.
- Schaderegeling UNOG 2023.
- Nadeelcompensatieregeling kabels en leidingen UNOG 2023.
- Structuurvisie Duiven 2009.
- Nota Detailhandelsbeleid (2012).
- Parkeerbeleidsplan Duiven 2022.
- Parkeernormennota Duiven 2018.
- Integrale Laadvisie Duiven 2021.
- Structuurvisie Duiven (2015).
- Revitalisering bedrijventerrein Centerpoort Nieuwgraaf 2010.
- Actief bodembeheer, bodembeheersplan met bijbehorende bodemkwaliteitskaarten (2000).
- Professionalisering van de Handhavingorganisatie (Milieu) “Beter verantwoord, verantwoord beter” (2004).
- Afvalbakkenplan (2020).
- Afvalstoffenverordening en Uitvoeringsbesluit 2016.
- Kadernota Bezuinigingen 2015-2018.
- Evaluatierapport 'Afval loont' (2017).
- Grondstoffenplan Samen minder afval 2021 (recent vastgesteld, tbv 2021).
- Nota "Duivense Interne Milieuzorg 2008-2011" (2008).
- Nota "Klimaatbeleid 2008-2011" (2008).
- Nota "Geurbeleid" (2008).
- Nota bodembeheer gemeente Duiven 2011.
- Nota Hondenbeleid Duiven.
- Kadernotitie voor Gebouwen, Tarieven en Subsidies (GTS) 2013-2017.
- Nota Maatschappelijk Vastgoedbeleid Duiven 2016.
- Nota "Geluidsbeleid" 2010-2013 (2010).
- Geluidverkaveling bedrijventerrein Innofase (2021).
- "Landschapsontwikkelingsplan 2014.
- “Welstandsnota en daarbij door de raad vastgestelde Beeldkwaliteitsplannen” (2007).
- Alle vigerende bestemmingsplannen.
- VTH-beleidsplan 2024.
- Professionalisering van de Handhavingsorganisatie (Brandveiligheid) “Beter verantwoord, verantwoord beter”.
- Handboek Archeologie (actualisatie 2014).
- Ontwikkelingskader Buitengebied (2012).
- "Addendum Welstandsnota licht en led" (2016).
- Nota Grondbeleid (2008).
- Beleidsnotitie ‘Woningsplitsing, kleinschalige woningbouwinitiatieven en functieverandering naar wonen’ (2020)

- Woonvisie Duiven 2017
- Woonagenda Duiven 2017
- Notitie woningbouwprogrammering gemeente Duiven 2018-2027
- Vervolgnotitie versnelling woningbouw gemeente Duiven 2019
- Liemerse Woonagenda: de koers voor 2020-2025
- Regionale Woondeal 2020.

Producten per programma

	TV	Omschrijving	Portefeuillehouder	Team	
	Programma 1 Bestuur				
	01	Bestuur	Burgemeester	ADV	Wettelijke taak
	02	Burgerzaken	Burgemeester	PZ	Wettelijke taak
	03	Beheer overige gebouwen en gronden	Wethouder Schrijner	R&B	Wettelijke taak
	04	Overhead	Wethouder Overduin	F&B	Autonoom
	05	Treasury	Wethouder Overduin	F&B	Autonoom
	061	OZB-woningen	Wethouder Overduin	F&B	Autonoom
	062	OZB-niet woningen	Wethouder Overduin	F&B	Autonoom
	064	Belastingen overig	Wethouder Overduin	F&B	Autonoom
	07	Algemene Uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	Wethouder Overduin	F&B	Wettelijke taak
	08	Overige baten en lasten (excl. mutaties reserves)	Wethouder Overduin	F&B	Autonoom
	09	Vennootschapsbelasting	Wethouder Overduin	F&B	Autonoom
	11	Crisisbeheersing en brandweer	Burgemeester	ADV	Wettelijke taak
	12	Openbare orde en veiligheid	Burgemeester	ADV	Autonoom
	Programma 2 Maatschappij				
	41	Openbaar basisonderwijs	Wethouder Zwaga	R&B	Wettelijke taak
	42	Onderwijshuisvesting	Wethouder Zwaga	R&B	Wettelijke taak
	43	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Wethouder Zwaga	SD	Wettelijke taak
	51	Sportbeleid en activering	Wethouder Overduin	SD	Autonoom
	52	Sportaccommodaties	Wethouder Overduin	R&B	Autonoom
	53	Cultuurpresentatie, -productie en participatie	Wethouder Zwaga	SD	Autonoom
	54	Musea	Wethouder Zwaga	SD	Autonoom
	55	Cultureel erfgoed	Wethouder Zwaga	SD	Autonoom
	56	Media	Wethouder Overduin	SD	Wettelijke taak
	57	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Wethouder Zwaga	R&B	Autonoom
	61	Samenkracht en burgerparticipatie	Wethouder Zwaga	SD	Autonoom
	62	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	Wethouder Zwaga	SD	Wettelijke taak
	63	Inkomensregelingen	Wethouder Zwaga	SD	Wettelijke taak
	64	Begeleide participatie	Wethouder Zwaga	SD	Wettelijke taak
	65	Arbeidsparticipatie	Wethouder Zwaga	SD	Wettelijke taak
	66	Maatwerkvoorzieningen Wmo	Wethouder Overduin	SD	Wettelijke taak
	671	Maatwerkdienstverlening 18+	Wethouder Overduin	SD	Wettelijke taak
	671A	Hulp bij het huishouden (Wmo)	Wethouder Overduin	SD	Wettelijke taak
	671B	Begeleiding (Wmo)	Wethouder Overduin	SD	Wettelijke taak
	671C	Dagbesteding (Wmo)	Wethouder Overduin	SD	Wettelijke taak
	671D	Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	Wethouder Overduin	SD	Wettelijke taak
	672	Maatwerkdienstverlening 18-	Wethouder Overduin	SD	Wettelijke taak
	672A	Jeugdhulp begeleiding	Wethouder Overduin	SD	Wettelijke taak
	672B	Jeugdhulp behandeling	Wethouder Overduin	SD	Wettelijke taak
	672C	Jeugdhulp dagbesteding	Wethouder Overduin	SD	Wettelijke taak

	672D	Jeugdhulp zonder verblijf overig	Wethouder Overduin	SD	Wettelijke taak
	673A	Pleegzorg	Wethouder Overduin	SD	Wettelijke taak
	673B	Gezinsgericht	Wethouder Overduin	SD	Wettelijke taak
	673C	Jeugdhulp met verblijf overig	Wethouder Overduin	SD	Wettelijke taak
	674A	Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	Wethouder Overduin	SD	Wettelijke taak
	674B	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	Wethouder Overduin	SD	Wettelijke taak
	674C	Gesloten plaatsing	Wethouder Overduin	SD	Wettelijke taak
	681	Geëscaleerde zorg 18+	Wethouder Overduin	SD	Wettelijke taak
	681A	Beschermd wonen (Wmo)	Wethouder Overduin	SD	Wettelijke taak
	681B	Maatschappelijke- en Vrouwenopvang (Wmo)	Wethouder Overduin	SD	Wettelijke taak
	682	Geëscaleerde zorg 18-	Wethouder Overduin	SD	Wettelijke taak
	682A	Jeugdbescherming	Wethouder Overduin	SD	Wettelijke taak
	682B	Jeugdreclassering	Wethouder Overduin	SD	Wettelijke taak
	71	Volksgezondheid	Wethouder Overduin	SD	Wettelijke taak
	Programma 3 Omgeving				
	21	Verkeer en vervoer	Wethouder Zwaga	R&B	Wettelijke taak
	22	Parkeren	Wethouder Zwaga	R&B	Autonoom
	25	Openbaar vervoer	Wethouder Zwaga	R&B	Autonoom
	31	Economische ontwikkeling	Burgemeester	RSO	Autonoom
	32	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Wethouder Schrijner	RSO	Wettelijke taak
	33	Bedrijfsloket en -regelingen	Burgemeester	VTH	Autonoom
	34	Economische promotie	Burgemeester	RSO	Autonoom
	72	Riolering	Wethouder Zwaga	R&B	Wettelijke taak
	73	Afval	Wethouder Zwaga	R&B	Wettelijke taak
	74	Milieubeheer	Wethouder Zwaga	VTH	Wettelijke taak
	75	Begraafplaatsen	Burgemeester	BBS	Wettelijke taak
	81	Ruimtelijke ordening	Wethouder Schrijner	RSO	Wettelijke taak
	82	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	Wethouder Schrijner	RSO	Wettelijke taak
	83	Wonen en bouwen	Wethouder Schrijner	RSO	Wettelijke taak
	010	Mutaties reserves	Wethouder Overduin	F&B	Autonoom

Geactiveerde kredieten

Overzicht lopende kredieten

GRBK	Omschrijving	Beschikbaar krediet 2024	Uitgaven 2024	bedrag Restant	Geraamde uitgaven na 2024	krediet afsluiten / overboeken	Toelichting
701905	Vervangen verlichting door LED Eilandplein(K)	11,871	14,323	-2,452		A	Project in voorbereiding . uitvoering 2025.
703406	Vervangen verlichting door LED Ogtent(K)	64,953	0	64,953	64,953	O	Project in voorbereiding . uitvoering 2025.
706202	Betonherstel en aanbrengen membraan brug B11(K)	49,313	3,532	45,781		A	Werk is klaar . restant afboeken . aanbesteding is flink meegevallen
706203	Vervangen keermuur K8 Reigerpad(K)	180,000	0	180,000	180,000	O	Werk is opgedragen . start werkzaamheden begin 2025
706204	Verv. slijtlaag voetgangerstunnel T5 Horsterstraat(K)	24,523	16,125	8,399		A	Werk is klaar . restant afboeken . aanbesteding is flink meegevallen
706206	Renovatie B30 Roodwilligenstraat(K)	25,000	0	25,000	25,000	O	Start werkzaamheden begin 2025
706402	Snelfietsroute SFR12(K)	111,759	20,025	91,734	91,734	O	Voortgang project in 2025
706416	Aanpassen aansluiting Isidorusplein/Heilglandsestr(K)	8,966	1,178	7,788		A	Afgerond 2024
706417	Verkeersveiligheid kruisingen(K)	40,000	0	40,000	40,000	O	Als onderdeel Eilandplein meegenomen voor 2025
706422	Projecten uit de bevolking 2021 (K)	0	0	0		A	Project afgerond
706424	Drempel entree Duiven Veldstraat/Sterappel(K)	0	5,459	-5,459		A	Project afgerond
706427	Projecten uit de bevolking(K)	10,037	5,892	4,145	4,145	O	Krediet wordt in 2025 opgemaakt.
706428	Verkeersmaatr. Klarinetstraat/Opaal 2023(K)	72,759	9,709	63,050	63,050	O	Project wordt uigevoerd in 2025 . dan is het krediet op
706429	Aanp. aansluit Isidorusplein-heiliglandsestr. 2023(K)	15,000	0	15,000	15,000	O	Werkzaamheden groen herinrichting Heiliglandsestraat/Isidorusplein in 2025
706430	Verkeersveiligh.maatr. Rijksweg-Ploenstraat 2024(K)	70,000	0	70,000	70,000	O	Project is niet opgestart. In 2025 alsnog opstarten.
706432	Parkeren woonwijken 2024(K)	20,000	11,062	8,938	8,938	O	project is in uitvoering
706433	Parkeren woonwijken 2025(K)	0	0	0	0	O	Laten staan . uitvoering 2025-2026
706434	Projecten uit de samenleving 2023(K)	23,436	23,436	0		A	Afgerond 2024
706435	Projecten uit de samenleving 2024(K)	40,000	0	40,000	40,000	O	Volledig gereserveerd voor lopende proejcten Eversstraat . Stationsplein Duiven en herinrichting Klarinetstraat Opaal als. Allen uitvoering 2025/2026
706436	Projecten uit de samenleving 2025(K)	0	0	0		O	Project in uitvoering . zal geheel in 2025 worden afgerond.
706506	Vervanging armaturen openbare verlichting 2023(K)	71,855	71,855	0		A	Werkzaamheden zijn gereed
706507	Vervanging armaturen openbare verlichting 2024(K)	110,000	109,918	82	82	O	Werkzaamheden zijn gereed
706508	Vervangen armaturen 2025(K)	0	0	0		O	Laten staan . uitvoering 2025-2026
706509	Vervangen openbare verlichting 2026(K)	0	0	0		O	Laten staan . uitvoering 2025-2026
706510	Versnelde vervanging armaturen(K)	510,000	43,369	466,631	466,631	O	Voortgang vervanging oude armaturen in 2024 . overzetten naar 2025
706511	Openbare verlichting Eilandplein(K)	62,328	18,032	44,296	44,296	O	Project is in uitvoering
706801	VRI provincie GLD VRI383 Westsingel/Oostsingel(K)	38,805	38,805	0		A	Werkzaamheden zijn gereed
707001	Herontwikkeling Rijksweg(K)	536,520	139,466	397,054	397,054	O	Project is in uitvoering
707002	Fietspad Rijksweg(K)	61,542	0	61,542	61,542	O	Project is in uitvoering
707007	Herinrichting Jumbo Kastanjelaan(K)	281,000	0	281,000	281,000	O	Project is niet opgestart. In 2025 alsnog opstarten.
707010	Herinr Burg vd Dorth tot Medlerstraat/Eltensestraa(K)	1,450,000	0	1,450,000	1,450,000	O	Project wordt doorgeschoven naar 2028 .2029. Budget blijft behouden. Aanvullend budget wordt in de uitvoeringsagenda mobiliteit voorgesteld á 1 .5 miljoen.
707011	Herinrichting Everstraat(K)	125,000	0	125,000	125,000	O	Waarschijnlijk uitvoering in 2025 of 2026

GRBK	Omschrijving	Beschikbaar krediet 2024	Uitgaven 2024	bedrag Restant	Geraamde uitgaven na 2024	krediet afsluiten / overboeken	Toelichting
707012	Herinrichting Ploenstraat 7-9-11-13(K)	20,000	230	19,770	19,770	O	Project in voorbereiding . uitvoering 2025.
707014	Herinrichting Schuttersplein Groessen(K)	100,000	60,987	39,013	39,013	O	start werkzaamheden begin 2025
707015	Verv. asfalt Landaalsestraat/Rouvenenstraat(K)	200,000	192,984	7,016		A	Werk gereed . afboeken
707016	Vervangen asfalt Kerkstraat(K)	150,000	0	150,000	150,000	O	Werk is opgedragen . uitvoering 2025 . overboeken svp
707017	Verhardingen Eilandplein(K)	304,602	85,298	219,304	219,304	O	Project is in uitvoering
707018	Horsterstraat . van Rijksweg tot spoortunneltje(K)	280,000	9,765	270,235	270,235	O	Werk is opgedragen . uitvoering 2025 . overboeken svp
707019	Nieuwgraafsestraat van Roelofsweg tot gemeentegren(K)	390,000	0	390,000	390,000	O	Werk is opgedragen . uitvoering 2025 . overboeken svp
707020	Kerkstraat2 . van Bemmenstraat tot Schoepikstraat(K)	235,000	175,872	59,128		A	Werk gereed . vermoedelijk te hoge oppervlakte geraamd . restant afboeken
709001	Voorb.kred. integr. huisv.plan prim. onderw. 2019(K)	11,731	3,852	7,879	7,879	O	Bijdrage gemeente aan noodlokalen conform RV en RB 26 sept 2023 te dekken uit voorbereidingskrediet IHP.
709003	Herstel constructiefout dak IKC De Groene Ring(K)	74,166	104,926	-30,760		A	Schade blijkt in werkelijkheid meer dan vooraf voorzien.
709007	Nieuwbouw IKC Remigius begroting meerjarig(K)	6,430,020	4,899,639	1,530,381	1,530,381	O	Werk gereed januari 2025
709009	Aankoop grond nieuwbouw begroting meerjarig	450,000	0	450,000	450,000	O	Nog geen aankoop gerealiseerd
709010	Nieuwbouw IKC Wereldwijzer/Wiekslag(K)	1,462,518	1,315,526	146,992		A	Werk gereed . afboeken
709012	IKC Kameleonventilatie&verduurzaming begroting mj (K)	368,044	18,277	349,767	349,767	O	Frisse scholen project in uitvoering . 2024 voorbereid en aanbesteed. Werk start Q1 2025.
709013	Groene Ring ventilatie&verduurzaming begroting mj(K)	433,708	3,643	430,065	430,065	O	Frisse scholen project in uitvoering . 2024 voorbereid en aanbesteed. Werk start Q1 2025.
709014	IKC Joannes ventilatie&verduurzaming begroting mj(K)	419,896	12,821	407,075	407,075	O	Frisse scholen project in uitvoering . 2024 voorbereid en aanbesteed. Werk start Q1 2025.
709015	IKC Bernadette ventilatie (K)	246,036	0	246,036	246,036	O	Frisse scholen project in uitvoering . 2024 voorbereid en aanbesteed. Werk start Q1 2025.
709016	IKC 't Veer ventilatie&verduurzaming begroting (K)	47,422	15,901	31,521	31,521	O	Frisse scholen project in uitvoering . 2024 voorbereid en aanbesteed. Werk start Q1 2025.
709019	Sloop van basisschool Wiekslag(K)	17,331	0	17,331		A	Hangt samen met kredieten Droomgaard. 709010 en 709011
709020	Herinr. openb ruimte toegankelijkheid nieuwe IKC(K)	115,571	140,409	-24,838		A	Hangt samen met kredieten Droomgaard. 709007
709021	Huisv.plan & verduurzamingsmaatr. Bernadetteschool(K)	7,467	11,403	-3,936		A	Werk gereed . afboeken
709022	Duurzaamheidsmaatregelen Liemers Novum(K)	625,000	26,100	598,900	598,900	O	Werk in uitvoering . krediet overzetten
709101	Klimaat en ventilatievoorziening Candeacollege(K)	750,000	0	750,000	750,000	O	Werk afgerond . er volgt in 2025 een afrekening van Candea
711201	Vervanging turnvloer Triominos (K)	27,500	0	27,500	27,500	O	Werkzaamheden zijn in voorbereiding voor vervanging in 2025
711205	Verbeteren binnenklimaat Triominos(K)	40,000	0	40,000	40,000	O	Werkzaamheden zijn in voorbereiding voor vervanging in 2025
711206	Triominos akoestische wanden(K)	2,551	0	2,551		A	Werk is uitgevoerd en krediet kan afgesloten worden.
711208	Vervanging uitbouwkozijnen Endesprong(K)	25,000	0	25,000	25,000	O	Werkzeemheden zijn in voorbereiding voor vervanging in 2025
711209	Verbouwing kantine Triominos(K)	41,396	31,314	10,082	10,082	O	Werk in uitvoering . krediet overzetten
711210	Verv basketblinstallatie Endesprong(K)	25,980	0	25,980	25,980	O	Werkzeemheden zijn in voorbereiding voor vervanging in 2025
711211	Verv tumblingbaan traning Mobils(K)	26,011	0	26,011	26,011	O	Werkzeemheden zijn in voorbereiding voor vervanging in 2025
711215	Vervangen verlichting door LED Triominos(K)	339,550	0	339,550	339,550	O	Project in voorbereiding . uitvoering 2025.
711410	SC Groessen veld 4 en oefenhoek 2024(K)	25,000	0	25,000	25,000	O	Uitgesteld ivm aanleg kunstgrasveld
711411	Ledverlichting sportclub Groessen(K)	40,000	37,713	2,287		A	Werk is afgerond
711412	Heggeakkers beregening veld 2(K)	25,000	22,990	2,010		A	Werk is afgerond

GRBK	Omschrijving	Beschikbaar krediet 2024	Uitgaven 2024	bedrag Restant	Geraamde uitgaven na 2024	krediet afsluiten / overboeken	Toelichting
711414	2e kunstgrasveld Groessen Hekwerken (vjn24)(K)	0	0	0		O	De voorbereiding is in 2024 al gestart . uitvoering 2025
711415	2e kunstgrasveld Groessen kunstgras (vjn24)(K)	0	0	0		O	De voorbereiding is in 2024 al gestart . uitvoering 2025
711416	2e kunstgrasveld Groessen onderbouw (vjn24)(K)	0	0	0		O	De voorbereiding is in 2024 al gestart . uitvoering 2025
711504	Toplaagrenovatie trainingsveld Immerloo 2022 (K)	15,000	14,480	520		A	Werk is afgerond
711509	SV Loo toplaagrenovatie trainingsveld 2023(K)	0	0	0		O	Laten staan . uitvoering 2025-2026
711510	SV Loo beregening trainingsveld 2023(K)	15,000	11,933	3,067		A	Werk is afgerond
711511	SV Loo verharding 2023(K)	5,197	0	5,197		A	Werk is afgerond
711512	Ledverlichting sportclub Loo(K)	40,000	39,009	991		A	Werk is afgerond
711513	Immerloo beregening veld 2(K)	20,000	20,966	-966		A	Werk is afgerond
711514	Immerloo toplaagrenovatie natuurgras trainingsveld(K)	15,000	0	15,000		A	Het is op dit moment niet nodig om een toplaagrenovatie uit te voeren. Het veld is kwalitatief nog goed.
711618	Onderbouw aanleg hockeyveld MHC Westerduiven(K)	53,808	50,801	3,007		A	Werk is afgerond
711626	MHC Westerduiven revitalisatie veld 1(K)	0	0	0		A	Niet uitgevoerd ivm naar voren gehaalde renovatie. Het veld was slechter dan voorzien.
711628	MHC Westerduiven onderbouw veld 1 2025(K)	75,000	60,596	14,404	14,404	O	Werk is afgerond
711629	MHC Westerduiven kunstgras veld 1 2025(K)	125,000	107,182	17,818	17,818	O	Werk is afgerond
711633	DVV terreinafscheiding(K)	20,000	16,887	3,113		A	Werk is afgerond
711801	Kunst Eilandplein(K)	12,847	3,598	9,249	9,249	O	Project is in uitvoering
714301	Fontein Eilandplein(K)	194,672	144,246	50,426	50,426	O	Project is in uitvoering
714508	Aanplant i.v.m. essentaksterfte(K)	20,000	0	20,000	20,000	O	Uitgesteld ivm capaciteitstekort
714512	Herinrichting groen Groessen(K)	17,460	4,093	13,367	13,367	O	Project is in uitvoering
714515	Vervangen essen(K)	16,500	0	16,500	16,500	O	Uitgesteld ivm capaciteitstekort
714516	Achterstanden boombestand(K)	32,654	0	32,654	32,654	O	Uitgesteld ivm capaciteitstekort
714517	Boomrenovaties(K)	90,565	46,047	44,518	44,518	O	Project is in uitvoering
714518	Renovatie stationsgebied(K)	61,973	36,381	25,592	25,592	O	Project is in uitvoering
714519	Wijkrenovatie Oud Zuid(K)	175,656	1,310	174,346	174,346	O	Uitgesteld ivm capaciteitstekort
714520	Wijkrenovatie Zuid West(K)	165,000	0	165,000	165,000	O	Uitgesteld ivm capaciteitstekort
714522	Hondenloslooptterrein Burg. Kemmelaan(K)	20,000	3,250	16,750	16,750	O	Het betreft een bewonersinitatief. Het proces loopt nog. Uitvoering is onzeker door verschillende belangen.
714523	Bomen Eilandplein(K)	39,145	14,132	25,013	25,013	O	Project is in uitvoering
714524	Aanleg groen Eilandplein(K)	339,207	49,305	289,902	289,902	O	Project is in uitvoering
714525	Banken en straatmeubilair Eilandplein(K)	22,472	5,979	16,493	16,493	O	Project is in uitvoering
714526	Maatregelen hondenlosloopvoorziening(K)	52,274	0	52,274	52,274	O	Het participatieprocese is in de afrondende fase. Verwachte uitvoering voorjaar 2025
714527	Toevoegen bomen en woonstraten(K)	18,642	18,642	0		O	Laten staan . uitvoering 2025-2026. Klimaatbomen!
714528	Vervangen bomen bij Impact(K)	0	0	0		O	Laten staan . uitvoering 2025-2026. Klimaatbomen!
714606	Speeltoestellen 2022 (K)	16,942	16,942	0		A	Werk is afgerond
714607	Speeltoestellen 2023(K)	19,790	10,741	9,049	9,049	O	Uitgesteld in afwachting van beheerplan spelen . uitvoering 2025
714608	Speeltoestellen 2024(K)	20,000	11,607	8,393	8,393	O	Uitgesteld in afwachting van beheerplan spelen . uitvoering 2025

GRBK	Omschrijving	Beschikbaar krediet 2024	Uitgaven 2024	bedrag Restant	Geraamde uitgaven na 2024	krediet afsluiten / overboeken	Toelichting
714609	Speeltoestellen 2025(K)	0	0	0	0	O	Uitgesteld in afwachting van beheerplan spelen . uitvoering 2025
714610	Speeltoestellen 2026(K)	0	0	0	0	O	Uitgesteld in afwachting van beheerplan spelen . uitvoering 2025
714611	Speeltoestellen Eilandplein(K)	16,112	4,045	12,067	12,067	O	Project herinrichting eilandplein loopt
716302	Vervangen verlichting door LED Wijkhuis Droo(K)	141,943	0	141,943	141,943	O	Project in voorbereiding . uitvoering 2025.
719901	Vervanging iba's 2022(K)	30,000	30,635	-635		A	Werk is afgerond
719902	Vervanging Iba's 2023(K)	30,000	30,000	0		A	Werk is afgerond
719903	Vervanging Iba's 2024(K)	30,000	0	30,000	30,000	O	Uitgesteld ivm capaciteitstekort
720004	Vervangen riolering Groessen Tempelstraat e.o 2018(K)	173,073	157,547	15,526	15,526	O	Project is in uitvoering
720013	GRP ombouw gescheiden stelsel 2017(K)	40,515	0	40,515		A	Werk is afgerond
720022	Vervangen persriool Helhoek(K)	239,728	0	239,728	239,728	O	Dit project is afhankelijk van de A15
720026	Rioleringswerkzaamheden tbv A15(K)	84,952	84,986	-34		A	Werk is afgerond
720027	Voorbereiding renovatie Vergert Oost(K)	25,000	0	25,000		A	Niet van de grond gekomen . krediet afsluiten
720030	Investeringen DPRA 2023(K)	0	0	0		O	Werk is afgerond
720031	Investeringen DPRA 2024(K)	1,004	0	1,004	1,004	O	Uitgesteld ivm capaciteitstekort
720032	Investeringen DPRA 2025(K)	0	0	0		O	Uitgesteld ivm capaciteitstekort
720036	Vervanging vrijverval riolering 2023(K)	483,966	31,419	452,547	452,547	O	Project is in uitvoering
720038	Ombouwen VGS naar VGS 2.0 2024(K)	175,000	0	175,000	175,000	O	De voorbereidingen voor dit poirject lopen in samenwerkingen met het waterschap.
720041	Vervanging riolering Voermanstraat(K)	450,000	0	450,000	450,000	O	Deels meenemen 250.000 euro kan terug de rioolvoorziening in. 200.000 euro word ingezet voor rioolmaatregelen.
720042	Calamiteiten riolering 2024(K)	100,000	0	100,000	100,000	O	Jaarlijks wordt deze afgeboekt en weer aangevuld tot 100.000 euro. Dit geld is bedoelt voor als er een grote calamiteit is zoals een ingestort riool.
720045	Investeringen uitvoeringsprogramma 2024(K)	0	0	0	0	O	Afsluiten
720047	DPRA Eilandplein Duiven(K)	80,922	20,330	60,592	60,592	O	Project is in uitvoering
720048	DPRA bedrijventerrein 't Holland(K)	187,500	3,641	183,859	183,859	O	Project is in uitvoering
720049	DPRA Stationsplein Duiven(K)	86,471	68,402	18,069	18,069	O	Project is in uitvoering
720050	DPRA Graafstaete(K)	60,000	0	60,000	60,000	O	Laten staan . uitvoering 2025
720052	DPRA Schuttersplein(K)	64,760	0	64,760	64,760	O	Laten staan . uitvoering 2025
720054	DPRA vergroeningsstrategie(K)	62,879	0	62,879	62,879	O	Laten staan . uitvoering 2025-2026
720202	Renoveren drukunits 2018(K)	28,492	0	28,492		A	Project is afgerond
720209	GRP 2021 renoveren 3BBB(K)	10,571	0	10,571		A	Project is afgerond
720211	Vervanging rioolgemalen 2023(K)	60,000	17,643	42,357	42,357	O	Project is in uitvoering
720212	Vervanging rioolgemalen 2024(K)	60,000	23,578	36,422	36,422	O	Project is in uitvoering
720219	Vervangen overbeschoeiing 2024(K)	20,000	0	20,000	20,000	O	Wordt in 2025 gekeken welke oevers aangepakt moeten worden.

GRBK	Omschrijving	Beschikbaar krediet 2024	Uitgaven 2024	bedrag Restant	Geraamde uitgaven na 2024	krediet afsluiten / overboeken	Toelichting
720220	Calamiteiten gemalen 2024(K)	75,000	0	75,000	75,000	O	Jaarlijks wordt deze afgeboekt en weer aangevuld tot 75.000 euro. dit geld is bedoelt voor als er een grote calamiteit is zoals een gemaal dat door bliksem word getroffen.
720608	Vervangingen afvalaanbiedstation 2023(K)	38,190	0	38,190	38,190	O	Laten staan . uitvoering 2025
720610	Vervanging afvalaanbiedstation 2024(K)	18,000	0	18,000	18,000	O	Laten staan . uitvoering 2025-2026
721113	Verv. ondergrondse papiercontainers 2022(K)	10,000	0	10,000		A	Geen vervangingen nodig geweest. Vanaf 1 januari 2025 containers in eigendom van Circulus
721114	Verv. ondergrondse rest containers 2023(K)	20,000	0	20,000		A	Geen vervangingen nodig geweest. Vanaf 1 januari 2025 containers in eigendom van Circulus
721115	Verv. ondergrondse rest containers 2024(K)	10,000	0	10,000		A	Geen vervangingen nodig geweest. Vanaf 1 januari 2025 containers in eigendom van Circulus
721117	Vervanging minicontainers rest en gft(K)	20,421	14,274	6,147		A	Geen vervangingen nodig geweest. Vanaf 1 januari 2025 containers in eigendom van Circulus
721118	Minicontainers restafval 2022(K)	8,522	0	8,522		A	Geen vervangingen nodig geweest. Vanaf 1 januari 2025 containers in eigendom van Circulus
721119	Vervanging minicontainers restafval 2024(K)	8,550	0	8,550		A	Geen vervangingen nodig geweest. Vanaf 1 januari 2025 containers in eigendom van Circulus
721122	Vervanging minicontainers gft afval 2024(K)	14,250	0	14,250		A	Geen vervangingen nodig geweest. Vanaf 1 januari 2025 containers in eigendom van Circulus
721404	Minicontainers papier 2021 (K)	8,522	0	8,522		A	Geen vervangingen nodig geweest. Vanaf 1 januari 2025 containers in eigendom van Circulus
721407	Vervanging ondergrondse papiercontainers 2023(K)	15,000	0	15,000		A	Geen vervangingen nodig geweest. Vanaf 1 januari 2025 containers in eigendom van Circulus
721408	Vervanging ondergrondse papiercontainers 2025(K)	0	0	0		A	Geen vervangingen nodig geweest. Vanaf 1 januari 2025 containers in eigendom van Circulus
721409	Vervanging minicontainers papier(K)	4,560	0	4,560		A	Geen vervangingen nodig geweest. Vanaf 1 januari 2025 containers in eigendom van Circulus
721412	Vervanging minicontainers papier 2024(K)	4,275	0	4,275		A	Geen vervangingen nodig geweest. Vanaf 1 januari 2025 containers in eigendom van Circulus
724101	Stimuleringsfonds Volkshuisvesting(K)	0	3,898	-3,898		A	Afsluiten
733501	DPRA Uitvoeringsprogramma 2023(K)	0	0	0		O	Laten staan . uitvoering 2025
733502	DPRA Uitvoeringsprogramma 2024(K)	0	0	0		O	Laten staan . uitvoering 2025
733503	DPRA Uitvoeringsprogramma 2025(K)	0	0	0		O	Laten staan . uitvoering 2025-2026
733504	DPRA Duivense oplegger 2023(K)	0	0	0		O	Laten staan . uitvoering 2025
733505	DPRA Duivense oplegger 2024(K)	335	0	335	335	O	Laten staan . uitvoering 2025
733506	DPRA Duivense oplegger 2025(K)	0	0	0		O	Laten staan . uitvoering 2025-2026
733507	DPRA maatregelen Eilandplein Duiven(K)	26,980	0	26,980	26,980	O	Laten staan . uitvoering 2025-2026
733508	DPRA maatregelen Schuttersplein Groessen(K)	21,586	0	21,586	21,586	O	Laten staan . uitvoering 2025-2026
733510	DPRA maatregelen bedrijventerrein 't Holland(K)	44,775	14,127	30,648	30,648	O	Project is in uitvoering
733511	DPRA maatregelen Mondriaanplein Duiven(K)	651,854	651,643	211	211	O	Project is in uitvoering
733513	DPRA maatregelen Stationsplein Duiven(K)	35,299	35,299	0		O	Project is in uitvoering

GRBK	Omschrijving	Beschikbaar krediet 2024	Uitgaven 2024	bedrag Restant	Geraamde uitgaven na 2024	krediet afsluiten / overboeken	Toelichting
733514	DPRA maatregelen Graafstaete(K)	20,000	3,907	16,094	16,094	O	Project is in uitvoering
751702	Elektrotechnische installaties gemeentehuis Duiven(K)	31,000	22,453	8,547	8,547	O	Project is in uitvoering
751703	Bronpomp WKO installaties gem.huis Duiven(K)	4,290	3,551	739		A	Project is in uitvoering
751704	Bouwkundige aanpassingen gemeentehuis.(K)	116,700	116,177	523		A	Project is in uitvoering
751705	Vervangen verlichting door LED gemeentehuis(K)	191,016	0	191,016	191,016	O	Project in voorbereiding . uitvoering 2025.
751904	Gemeentewerf Duiven elektrotechnische installaties(K)	27,700	28,560	-860		A	Afsluiten
751905	Vervangen verlichting door LED Brandweer(K)	12,529	0	12,529	12,529	O	Project in voorbereiding . uitvoering 2025.
751906	Vervangen verlichting door LED Gemeentewerf(K)	18,138	0	18,138	18,138	O	Project in voorbereiding . uitvoering 2025.
753402	Voorbereidingskrediet gebiedsvisie Biezenkampen(K)	450,000	240,386	209,614	209,614	O	Project is in uitvoering
753802	Voorbereidingskrediet Centerpoort Noord(K)	636,804	0	636,804	636,804	O	Project is in uitvoering
754301	Voorbereidingskrediet Goudenregenstraat(K)	90,055	0	90,055	90,055	O	Project is in uitvoering
754401	Voorbereidingskrediet Schoolstraat 14(K)	79,077	0	79,077	79,077	O	Project is in uitvoering
		24,947,287	9,996,463	14,950,823	14,478,819		

Controleverklaring en besluiten

1 Controleverklaring
2 Besluit tot vaststelling van de jaarrekening

Controleverklaring

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de gemeenteraad van gemeente Duiven, te Duiven

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Doetinchem, 2024

w.g. R.H. Gosselink-Wolbrink RA

Besluit tot vaststelling van de jaarrekening

Nr. Z/25/135659/201697455/wethouder Overduin

Jaarstukken 2024.

Gelezen de door Burgemeester en Wethouders opgestelde jaarstukken over 2024 en het verslag als bedoeld in artikel 213, tweede lid van de Gemeentewet, opgesteld door Stolwijk Kelderman Accountants. En gelet op de desbetreffende bepalingen in de Gemeentewet en het Besluit Begroting en Verantwoording.

De raad besluit

1. Het saldo voor bestemming vast te stellen op € 737.088 negatief.
2. Een bedrag van gesaldeerd € 1.187.430 te onttrekken zoals onder mutatie reserves is aangegeven.
3. Uit het jaarrekeningresultaat 2024 een bedrag van € 1.423.824 te onttrekken en toe te voegen aan de nieuw te vormen bestemmingsreserve Migratie en Integratie.
4. Uit het jaarrekeningresultaat 2024 een bedrag van € 154.000 te onttrekken en toe te voegen aan de nieuw te vormen bestemmingsreserve Klimaatadaptatie.
5. Uit het jaarrekeningresultaat 2024 een bedrag van € 188.000 te onttrekken en toe te voegen aan de nieuw te vormen bestemmingsreserve Groenonderhoud.
6. Uit het jaarrekeningresultaat 2024 een bedrag van € 70.000 te onttrekken en toe te voegen aan de nieuw te vormen bestemmingsreserve Integraal HuisvestingsPlan.
7. De bestemmingsreserves Vastgoed Centrum, Corona-reintegratie, Scalabor en Democratische vernieuwingen definitief op te heffen.
8. Het restant resultaat van de jaarrekening ad € 1.385.482 te onttrekken aan de Algemene Reserve van de gemeente Duiven.
9. De jaarstukken 2024 vast te stellen, onder het voorbehoud dat de rechtmatigheidsverantwoording is vastgesteld.

Aldus besloten in de openbare vergadering van Gemeenteraad van Duiven d.d. 01 juli 2025,

de griffier,	de voorzitter,
drs. W.R. (Wouter) Bosch	mr. H.B. (Huub) Hieltjes